הארץ

0.64 שח, יום א' כ"ג בשבט תשמ"ו, 2 בפברואר 1986 VOL. 68/20292 FEBRUARY 2 1986

פרס רבין ושמיר יכריעו היום מתי תצא משלחת המנכ"לים

פרס ורבין סבורים כי יש לצאת לאלתר ★ שמיר וסמיר מבקשים הכרעה מוקדמת בקבינט על שטר הבוררות

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

ראש הממשלה ייוועד הבוקר עם שר החוץ ושר הביטחון, כדי להחליט אם משלחת המנכ"לים תצא ביום רביעי לקאהיר, או שיציאתה תידחה עד שהקבינט יקיים דיון מיוחד שבו יוחלט על הנחיות בפרשות למנכ"לים.

פרס ורבין סבורים, כי אין לעכב את יציאת המשלחת. שר החוץ, יצחק שמיר, ומנכ"ל משרד ראש הממשלה, אברהם טמיר, העומד בראש המשלחת סבורים, כי אין לשגר את המשלחת לקאהיר בטרם יגדיר הקבינט את דרישות ישראל בעניין שטר הבוררות.

הממשל נסוג בו מעסקת הנשק לירדן

יועצי רייגן שיכנעוהו שלא להגיש את העסקה לקונגרס, לנוכח המפלה הצפויה לו שם בשל הקיפאון בתהליך השלום

מאת צבי בראל

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ") הממשל האמריקאי נכנע ביום שישי ללחץ הקונגרס והחליט שלא להגיש את הבקשה למכירת נשק לירדן, על פי הסכם שהושג ביום חמישי בלילה בין הבית הלבן לבין יו"ר ועדת החוץ של הסנאט ריצ'רד לוגאר.

אין התקדמות

שחל: תוקף התנגדות מודעי להוזלת הדלק

"אי הורדת המחיר — פירושו הגדלת המיסוי האפקטיווי" ★ הוזלה נוספת במחיר הנפט המכסיקאי תחסוך לישראל כ־50 מיליון ד' בשנה ★ אוסטרליה מציעה למכור לישראל פחם תמורת סחורות ישראליות

מאת אלי אלעד

(סוף בעמוד 2 טור 6)

נציגים ישראליים בחו"ל מצמצמים דיווחיהם לארץ בשל חשש מהדלפות

השגריר סופר מייחס הדלפות מגמתיות נגדו לקבוצה קטנה של פקידים במשרד החוץ בירושלים ★ דיפלומאטים נמנעים מדיווח בצינורות המקובלים לאחר שנכוו מהדלפות

מאת יואב מוקי
סופר "הארץ" בבריסל

האמפראטור יוהנס פאולוס השני (באמצע) עם ראש ממשלת הודו ראג'יב גאנדי ואשתו האיטלקיה סוניה בבן ארמון הנשיאות בניו דלהי (ראה ידיעה בעמ' 5). (צלום א.פ.)

יתרות מט"ח ירדו בכ־50 מיליון ד'

הפרסום הרשמי היום יהיה נמוך יותר בשל רווחים של בנק ישראל בעקבות התחזקות המטבעות האירופים

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

רבין: חיילים ירדנים עזרו למחבל בבקעה

"נסיונות לקדם פסגה עם מצרים פוגעים במטרה הממשית"

מאת ברטון אלון
סופר "הארץ"

שגשוג בתעשיית הסמים בלבנון

מאת סופר "הארץ" לענייני ערביים

ההיטל על הלוואות מחו"ל — היום בממשלה

ההתנגדות להיטל נחלשה לאחר שהובהר כי לא יחול על אשראי מכוון ליצוא, אשראי ספקים ואשראי מימון יצוא

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מפכ"ל המשטרה החמיר נוהלי האזנת סתר בתוך המשטרה

הוקמה ועדה שתפקידה לאשר האזנות

שולץ: יתווך באיזור אם יצטרף חוסיין למו"מ גם ללא אש"ף

הערכה בירושלים: חוסיין יכריע עוד השבוע אם יפתח במגעים על הקמת משלחת ללא אש"ף ★ חוסיין הבטיח לאמריקאים לדבוק ביוזמה

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

מספנות ישראל סירבו לקבל הזמנה לבניית 13 ספינות דיג מחברה זרה

ערך ההזמנה כ־12 מיליון דולר ★ מנכ"ל מספנות ישראל: אנחנו לא מומחים לספינות דיג — המחיר שהוצע היה כרוך בהפסד ★ מספנה הולנדית בונה את הספינות

מאת אריה לביא

מספנות ישראל סירבו לקבל הזמנה לבניית 13 ספינות דיג מחברה דר־לאומית שהביעה נכונות לבנות את הספינות בישראל. ערך ההזמנה קרוב ל־12 מיליון דולר והיא כללה בניית ארבע ספינות גדולות ועוד תשע קטנות.

(סוף בעמוד 2, טור 3)

בעלה של אביבה גרנות ניסה להתאבד; אמר: "יש לי בעיה מצפונית עם אשתי"

אברהם גרנות ניצל לאחר שהותנו מצאו מתבוסס בדם שניגר מורידיו החתוכים

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

איסכור קרית־גת — השייך ל"כור" — אינו מקבל ערבים

מנכ"ל המפעל: על מנת לא לייצור חיכוכים בין יהודים לערבים

מאת אורן רבין

מפעל איסכור בקרית־גת, השייך לקונצרן "כור" התעשיות, אינו מקבל ערבים לעבודה במפעל. על מדיניות זו החליט מנכ"ל המפעל, יצחק רז. עשרות ערבים אשר ביקשו לעבוד במפעל נענו בשלילה ונקלטו במפעלים אחרים בקרית־גת.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: הרב ישראל לאו, חבר מועצת הרבנות הראשית
על: הקמת בית הכנסת על הר הבית
(עמ' 2)

★

ירידה חדה במכירת דירות בחודש ינואר בגלל התמוטטות קלרין
(עמ' 3)

★

מפרק זמני מונה לחברת "הספקה" בגלל חוב של 40 מיליון דולר
(עמ' 3)

★

הינדים שרפו בובת יוחנן פאולוס ה־2 עם בואו להודו
כיתות הינדיות קיצוניות טוע־נות כי האפיפיור בא להעביר הודים על דתם
(עמ' 5)

★

משרד החינוך לא ינקוט צעדים נגד "בת שבע" על נסיעתה לדרא"פ
שינוי בהחלטה על אי נסיעתה של "שלום 86"
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

בהיר עד מעונן חלקית. תסקיר סינופטי: רכס מעל מזרח הים התיכון גורם למזג אוויר יציב וטמפרטורות נוחות.

טמפרטורות המינימום והמקסימום הצפויות להיום: ירושלים 3—15, רמת הגולן 4—15, נהריה 10—19, צפת 4—13, חיפה 13—19, טבריה 5—20, נצרת 6—18, עפולה 3—20, שומרון 5—16, תל אביב 10—19, נמל תעופה בן גוריון 6—20, יריחו 7—22, עזה 10—19, באר שבע 5—20, אילת 9—23.

בסוכנות השמעו הזמנות היום!
חם ונעים — 23 מעלות
אביה סוכנות אילת
חוף טאבה 059-76191

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4840	+0.0006
נוספים	1.7763	−0.0007
שחור	1.5900	—

בגליון זה 12 עמודים

ערך את העמוד: אהד גרנדר

יש רק בנק אחד שבו לא תשלם דמי ניהול חשבון
(למעט משיכת שיקים)

כאן פותחים חשבון
עו"ש משופר

הבנק הבינלאומי

בחשבון עו"ש רגיל, כמעט כל פעולה שאתה מבצע עולה לך כסף. בחשבון עו"ש משופר, רק עבור פעולת משיכת שיקים ומשיכת מזומנים ליד הדלפק, אתה משלם. עבור כל יתר הפעולות בחשבונך לא תשלם דמי ניהול.

... וגם 1,000 ש"ח (1,000,000 ש' ישנים) משיכת יתר בריבית יתר נמוכה. בעו"ש משופר בבינלאומי, לקוחות פרטיים כולל "מקבלי משכורת" זכאים לקבל 1,000 ש"ח משיכת יתר בריבית מועדפת, ללא עמלת אשראי נוספת וללא ריבית חריגה.

עו"ש משופר בבינלאומי חוסך לך עשרות ש"ח (עשרות אלפי שקלים ישנים) כל חודש.

פרטים נוספים בסניפי הבנק הבינלאומי הראשון ובנק פועלי אגודת ישראל.

* מתן האשראי מותנה בקבלת בטחונות כמקובל.

פתחתי חשבון גם בבינלאומי

הבנק הבינלאומי הראשון

מכ: امن الأصل

ראיתי שמעתי

דיפלומטיה נחבאת אל הכלים

לאחר לבטים ארוכים נשלח לפני כשלושה חודשים לדרום אפריקה הדיפלומט דוד אריאל, שהחליף את השגריר־היוצא, אליהו לנקין. במשרד החוץ המתינו עד אשר ישובו כמה שגרירים ממדינות אירופה, שהוחזרו לארצותיהם בעקבות התקריות עם השחורים, למקום כהונתם. רק לאחר שאלה שבו, ושגרירים אחרים הגישו כתבי־האמנה, נשלח גם אריאל אל נשיא דרום אפריקה, ובצנעה הגיש לו כתב האמנה.

המעשה היה כבר לפני שבועיים, אך בירושלים לא התאמצו לבשר על כך לתקשורת.

א.לם

סכנת השלום הסדוק

"עלינו לעשות כל מאמץ ולחפש כל סדק להשגת שלום, אך יחד עם זאת חובה עלינו להיזהר שהשלום הזה לא יהיה סדוק", בדברים אלה פתח זלמן שובל, יו"ר הנהלת רפ"י־אמ"ץ, את כנס "בימה" לבירורים מדיניים־חברתיים ע"ש משה דיין ז"ל, אשר נערך ביום שישי בתל־אביב והוקדש לנושא "המצב המדיני — לקראת שלום או מלחמה".

בבימה השתתפו גם יצחק רבין ומשה ארנס, שלדברי רבין הם כמעט "יוצאים קבוע" בהופעותיהם הציבוריות. שובל התריע בדבריו על כך שהחיפוש אחר שלום חייב להיות משוחרר מן התחושה של "שלום בכל מחיר" ובכל תנאי מפני שהזמן אוזל, וציין כי גם הסכם שלום אינגו מהווה עדיין פוליסת־ביטוח: "בסופו של דבר, מלחמות פורצות בדרך־כלל דווקא בין מדינות שקודם שרר ביניהן שלום", אמר שובל.

ע.שושן

בנימוס, אך בתוקף

ראש משלחת ארצות־הברית לאו"ם, ורנון וולטרס, שביקר בארץ לרגל הקונגרס היהודי העולמי, נועד בסוף השבוע עם ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, ושעשע אותו בסיפורים מחיי האו"ם. הוא סיפר, כי לאחרונה ביקש משגריר הודו באו"ם להצביע יחד עם ארה"ב בנושא מסוים, והשגריר ההודי ביקש מעמיתו האמריקאי שיתן לו סיבה טובה לעשות זאת. וולטרס השיב לו, כי אם ינהג אחרת, הוא ידאג לכך שתמונתו של ראש ממשלה הזה, רג'יב גנדי, תופיע בעמוד העשירי של הניו־יורק טיימס, במקום בעמוד הראשון.

לאחר שהשגריר ההודי התעקש, הוסיף וולטרס כי הוא גם ידאג לכך, שגנדי ידע מי אשם במיקומה של התמונה. לדברי וולטרס, ה"תרגיל" הצליח.

א.לם

פעם צעיר תמיד צעיר

ב"מוספשבת" אתמול בהבימה, הופיע המשורר יהודה עמיחי, ששב לארץ מקונגרס פאן, הארגון העולמי לסופרים שהתכנס בארצות־הברית. עמיחי, בעל שיער מאפיר, אמר בשמץ של אירוניה: "למרות גילי, אני עדיין נלמד כשירה צעירה בבתי־הספר בארץ. כך זה כאן. מי שהיה פעם צעיר נקלט בתודעה כזה, נשאר תמיד צעיר".

חיים הנדוורקר

עלייתה ונפילתה של האימפריה הבריטית

פרשת המאבק הישראלי־ערבי תוצג הערב בטלוויזיה הירדנית (בערוץ 6), במסגרת סידרת תוכניות בשם "סופה של אימפריה". סידרה זו סוקרת את הדעיכה של האימפריה הבריטית במקומות שונים בעולם, שבהם שלטה.

א.קין

רווחי "אנו העולם" הגיעו גם לאוניברסיטת תל־אביב

מאות אלפי תקליטי "אנו העולם" שנמכרו ברחבי תבל, איפשרו לבני משפחות ליברמן־אקינוף ממינסוטה, בעלות חברת ההפצה של התקליט "אנו העולם", להרים תרומות לגופים שונים.

לאחרונה זכו בתרומתם המחלקה למחלות צמחים באוניברסיטת מינסוטה והמכון למאגרים גנטיים באוניברסיטת תל־אביב. על כך נמסר בכתב־העת "האוניברסיטה" של אוניברסיטת תל־אביב. התרומה הועלתה לטובת מחקר משותף במסגרת פרויקט "המלחמה ברעב".

המשפחות הקצו עבור התרומה חצי דולר מכל תקליט שנמכר.

ש. נעמה

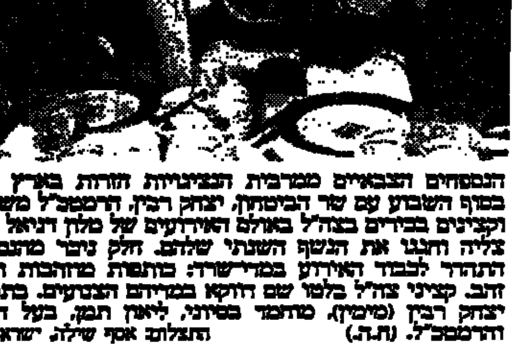

הנספחים הצבאיים ממדינות הנציגויות הזרות בארץ הסבו בסוף השבוע עם שר הביטחון, יצחק רבין, הרמטכ"ל משה לוי וקצינים בכירים בצה"ל באולם האירועים של מלון דניאל בהרצליה וחגגו את הנשף השנתי שלהם. חלק ניכר מהנספחים התהדר לכבוד האירוע במדי־שרד: כותפות מוזהבות ועיטורי זהב. קציני צה"ל בלטו שם דווקא במדיהם הצנועים. בתמונה: יצחק רבין (מימין), מחמוד בסיוני, ליאון תמן, בעל המלון, והרמטכ"ל. (ת.ח.) התצלום: אסף שילה, ישראל סאן

בעריכת עירית רוזנבלום

דממת טלפונים במשרדי הממשלה: העובדים מוחים על ביטול הנחה בחשבון הטלפון

נציב שירות המדינה: ספק אם הדממה תצא אל הפועל ★ השביתה הכללית במשק מחרתיים תקיף את נמלי התעופה, בתי הספר, הרדיו והטלוויזיה ★ הברפלד רומז לאפשרות פיצול המו"מ על הסכמי העבודה למישור ארצי ומקומי

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ"

דממת טלפונים תשרור במשרדי הממשלה היום ומחר. העובדים לא יקבלו שיחות ולא יקיימו שיחות אל מחוץ למשרדים. העיצומים ננקטים על פי החלטת מזכירות הסתדרות עובדי המדינה, במחאה על ביטול ההנחה שניתנה עד כה לעובדי המדינה בשיעור של 50% מדמי השירות הקבועים בחשבון הטלפון. הביטול הוא על פי הוראות החשב הכללי, הנכנסות היום לתוקף.

על פי נוהג שהיה קיים מאז קום המדינה, נהנו כל עובדי המדינה וכן אנשי צבא הקבע, שוטרים, גימלאים ועובדי הדואר מהנחה של 50% מדמי השירות הכלליים בחשבון הטלפון. הביטול היה צפוי עם הקמתה של חברת הבזק, ואילו היא איננה מחוייבת לתת את ההנחה — כפי שהיה הדואר עד עתה. בהוראות החשב הכללי אל חשבי המשרדים הממשלתיים, נאמר כי עם הקמת בזק החוק איננו מאפשר לשר התקשורת לתת את ההנחות, כפי שהיו עד כה.

בהסתדרות עובדי המדינה טוענים, כי ביטול ההנחה נעשה בצורה שרירותית, ולא היה כל ניסיון לבוא בדברים עם נציגי העובדים.

נתן: צעד לא מציאותי

נציב שירות המדינה, אברהם נתן, הגיב אמש על החלטת עובדי המדינה להפעיל דממת טלפונים למשך יומיים, באומרו, כי הצעד הוא לא מציאותי והוא מסופק אם אכן הדבר יצא אל הפועל. הוא טען, כי עובדי המדינה לא הודיעו לו על כוונתם לנקוט צעד מסוג זה, להיפך, הוסכם על כך שעוד השבוע תהיה שיחה בינו לבין ראובן בן־קדמי, מזכיר הסתדרות עובדי המדינה, על שורה של נושאים שעל הפרק ובכלל זה עניין הטלפונים.

קצה קרחון

העיצומים הננקטים בשלב זה הם רק קצה הקרחון לשורה ארוכה של חילוקי־דיעות בין עובדי המדינה לבין הממשלה, וביניהם אי־הקמת ועדות פריטטיות במשרדים הממשלתיים לדון בבעיות שוטפות, טענה של העובדים על פוליטיזציה של המנגנון הממשלתי והעסקת פרוטקציונרים של מפלגות שעה שמפטרים עובדים מן הוותיקים וכן השחיקה העמוקה בשכר.

ייתכן פיצול המו"מ

מחרתיים, אמורה להיערך שביתה כללית למשך שעתיים במשק. חיים הברפלד, ראש מטה השביתה, אמר בסוף השבוע, כי אין להוציא מכלל אפשרות כי בעתיד הקרוב תיערך התמודדות ישירה בין האיגודים המקצועיים וועדי העובדים לבין המעסיקים, על מנת לפצות את העובדים על השחיקה בשכרם. הברפלד רומז לאפשרות שההסתדרות תפצל את המאבק למישור ארצי ולמישור מקומי באופן שהלחץ על המעסיקים יגבר ויאפשר למנהלי המו"מ על חידוש הסכמי העבודה תופש תימרון רב יותר ביריבות.

ממטה המאבק של ההסתדרות נמסר, כי מחרתיים ישבתו לשעתיים גם שדות התעופה, הנמלים, הרדיו והטלוויזיה, בתי־הספר היסודיים והעל יסודיים. תוצא מכלל זה התחבורה הציבורית. בהסתדרות מסבירים כי הוחלט לפעול כך כדי לאפשר לתלמידים להגיע לבתיהם בביטחה.

מחבלים התפרסו מדרום לצידון; חיל האוויר פיזר כרוזי אזהרה

מתיחות בביירות בין אש"ף לאמל ★ הכוחות הלבנוניים: ארה"ב הציבה קווים אדומים לסוריה ★ דיפלומאט מדרום קוריאה נחטף בביירות

מאת עודד זראי
וראובן פדהצור
סופרי "הארץ"

כ־400 מחבלים, שהיו מרוכזים במחנות אש"ף באיזור צידון, עין אל־חלווה ומיה מיה, התפזרו באיזור — לרבות דרומה לעבר צור. הדבר עלול להביא להתנגשויות בינם לבין לוחמי תנועת אמל השיעית, נוסף על אפשרות של הגברת הפעולות נגד ישראל ותגובות ישראליות קשות. זאת מסרו אמש מקורות בביירות.

מטוסי חיל האוויר פיזרו ביום ששי אלפי כרוזים באיזור צידון. על הכרוזים חתום אלוף פיקוד הצפון, אורי אור והם כתובים ערבית.

מתיחות בביירות

בכרוז פונה אלוף אור אל תושבי צידון והסביבותיה: "תקיפת חיל האוויר את בסיסי המחבלים בסמוך למקומות מגוריכם הינה תזכורת נוספת שישראל לא תשלים עם כל פעילות עויינת שתהפוך את לבנון הדרומה לקרש קפיצה לפעולות טירור נגד ישראל". בהמשך מתריע האלוף אור, כי "כל שיתוף פעולה עם ארגוני הטרור הפלשתינים יורע הרס ותהבכם". הכרוז אומר, כי "עדיין לא מאוחר להפסיק את שיתוף הפעולה הזה לטובת האינטרסים של תושבי האיזור".

במקביל נמשכת המתיחות סביב מחנות אש"ף במערב ביירות, בעיקר באיזור מחנה שאתילה, בין המחבלים לבין אנשי אמל. לדברי המקורות, הגיעו בימים האחרונים ללבנון חוליות נוספות של ארגון פתח. חוליות אלה כוללות קאדרים של מפקדים, מדריכים ואנשי ארגון ומינהלה. עתוני ביירות ותחנת השידור דיווחו אתמול, כי מטוסי חיל האוויר הישראלי ערכו בימים האחרונים טיסות סיור מעל לאיזור אל־בקאע, ביירות הדרום ושברו את מחסום הקול. באיזור מחנות אש"ף בביירות ירדו המגינים למקלטים האזרים ברחו לשוחות, מחשש להתקפה אווירית ישראלית נוספת.

"ארה"ב הציבה קווים אדומים"

ראש מחלקת ההסברה של "הכוחות הלבנוניים" (הנוצריים), כרים פקרדוני, אמר אתמול בטלוויזיה של "הכוחות", כי ארה"ב ומדינות מערב אירופה הציבו קווים אדומים בפני הסורים לגבי הפלתו בכוח של הנשיא ג'מייל ופריצה צבאית לאזורים הנוצרים. הוא גילה, כי נערכים מגעים עם הסורים במטרה לדון מחדש בהסכם המשולש שנערך בדמשק.

בינתיים נמסר, כי המפקד לשעבר של "הכוחות", אלי חביקה, שקבע את מטהו בעיירת המוצא של אל־בקאע, זחלה, מבקש, בהנחית סוריה, לכונן עם הנשיא לשעבר פרנג'יה חזית נוצרית שתפעל נגד מריחיד במזרח ביירות. עוד נמסר כי יד ימינו של חביקה, אסעד שפתרי, עוסק עתה בהקמת מרכזים של נאמני חביקה באיזור זחלה.

משלחות נוצריות לדמשק

ביירות (ע"ד וע"צ) משלחות פוליטיקאים נוצרים מלבנון יצאה לדמשק בשבת, בניסיון למנוע התלקחות מחודשת של מלחמת האזרחים בעקבות התמוטטות הסכם דמשק.

תחנות הרדיו של ביירות מסרו, כי צירי פרלמנט מרונים עצמאים, שאינם קשורים במפלגות הגדולות של העדה הנוצרית, יצאו לאחות את הקרעים עם ההנהגה הסורית.

דיפלומאט דרום־קוריאני נחטף בביירות

ביירות (ע"ד וע"צ) אלמונים חטפו את המזכיר השני בשגרירות דרום־קוריאה במערב ביירות. הדיפלומאט, דו צ'י־סונג 43 נחטף בעת שנסע למקום עבודתו בכביש שלאורך הנמל. החטיפה אירעה 300 מטר בלבד משגרירות דרום־קוריאה.

קונסול דרום־קוריאה שנסע באותה מכונית לא נחטף.

עד כה לא נטל על עצמו שום ארגון את האחריות לחטיפה.

ישראל — בדרגה הלפני אחרונה במדריך "עמידה בתשלומים"

"יורומאני": עיכובים בהחזר חובות לחו"ל מצד גורמים פיננסיים בארץ

גורמים כלכליים זועמים: הפרסום אינו נכון

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ירחון הכספים האירופי, רב היוקרה, "יורומאני", סיווג את ישראל במדריך על עמידה בתשלומים, דרגה אחת לפני הנמוכה בעולם.

הירחון מציין, כי המצב הכלכלי של ישראל השתפר. אך מעיר, כי ישנם עיכובים מסויימים בהחזרי חובות לחו"ל, מצד גופים פיננסיים.

הערה זו של הירחון, עוררה זעם רב במשרדים הכלכליים ובבנק ישראל.

במשרדים הכלכליים טוענים, כי ישראל מקפידה לדייק בפירעון החובות. לדעת גורמים כלכליים בכירים בירושלים, הפרסום אינו נכון מבחינה עובדתית ועלול לגרום נזק לקשרים הפיננסיים הבינלאומיים של ישראל.

במשרדים הכלכליים הזכירו, שאין זו הפעם הראשונה, שהירחון "יורומאני" — הנתון להשפעה עויינת בעיקר מצד חוגים ערביים, מפרסם מידע עיסקי לא נכון על ישראל. עם זאת, בגלל יוקרתו של העיתון בעולם העסקים, יש לפרסומיו השפעה רבה.

מדריך התשלומים העסקי של הירחון על מדינות העולם התיכון ומזרח אירופה, פורסם לפני כארבעה שבועות, אך הגיע לירושלים רק בשבוע שעבר.

המדריך שהרכיבה מערכת העתון הוא בעל חמש דרגות. איראן ועיראק מסווגות בדרגה התחתונה, לפיה ניתן לתת להן אשראי מוגבל ולטווחים קצרים בלבד.

לבנון, מצרים וישראל מסווגות בשלב שלפני האחרון, לפיו ניתן לתת אשראי מסחרי בלבד למדינות אלה. ירדן לעומת זאת, מסווגת בדרגה העליונה — לפיה ניתן לתת לה אשראי בלתי מוגבל.

הערבי שניסה לדקור נהגת — מעורער בנפשו

נראה כי פעל על דעת עצמו וכי אין קשר בין המקרה למקרי רצח חיילים ואזרחים בכבישי המרכז

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

הצעיר הערבי מואן יונס, שניסה לרצוח בשבוע שעבר בצומת מורשה בדקירות פגיון את הנהגת מירי לוי, שאספה אותו בטרמפ במכוניתה, פעל על דעת עצמו ונראה לא בשליחותם של ארגוני המחבלים. כך מעריכים חוקרי המשטרה ורשויות הביטחון. בבדיקה נמצא, כי הצעיר מעורער בנפשו. החוקרים סבורים, כי לנסיון הרצח של הנהגת אין קשר למקרי רצח של חיילים ואזרחים, שהיו באחרונה באיזור המרכז. עם זאת נמשכת חקירת החשוד, קשריו וידידיו. החוקרים אינם מוציאים מכלל אפשרות כי הרקע למעשה הוא לאומני.

הצעיר מואן יונס טען בחקירתו, כי רצה רק "להפחיד את הנהגת ולגנוב את המכונית שלה". החוקרים מתקשים בשלב זה להבין מה מסתתר מאחורי המעשה של החשוד. הוא נשמע מבולבל מאוד ולא עקבי בחקירתו ומדי פעם משנה גירסאות. על אף היותו מעורער בנפשו — הוא מצטייד במסמכים המעידים על בעיותיו הפסיכיאטריות — הוא הועסק בשמירה במתקן אזרחי באזור רמת השרון.

גורמים במשטרה שציינו לשבח את התגובתה של הנהגת לנסיון התקיפה ואת התושיה שגילתה, ביקרו יחד עם זאת את חוסר הזהירות שלה, שהתבטא בכך שאספה למכוניתה בשעת לילה אדם זר לבוש בבגדים אזרחיים. הגורמים המשטרתיים ציינו לשבח את הערנות והפעולה המהירה של שני שוטרי הסיירת, שהבחינו תוך כדי נסיעה שיגרתית במתרחש במכונית והצילו את הנהגת.

"טאס": סוריה תצורף השנה למערך הלוויינים הסובייטי

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ") במוסקווה נמסר מפי מנכ"ל "אינטרספוטניק", כי בשנת 1986 תוקם בסוריה תחנת קרקע לרשת הלוויינים הסובייטית.

השנה יצורפו לרשת גם ניקאראגואה וקמבודיה. הרשת הוקמה בשנת 1971 וחברות בה כיום 14 מדינות: כל מדינות הגוש המזרחי, קובה, לאוס ויאטנאם ודרום תימן. עד כה היתה דרום תימן מדינה יחידה במזה"ת בה הוקמה תחנת קרקע לרשת שנועדה להעביר תשדורות מחשבים, קשר טלפון, רדיו וטלוויזיה.

הוקם מטה פעולה לקידום מעמד ישראל על הר הבית

רוב המשתתפים בפגישת ראשונה של הגורמים הפועלים לחיזוק מעמד ישראל על הר הבית סבר כי יש לשאוף לאורך כל הדרך להקמת בית המקדש

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

מפגש ראשון מסוגו, בין כל הגורמים הפועלים, במסגרותם, לקידום את מעמד ישראל בשטח הר־הבית, התקיים ביום חמישי בלילה בירושלים. הבולט שבין המשתתפים היה הרב משה לוינגר מגוש אמונים. בפגישה השתתפו בנוסף גם הרב יוסף אלבויים, הרב ישראל אריאל (רבה לשעבר של ימית), מנחם בן ישר ממייסדי "אל הר ה'", סטגלי מלוחמי מ"מטה המקדש — ירושלים", יעל עמישב ואנשי לדור מפעילי התחיה, יואל לרנר מראשי מת"י — מכון למען תורת ישראל, שריצה בעבר עונש מאסר על תוכנית לפיצוץ מסגד כיפת הסלע, צבי רביבוביץ, מ"נאמני הר הבית" דיווח למתכנסים על תוצאות פגישתו עם הרב הראשי הספרדי הראשון לציון, הרב מרדכי אליהו. בפגישה ביום חמישי הוחלט על הקמת מטה פעולה לחיזוק שלטון ישראל בהר הבית בדרכים חוקיות.

הרב לוינגר היה בפגישה בעיקר מיקום והגדיר את מטרתה: "חיזוק שלטון ישראל על הר הבית". שהרב סבר, כי יש לשאוף לאורך כל הדרך להקמת בית המקדש. לוינגר דיווח בפגישה כי שוחח עם הרב הראשי האשכנזי, הרב אברהם שפירא, אשר הבהיר, כי לא יערים קשיים על הרכיבו של עמיתו, הרב הראשי הספרדי הרב אליהו, לבנות בית כנסת באחת הנקודות המרוחקות של רחבת הר הבית.

לוינגר הוסיף עוד, כי כאשר היה הרב צבי יהודה קוק ז"ל בחיים, שמע ממנו, כי רצוי להימנע מלעלות לשטח ההר. "אני שומע שיש אנשים ששמעו גם דברים אחרים — אין לי מחלוקת אתם. בשבילי הבעיה תיפתר אם הרבנות הראשית תפסוק", אמר הרב לוינגר. הוא הזכיר את הדיבור על הפעילות שהסתיימה בהצלחה, עוד לפני שנים, לחיזוק מעמד במערת המכפלה ואמר, כי השיטות לחיזוק מעמד ישראל בהר הבית חייבות להיות דומות.

אחת ההחלטות שהתקבלו ביום חמישי בלילה, היא ליזום מפגש משותף של הפורום שהתכנס, עם מזכירות גוש אמונים. הרב לוינגר הבטיח לפעול בכיוון זה. כן הוחלט לעשות מאמץ כדי לצרף את גרשון סלומון לגוף החדש.

מספנות ישראל

(סוף מעמוד 1)

של הספינות — אך מספנות ישראל לא גילו עניין בקבלת העבודה. בשיחות עם הגורמים הישראלים שטיפלו בנושא טענו מנהלי מספנות ישראל, כי על פי חישובים שעשו תגיע ההכנסה לשעת עבודה לשמונה דולר ואין זה מספיק לצורך ביצוע הפרויקט.

הבנק המרכזי של אוסטרליה היה אמור לתת ערבות לביצוע העבודה. זאת, מאחר והזמנה באמצעות אניות אלה היתה מיועדת לחברות באוסטרליה.

העבודה נמסרה למספנה בהולנד

לאחר שמספנות ישראל סירבו לבצע את ההזמנה נמסרה ההזמנה למספנה בהולנד הבונה אותה בשיתוף פעולה עם חברה בלגית.

בשלב מסויים נודע לשר האוצר יצחק מודעי על סירובה של מספנות ישראל לקבל את ההזמנה והשר ביקש מעוזריו לבדוק את הנושא. לשר נמסר שביצוע העבודה במספנות אינו כדאי.

הממשלה לא מוכנה לממן

מנכ"ל מספנות ישראל, מיכאל כהן, אמר ל"הארץ" כי אמנם התנהלו מגעים עם החברה הזרה אך להערכתו המחיר שהוצע למספנות היה כרוך בהפסד. לדבריו, פנו מספנות ישראל לאוצר וביקשו שהממשלה תסבסד את קבלת העבודה אך הנושא ומתן לא יצא אל הפועל. לדברי כהן, מספנות ישראל אינן מתמחות בבניית ספינות רי"ג ואינן מסוגלות לבנות כל מה ששט על הים. לדבריו, יכולות מספנות אירופאיות לבצע את ההזמנה בגלל שהן מקבלות סיבסוד ממשלתי עד 20 אחוז מערך הפרויקט.

במשרד האוצר נמסר, כי מספנות ישראל פשוט לא הצליחו לזכות במיכרז שהיה לצורך קבלת ההזמנה. סופר "הארץ" מציין, כי לא היה כל מיכרז כפי שמשתמע גם מדברי של מנכ"ל מספנות ישראל.

צבי זרחיה סופר "הארץ" מוסר, כי שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי תובע מהממשלה לממש את החלטות ועדת השרים לכלכלה להקים צוות מקצועי לגיבוש תוכנית שיקום הפעלה של מספנות ישראל.

מודעי: לא התחייבתי להעביר הכספים

השר יעקבי דורש משר האוצר להעביר כמיליון דולר למספנות ישראל לשם הפעלתן עד סוף חודש פברואר. שר האוצר יצחק מודעי אומר כי בהחלטת ועדת השרים לכלכלה הוא התבקש להעביר את הכספים אך עדיין לא התחייב לעשות כן.

נורית כהנא סופרת "הארץ" מוסרת, כי מזכיר מועצת פועלי חיפה, משה ורטמן, ביקש את התערבות ראש הממשלה, שמעון פרס, בנושא מספנות ישראל.

מצב חירום בהאיטי

פורט־או־פרינס (ע"צ וע"ד) נשיא האיטי, ז'אן קלוד דיוואלייה הטיל בשבת מצב חירום על האי כולו. הוא הכחיש ידיעות ממקורות חוץ, כי הודח ממשרתו.

בתוך כך, נמשכו מעשי הביזה והפרעות לסירוגין ברחובי פורט־או־פרינס, בירת האי, במסגרת המשך ההפגנות נגד ממשלו של דיוואלייה, שפרצו קודם לכן בנחתות השונים.

דיוואלייה הגיב בזעם על הכרזתה של ממשלת ארה"ב, כי הודח מכהונתו ונימלט מן האי.

כאשר נודע בפורט־או־פרינס תוכנה של הודעה אמריקאית זו, החלו בני־אדם להתגודד ליד בתיהם, ליד חנויות ובתי מלאכה, כשהם מצפים לאישור ההודעה.

אולם כאשר נתוודע להם שדיוואלייה מוסיף לשלוט באי פשטה אכזבה בין תושבי האי והרבים הולו למהר בבהלה אל בתיהם.

תחנת שידור של הכנסיה הקתולית שהיוה עד כה מקורות המידע הבלתי תלויים היחידים באי, נסגרה בשבת בידי הממשלה, בתוקף צווי החירום.

ארה"ב הכשילה גינוי ישראל באו"ם; צער ישראלי בפני התומכים בגינוי

מאת כתבנו המדיני של "הארץ"

משלחת ישראל באו"ם הביעה צער עמוק בפני מדינות מערביות שהצביעו בעד החלטת הגינוי לישראל בנושא הר הבית, שהוכשלה בסוף השבוע בעזרת וטו אמריקאי.

המשלחת הישראלית פנתה את משלחות בריטניה, צרפת, דנמרק ואוסטרליה והביעה את צערה על כך שהן נתנו יד להחלטה כה עויינת וחד־צדדית. המשלחת הישראלית הביעה הערכה לארה"ב על התנהגותה באותה הצבעה.

גבעת המרגלים

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ") קצין סורי אמר לכתבת הניו יורק טיימס כי תל אבו נידה ברמת הגולן זכה לשם חדש "גבעת המרגלים".

על גבעה זו, כותב ה"ניו יורק טיימס", ממוקמות צלחות מכ"ם של ישראל ומתקני ציתות רגישים כל כך, המסוגלים לקלוט כל מלה שאומר הקצין הסורי וגם לעקוב אחר תנועת כוחות סוריים במרחב דמשק.

שחל

(סוף מעמוד 1)

לדבריו, יהיה קל יותר להגיע ליעדים אלה אם גם משרד האוצר יתחיל להסתגל למשמעות הירידה במחירי הנפט. בעוד האוצר נמצא בעיצומו של מאבק נגד הוזלת המחיר שדורש משרד האנרגיה, מתדפקות ההוזלות הבאות בשער, ואלה לא תהיינה ההוזלות האחרונות בסידרה.

הוא הוסיף כי אי־הוזלת המחיר פירושה הגדלת שיעור המיסוי האפקטיווי על הדלק, שהיא העלאה דה־פקטו בשיעור המיסוי, ללא אישור הכנסת כפי שמחייב החוק.

פחם מאוסטרליה בסחר חליפין

שר האנרגיה גילה עוד כי ראש ממשלת אוסטרליה הודיע לפני ימים אחדים לישראל, כי ארצו מוכנה למכור לישראל פחם על בסיס סחר חליפין, תמורת מוצרים שונים, לרבות של התעשייה האווירית והתעשייה הטכנולוגית. כיום רוכשת ישראל כרבע מכלל הפחם לתחנות הכוח מאוסטרליה. הוחששה שישראל תקטין את היקף רכישותיה אצלם. בהקשר זה אמר שחל, כי הוא מאמין שהוזלת מחירי הנפט בעולם תקל על ישראל לקנות נפט ברכישות גמישות או בסחר חליפין. בכוונת משרדו לנצל התפתחות זו כדי לסייע בעידוד הייצוא.

מכסיקו קיצצה מחיר הנפט ב־4 דולר לחבית

מכסיקו סיטי (ע"ד וע"צ). מכסיקו הודיעה ביום שישי כי היא מורידה את מחיר הנפט שהיא מוכרת ב־4 דולר לחבית, עד לפחות מ־20 דולר לחבית. וזהי הפחתת מחירים תלולה ביותר שתשפיע כנראה על שוק הנפט העולמי כבר בימים הקרובים. ההודעה באה על רקע תזוזות מחירים והידרדרות במחירי הנפט בשוק העולמי בשל הצטברות עודפים גדולים.

על הפחתת המחיר החליטה מקסיקו בעקבות פגישה שקיימו נשיאי מכסיקו וונצואלה בעיר הנופש קאנקון. השניים דנו בהשפעה שיש למפולת מחירי הנפט על יכולתן של מדינות דרום אמריקה, שלהן חוב חיצוני גדול, לעמוד בתשלומי הקרן והריבית.

ישראל רוכשת כ־30 אחוזים מתצרוכת הנפט שלה במכסיקו. הירידה במחיר עשוייה לחסוך כ־50 מיליון דולר לשנה.

אוסלו (ע"ד). חברת הנפט הממלכתית של נורווגיה "סטאטויל" קיצצה ב־2.50 דולר לחבית את מחיר הנפט הגולמי שהיא מוכרת. משום כך, מצפים כי מחירו של הנפט הנורווגי יתכנס במהלך פברואר בכ־20 דולר לחבית.

נורווגיה מפיקה כמיליון חביות לנפט משדות הנפט שבחופיה.

יושעה העידוד להסבה לפחם

יהודה שרוני, סופר "הארץ" לענייני כלכלה מוסר: לנוכח אי־הבהירות השוררת בשוק הנפט הבינלאומי, ולמרות שגם מחירי הפחם הולכים לרדת לאחרונה, ישעה משרד האנרגיה את מדיניות העידוד להסבת פרוייקטים משימוש במזוט לשימוש בפחם. ירידת המחירים "טרפה את כל הקלפים" ומונעת כל אפשרות לעריכת תחזיות מחירים, אמר אחד מראשי המשרד.

השעיית מדיניות העידוד תתבטא בעיקר בביטול מענקי השקעה במתקני ההסבה לשימוש בפחם. עם זאת, ימשיך משרד האנרגיה לתמוך בפעולות סקר ותיכנון, ובפעולות הדגמה של טכנולוגיות חדישות.

החלטת ההשעייה אינה נוגעת למדיניות השימוש בפחם במקום מזוט בתחנות הכוח החדשות. מנכ"ל משרד האנרגיה, נתן ארד, אמר ל"הארץ" כי לפי שעה יופסקו פעולות העידוד. רק לאחר שהמצב בשוק מוצרי האנרגיה הבינלאומי יתבהר, תגבש צמרת המשרד את המדיניות לטווח הארוך.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: הרב ישראל לאו, חבר מועצת הרבנות הראשית
על: הקמת בית כנסת על הר הבית

מטפלים בפרשת הר הבית בצורה שלומיאלית

— הרב הראשי לישראל, הראשל"צ מרדכי אליהו מציע להקים על הר הבית בית כנסת, שיהיה גבוה יותר מהמסגדים ברחבה. אתה תומך ברעיון הזה?

— לפי מיטב ידיעתי, אין זו הצעה חדשה. הרב אליהו העלה אותה עוד לפני כמה שנים, בטרם נבחר לרב ראשי. בישיבה זו אורגנה של מועצת הרבנות העליונה ההצעה לדיון, אבל בשל הסדר קודמת, הוחלט לדחות את הדיון לישיבה הבאה. לכן לא יהיה זה הוגן שאביע בשלב זה את דעתי בפומבי.

— הרבנות הראשית מוסמכת לאשר הקמת בית כנסת במקום רגיש כל־כך?

— מבחינה הלכתית, כמובן שמועצת הרבנות הראשית מוסמכת. אבל, מבחינה מבצעית זו צריכה להיות החלטה של הממשלה. לרבנות אין כושר ביצוע, אלא היא רק פוסקת הלכות.

— הדיון במועצת הרבנות בנושא זה הועלה בעקבות ביקורת בהר הבית של משלחת חברי הכנסת בראשות דב שילנסקי?

— איני קובע את סדר היום של ישיבות מועצת הרבנות. אבל אין לי ספק שהביקורים המסעירים של חברי הכנסת מיקדו ביתר שאת את תשומת הלב לנושא זה, שהוא תמיד אקטואלי. אגב, כמו הינה הלכתית הר הבית הוא נושא שמעסיק את הרבנות מאז מלחמת ששת הימים. כבר בחודש אלול תשכ"ז, שלושה חודשים אחרי המלחמה פירסמו שני הרבנים הראשיים דאז אונטרמן ונסים הודעה ואזהרה שמבחינה הלכתית חל איסור לעלות על הר הבית.

— אם יש איסור מפורש, מדוע יש צורך לדון עכשיו בהקמת בית כנסת?

— לגבי הבית עצמו אין כל רשות להיכנס, משום שכולנו טמאי מתים. אין לנו דרכי טהרה כגון הזאת מי פרה, מים חיים, אפר פרה אדומה וכו'. אבל, יש חלקים בהר הבית שלגביהם לא חל האיסור. הבעיה היא, אילו הם אותם שטחים שקדושת הר הבית איננה חלה עליהם.

— בסוף השבוע יזמה מרוקו הצעת גינוי נגדנו במועצת הביטחון שנדחתה רק בגלל וטו שהטילה ארה"ב. מדוע זה נחוץ לנו?

— אילו התחשבנו בהחלטות של מועצת הביטחון, לא היינו צריכים כלל להישאר פה יום אחד. היינו צריכים "להתקפל" ולחזור לגטו ביאליסטוק ולצגצא. הבעיה היא, שבהר הבית נקבעות עובדות. במשך 19 שנה איבדנו את הרסן בכל הר. המוסלמים שנמצאים שם קובעים עובדות בשיטה של כרסום זחל ואנחנו נוהגים בעניין זה באוזלת יד גמורה ובשלומיאליות.

— איזה מבחר שבך העיסוק שלנו בהר הבית הוא דבר מזיק ולא חיוני?

— לעסוק בזה בדרך שאנו עוסקים בכך בחודש האחרון, לא רק שזה לא חיוני, אלא זה גם מזיק. אבל, להזניח את העניין ולא להתמודד אתו בכלל, זה משחק של בת יענה.

ארה"ב מתקשה ליישם את העיצומים על לוב

16 חברות נפט אמריקאיות מבקשות להמשיך לפעול בלוב

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ") הממשל האמריקאי מתקשה ליישם את העיצומים הכלכליים שהטיל על לוב, אשר נכנסו אתמול לתוקף. הדברים רשמיים בממשל אישרו, כי עיקר הבעיה מתמקדת בחברות האמריקאיות המפיקות נפט בלוב. לחברות הללו יש חוזים עם לוב והמשכים מעבר ליום הקבוע והחשש הוא, כי אם יעזבו את לוב תחרים לוב את הציוד ותמשיך להפעילו, או שחברות זרות אחרות יוכלו לרשת את ההפעלה והדבר יטול עוקצם של העיצומים. דובר מחלקת המדינה אישר, כי 16 חברות אמריקאיות הגישו בקשה לממשל לקבל היתר להמשיך את פעילותן בלוב וכי הממשל עדיין שוקל כיצד להתייחס לבקשה. החלטה בנושא זה תנתן בימים הקרובים.

הדובר לא יכול היה ביום שישי לאשר עוד כי כל אזרחי ארה"ב השוהים בלוב עזבו את המדינה, כפי שדרש צו הנשיא. בהסתמכו על דוחות עתונאיים מסר הדובר כי הערכת הממשל כי מחצית מתוך כ־1500 האמריקאים עזבו את לוב וכי הוא מקווה כי היתר יעשו כן במהלך השבוע. לדבריו ביקשו כמאה אמריקאים לקבל אישור מיוחד להישאר בלוב.

קראקסי דחה הצעה לפגישה עם קדאפי

מאת תולדה ליברמנה
סופרת "הארץ" באיטליה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). חוגים יודעי דבר ברומא גילו, כי ראש ממשלת איטליה, בטינו קראקסי, אינגו מתכוון לפי שעה להיפגש עם הקולונל קדאפי. את הצעת הפגישה העלה ראש ממשלת מלטה, בונצ'י, כנראה, על פי יוזמתו של קדאפי.

לפגישה עם קדאפי התנגדו הרפובליקאים, הסוציאל־דימוקרטים והליברלים שבקואליציה.

ביום ששי החליט הוועד העליון האיטלקי להגנה, בישיבה בה השתתף נשיא המדינה, קוסיגה וראש הממשלה קראקסי, על תיגבור צי המלחמה בים התיכון ועל שיפור רשת המכ"מ בדרום. כן הוחלט להגדיל את מספר היחידות והגבורות בצבא האיטלקי ולהגדיל את תקציב חיל האוויר.

תקציב הביטחון האיטלקי יחולק בפעם הראשונה כמעט שווה בשווה בין צפון איטליה, עד כה מקום ריכוז העיקרי של כוחות הביטחון האיטלקיים, לבין הדרום, עם עדיפות מסויימת לדרום, שעד כה הוזנח, כאיזור שאיננו נתון לסכנה.

הליגה הערבית מגנה את ספרד

טוניס 1 (ע"ד וע"צ) הליגה הערבית קיימה ביום שישי ישיבת חירום בטוניס, ומתחה ביקורת על ספרד, שכוננה יחסים דיפלומאטיים עם ישראל.

בת 70 נהרגה ובעלה נפצע בתאונה בדרום

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

בתאונת־דרכים קטלנית שארעה אמש, בצומת גלאון, כביש קרית־גת־קסטינה, נהרגה אישה בת 70, ובעלה בן ה־71 נפצע פצעים בינוניים.

התאונה ארעה כאשר זוג הקשישים אברהם וצפורה אייזנברג, מקיבוץ גלאון, חצו את הכביש בצומת גלאון. רכב צבאי מדגם רנו 5 פגע בהם. האשה נהרגה במקום והבעל נפצע.

למקום הגיעו ניידות משטרה ואמבולנס אשר פינה את אברהם אייזנברג לבית־החולים באשקלון.

סרובניקים קוראים להתיר יציאת יהודים

מוסקווה (ע"ד) תשעה מסורבי עליה יהודים קראו למפלגה הקומוניסטית הסובייטית להתיר הגירה מוגברת של יהודים מברה"מ. על כך מסר בשבת אחד מאנשי הקבוצה במוסקווה.

הסרובניקים — ממוסקווה, לנינגראד ומן הרפובליקות של גרוזיה, ארמניה ומולדביה, אמרו בפנייתם, כי החלטה להתיר עליה נרחבת יותר עשוייה ליצור אווירה נוחה יותר לפגישת הפיסגה הצפויה בין הנשיא רייגן ובין מנהיג ברה"מ, מיכאיל גורבצ'וב.

בין החותמים על העצומה היתה גם אידה נודל בת 55, שהגישה עוד לפני 15 שנה בקשה לצאת את ברה"מ ואשר ריצתה עונש מאסר והגלייה בן 4 שנים בסיביר.

ערך את העמוד: אהד גרנר

המעלות של אל על

	מעל' מינימום	מעל' מקס'		הטמפרטורות אתמול	
קהיר	12	21	בהיר	10	20
אתונה	14	17	מעונן	10	18
בוקרשט	-1	1	ש"ג	—	—
רומא	7	12	גשום	7	10
ז'נבה	1	3	גשום	-6	5
ציריך	1	2	גשום	—	—
פרנקפורט	5	5	ש"ג	2	5
וינה	2	3	גשום	0	2
פאריס	0	1	גשום	1	3
אמסטרדם	0	1	גשום	-1	2
בריסל	0	1	גשום	-2	1
מדריד	3	6	מעונן	0	5
לונדון	2	3	גשום	2	3
קופנהאגן	—	—	—	—	—
שטוקהולם	-5	-2	מ"ה	-3	-1
אוסלו	-3	-2	מעונן	4	12
ניו־יורק	-4	-1	בהיר	-4	2

הנוסע המאושר
אל על

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לחינוך מבוגרים
האגף לתרבות תורנית

אגודת "שרשים"
מתכבדת להודיע על פתיחת ההרשמה
לסדרה על הנושא:

הציונות הדתית

כינוס ראשון: יום ג' כ"ה בשבט תשמ"ו, 4.2.86

"מהפכה או המשך"

16.00-16.05 – ד"ר אברהם צביון: דברי פתיחה
16.05-17.00 – פרופ' שלמה אבינרי: "מרד שבשתיקה"
17.15-18.15 – מר חנן פורת: "מהפכה בתפישת הגאולה"
18.30-19.15 – השר יוסף שפירא: "תורה ועבודה – מהפיכה חברתית"
19.30-20.15 – מר משה בר־יודא: "הציונות הדתית – בין עבר לעתיד"
20.15-21.15 – פרופ' יוסף שלמון: "הציונות הדתית – מהפכה או המשך"

הכינוסים יתקיימו ב"בית התפוצות" בתל־אביב

לפרטים והרשמה: משרד אגודת "שרשים", טל' 02-699746, 02-639634
"מועדון מטיילי מעריב", טל' 03-439207, רח' קרליבך 2, ת"א

בצער ובכאב רב
אנו מודיעים על פטירת ראש משפחתנו

לסלו סמושי

הלוויה תתקיים היום, יום ראשון כ"ג בשבט תשמ"ו 2.2.86 בשעה 2.30 בבית העלמין הישן חוף הכרמל חיפה שער ראשי

המשפחה

הקאדים המוסלמים מגנים כל פגיעה במסגד אל־אקצה

מאת עטאללה מנצור
סופר "הארץ" בגליל

שבעת הקאדים המוסלמים היושבים בבתי הדין השרעיים בכל רחבי המדינה החליטו אתמול בעצרת לגנות כל פגיעה במסגד אל־אקצה. בגילוי דעת שפירסמו אחרי פגישה ראשונה מסוגה, לדיון בעניינים כלליים — פירסמו באומר כי "פגיעה במסגדים באזור המסגדים תהווה פתח למלחמות דתות ותגיעה בתהליך השלום". הקאדים המוסלמים החליטו על פי הצעת השייך תאופיק עסליה נשיא בית הדין לערעורים לתבוע מהממשלה מינוי מועצה מייעצת של אנשי דת מוסלמים שתביע את דעתה בפני הכנסת והממשלה בכל עניין הנוגע לאזרחים המוסלמים בישראל. כמו כן החליטו לתבוע שחרור הקדשים המוסלמים ולדרוש מעיריית באר שבע להפסיק את פעולות ההריסה של גדר המסגד הישן ולהחזיר את המסגד המשמש כיום כמוזיאון לרשות העדה המוסלמית כדי לקיים בו תפילות.

פסה"ד המשמעתי בעניין חזי קוקה — ביום ראשון הבא

מאת לילי גליל

פסק הדין של בית הדין המשמעתי בעניינו של יושב ראש ועד העובדים חזי קוקה יינתן ביום א' הבא לאחר ששלשום הסתיימה שמיעת עדויות שני הצדדים. הדיון בעניינו של קוקה, שגרם להשבתת המסך. לאחר ששמע את עדותו של הכתובה מתר הבית הסף לדיון עקרוני בסמכויותיו של יו"ר ועד העובדים.

בדיון נשאל מתי מגן יו"ר ועד העובדים בתוקף תפקידו, ומתי הופך מעשה שלו למעשה אישי השולל ממנו את אותה הגנה.

שני הצדדים — רשות השידור המיוצגת ע"י פרקליטות המדינה וההסתדרות — מייחסים לתוצאה חשיבות רבה, מכיוון שזו הפעם הראשונה שסוגיה זו עומדת למבחן משפטי. היום אמור קוקה לשוב לעבודה לאחר שהחליט להפסיק את ההופעה עליה הסכים לפנית בית הדין לעבודה.

אלוף שחק התמנה לראש אגף מודיעין

מאת סופר "הארץ"

אלוף אמנון שחק (ליפקין) יתמנה היום לראש אגף מודיעין במטה הכללי. אלוף א. שחק בא במקומו של אלוף אהוד ברק שהתמנה לאלוף פיקוד המרכז.

משפצים את חסן בק

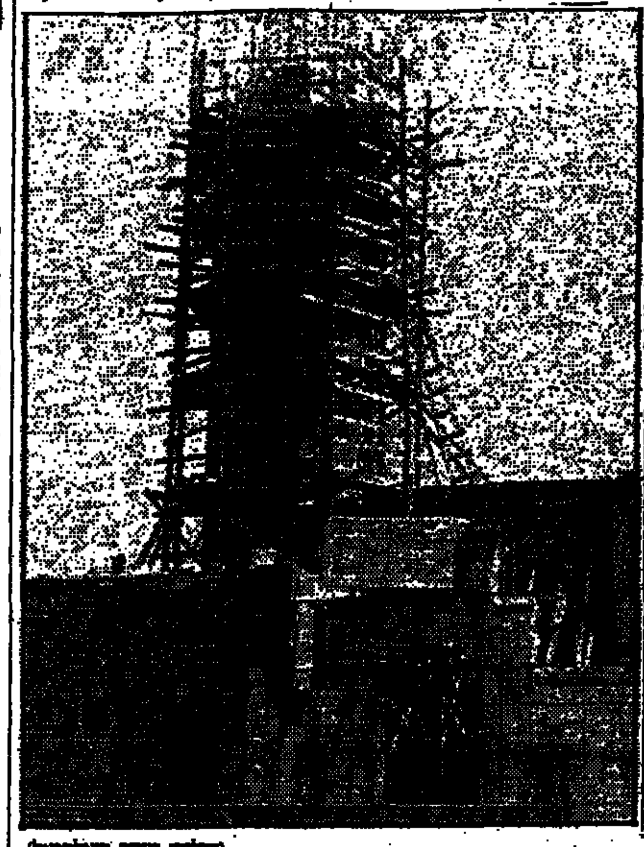

(צילום: יעקב שאלתיאל)

השר שחל הציע הסדר לצריכת חשמל חינם

עובדי החברה יחויבו מעבר לצריכת 7500 קוט"ש בשנה

מאת אלי אלטר
סופר "הארץ"

שר האנרגיה משה שחל הציע לעובדי חברת החשמל להגיע להסדר שצריכת החשמל־חינם שלהם תוגבל לתקרה־גבוהה של פי שלושה מהצריכה הממוצעת במשק העומדת כיום על 2005 קוט"ש — קרי 7500 קוט"ש בשנה שמעבר להם יחויבו העובדים בתשלום. לא נתקבלה תשובה חיובית על הצעתו שהיא לדבריו נדיבה יותר מהצעת ההסתדרות לעובדי חברת החשמל. דבריו של שחל נאמרו בסוף השבוע החולף במפגש עם תא עובדי חברת החשמל במפלגת העבודה בחיפה.

שר האנרגיה אמר כי יש לשים סייג ולקבוע תקרה לצריכת החשמל־חינם. עובדי חברת החשמל הם הקבוצה היחידה במשק המקבלת הטבות ללא הגבלה של תקרה כלשהי. הוא אינו שולל את עצם זכותם של עובדי חברת החשמל להמשיך וליהנות מהטבת החשמל־חינם המעוגנת בחוזה העבודה שלהם והנהוגה מאז קום המדינה ולפני כן.

מרכז חרות מתכנס מחר ללא הסכמה על הייצוג הסקטוריאלי והרכב ועדת האישים

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

עדיין אין הסכמה בצמרת תנועת החרות לקראת ישיבת מרכז התנועה מחר במרכז הירידים בתל אביב להגיע להסכמה בדבר הייצוג הסקטוריאלי בתנועה והרכב ועדת האישים. כזכור קיבל הרכב הקודם של מרכז חרות לפני כשבועיים, החלטה לדחות בשלושה שבועות את הבחירות הפנימיות לקראת הוועידה בתנאי שבינתיים ייפגשו ויבואו לכלל נוסחת פשרה ביניהם.

אולם עד אתמול, פרט להתייעצות קצרה אחת שקיימו שרי חרות, לא היה ניסיון רציני בצמרת התנועה להגיע להסכמה בקרב כל ראשי הכוחות בנושאים העיקריים שעוררו את המחלוקת. מקורבי השר אריאל שרון הביעו אתמול תרעומת רבה על כך ששמיר, חרף ההבטחות, לא כינס את השרים להתייעצות ולא ניסה למצוא פשרה שתספק את כולם. שמיר הודיע בשבוע שעבר כי בסוף הדיון של ישיבת המרכז מחר יועלה עניין הייצוג הסקטוריאלי. שמיר עדיין מבקש לאשר הצעתו לתוספת 400 צירים לקבוצות והאיגודים הארציים בתנועה. לוי ורוחו מתנגדים לכך בכל תוקף.

לגבי ועדת האישים מבקש שמיר למנות כשופט בראשה את הח"כ דן מרידור.

הצעת דולצין תגרום למחלוקת במושב הוועד־הפועל הציוני

המתקיים הערב בי"ם ★ גורסת כי ארצות אשר לא תקיימנה בחירות דמוקרטיות לא תוכלנה להיות מיוצגות בעתיד בקונגרס הציוני

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

מחלוקת חריפה צפויה במושב הוע"פ הציוני, שיפתח הערב בירושלים במעמד נשיא המדינה חיים הרצוג, סביב הצעתו של יו"ר ההנהלה הציונית אריה דולצין, שארצות אשר לא תקיימנה בחירות דמוקרטיות לא תוכלנה בעתיד להיות מיוצגות בקונגרס הציוני. עפ"י הצעתו של דולצין (שמימושה מחייב רוב של שני שלישים בוע"פ הציוני) ישונה הסעיף בחוקת ההסתדרות הציונית הקובע כי "הצירים ייבחרו בכל אזור בחירות לפי שיטה שתולום את העקרונות הדמוקרטיים המקובלים", ובמקומו יוכנס סעיף שיקבע במפורש כי "לא יהיה מיוצג בקונגרס אזור בחירות שקבעה לו נציגות של 3 צירים לפחות, אם לא תקיימנה בו בחירות לקונגרס בהצבעה בפועל".

דולצין יזם את הצעתו, בעקבות המלצותיהן של ועדות חשיבה, אחרי שהתברר שמכלל 28 ארצות ששלחו צירים לקונגרס הציוני האחרון, נערכו בחירות ב־5 ארצות בלבד (אוסטרליה, ארגנטינה, הודו ובריטניה) ואילו בשאר הארצות חולקו המנדטים בין המפלגות עפ"י הסכמים. בראש המתנגדים ליוזמתו של דולצין, ניצבת הקונפדרציה העולמית של הציונות האחודות (הפדרציה האוחדת) המבוססת בעיקרה על חברות ארגון "הדסה", שראשיה הודיעו כי יתנגדו להצעה לקיום בחירות בתנאי שיחולו שהן בכל המדינות "לרבות מדינת ישראל".

סופר הארץ מציין כי עפ"י החוקה לא מתקיימות בחירות לקונגרס הציוני בישראל. וחלוקת הצירים נקבעת בהתאם ליחסי הכוחות של המפלגות הציוניות בכנסת.

את ישראל מייצגים 38 אחוז מכלל הצירים בקונגרס, את ארה"ב 29 אחוז ו־33 מייצגים את כל שאר ארצות העולם.

נוכח הירידה בתנועת התיירות האמריקאית לישראל:

250 רבנים מארה"ב יבואו כאורחי משרד התיירות

נציג המשרד בארה"ב: הירידה בתיירות לישראל במסגרת הירידה הכללית בתיירות אמריקאית לאירופה

מאת זוהר בלומנקרנץ

250 רבנים מקהילות יהודיות ברחבי ארה"ב, יבואו בסוף החודש לארץ, כדי לחזור אחר כך לארצותיהם ולעודד תנועת תיירות לישראל — על כך דווח בפגישה סגורה בין גורמי התיירות לבין נציגי משרד התיירות שהתקיימה שלשום בתל אביב.

בישיבה נידונו הדרכים לצמצום את הפגיעה בתנועת התיירות מארה"ב לישראל, בגלל פיגועי הטרור.

לסופר "הארץ" נודע אמש, כי בפגישה דיווח נציג משרד התיירות בארה"ב, משה שרשבי, על המאמצים הנעשים, כדי להקטין את הנזק. לדבריו ישנה ירידה כללית בתנועת התיירות של אמריקאים לחו"ל, שאיננה פוסחת על התנועה לישראל. אולם מבחינה זו מצבה של תנועת התיירות ארצה אינה קריטית, לדבריו, לעומת הירידה בתיירות למדינות אחרות באירופה ובאזור.

שר התיירות אברהם שריר שהשתתף בישיבה הביע דאגה מהירידה בתנועת התיירות מארה"ב. לדבריו אין לתת לדבר ביטוי בכלי התקשורת, כדי לא להחמיר עוד יותר את המצב. סוכם, כי בתקופה הקרובה יש להעדיף את נציגי כלי התקשורת מארה"ב על פני סוכני נסיעות, בהזמנתם לישראל כאורחי משרד התיירות, כדי שיוכלו לתת אחר כך ביטוי לאווירת הביטחון בישראל ובדרך אליה.

עיקר המאמץ השיווקי יופנה ליחסי ציבור. נידונה האפשרות להביא לישראל אישיות אמריקאית בכירה מהממשל, כדי שתשמש את המטרה. מבחינה זו הוצע לעשות שימוש בתשובתו של נשיא ארה"ב רונלד רייגן, במסיבת עיתונאים, בה לא שלל את אפשרות ביקורו במזרח התיכון.

מנכ"ל פרויקט הפיתוח של האו"ם — בארץ

מאת סופרו המדיני של "הארץ"

מנכ"ל פרויקט הפיתוח של האו"ם ברדפורד מורס הגיע בסוף השבוע לארץ לצורך מגעים להקמת פרויקטים כלכליים בגדה המערבית וברצועת עזה. מורס ייפגש עם ראש הממשלה, שר הביטחון ושר החוץ וכן עם אישים בשטחים וגורמים כלכליים הפועלים שם. נועדה לו בין השאר פגישה עם ראש עיריית שכם זפר אל מצרי.

מצפים כי בשיחות עם האורח הבכיר יוסכם על הקמת פרויקטים חדשים בנושאי חקלאות, בריאות, הקמת מפעלי שפכים, פיתוח נושא הדייג והקמת בית חולים חדש בעזה. כל זאת בשיתוף עם גורמים ישראלים ומקומיים.

רימון מתוצרת רוסית נזרק לעבר עובדי המינהל בעזה

מאת איתן רבין

רימון מתוצרת רוסית נזרק ביום שישי לעבר שני עובדי המינהל האזרחי אשר טיילו בשוק הדלפנים ברצועת עזה. מקורות צבאיים ציינו כי זו הפעם הראשונה שרימון מתוצרת רוסית נזרק על ידי מחבלים בעזה. מיד לאחר זריקת הרימון הטילו כוחות הביטחון עוצר וערכו סריקות. כעבור 8 שעות, הוסר העוצר ונמסר כי נעצרו כמה חשודים. מקור ביטחוני ציין אמש כי חלה הסלמה ברצועת עזה והוא ייחס את הדבר לצווי הגירוש האחרונים נגד תושבי השטחים.

2 סטודנטים מא־נג'אח עתרו לבג"צ בדרישה להיפגש עם סניגורים

(עו). שני סטודנטים מכללת א־נג'אח בשכם המוחזקים במעצר בכלא ג'נין בחשד לפעילות חבלנית הגישו, ביחד עם עורך דינם, עתירה לבג"צ בטענה, כי השלטונות מונעים מהם להיפגש עם עורך דין. השלושה עתרו באמצעות עו"ד פליציה לנגר נגד המפקד הצבאי ביהודה ושומרון, נגד משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר. שופט בית המשפט העליון השופט גבריאל בך ציווה על המדינה להשיב תוך חמישה ימים על הטענות שהועלו בעתירה.

תינטע חורשה לזכר הילדים שנרצחו בראס־בורקה

ליד שכונת רמות בי"ם

(עו). חורשה לזכר ארבעת הילדים שנרצחו בידיו של החייל המצרי בראס בורקה, תינטע ליד שכונת רמות בירושלים.

החורשה תינטע לזכר אביר באום, צליל שלה, עופרי טוראל ודינה בריל ביום ג' בהשתתפות בתי ספרם של הילדים. קק"ל הכשירה לכך שטח ותלמידי בתי הספר תרמו כספים לרכישת 4000 עצים שיינטעו בחורשה.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

חדשות המשק

ירידה חדה במכירת דירות חדשות בינואר

בין 6 ל־53 אחוזים — דיווחו חברות הבנייה הגדולות ★ קונים נמנעו מלרכוש אצל קבלנים והעדיפו דירות מיד שנייה ★ הקבלנים שנותנים ערבות בנקאית סבלו פחות מירידה במכירות

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

התמוטטותה של חברת הבנייה קלרין הביאה לירידה חדה במכירת דירות חדשות בחודש ינואר. כל תשע חברות הבנייה הגדולות למעט אחת דיווחו על ירידות במכירות שבין שישה ל־53 אחוז לעומת החודש הקודם. בחברה אחת בלבד לא נרשם שינוי.

מבדיקה של סופר "הארץ" מתברר שמרבית הדירות שנמכרו הינן בשלבי גמר או שבנייתן כבר נסתיימה. מנהלי חברות בנייה אומרים שכתוצאה מהמשבר בחברת קלרין נמנעו קונים לרכוש דירות אצל קבלנים והעדיפו לקנות דירות מיד שנייה.

בסך הכול מכרו תשע חברות הבנייה הגדולות 354 דירות לעומת 541 דירות בחודש דצמבר. יצוין שמשבר קלרין אירע במחצית השנייה של חודש דצמבר. כמות הדירות שנמכרה בינואר היא הנמוכה ביותר מאז ספטמבר 1985, אז נמכרו 507 דירות.

להלן התפתחות המכירות של תשע חברות הבנייה הגדולות:

שם החברה	ינואר	דצמבר	השינוי ב־%
אזורים	35	57	−39
אשדר	61	87	−30
דורקר	15	15	—
יובל גד	16	33	−52
רסם	16	17	−6
רסקו	59	72	−18
רובינשטיין	14	30	−53
שיכון עובדים	70	112	−38
שיכון ופיתוח	68	118	−42
סך הכל	354	541	−35

מעניין לציין שחברות כמו דורקר ורסם שמציעות ערבות בנקאית צמודה לרוכשי הדירות סבלו פחות ממשבר קלרין מאשר חברות אחרות. עם זאת ניתן לציין שלמרות שחברת רובינשטיין פתחה במבצע לפיו היא מוכרת דירות כאשר התשלום הראשון הינו 10 אחוזים ממחיר הדירה והיתר עם מסירת הדירה הרי שגם חברה זו סבלה מירידה חדה במכירת דירות.

קבלנים מציינים שגם העובדה שלא היה עידכון במשכנתאות לזכאים תרמה לירידה במכירת הדירות בחודש ינואר.

הדולר המשיך לרדת בשוקי המטבע

הנתון בדבר התרחבות הגירעון המסחרי של ארה"ב האיץ הירידה

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מגמת הירידה בשער הדולר האמריקאי נמשכה בשבוע שעבר. המארק הגרמני, הפרנק השווייצרי והליש"ט התחזקו בשיעור ממוצע של כ־2 אחוזים לעומת הדולר בעוד שהין היפני התחזק בשיעור של 5 וחצי אחוזים.

הירידה בשער הדולר גברה, בעיקר עם פרסום נתון בדבר התרחבות הגירעון המסחרי של ארה"ב, שהגיע לשיא היסטורי של 17.37 מיליארד דולר בחודש דצמבר. גם המדד המשוקלל של הנתונים הכלכליים העיקריים בארה"ב הראה על עלייה מתונה ביותר של 0.9 אחוזים בחודש האחרון, לעומת צפייה לעלייה בשיעור של בין 1 וחצי ל־2 אחוזים.

לדברי הכלכלן ד"ר בעז ברק מצביעים נתונים אלה על הצורך בירידה נוספת במחיר הדולר האמריקאי כדי להביא להתאוששות המשק.

היין היפני התחזק בצורה מרשימה לעומת הדולר לאחר הידיעות הרשמיות מיפן כי שער החליפין של 190 ין לדולר ייראה בעיני הבנק המרכזי של יפן כרמה סבירה. היין היפני נהנה במידה מרובה מהירידה החזקה במחירי הנפט שנמשכת בשווקים והגיע לאחרונה גם ביום שישי עד מחיר של כ־17 דולר לחבית.

הליש"ט, שהיתה המטבע החלשה ביותר בין המטבעות האירופאים בעת האחרונה, התאוששה קלות. העובדה כי ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר הצליחה לשמור על שלטון ממשלתה, סייעה לשטרלינג להתאושש. עם זאת מעריכים כלכלנים כי המגמה היא המשך הירידה בשערי המטבע הבריטי.

הדולר הקנדי ירד במשך השבוע עד כדי כך שבנקים גדולים בקנדה נאלצו להעלות את שיעור הפריים רייט (הריבית ללווים מועדפים) לרמה של 11.5 אחוז, עלייה של כמחצית האחוז.

הבנק המרכזי של צרפת התערב בשוקי הכספים ורכש פרנקים כנגד המארק הגרמני וכנגד עוד שמועות בדבר אפשרות לאיחוד מחדש של מערכת היחסים המוניטריים באירופה.

המציאות הכלכלית הבינלאומית הבלתי יציבה עשויה להביא לדעת מומחים לירידה מתונה בשערי הריבית הדולרית. יש להניח כי הבנק הפדרלי של ארה"ב יפעל כבר בזמן הקרוב להורדת שער הריבית.

מחיר הזהב ירד בסוף השבוע ונסגר ברמה של 349.5 דולר לאונקייה.

23 מיליון ש"ח הוזרמו בינואר — בעיקר באמצעות קופות הגמל

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

על־פי נתוני בנק ישראל בחודש ינואר הזרים משרד האוצר באמצעות בנק ישראל 23 מיליון ש"ח. רוב ההזרמה התבצעה באמצעות קופות הגמל. שם נפדו אג"ח בהיקף נטו של 70 מיליון ש"ח.

הפדיון הגדול בקופות הגמל מוסבר בכך שמנהלי הקופות העדיפו לרכוש בחודש אגרות חוב הנסחרות בבורסה, שם רמת התשואה לפדיון עדיפה על אלה המונפקות במקור באמצעות בנק ישראל. בנק ישראל נמנע לקראת סוף החודש מלחדש את ההנפקות באגרות חוב בגלל רמת התשואה הגבוהות בבורסה, שעלולות היו לייקר את עלות גיוס ההון.

נתוני בנק ישראל משקפים באופן חלקי את תמונת ההזרמה, מכיוון שאינם לוקחים בחשבון פעולות המתבצעות באמצעות המק"מ, או פדיונות של מלוות חובה. לקיחת גורמים אלה בחשבון מגדילה את היקף ההזרמה ב־48 מיליון ש"ח. בסקירת אגף הבנקים הגדולים מובעת ההערכה כי בעקבות רמת התשואה לפדיון הגבוהות באגרות החוב הדולריות, עשוי לבוא תיקון טכני כלפי מעלה ברמת השערים. באותה סקירה נאמר כי רמת התשואה לפדיון באגרות החוב צמודות המדד מצדיקות השקעה בהן.

סגן שר האוצר עדי אמוראי במועדון המסחרי והתעשייתי

"חשש שהסרת הפיקוח על המחירים תפורש לא נכון על־ידי היצרנים"

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

למרות שאין כיום במשק אינפלציה כבושה למעט במספר קטן של ענפים העוסקים בייבוא מאירופה, לא יוסר הפיקוח על מחירים בבת אחת, מחשש שיצרנים יפרשו זאת בצורה לא נכונה מתוך ציפייה לעליית מחירים מחודשת. העלולות להגביר ולהביא את עצמן להידרדרות האינפלציה. כך אמר בסוף השבוע סגן שר האוצר ח"כ עדי אמוראי במועדון המסחרי והתעשייתי בתל־אביב. הפיקוח על המחירים יוסר באופן הדרגתי בענפים שהשפעתם על המדד קטנה, או בענפים בהם קיים מיתון במכירות, ואין חשש שהיצרנים יעלו את המחירים הוא אמר.

בדבריו על הצמיחה במשק הסכים אמוראי כי לאורך זמן קיים מיתאם חיובי בין היקף ההשקעות לבין שיעור התוצר הלאומי הגולמי. עם זאת, טען אמוראי כי אין ניצול מלא של גורמי הייצור. מלאי ההון לדבריו, מנוצל באופן חלקי והעובדים אינם עובדים במלוא התפוקה, אלא רק במשמרת ורבע. לכן, לדבריו, ניתן להגיע לצמיחה גם ללא השקעות נוספות. אמוראי הדגיש כי האוצר מתכוון ליישם את המלצות ועדת השרים לענייני כלכלה מלפני ימים אחדים. כך למשל, הפחתת חובת הנזילות מ־9 אחוזים לאחוז אחד תגדיל את האמצעים החופשיים של הבנקים למתן אשראי ב־200 מיליון ש"ח. העלות הכוללת של סל האשראי תרד מהרמה הנוכחית של 2.4 אחוזים כתוצאה מירידה הדרגתית של הריבית במשק. משרד האוצר מתכוון גם להעמיד מקורות נוספים בשוק ההון לרשות הסקטור העסקי. עוד אמר אמוראי כי האוצר לא יאפשר הדפסת כסף בקלות דעת ליצירת ביקושים ממשלתיים מן הסקטור התעשייתי. "הגרעון הזה נגמר," הוא אמר.

סוכני התיירות דנו בהתערערות אמינותם בעיני־גורמים מחו"ל

על רקע התמוטטות סוכנויות גדולות ★ בהשתתפות השר אברהם שריר

מאת זוהר בלומנקרנץ

התערערות אמינותם של גורמי התיירות בישראל בעיני גורמי התיירות בחו"ל, על רקע התמוטטותם של סוכני נסיעות ותיירות גדולים בארץ, נדונה שלשום בישיבה סגורה של נציגי איגוד סוכני תיירות, התאחדות המלונות, חברות התעופה ובהשתתפות שר התיירות אברהם שריר, שהתקיימה בתל־אביב.

גורמי תיירות החליטו לבדוק אם ניתן לבטח את האשראי שהם נותנים לגורמי התיירות בחו"ל באמצעות החברה לסיכוני סחר חוץ, כדי לבנות ולהחזיר לענף התיירות את אמינותו. ביטוח כזה יאפשר לגורמי התיירות בחו"ל להמשיך ולהעביר כספים לגורמי התיירות בישראל בלא חשש.

גורמי ענף התיירות מבקשים עוד ממשרד התיירות לבדוק את האפשרות לעגן בחוק כתנאי למתן רישיון לניהול סוכנות נסיעות בישראל, התחייבות מצד אותו גורם להפריש אחוז מסוים ממחזור פעילותו בפרמיה לביטוח האשראי. גורמי התיירות בשיתוף הגורמים הממשלתיים האחראים על החברה לסיכוני סחר חוץ, יצטרכו לבדוק את גובה הפרמיה הדרוש לביטוח.

בשל חובות של 40 מיליון דולר

מפרק זמני מונה לחברת הספקה מרכזית לחקלאות בע"מ

מאת צבי הראל

עורך הדין יעקב יולוס מונה שלשום כמפרק זמני של חברת "הספקה חברה מרכזית לחקלאות בע"מ". עורך הדין יולוס מונה לבקשת בנק דיסקונט, בנק הפועלים, בנק המזרחי ובנק החקלאות.

חובותיה הכלליים של החברה הם כ־40 מיליון דולר. כ־10 מיליון לבנק לאומי, כ־20 מיליון לשאר הבנקים, וכ־10 מיליון דולר לנושים שונים.

ביום ה' האחרון מונה עורך הדין יהודה מורין כבונס נכסים זמני לחברת הספקה לבקשת בנק לאומי אשר חובותיה של הספקה כלפי בנק זה הם חובות מובטחים.

בנימוקי הבקשה של ארבעת הבנקים שלשום טענו עורכי הדין דוד פלג ונתן גוטרמן, כי בזמן האחרון לא הצליחה החברה לפרוע את חובותיה, למרות בקשות הנושים והודיעה להם, כי נקלעה למצב קשה ולפיכך היא מפסיקה לפרוע את חובותיה.

היום הדיון במינוי מפרק לסוכנות הנסיעות גמא

מאת זוהר בלומנקרנץ

בית המשפט המחוזי בתל־אביב ידון היום בבקשת התאחדות המלונות בישראל, בשם תשעה בתי מלון, למנות את יועצה המשפטי עו"ד זכריה פיש כמפרק קבוע לסוכנות הנסיעות "גמא", שהפסיקה את פעילותה.

לסופר "הארץ" נודע אמש כי מבדיקות ראשונות של המפרק הזמני נראה כי סוכנות גמא הקימה בניו יורק חברה בשם "גייט ואף", החייבת לגמא 600 אלף דולר. חברה נוספת בשם "אקטורס" ממיאמי, ארה"ב, שהוקמה בשותפות עם יהודי ישראלי בשם מייק סטילובסקי, חייבת לגמא 100 אלף דולר.

איגוד מורי הדרך דן בבעיית הגורמים הבלתי מורשים בענף

מאת זוהר בלומנקרנץ

נקיטת צעדים אופרטיביים נגד הדרכה בלתי חוקית של כמורים וכמרים בלתי מורשים נדונה בישיבת המועצה הארצית של איגוד מורי הדרך בישראל שהתקיימה בסוף השבוע בתל אביב. הוצע בישיבה לקיים "טקס קבורה" סמלי לאיגוד מורי הדרך מול בניני הממשלה, למנוע בכוח מאוטובוסים עם קבוצות מאורגנות מחו"ל ללא מלווה ישראלי להיכנס לאתרי תיירות שונים ברחבי הארץ.

כן דנה המועצה בהקמת הפדרציה הבינלאומית של איגוד מורי הדרך שאותם יום נציג ישראל, יוסף גראס, ובכוונתו לשלוח נציג לוועידה הקרובה שתתקיים ביוון. המועצה תמשיך מחר בדיוניה ועומדת לבחור הנהלה חדשה בת תשעה חברים וגוף פעולה בן חמישה חברים.

היום מתחיל קידוח אליהו־2 על הכרמל

על־ידי חברת חיפושי הנפט מוריה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת חיפושי הנפט מוריה תתחיל היום לקדוח באתר "אליהו־2" על הר הכרמל. בקידוח, המתוכנן לקדוח לעומק של 1,300 מטר, תפעיל מכונת קידוח שהובאה מארה"ב בהשקעה של 1.5 מיליון דולר, אשר לדעת מנהלי החברה תגדיל את הסיכויים למצוא נפט. זאת לאחר שהחברה ערכה מיפוי סייסמולוגי מקיף בעזרת צוות מומחי ... ההורות. זרם חשמלי במתח גבוה למעבה האדמה.

חברת מוריה, בבעלות המשקיע גילמן היל, הוקמה לפני שבע שנים. לא מכבר סיימה החברה לקדוח באתר "אליהו־1" בהשקעה של 3.5 מיליון דולר. מנכ"ל מוריה, פנחס דרור, מסר ל"הארץ" כי בקידוח הנפט החדש יועסקו צוותי עבודה של חברת לפירות שהתקשרו בארה"ב.

ורטמן: נסגרים מפעלים המייצרים עבור רפא"ל

מאת צרית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

במפרץ חיפה החל תהליך של סגירת מפעלים קטנים המייצרים עבור רפא"ל. סולתם ואחרים. אמר מזכיר מועצת פועלי חיפה, משה ורטמן, בפגישה עם עובדי הנוכבה.

בלעדי לבל"ל

אתה צריך משיכת יתר גבוהה ללא ריבית חריגה?

זכות יֶתֶר
עד 1500 ש"ח
ללא הכרח בבטחונות

משיכת יתר גבוהה ללא ריבית חריגה למקבלי משכורות ובעלי חשבון עו"ש פרטי.
פנה לסניפך ובקש להצטרף למקבלי "זכות יתר".

השרות שאתה מקבל היום טוב יותר מהשרות שקבלת אתמול.
ומחר תקבל שרות טוב עוד יותר.

בנק לאומי הולך איתך קדימה

בנק לאומי

התקווה היחידה: הדור הבא

מן היציע

יחיאל ארזי

ללכת למישחק כדורגל ידידותי ברמת־גן, בינואר 1986, פירושו להסתבך בכבה גדושה נוספת של תיסכול ומורת רוח: יציעים קרועים; אוהדים המתחילים לנוע בדרכם הביתה כבר אחרי 60 דקות; כדורגלנים הכוחים בגלוי — לפחות אחד מהם — כי העדיפו "לשמור על הרגליים" לליגה; נבחרת העושה הכנה, שהיא מרפיה במדי ישראל — כמעט בלי נשמה, בלי רוח לחימה, בלי גאווה עצמית והכבוד לאומי.

חודשים אחרי הכישלון בתוך הבית האסקואני מותר היה לפחות, לקוות כי מישהו יעשה ניסיון ממשי לשנות במקצת את התדמית השלילית שדבקה בכל המעורבים בהרפתקה האומללה. זו היתה כעות נוספת, שנגלה באשליה. גם העובדה שמן העבר השני התייצבה סקוטלנד, אותה נבחרת שהיתה אמורה להיות הדירבה האחרונה שלנו בדרך למכסיקו — לא ניצחנו באוקיאניה — גם זה לא דירבן איש מהכדורגלנים שלנו למאמץ חריג. הרכב החסר מעיד יותר מכל, כי רבים פשוט חיפשו כל דרך אפשרית כדי להיות רחוקים מרמת־גן — זו הבעיה שלהם חח, בעצם, ההתייחסות המאפיינית לא פעם שחקנים ישראלים הנקראים למגל הלאומי.

אבל גם ההתרשמות מאלה שקיבלו את ההזמנות המיוחלות, וזכו בהופעה בכרה לאומית — לא היתה מעודדת יותר. האדישות והלאראכפתיות של כמה ותיקים ומנוסים דבקה גם בצעירים שבחבורה, אשר התאימו את עצמם להפליא לאווירה הכללית, ותרמו את חלקם לעבודה העצובה שנבודרת הכדורגל של ישראל איבדה את שרידי יוקרתה אף בעיני אוהדיה המשבעים ביותר.

לא היתה שום סיבה להניח, כי מישהו יגלה התלהבות למיפגש הידידותי עם סקוטלנד: אבל בכל מקרה ראוי היה להתייחס למישחק, לדירב ולאירוע בקצת יותר רצינות וכבוד — וחוקא בגלל האכזבה הגדולה שלאחר הטורניר הקדם עולמי. ואולי גם על שום הניסיונות הבלתי פוסקים שלנו, להוכיח לאחרים מן הדיבכנות כי אנו ראויים לאירופה.

במקום זאת, אפילו מול נבחרת שחסרה את מחצית כוכביה, שדיתכו כאילו לצאת ידי חובה. אחרת קשה להסביר מה אירע במגרש במהלך 90 הדקות של מישחק בינלאומי רשמי, שכל כדורגלן אמור להיות גאה ליטול בו חלק. אבל תמוהים לא רק מחולי הכדורגלנים שלנו, אלא גם דברי המאמן הלאומי יוסף מירמוביץ', שאמר לאחר המישחק כי אין זו בושה להפסיד 0—1 לירידה מהוללת כמו סקוטלנד. אולי אין זו בושה. אבל בהחלט גם לא כבוד גדול. כי שום הפסד ספורטיבי אינו מכובד — בפרט כאשר כה מעטים עושים כה מעט כדי למנוע אותו.

עמיתי ארצי מקפרסון: פרשן הטלוויזיה הסקוטי האדמוני של הבי.בי.סי. מגלאגו, לא הבין בדיוק לשם מה בכלל הזמינה ישראל את נבחרת סקוטלנד למישחק ברמת־גן. הסקוטים, לפי תמת, ניצלו את ההזדמנות כדי לבחון כמה מועמדים חדשים לסגל המכסיקאי — אבל מה ביקשה ישראל להשיג באמצעות מיפגש ידידותי זה כאשר גילינו לו כי חוץ מכמה מישחקי ידידות נוספים לא צפויה לנבחרת ישראל שום תעסוקה ממשית, בשנה־שנתיים הקרובות. קלטתי מהמבט בזווית עינו כי הוא מתחיל להבין את שורש הבעיה.

בחודש הבא תבוא אלינו אנגליה, ואחריה ארגנטינה ורומניה — אבל גם כל אלה לא יושיעו את הכדורגל הישראלי מהבדידות, הקפאון והמכיבה האיכותית, שהרי דירה אותנו שנים רבות לאחור. כי בראש ובראשונה וקודם כל, הדרכה לפני שהחלום האירופי יהיה למציאות, צריך יהיה להבין את התשתית ולהכשיר את הקרקע לצמיחה כדורגל אחר.

וכדי שיהיה לנו כדורגל אחר, נבחרת שונה, אווירה ספורטיבית ותרבותית יותר — דרוש, כנראה, גם דור אחר. ועל כן יהיה מן הסתם צורך לחכות עוד חמש, עשר או עשרים שנה בטרם יקומו לנו כדורגלנים בעלי רקע שונה, שיחונכו מילדותם לאהבת המישחק, המרוצה, הגבורה, הדירב והאוהד ביצ"ע.

לא רק לרדיפת בצע, נקודות וניצחונות בכל מחיר.

אן.בי.אי

34 הפרש ללייקרס על פילדלפיה

ניו־יורק (א־פי). שתי הגדולות הכו בניצחונות משכנעים בליגה המקצוענית בכדורסל. האלופים מלוס־אנג'לס הביסו את פילדלפיה 134—100 בעיקר בזכות ביירון סקוט 24 נק' וג'יימס וורתי 22. בוסטון סלטיקס זכתה בניצחון עשירי רצוף 97—88 על וואשינגטון בולטס למרות העדרו של קווין מקהייל הפצוע. סקוט וודסן קלע 24 נקודות לבוסטון.

דומיניק ווילקינס קלע 36 נק' בניצחון אטלנטה על דטרויט 116—103 ואדריאן דאנטלי קלע 33 נק' בניצחון יוטה על סקראמנטו 113—101.

תוצאות נוספות: דאלאס — קליבלנד 107—91, ניו־יורק — פיניקס 117—112, אינדיאנה — סיאטל 101—94.

הניחוש הנכון

1.	הפועל ב"ש — ב. יהודה	2
2.	שעריים — בית"ר י־ם	2
3.	שמשון — מכבי פ"ת	1
4.	נתניה — הפועל חיפה	1
5.	הפועל ב"ש — מכבי יפו	x
6.	מכבי חיפה — הפועל ת"א	x
7.	הפועל פ"ת — מכבי ת"א	1
8.	הפועל י־ם — מכבי יבנה	2
9.	בית"ר חולון — הפו' חדרה	1
10.	ר. השרון — הכח ר"ג	2
11.	הפו' ר"ג — הפועל לוד	1
12.	עכו — בית"ר נתניה	x
13.	יהוד — בית"ר ת"א	2

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

טבלת הליגה הלאומית

		משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1.	הפועל תל־אביב (1)	15	9	5	1	13—29	32
2.	בית"ר ירושלים (3)	15	9	3	3	16—27	30
3.	מכבי חיפה (2)	15	9	3	3	11—22	30
4.	בני־יהודה (4)	15	8	4	3	5—8	28
5.	מכבי תל־אביב (5)	15	6	5	4	17—22	23
6.	הפועל פתח־תקוה (7)	15	6	5	4	18—22	23
7.	הפועל כפר־סבא (6)	15	6	4	5	19—22	22
8.	הפועל באר־שבע (8)	15	5	5	5	11—12	20
9.	מכבי יבנה (11)	15	6	1	8	16—10	19
10.	מכבי פתח־תקוה (9)	15	5	2	8	23—20	17
11.	שמשון תל־אביב (12)	15	3	8	4	21—18	17
12.	הפועל ירושלים (10)	15	5	2	8	24—18	17
13.	מכבי נתניה (14)	15	4	3	8	20—21	15
14.	הפועל חיפה (13)	15	3	5	7	22—9	14
15.	מכבי יפו (15)	15	3	3	9	23—12	12
16.	מכבי שעריים (16)	15	1	6	8	19—7	9

(בסוגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

הפעם עשה זאת ארביב

מאת אהרון שמולביץ'

שמשון תל־אביב — מכבי פתח־תקוה 2—1 (1—1)

השערים לשמשון: אודי כהן (16), אפרים ארביב (82). לפתח־תקוה: אלישע לוי (40)

* המצטיין: יגאל הילל

● שמשון תל אביב: חדד, דהרי, אלי כהן, אודי כהן, שמר־עוגב, שלום (לוי), מלכה (ארמוני), ארביב, הילל, שוקרון, פרץ. המאמן: מיכאל קדוש.

● מכבי פתח־תקוה: מרכוס, גבריאל, פרסלני, כהן, אלהדיף, לוי (אליספור), גד מכנס, בני לייבנר, רבינוביץ, בניה, עודד מכנס. המאמן: משה מאירי.

שפט חיים ליפקוביץ, 2000 צופים, בנתניה.

החשש שבלט בעיניהם של אנשי הספסל של שמשון, בדקות הסיום, היה מובן מאליו. אך הפעם, שלא כמו במשחקים הקודמים, ידע שמשון לשמור על יתרונו ולנצח. שמשון שהתייצב בהרכב שחסר את אבינועם עובדיה ושלמה מזרחי (מורחקים) הפגין משחק מסירות פשוט שהתבסס על פריצות עומק של ויקי פרץ, אשר ניסה למצוא את הדרך לשער גם באמצעות ידיו ולא רק ברגליו. פרץ ניזון בכושר פריצה טוב שגרם מצבים מסוכנים בקירבת שער פתח־תקוה, שהיתה חלשה בכל שלבי המשחק. שחקנים כמו דורון רבינוביץ ועודד מכנס, אשר שיחקו בחוד ההתקפה, כלל לא הורגשו. רבינוביץ הידוע בכישרונות הסחיפה ובבעיטות החזקות לשער, כאילו נעלם במהלך המחצית השניה. עודד מכנס, שממנו ציפו לשיפור התקפה נשמר היטב על ידי אודי כהן שהיה תמיד הראשון לכדור ומנע ממכנס לקבל את כדורי העומק שנשלחו אליו מדי פעם.

בדקה ה־7 ההמצאה לא אפשרית לעודד מכנס, לאחר שקיבל כדור מבני לייבנר ובהיותו חופשי מול חדד בעט לגופו של השוער. שמשון היה מסוכן יותר ובדקה ה־16 הוליך 1—0 לאחר הרמת כדור משמאל, ערבוביה בסמוך לשער פתח־תקוה, שמשנעב בעט הגב־רד נהוזן, יגאל הילל ניסה שוב, אך מרכוס הדף בידוק לרגלי אודי כהן אשר מקרוב לא התבלבל וקבע 1—0.

פתח־תקוה החלה ליזום יותר, אך חוסר מוח לא הביא להתקפות מסודרות ולסיכון שער שמשון. בני לייבנר שתיפקד כקשר בנה ניסה לשלוח מסירות עומק מדויקות אל רבינוביץ ואל טל בניה, אך הללו לא ידעו לסיים תקפות אלה בבעיטות שסיכנו את שערו של חדד.

שער המשוה בדקה ה־40 הובקע כאילו במקרה, כאשר בעיטת עונשין של דורון רבינוביץ מ־25 מטר מצאה את משקופי השער, את הכדור החוזר נגח שוב מכנס לקורה והכדור הוחזר לאגף השמאלי, משם הרים אלישיב לוי כדור על פני השער ואלישע לוי ניצל את הערבוביה שנוצרה והשווה ל־1—1.

במחצית השניה חלה נסיגה במשחק של שמשון, והמשחק נהיה משעמם בפרקי זמן רבים. לקראת הסיום, בעוד הכל סבורים כי שוב יסיימו השמשונים בתיקו, באה הדקה ה־82, אפרים ארביב שהתמקם בעמדת "מת" ברחבת פתח־תקוה קיבל כדור מדויק מאבי מלכה ובמצב זה ניצל את כושר בעיטתו ובעט את השער שהעניק לשמשון ניצחון שני רצוף בדרך להיחלצות מתחתית הטבלה.

ממש כמו בימים ההם

מאת דרור מנר

הפועל פתח־תקוה — מכבי תל־אביב 3—1 (1—2)

השערים לפתח־תקוה: ניר לוין (7), דוד לוי (16), חיים בר־שאבן (73). השער לתל־אביב: אלי דריקס (21)

* המצטיין: ניר לוין

● הפועל פתח־תקוה: ג'דבי, יוסף, בודניק, אלון, לוי, חזן (מהפרו), בן שאבן, קייסי, בסון, לוין, הלל. המאמן: דרור בר נור.

● מכבי תל־אביב: גינצבורג, קרמר, כהן (אלקבץ), שמר־עוגב, לוי, קריים, גריאני, לולו (כראל), נתן, איזנר, דריקס. המאמן: שמעון שנהר.

שפט אריה פרוסט, 2500 צופים במגרש הפועל בפתח־תקוה.

רק כ־2500 צופים זכרו לקבוצות הפאר הללו לשעבר את חסר בעוריהן ובאו לצפות במאבק שלא יבייש את המאבקים המרתקים ביניהם בעבר. אתמול התנהל משחק מהיר, רב־שערים, קשוח ביותר, רב־פגיעות ולמרות שאיכות המשחק היתה בינונית אפשר היה בהחלט ליהנות ממנו.

מכבי תל־אביב שוב גילה ליקויים בחוליית הקישור וההגנה, והעיקר תיוחם כמובן לא הגיעה הספקת כדורים להתקפה שמנתה רק שני חלוצים, ולא קיבלה עזרה מן המגינים או מאיזשהו קשר. אמנם, תל־אביב תקפה זמן רב יותר, בעיקר לאחר שספגה שני שערים, אך שחקני מכבי שנכנסו ללחוץ היו עצבניים, לא מרוכזים, ולא ביצעו מהלכי התקפה העשויים לסכן את שער פתח־תקוה, אפילו לא ניצלו את חולשתו של ג'דבי בכדורי גובה. גם מיעטו להגביה כדורים לעבר אלי דריקס שהוכיח כבר לא אחת, כי כוחו רב בנגיחה. גם הכנסתם של החלוצים הצעירים שחר כראל ועופר אלקבץ בדקה ה־70 לא שינתה את התמונה.

להפועל פתח־תקוה היו 20 דקות ראשונות מצוינות ועוד 10 דקות אחרונות טובות ובכל השאר התגוננה, אם כי ללא קושי מיוחד. פתח־תקוה פתחה בסידרת התקפות מהירות שהניבו שער כבר בדקה הז': ציון יוסף התחיק הול בפריצה, שלח לימין את אלון חזן שבלי לעצור הגביה כדור ארוך שחלף על פני השוער המגינים ומצא את ראשו של ניר לוין. זה התמקם מצוין ונגח לרשת בזינוק 1—0.

הפועל פתח־תקוה לא הרפה ובדקה ה־16 שלח ניר לוין כדור נהדר אל רונן הלל. שאמנם החטיא את הכדור אך המשיך לרוץ, השיג אותו ממש על קו הרוחב ובקושי הצליח לשלוח אותו שטוח שמאלה אל רחבת שער מכבי. היכן היו מגיני מכבי איני יודע, אך דוד לוי מגן הפועל היה שם, כדי לדחוק לרשת מקרוב 2—0.

שער בהתקפה מסוכנת ראשונה של מכבי הפיח בקבוצה רוח חיים ותקוה: בדקה ה־21 הגביה אלון נתן כדור ארוך מימין, ג'דבי השוער לא יצא ואלי דריקס נגח לפינה הימנית של השער 2—1. מכאן ואילך עברה היוזמה לרגלי המכביים, שגם החמיצו פעמים (גריאני 66, דריקס 71), אך הגנת הפועל שתוגברה בגיל סאבר המצוין (נכנס בדקה ה־60) לא התקשתה לגבור על המכבים. לקראת הסיום אף הצליחו הפתח־תקוואים לצאת להתקפות מתפרצות מסוכנות.

בדקה ה־73 הוכשל מגי בסון חיים בן שאבן, מול חומה של המכבים, בעט נהדר כדור עונשין מ־18 מטר אל פינת השער השמאלית הגבוהה כדי לקבוע 3—1 מנצח.

ניר לוין אינו מותיר סיכוי לבוני ג'ינצבורג: השער הראשון של הפועל פ"ת נגד מכבי ת"א. (צילום: אריה קנפר)

מלך השערים

1. א. מלמיליאן (בית"ר י־ם) 9
2. ניר לוין (הפ' פ"ת) 8
—. דוד לביא (מכבי נתניה) 8
—. מרדכי איזנר (מכבי ת"א) 8
—. דורון רבינוביץ (מכבי פ"ת) 8
—. זאהר ארמלי (מכבי חיפה) 8

כתר־החורף נדד לתל־אביב ובית"ר ירושלים שני בדירוג

הפועל ת"א: איתות אדום לחיפה

האלוף נסוג למקום ה־3 אחרי 1—1 של סיני (62) וסלקטר (82)

מאת אברהם ציבין

מכבי חיפה — הפועל תל־אביב 1—1 (0—0)

השער למכבי חיפה: משה סלקטר (82). השער להפועל תל־אביב: משה סיני (62)

* המצטיין: אברהם אבוקרט

● מכבי חיפה: רן, אהרוני, ל. רוזנטל (מלכה), א. כהן, מרילי (אוסמו הקטן), קלינגר, אבוקרט, כהן, סלקטר, ארמלי, רוזנטל. המאמן: שלמה שרף.

● הפועל תל־אביב: אלתר, שוקרון, אקהיה, זאבה, הניסה, עמר, א. כהן (הרשליקוביץ'), דאגו, סיני, לבראו, לוי (ברנס). המאמן: דוד שוויצר.

שפט: צבי שריד לעיני 18000 צופים באיצטדיון העירוני בקרית אליעזר בחיפה.

משה סלקטר תול אתמול לפרוע את השטרות. החלוץ המחונן של מכבי חיפה, שסיים רק לפני ימים מעטים את תגאוד הכספים ל־4 השנים הקרובות, הציל את כבודה של האלופה בשער שיוויון שמנע לרשת הפועל תל־אביב וקבע 1—1 שמונה דקות מהסיום.

18,000 צופים — קהל שיא העונה — מילאו אתמול עד אפס מקום, כבר משעות הצהרים המוקדמות, את האיצטדיון העירוני המשופץ בקריית־אליעזר. המישחק הכניס לקופת מכבי חיפה כ־130 אלף דולר, אולם לא מימש את תקוות האוהדים שקבוצתם תזכה בניצחון כדי לחזור ולהוליך את הטבלה. המציאות היתה אחרת.

חיפה פתחה בתנופה והיתה קרובה פעמים להשיג שער. בדקה ה־4 חלף רוני רוזנטל על פני הגנת הפועל ושוערה אריה אלתר, אבל גילגל את הכדור ולש תוך כדי מעידה על הרשא והחמיץ את ההזדמנות הגדולה. כעבור 4 דקות ניצב משה סלקטר כ־12 מטר משער תל אביב ובעט בעוצמה, אבל אלתר הדף לקרן בזינוק נפלא.

המתיחה היתה מהירה ומותחת, כש"הירוקים" של חיפה נראו ללא הרף ברחבת תל־אביב, והבקעת שער יתרון נראתה כמשימה לא כלכך קשה. בדקה ה־30 ההמצאה חיפה בשלישית. איתן אהרוני נגח לתוך הרחבה והבלם אלי כהן המשיך בבעיטת־סיבוב למשקוף.

היו אלה דקות מצוינות של הקבוצה החיפאית בניצוחם של רוזנטל, סלקטר ואבוקרט. אבל ההתקפות ומצבי הבקעה לא נוצלו. מנגד לא נראתה כמעט קבוצת הפועל על המישטח הירוק של חיפה. שחקניה התגוננו בסיוע הקשרים, ואפילו שני חלוציה ירדו לעזרת ההגנה.

השטף החיפאי נעצר לא אחת בגלל פציעות, בעיקר של שחקני הפועל תל־אביב, שניסו "למשוך זמן". תחילה נפצע אלי כהן, ולאחר מכן התנגשו מרילי וזאבה ושוב הופסק המישחק. אבל השופט צבי שריד, שעשה עבודה מצוינת, הוסיף 7 דקות למחצית הראשונה שסובבו על ידי התל־אביבים.

במחצית השניה נראו שחקני הפועל טוב יותר. ממצב התגוננות כמעט מוחלטת במחצית הראשונה, החלו ליזום התקפות על השער החיפאי. בדקה ה־47 אותת משה סיני כי הוא נמצא על המגרש, כשבעט כדור עונשין מ־25 מטר ואילץ את השוער אבי רן להדוף לקרן. דקה לאחר מכן הגביה סיני כדור קרן וגיל לבראו נגח מעל אך רן הדף שוב.

אבל בדקה ה־62 השקיט הס באיצטדיון הלוהט של חיפה: שער מפתיע לזכות הפועל השתיק את האוהדים החיפאים. סיני בעט כדור עונשין מ־18 מטר, שטוח, כשהוא מוצא את הפירצה בחומה החיפאית. היה זה לאחר הכשלה של לבראו קרוב לרחבה.

אלא שדווקא אז, בפיגור מדאיג, החלו החיפאים שוב ליצור לחץ רצוף ממש עד לסיום. חלוציהם תקפו מהאגפים אך התקשו לפצח את ההגנה החזקה והמוצקה של הפועל. המאמן שלמה שרף ביצע שינוי שני, כשהכניס את החלוץ צדוק מלכה במקום הבלם ליאור רוזנטל. קודם לכן, בהפסקה, הוליך את המגן ציון מרילי שנפצע — בהתנגשות עם זאבה — ברפי אוסמו הקטן. ואכן, עם הרכב מתוגבר של חלוצים תקפו החיפאים ללא הרף, כמה פעמים היו קרובים להבקיע, אבל רק בדקה ה־82 הצליחו לעשות זאת. רוני רוזנטל פרץ מימין והגביה כדור לרחבה, ומשה סלקטר נגח את התיקו המיוחל.

את הרגשת החיפאים בסיום היטיב לבטא המאמן הלאומי יוסף מירמוביץ': "כשמחמיצים במחצית אחת שלושה מצבים בטוחים, לא מנצחים". לצדו חזו במישחק יו"ר ועדת הספורט של הכנסת, ח"כ פנחס גולדשטיין, ח"כ שבח וייס, יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל שאול סידרי וסגנו מנחם אריאב, ראש העיר אריה גוראל שחזר מגרמניה ואחרים.

המשטרה, סדרני מכבי חיפה והאחראים על האיצטדיון העירוני ראויים לשבחים על הסדר המופתי.

שוער הפועל ת"א אריה אלתר ומגיניו הודפים התנערות של חלוצי מכבי חיפה, רוני רוזנטל (ליד הכדור) ומשה סלקטר (שני משמאל), שכבש את שער השיוויון בדקה ה־82 ומנע מהאלוף הפסד נוסף. (צילום: מימל)

לבני יהודה הוראת קבע: 1—0

מאת נפתלי ועירא

בני־יהודה — הפועל כפר־סבא 1—0 (0—0)

* השער: משה אייזנברג (77)

* המצטיין: משה אייזנברג

● בני־יהודה: אסייג; חזקיה, סגל, אריב, עלה; ר. מאיר, אזרים, סלמן; אייזנברג, גורדנה, קרשובים (סילקו). המאמן: יצחק שניאור.

● הפועל כפר־סבא: שטוז; איינגר (מסיקה), אוקנין, מרגוז, איינשטיין; יפה, א. ברוחיים, בואהרון, מימוני, סימון, נוחר. המאמן: ניסים בכר.

שפט רחמים אינצ'י, 2500 צופים, בכפר־סבא.

למאזן השערים "הסקטי" של בני־יהודה (5 ל־8 ב־14 מישחקים) נוסף אתמול שער זכות "עדירי" נוסף (1—0) אלא מה, כדי לעלות ל־5 ל־9. זה היה בזכות "הוראת קבע" של חלוצה המחונן, משה אייזנברג, שניצל הזדמנות נדירה לתפוס את כפר־סבא בביתה בחולשה יחסית, כדי לשמור על הישג המרהים של "הזהובים": 8 ניצחונות "הסכנים" של 1—0 (!) בהיגעל מחזור המישחקים הראשון.

הלכנו לחזות בשתי הקבוצות המוגדרות כ"הפתעת העונה": בני־יהודה בזכות הצלחותיה להיצמד לצמרת וכפר־סבא הודות ליכולת משכנעת ותצוגות מבריקות במישחקים האחרונים. שתי הקבוצות גם מבססות מישחקן על צעירים כישרוניים היריביים בעלי כושר גופני מעולה. לרשות שתיהן כמה שחקנים מהירים שאפתניים שאינם מכבים לוותרים. לשתיהן תפיסה אחת: כדורגל חיובי עם דגשים חזקים על מישחק התקפי. עד כאן המשותף.

בעוד שמישחקה של כפר־סבא סבכי יותר, מסוגנן יותר ורך כלשהו, מישחקה של בני־יהודה עיקש יותר ופחות מתוחכם. הוא שאב אתמול מעוצמתם ומיכולתם הטבעית של משה אייזנברג ודוד גורדנה.

"הגנת הברזל" של בני־יהודה שוב הוכיחה את עצמה. שני הבלמים הוותיקים יעקב סגל ויוחנן אריב קטעו באיבם את כל נסיונות החדירה של חלוצי כפר־סבא כך שלשוער הציב ביותר בליגה הלאומית לא התאפשר, כמעט, להציג את יכולתו.

המישחק המהיר והקצב המואץ שסיפו חל מדקת הפתיחה. המחצית הראשונה התנהלה בקצב רצוני ובשליטה ברורה של כפר־סבא. אך על אף שליטתה התקשתה כפר־סבא להגיע למצבי הבקעה. החומה של מייקל יפה (35) ממסירת רוחב של מימוני והשיחרור של מצב כזה על־ידי מאיר נוחר כעבור ארבע דקות היה סך הכל די מאכזב לגבי הפעילות של כפר סבא במחצית הראשונה. על סף היציאה להפסקה החמיץ דוד גורדנה שער בטוח לבני־יהודה בבעיטה לשוד קים.

לאחר ההפסקה ירד מאוד קצב המישחק. האחר כדרכובים שהולך כד חותו בתנופה מצא עצמו עושה את מישחק קבוצתו מאוד והיה גם ל"מבשל" שער הניצחון: הוא פרץ משמאל, הגביה כדור למלבן ה־5 של כפר־סבא, שם הפתיע אייזנברג נגמד הקוסה את מגיני כפר־סבא ואת שוערה בנגיחת ניצחון 1—0.

זה קרה בדקה ה־77. במסס כל קבוצה שאני מכיר המובילה בחוץ וריח שלוש נקודות עולה באפה סמוך לסיום, היתה סוגרת את מישחקה ומבצרת את הגנתה. אבל לא כך בני־יהודה: עתה לחצו הזהובים על הדוושה. הם לא הסתפקו בניצחון מינימלי. בניסיון להיחלץ מה"סטיגמה" של "1—0 מספיק לנו" הגבירו את הקצב. דוד גורדנה החמיץ שער בטוח לקראת הסיום ופריצת סולו של משה אייזנברג הסתיימה בלא כלום.

החיפאי אברהם אבוקרט מכשיל את משה סיני, שכבש את שער היתרון להפועל ת"א. (צילום: מימל)

הצגה במחצית השנייה

מאת יצחק לביא

מכבי נתניה — הפועל חיפה 4—0 (0—0)

השערים: דוד לביא (58), בני לם (60), חיים בר (75), דוני לוי (83).

* המצטיין: בני לם.

● מכבי נתניה: חביב; ש. מנחם, בר, חסן, קורח, לם, גואטה, לוזון, י. מנחם, לביא (דוני לוי), תקוה. המאמן: זאב ולצר.

● הפועל חיפה: אנטמן; חזר, דוד לוי, ליפשיץ, בחורי, גבאי, אטסלם (מידה), בלוש (אלהדיף), שטיקר, מלכה, רוקמן. המאמן: אהרון גרשגורן.

שפט יצחק רוזנברג, 3000 צופים במגרש מכבי נתניה.

במכבי נתניה החליטו מן הסתם לאמץ את השיטה של מכבי תל אביב ב...כדורסל. ההשוואה די פשוטה ומתייחסת בעיקר לתקופה האחרונה: בקבוצת הכדורסל של מכבי תל אביב נתונים מחצית אחת טובה כיוב המישחקים במסגרת גביע אירופה ו"כרחים" בשנייה. בנתניה אמנם לא ראו ניצחון תקופה ארוכה, אבל גם כאן אותה שיטה בערך: מחצית אחת גרועה ובשנייה "כליל", תוך הצגת יכולת מעל לטובה וניצחון על הפועל חיפה 4—0.

עד לשריקת המחצית ניסיתי למצוא את הסיבות לכך שהתוצאה מאופסת. העדיפות בשורה היתה אמנם חיפאית. אבל באופן כללי זה היה עוד אחד המישחקים המתאפיינים בחוסר דיוק ו/או בבליעת של ההגנות בסמוך לרחבות השערים.

הקישור החיפאי היה יותר דומיננטי והחזיק יותר בכדור. אבל חלוצים מסוכנים ופעלתנים בחיפה קשה היה למצוא. ובנתניה הגנה די בטוחה, שלישייה חזר שאין להגבות עליה בכלים מבונות כישורה ולביא, מנחם ותקוה. אבל קישור שכמעט היה בבחינת לאו אינו נראה. ליתר דיוק, כדורגלן אחד שצריך לדחוף קדימה, אבל בעט שבכחו שהוא על בר הרשא, בני לם. קבלנו תזכורת קלה לקיומו בדקה ה־15 עת בעט כדור חזר מהגנת חיפה מעל למשקוף ובדקה ה־42 כאשר הגביה יפה למרכז הרחבה תקוה, נגח לידיו של אנטמן.

לא התייאשנו גם לאחר פתיחת המחצית השנייה. בני לם בדקה ה־52 נתן לנו את הסיבה לכך. הוא הרים באלגנטיות מימין ללביא שנגח מ־4 מטר, אלא שזינוק אינסטינקטיבי של אנטמן מנע כיבוש. נתניה החלה להראות באור שונה. דקה 58: יגאל מנחם הגביה משמאל, שלום תקוה מסר בראשו ללביא וזה המשיך בנגיחה מקרוב לרשת 1—0. עוד דקותיים וחלופה: בני לם הגביה כדור קרן מימין בעל השמאלית שסובבה את הכדור מעל ידיו של אנטמן — 2—0. מכאן לא היה מי שיעצור את לם, תקוה ויגאל מנחם. גם הפציעה והיציאה של דוד לביא לא בלמה את התנופה של הניכד של זאב ולצר. בני לם בעט בסיבוב כדור אויר מעל למשקוף בדקה ה־66 אבל תיקן עצמו כעבור עשר דקות: הוא הגביה קרן מימין וחיים בר נגח מ־2 מטר לרשת — 3—0. "הדיגשה" הסתיימה בדקה ה־83: חילופי מסירות בין תקוה ליגאל מנחם בסיומן מסר הראשון תוך כדי הנעיה לדוני לוי ברחבה, שטוח וקבע 4—0.

לשעריים חסר קצת מזל

מאת יעקב זמיר

בית"ר ירושלים — מכבי שעריים 2—1 (1—1)

השערים לבית"ר: אלי אהרנה (14), אודי מלמיליאן (88 — בעיטת 11 מ'). למכבי שעריים: אהוד עידן (36).

* המצטיין: אלי אהרנה

● בית"ר ירושלים: מזרחי; קירט, חנן אוולאי, אשש, דוד אוולאי, שוורץ, בן־יאיר (כן־הרוש), מלכה (ידין כהן), מלמיליאן; אהרנה, גולדר. המאמן: דרור קשטן.

● מכבי שעריים: לוינגר; נחמני, קירט, חיימוביץ, מרציאנו, צמח, קופר, עידן, שלום איתן (גדע זיתון (גומברג), אבי כהן (הירושלמי). המאמן: אליהו עופר.

שפט: יאיר סילינגר, 5000 צופים, ברחובות.

אחד הכללים הלא־כתובים בספורט קובע, כי המזל והשופט הולכים עם המנצחים. במה מדובר אם קיים בכלל מושג "מגיע" בכדורגל, הרי שמכבי שעריים היה צריך לנצח את בית"ר ירושלים — אך בזכות אלילת המזל ניצח בית"ר 2—1, אחרי שכמה כדורים, שלפי כל הכללים היו חייבים להיכנס לשער בית"ר — לא מצאו את דרכם פנימה. הרי ששעריים לא רק שלא ניצח — אלא גם הפסיד.

בשער הראשון שספגה שעריים הורחק הכדור מקו השער. אולם השופט החליט אחרת — ושער הניצחון הובקע שתי דקות לסיום המשחק, לאחר הכשלה של אהרנה על־ידי קירט, שכבר נגף קודם לכן בכרטיס צהוב על עבירה דומה. אילולא היה נגף אולי לא היה השופט קובע בעיטת עונשין מ־11 מ' אף הרחיק קירט מהמשחק.

אין ספק שבמשחק אמש נשבה רוח חדשה בשורות מכבי שעריים. כאשר מילת הפתיחה הייתה "מלחמה". במשחק לוחמני שאפתני ומריץ, כאשר בשער התייצב בהופעת בכורה השוער אמיר לוינגר, שעשה עבודה טובה ולא ניתן להאשימו בשעריים שספג. לפני השוער תיפקד שלמה קירט שהיה מעוז ההגנה והמצטיין קבוצתו.

יש הטוענים, כי ההגנה הטובה ביותר היא ההתקפה. בשעריים מחזיקים באותה דעה. אך העסק לא עובד. החלוצים לא כובשים אך ההגנה סופגת, ובקלות. לדוגמה, השער הראשון: בעיצומן של התקפת שעריים, כאשר בית"ר הסתבך בהגנה ובדרחה היכה לשוך גלי התלהבות, גילו חלוצי בית"ר כי הגנת שעריים רחוה לסיילת. הירושלמים חיכו רק 14 דקות ובהתקפה המסוכנת הראשונה כבשו שער יתרון: המגן דוד אוולאי הגביה כדור קרן, מפקעת השחקנים התרומם אלי אהרנה ונגח לשער, כאשר קירט הרחיק מהקו. אך מתוך השער. אך השופט סילינגר החליט שהכדור עבר את קו השער 1—0 לבית"ר.

בדקה ה־30 כמעט 1—1 אך רק כמעט: משה זיתון בעט תוך סיבוב. הכדור הבקיע את השוער מזרחי אך מעשה שמן הקורה השמאלית בנעה מהכדור להגיע לרשת. בדקה ה־36 סוף סוף 1—1. איתן שלום "הסכיב" את הגנת בית"ר בכדור רוחב מצוין ואהוד עידן שלח את הכדור לרשת. כעבור דקה שוב כבשו שעריים על־ידי איתן שלום, אך סילינגר פסל את השער בגין נבדל תמוה.

לאחר ההפסקה המשיכו שחקני שעריים בלחצם העיקרי על שערו של מזרחי, גם חילופין שביצע המאמן עופר (כתוב מה ראה צורך להחליף את שלום איתן המצוין בשטחה גד הפצתן) לא הועילו. אלילת המזל אותתה לבית"ר שוב בדקה ה־88. אלי אהרנה הוכשל על־ידי שלמה קירט, ואודי מלמיליאן, מול לוינגר המתנק, קבע בבעיטת עונשין מ־11 מ' את תוצאת המשחק.

רק חודש המבחן וקירט שכאב את ההפסד לא שלט בעצמו וסילינגר הורה לו את הדרך החוצה, עובדה שהביאה להתפרצות מכוננת מול השופט, אשר מיהר לשרוק לסיום. את הדרך לחדר ההלבשה הביתה עשה בליווי משטרה.

באר־שבע מחפשת מנהיג

מאת יגאל פלג

הפועל באר־שבע — מכבי יפו 0—0

* המצטיין: שלמה אילוז.

● הפועל באר־שבע: זר סוביצקי; בוחבוט, חורי, אילוז, זהאן, בר־יעקב, אבוגדור (שוהטוביץ), עזרן, הילסן, וייצמן, אהרנה (אלפי ליוויס). המאמן: נחום סטלמך.

● מכבי יפו: ליברמן; כהן צדק, תניאל, פרי, סלימן, אלשר לוטבה (לביאור), בסביקה, מד רוזי, רפי לוי, דגני, ציפרוט (יוסי לוי). המאמן: בוחור רוזרי.

שפט יוסף ריאבנה, 4000 צופים בבאר־שבע.

מי שטרח לבוא לאיצטדיון — התאכזב מזה משני טעמים: ראשית, משום שבאר־שבע, שגברה בשבוע שעבר על מוליכת הטבלה, לא הדיכיה הפעם לשחק ושחקניה היו רק צל של עצמם. שנית: רמת הכדורגל שהוצגה על־ידי שתי הקבוצות תאמה שתי ליגות נמוכות יותר, ולא ליגה לאומית.

מכבי יפו בא לבאר שבע להלוך נקודה, תוך קריצת־עין לעבר שער באר־שבע: אולי ניתן יהיה להבקיע בהתקפות מתפרצות. באמן יפו נקט בשיטה פשוטה: הורדת המישחק מוזר, תוך הקפאת הכדור או בעיטתו סתמית לכל כיוון — העיקר לא לסכן את שער קבוצתו — והאחד, ניסיון לשלוח את אלישע ציפרוט לגיחות פתע. בתקווה שאולי מתוך תסתיים בשער. אך יפו היא קבוצה שיכולת שחקניה מוטלת בספק, ולא ברור מה היא עושה (עדיין) בליגה הבכירה.

גם באר־שבע איכזבה כליל. חוסר דיוק, חוסר תיכנון ואיפוס לקוי את רגלי השחקנים. לא איפשרו פיתוח מישחק ראוי לשמו. אמנם באר־שבע שלטה יותר בעשה. אך כל עוד אין לקבוצה קישור ראוי לשמו ומנהיג שינוע את הכדורים ויכריך את חבריו למישחק אחראי ומבוקר יותר — יהיה גורל הקבוצה תלוי בחלוץ אלי וייצמן, שעליו מוטל עיקר העומס. ואם הוא נתפס ליום הלוה, כל הקבוצה חלשה.

שתי הזדמנויות מצוינות לכיבוש שער היו במישחק, שתיהן לזכות באר־שבע, ושתיהן הוחמצו. בדקה ה־59 נגח אבוגדור כדור לעבר יובל אהרונה שניצב 10 מ' משער יפו. אך בעט מעל למשקוף. בדקה ה־58 בעט עזרן מ־18 מ'. אך הכדור פגע במשקוף.

וכך הלך מישחק נוסף בבאר־שבע בתוצאה מאופסת וברמת כדורגל שואפת לאפס. דבר שהוכיח שוב כי כדאי להמשיך באכילת החמין בבית בצהרי השבת — מאשר באכילת־הלב במגרש הכדורגל.

במחזור הבא

מישחקי המחזור השני של הליגה הלאומית יהיו בשבת. בסוגריים — תוצאות המיפגש הקודם. המישחקים:

● בני יהודה — מכ. יבנה (0—0)
● הפועל י־ם — מכבי ת"א (1—4)
● הפועל פ"ת — הפועל ת"א (1—1)
● מכבי חיפה — מכבי יפו (1—0)
● באר־שבע — הפ. חיפה (2—0)
● מכ. נתניה — מכבי פ"ת (3—0)
● שמשון — בית"ר י־ם (1—1)
● שעריים — כפר־סבא (1—0)

השער הראשון של אלי אהרנה (שני משמאל) נגד שעריים: ניסיון הצלה מאוחר מדי של שלמה קירט (מספר 7). בית"ר ירושלים ניצחה 2—1 בבעיטת־11 של אודי מלמיליאן על סף הסיום. (צילום: עודד קרני)

בחצי השני: מירוץ של ארבעה

ליגה לאומית

מאת יהושע שגיא

מכבי חיפה, אלוף השנתיים האחרונות, נסוג אתמול בכינרוק הביתי למקום השלישי בטבלה הלאומית, בפעם הראשונה אחרי זמן רב מאד, והותיר את כתר אליפות החורף להפועל תל־אביב. היה זה אחרי 90 דקות מתוחות שהסתיימו בתיקו 1—1, כאשר האלופים הירשו סמוך לסיום חשים תיסכול על כך שהחמיצו ניצחון, שלדעתם היו ראויים לו. אבל הפועל תל־אביב הוא הראוי לכתר מאות, משום שהתאושש במהרה מהפסד הראשון העונה, לפני שבוע, והתייצב מול האלופים הנאים במעמד שהיקנה על סוללת הכוכבים של שלמה שרף להכניע את הצוות הלוחם של דוד שוויצר. זה היה, באחת הפעמים הנדירות בליגה הלאומית, כשחוק באווירה אמיתית של כדורגל. עם איצטדיון מלא על גדותיו בשתי רבבות צופים נרגשים — ניגוד בולט לאיצטדיון בלומפילד שבו היה אתמול ריק ושומם. אולי כדי להמחיש את המהפך העובר עתה על הכדורגל בישראל.

בית"ר ירושלים ניצל את התיקו בין שני המובילים, ובעקבות ניצחון חוץ 1—2 על מכבי שעריים ברחובות זינק למקום השני (במספר נקודות זהה לזה של האלוף החיפאי), בזכות העובדה שחלוציו היו פוריים יותר: 27 שערי־זכות של להקת־מלמיליאן לעומת 22 שערי־זכות של החיפאים. במקום הרביעי התבסס בני־יהודה בזכות ניצחון החוץ הסטאנדרטי שלהם, 1—0 (כמו כל יתר שבעת ניצחונות בני יהודה) על הפועל כפר סבא. צמרת הטבלה כוללת, איפוא, ארבע קבוצות המתמודדות תיאורטית על הכתר. כאשר מפרידות ביניהן ארבע נקודות בלבד, הפרש זעום בליגה שבה מעניקים שלוש נקודות לניצחון.

גם בתחתית חל מהפך דרמטי, כאשר מכבי נתניה החליף מקומות עם הפועל חיפה שירד אל מתחת לקו האדום בגלל תבוסת־חוץ של 4—0 בנתניה. הנתנייתים נחלצו מעל הקו האדום, כאשר הצליחו — בעזרת כמות השערים הנדירה בליגה שלנו — "לסדר" להם מאזן חיובי (20—21), היחיד מבין שבע הקבוצות הסוגרות את הטבלה.

מכבי שעריים שקע עמוק יותר במקום האחרון, וגם כעבור של מכבי יפו הוסיף בגלל תיקו־חוץ בבאר־שבע (0—0), שנותרה על מקומה (8). מכבי יבנה התחזק עוד יותר מן התחתית ועלה שני שלבים למקום 9, בזכות ניצחון החוץ המפתיע שלו (1—0) על הפועל ירושלים שנסוג למקום ה־12. קרוב מדי ומסוכן מדי לקו האדום.

החידה של הליגה מבטיחה להיות קבוצת מכבי תל־אביב, שלא רק שאינה מצליחה לנצח בשני מישחקים רצופים, אלא שהיא מתנודדת בין הפגנת יכולת טובה כמו ניצחון על מכבי חיפה בשבת אחת, ומיד לאחריה תבוסת־חוץ נגד הפועל פתח תקוה (1—3). שתי הקבוצות נתונות על עכבה במספר נקודות זהה, רחוקות כדי 9 נקודות מן המקום הראשון וגם מאיזור הירידה. מה שמוכיח שכאשר מכבי תל־אביב מצליח בשבת אחת ומתחיל לדבר על אליפות, סימן שלאחריה כנראה יתבטא בכך שאינו בסכנת ירידה.

הימור מוצלח של יבנה

מכבי יבנה — הפועל ירושלים 1—0 (0—0)

השער: יהודה זגורי (76).

* המצטיין: שמעון פרץ.

● מכבי יבנה: לוי, בואריח, אלקבץ, בן סימון, חלפון, עלוואה, בן שמעה, זגורי, יעקב, פרץ (אוולאי), דיו (דויקבו). המאמן: ליאון קונסטנטינובסקי.

● הפועל ירושלים: בורנו, תאר־שבע, בורק, נהריאם, חלפון, שפירא, מלכה, דיין, אוריג, בוזגלו, בסון (יהוקאלי). המאמן: נתנו בריג.

שפט יהושע לוי, 2000 צופים ביבנה.

מאת יוסי לוי

2,000 הצופים שבאו אתמול ליבנה היו עדים להפתעה, אבל גם במישחק משעמם ודל באירועים.

מהקבוצה האורחת מיבנה לא ציפינו ליותר אבל אכזבת המישחק היתה קבוצת הפועל ירושלים: הגנה הדורה ובבולבלת. קישור שכמעט לא היה פעיל וחלוצים שבקושי "להחזיק" לי מחצית המגרש כדי לקבל כדורים.

שבעי החלום שיבנה הגיעה במטרה ברורה לחלץ נקודה. בירושלים התבסס על התקפות מתפרצות, הזר ניסיון להבקיע בשער מקרי. וכך, אכן, קרה בדקה ה־76: שמעון פרץ התקדם באגף השמאלי ומסר לרוקבו. זה המשיך בכדור רוחב אליו הגיע יהודה זגורי, אשר כ־5 מטרים לא התקשה לבעוט לרשת ולקבוע 1—0.

ב־14 הדקות שנותרו עד לסיום ניסו שחקני ירושלים להשיג שער שיוויון, אולם בישחק נאיבי ונעדר תיחכום התלהבות כזה. ושיחק ויריב ונמוח זמן של שחקני יבנה באיזור, האזיה את התוצאה ללא שינוי.

שלוש נקודות חיוניות מאד ליבנה — ואכזבה גדולה לירושלים.

● אלברטו מארינזי, שחקן נבחרת ארגנטינה בעבר [illegible], שצריח מקבוצה מולה בליגה הצרפתית, הורחק לשלושה שבועות מאחר וסרב לעבור בדיקות סמים.

● [illegible], המאמן האירי המחזיק בתואר הקלעי [illegible], נבחר כמנאג'ר־השנה מטעם ההתאחדות האירופית העולמית.

שלוש בית"ריות השתלטו על צמרת הטבלה

רק בית"ר בראש ההר

ליגה ארצית

מאת משה הר-געש

מצב מעניין נוצר בצמרת טבלת הליגה הארצית בתום מחצית הדרך: בשלושת המקומות הראשונים סדורות שלוש קבוצות של בית"ר. המוליך בית"ר נתניה אמנם סיים בתיקו 1—1 את מישחק החוץ בעכו, אך שמר על פער הנקודות בפיסגה בגלל איבוד נקודות של מתחריו (מכבי רמת-עמידר סיים בתיקו 0—0 בביתו עם הפועל מרמורק, הפועל לוד נוצח 0—2 במישחק החוץ עם הפועל רמת-גן). בית"ר תל-אביב ובית"ר רמלה שניצחו בתוצאה זהה 2—0 סימנו לפשוליהם הצמרת עם מאזן נקודות זהה. אך לרמלאים הפרש שערים עדיף (בשער אחד).

15 שערים הובקעו אתמול. רק בית"ר תל-אביב והכח רמת-גן ניצחו בחוץ. שלוש קבוצות ניצחו בבית, שלושה מישחקים הסתיימו בתיקו. שש קבוצות לא הבקיעו, שני שוערים הודחו.

הפועל עכו — בית"ר נתניה 1—1 (1—0)

השער לעכו: שמעון ועקנין (50). השער לנתניה: יוסי אדרי (29).

★ המצטיין: גדי אזוחין.

הפועל עכו הצליח לעצור את המוליך בצורה מעוררת כבוד. יוסי אדרי היקנה יתרון לבית"רים לאחר מישגה בהגנת עכו. שמעון ועקנין השיווה בבעיטה חזקה בפתיחת המחצית השניה. גדי אזוחין, בגן עכו, היה הבולט במגרש. שפט עובדיה בן-יצחק. 2,500 צופים, בעכו.

בית"ר רמלה — הפועל חדרה 2—0 (1—0)

השערים: אריה אריאל (27), אריה מזרחי (54).

★ המצטיין: ישראל הורשוילי

הניצחון המשכנע משקף את יתרון הכושר ואת יתרון הבית"רים. ישראל הורשוילי שחקן הרכש מבית"ר ירושלים היה גיבור הניצחון. שפט יצחק אורגר, 1,000 צופים, ברמלה.

בית"ר תל-אביב — הפועל יהוד 2—0 (1—0)

השערים: יעקב נמטרי (37, 84).

★ המצטיין: יעקב נמטרי.

המישחק לא התעלה לרמה גבוהה. הבית"רים התבססו על התקפות מתפרצות שהספיקו לניצחון חלק. בדקה ה-37 הגביה שמריה כרמי מעונשין, נמטרי הדף בכתפו את הכדור לרשת. בדקה ה-84 נגח נמטרי מטווח כדור תועה וחתם את התוצאה. שפט משה אשכנזי. 250 צופים, ביהוד.
שמואל קליגר

מכבי רמת-עמידר — הפועל מרמורק 0—0

★ המצטיין: יובל קפיטולניק

המישחק היה חלש ומשעמם, רמתו וכן תנאי המגרש גרמו לתחושת מועקה בין הצופים. רפי אליהו שחקן הרכש של עמידר שנכנס במחצית השניה, לא הצליח לחולל שינוי. הבולט היה יובל בנו של מאמן עמידר אהרון קפיטולניק. שפט יעקב שינה, ביום ו', 200 צופים, ברמת-עמידר.
שמואל קליגר

הפועל רמת-גן — הפועל לוד 2—0 (0—0)

השערים: ליזון פטרושקה (62), מרדכי בייטנר (79).

★ המצטיין: ניסים רבי.

שיפור ניכר ביכולת של רמת-גן במחצית השניה הניב ניצחון נאה 2—0 על הפועל לוד. השער הראשון הובקע בנגיחה של פטרושקה, לאחר פריצה של ניסים רבי. בייטנר שנכנס במהלך המחצית ביסס את הניצחון בדקה ה-79, לאחר הגבהת כדור עונשין של אבי ברשצקי. שפט עזריה צבי, ביום ו', 600 צופים, באיצטדיון רמת-גן.
יצחק לביא

טבלת הליגה הארצית

.1	בית"ר נתניה	15	12—26	31
.2	בית"ר רמלה	15	10—17	26
.3	בית"ר ת"א	15	15—21	26
.4	רמת-עמידר	15	9—15	26
.5	הפועל לוד	15	13—18	25
.6	הכח ר"ג	15	19—16	23
.7	הפועל חולון	15	14—15	22
.8	הפ' טבריה	15	17—17	22
.9	הפועל ר"ג	15	16—19	21
.10	הפועל חדרה	15	15—16	20
.11	רמת-השרון	15	24—19	17
.12	הפועל עכו	15	13—13	16
.13	מרמורק	15	19—14	15
.14	הפועל יהוד	15	13—6	11
.15	בית-שמש	15	25—11	9
.16	בית"ר חיפה	15	19—9	8

הכח רמת-גן — הפועל רמת-השרון 2—1 (1—0)

השערים להכח: משה יחיאל (20), צופר נמני (86). לרמת-השרון: דוד שרע (50).

★ המצטיין: רפי מלר.

הקשר הוותיק משה יחיאל הוביל את חבריו לניצחון-חוץ חשוב על הפועל רמת-השרון, שם הופיע בעבר. הוא הבקיע שער נאה בבעיטת יעף והיה הבולט בקבוצתו. שחקני רמת-השרון שיחקו בשאפתנות רבה, השוו בדקה ה-50, אך נכנעו בדקות הסיום. שפט יצחק ברק, 1,000 צופים, בהרצליה.
אפרים חזון

הפועל "צפרירים" חולון — בית"ר חיפה 2—0

השערים: מיקו בן-ברוך (40), יוסי עמרני (59).

★ המצטיין: מיקו בן-ברוך.

המישחק היה נוקשה ומריר, השופט נאלץ להרחיק שני שחקנים. בדקה ה-16 פגע בני דמתי מחולון בחיפאי סלמן והורחק, בדקה ה-41 הורחק הבית"רי מרדכי ברימי לאחר פגיעה בגיל זיתוני מחולון. שני השערים הובקעו בנגיחות. שפט שלמה שחר, 100 צופים, בחולון.

הפועל בית-שמש — הפועל טבריה 1—1 (0—0)

השער לטבריה: רפי אלמקיס (76). השער לבית-שמש: עמוס מימון (85, בבעיטת 11 מ').

★ המצטיין: אברהם סקורי.

נגיעת יד ברחבה בדקה ה-85 מנעה מהטבריינים ניצחון חוץ. עמוס מימון ביצע כהלכה את בעיטת העונשין מ-11 מ' והשווה. שפט מאיר בן-ישראל. 300 צופים, בבית-שמש.

המחזור הבא

- הפועל חדרה — מרמורק
- רמת-עמידר — בית"ר ת"א
- הפועל יהוד — בית"ר נתניה
- הפועל עכו — בית"ר חיפה
- הפ. חולון — הפ. טבריה
- בית-שמש — הפועל לוד
- הפועל ר"ג — הכח ר"ג
- רמת-השרון — בית"ר רמלה

רוזן מועמד להחליף את גרשגורן בהפועל חיפה

אפשר שפיטר לורימר יתבקש להיות עוזר מאמן

כדורגל

מאת אברהם ציבין
סופר "ספורט הארץ" בחיפה

אהרון גרשגורן התפטר אמש מאימון קבוצת הכדורגל של הפועל חיפה. גרשגורן עשה זאת לאחר התבוסה של קבוצתו למכבי בנתניה 0—4. אתמול הוזכרו כמועמדים להחליפו צבי רוזן, מרדכי שפיגלר ויצחק שום. נודע, כי המועמד העיקרי הוא צבי רוזן.

הצעה נוספת שעלתה אתמול היתה לאפשר לפיטר לורימר, הכדורגלן הסקוטי הנודע המופיע לשחק בהפועל חיפה, להיות שחקן-מאמן, למאמן שימונה מקרב אחד משחקני העבר של הקבוצה. במקרה שלורימר לא יוכל לשחק הועלתה הצעה, כי יאמן את הקבוצה. אבל בגלל ההידרדרות אל מתחת לקו האדום מעדיף מחזיק תיק הפועל ויו"ר ההנהלה, יצחק מדר, למנות מאמן ישראלי המכיר את הכדורגל, כדי להוליך את הפועל חיפה מאיזור הירידה.

● הפועל פתח תקוה. אייל יצחקי מוסר, כי השוער נמרוד אברהם ממכבי יפו יחזק את הקבוצה הפתח תקואית. המאמן הסקוטי, גיורא שפיגל, הודיע לשחקנים, כי יקבלו פרמיה כפולה אם יגברו על מכבי תל אביב.

● הפועל לוד. הקשר רפי שמואל ישאל לקבוצה מהפועל תל אביב חרף בני יהודה, קבוצתו הנוכחית.

● מכבי פתח תקוה. הקשר-חלוץ רפי כהן יועבר להפועל ירושלים — על כך סוכם בסוף השבוע. יצחק בלוזאן, או יובל קפיטולניק, יחזק את הקבוצה פתח תקוה. אולם דבר זה יקבע רק מחר — במועד האחרון של שוק ההעברות לעונה זו.

● בני יהודה. הקשר ניסן כהן הוא הכדורגלן השני מבית תל אביב שיצטרף לבני יהודה. קדם לו הבינלאומי נסים כהן.

פעם ראשונה: הנבחרת מתאמנת בהרכב מלא

כדורסל

מאת סופר "ספורט הארץ"

סגל נבחרת הכדורסל מתכנס היום לאימון לקראת המישחק מול צ'כיה, שיהיה ביום ה' של השבוע הבא. לראשונה בהרכב מלא. היום אמורים להצטרף לסגל ביקי ברקוביץ', דורון ג'מצ'י, מוטי ארואסטי, האחרי לאמסף ולאוון מרסר, שלא התאמנו בסוף השבוע.

הנבחרת גברה 105—87 על נבחרת הנוער, במישחק אימון, לאחר שפיגרה במחצית 51—47. "הסיבותנו של המישחק מול הצ'כים ברורה: זו הפעם הראשונה שיש לנו אפשרות לעלות לאליפות העולם בכדורסל", אמר המאמן, צבי שרף. הוא מקווה שעד לסוף השבוע יחלימו כל השחקנים הפצועים: חן ליפין חולה, ישראל אליטל שחזר בגלל פציעה, מוטי ארואסטי עדיין לא החלים מנקיעה ברגל, עמוס פרישמן נפגע באצבעו ולאוון מרסר יבדק היום, בבית חולים, לאחר שנפצע ביום רביעי במישחק מול בוטנה ספאייס.

"המישחק עם הצ'כים יהיה סופר קשה. הצ'כים הם סגני אלופי אירופה ואי אפשר להעריך בעת את הסיכויים לניצחון", סבור שרף.

פיטר ריד חזר והבקיע, אוורטון שוב בפיסגה

רק ניצחון על ווסטהאם, היום בלונדון, יחזיר את הבכורה למנצ'סטר יונייטד ★ הפסד 1—2 לליוורפול באיפסוויץ'

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). מנצ'סטר יונייטד תצטרך לנצח היום את ווסטהאם באיצטדיון "אפטון פארק" בלונדון, כדי לחזור למקום הראשון בטבלת הליגה האנגלית. זאת לאחר שהאלופה אוורטון, שכבר פיגרה במהלך העונה ב-17 נקודות אחרי יונייטד טיפסה לפיסגה בניצחון ביתי 1—0 על טוטנהאם.

ליוורפול וצ'לסי החמיצו גם הן ההזדמנות לחלוף על פני יונייטד. ליוורפול נחלה הפסד מפתיע 1—2 לקבוצת התחתית איפסוויץ', וצ'לסי לא יכלה במיגרשה ללסטר סיטי (2—2).

הקשר המצטיין פיטר ריד חזר להרכבה של אוורטון אחרי חמישה חודשי היעדרות בגלל פציעה. והיה זה ריד שהבקיע את שער-הניצחון על "התרנגולים", שבע דקות לסיום.

רוני ווילן היקנה יתרון לליוורפול במחצית הראשונה, אבל אחרי ההפסקה הבקיעו מיק ד'אוורי וקווין ווילסון והיכו את איפסוויץ' בניצחון ביתי גדול. צ'לסי, ללא קרי דיקסון הפצוע, הובילה פעמיים במיגרשה נגד לסטר משערים של דקאן שירו, בהופעת בכורה, והשחקן המחליף קית ג'ונס. ללסטר הבקיעו אליסטר מקלן וסטיב לינקס, בבעיטת 11 מ'.

אחרי 17 מישחקים ללא ניצחון זכתה אתמול ברמינגהאם בשלוש נקודות בניצחון חוץ על אוכספורד יונייטד, 1—0 משערו של ויין קלארק. היה זה ניצחון ראשון למנהל החדש של ברמינגהאם, ג'ון בונד. אבל ווסט ברומיץ' ממשיכה להפסיד. אתמול נוצחה 1—2 ע"י מנצ'סטר סיטי, הפסדה ה-19 העונה.

שתי קבוצות בתנופה — נוטינגהאם פורסט, בהדרכו של בריאן קלאף גברה 4—0 על קווינס פארק ריינג'רס, בעוד שארסנל ניצחה במיגרשה את לוטון טאון 2—1 משעריהם של איאן אליסון (בבעיטת 11 מ') וגרהאם ריקס.

אלן בראזיל, שהועבר בשבוע שעבר ממנצ'סטר יונייטד לקובנטרי, הבקיע שער במישחקו הראשון אבל לא מנע הפסד 2—3 בניוקאסל. ווטפורד גברה על שפילד וונסדיי 2—1 בעוד שאסטון וילה וסאות'המפטון נפרדו בתיקו אפס.

אחרי 10 ניצחונות רצופים התמוטטה אתמול מובילת הליגה השניה נוריץ' סיטי בתיקו 2—2 בבארנסלי. פורטסמות, שניצחה 4—1 את האדרספילד, סגרה את הפיגור בצמרת לשלוש נקודות.

בליגה הסקוטית שמטה המובילה הארטס נקודה בתיקו 1—1 עם קלייד-בנק. גם השניה, דאנדי יונייטד, סיימה בתיקו 1—1 במאת'רוול. סלטיק גברה על דאנדי 3—1 בעוד שריינג'רס ואברדין נפרדו בתיקו 1—1. להארטס 34 נק', לדאנדי יונייטד וסלטיק 30 כ"א, לאברדין 28 נק'.

צמרת הטבלה

.1	אוורטון	28	63—35	56
.2	מנצ'סטר יונ.	28	47—20	55
.3	צ'לסי	26	44—25	54
.4	ליוורפול	28	56—30	53
5	ווסטהאם	25	40—23	48

ליגה א'

● מחוז הצפון: הפועל בית-שאן — הפועל רעננה 2—0 (1—0), הפועל טירת-הכרמל — הפועל עליה כפר-סבא 1—1 (0—0), הפועל קרית-אתא — מכבי חדרה 2—0 (1—0), בית"ר נהריה — מכבי טמרה 4—2 (2—1), הפועל קרית-שמונה — מכבי שפרעם 0—0, הפועל נצרת-עילית — מכבי עפולה 0—0, מכבי אור-עקיבא — מכבי אחי נצרת 4—0.

● מחוז הדרום: הפועל ראשון לציון — מכבי רמת-השקמה 4—1 (1—1), הפועל קרית-מלאכי — הפועל דימונה 3—2 (1—0), הפועל אור-יהודה — בית"ר באר-שבע 2—0 (0—0), לזרום חולון — הפועל אזור 2—1 (1—0), הפועל בת-ים — הפועל אשקלון 2—1 (1—1), הפועל קרית-אונו — הפועל ירוחם 2—0 (1—0). מכבי קרית-גת היה חופשי.

ניצחו בתחרות איגרוף לזכר אמיל אביטר

מתאגרפי כפפות הזהב מלוד זכו אתמול בבכורה בתחרות האיגרוף הגדולה שנערכה בבת ים, לזכרו של האלוף האגרי לשעבר, מי שהיה מציל בחוף תל-אביב — אמיל אביטר, שנפטר לפני כחודש. המנצחים צברו 7 נקודות, לפני כפפות הזהב מרעננה 6 נקודות. התחרות אורגנה על-ידי מרכז כפפות הזהב, בהשתתפות אלופים רבים ממועדוני כפפות הזהב. יותר מ-700 צופים מילאו עד תום את אולם קולנוע "אפולוניה". בין המשתתפים מתאגרפים מנצרת, כפר יסיף ומקומות אחרים.

● בתחרויות מיבחן בשיט במפרשיות, בדגמים האולימפיים, ניצח בגלשני רוח אמיר אדר מהפועל תל-אביב, בהולנדי מעופף — יוסף סלע ויצחק ניר מהפועל שרותים וב-470 — רן ודן טורטן ממבלון בת-ים.

בעיטה חופשית

בדידותו של הרץ למרחקים ארוכים

צ'כיה, 13 בפברואר: המישחק החשוב ביותר של העונה

מראה מעל לסל

מיכאל קרון

אני יודע שכל מישחק של מכבי תל-אביב, בבית-גמר גביע אירופה לאלופות, חשוב מאד. יש אומרים אפילו גורלי. אבל לי אין ספק, כי המישחק החשוב ביותר שיתקיים העונה בהיכל הספורט ביד-אליהו יהיה ב-13 בחודש זה: ישראל נגד צ'כוסלובקיה במאבק הקובע במוקדמות אליפות העולם. המנצחת תשתתף בשלבי הגמר של האליפות שתחל ב-6 ביולי בספרד.

אחרי הצגת הדראמה ברמה הגבוהה שהוצגה בשני מישחקיו האחרונים של מכבי בהיכל הספורט, צפוי לחובבי הכדורסל משהו קצת שונה. נבחרת ישראל אינה מרבה לשחק בבית ולבטח לא במיפגשת מחייבת כזו. מאז 1954 לא נטלה הנבחרת שלנו חלק במישחקים על אליפות העולם. הנה, עתה, יש לה הזדמנות יוצאת מן הכלל. ניצחון על הצ'כים, אפילו בהפרש של נקודה, יעניק את הכרטיס לספרד.

זה נשמע פשוט, אבל יש לזכור שצ'כוסלובקיה היא סגנית אלופת אירופה, נבחרת מבוגרת אמנם, אבל כזו שהציגה כדורסל יוצא מן הכלל באליפות אירופה שהיתה בקיץ האחרון בגרמניה. רשימת השחקנים שהעבירו הצ'כים לתל-אביב כוללת את כל הכוכבים הוותיקים, גם קרד פילאק והאגאצ'ק המשחקים בבליגה הצ'כוסלובקית. מול אלה, תצטרך הנבחרת שלנו להיות במיטבה. צבי שרף ומשה ויינקרנץ ישבו בימים הקרובים את ריאל, לימוזי וסינמאק, ויערכו בהכנת הכתובים למשימה החשובה הזו.

היינו רוצים לראות את יציעי ההיכל מלאים כפי שהיו ביום חמישי מול ציונה, ולשמוע את האוהדים מריעים ומעודדים את הנבחרת שלנו. זה בהחלט יכול לעזור.

מכבי: סימני שאלה

בגלל המישחקים במוקדמות אליפות העולם, תלה עתה הפסקה של שלושה שבועות בפעילות בבית גמר גביע אירופה לאלופות. בעוד הקבוצות האחרות יוכלו להתכונן בראש שקט להמשך המישחקים, יהיו חמישה מכדורסלני מכבי טרודים בהכנות למיפגש עם הצ'כים, שלא לדבר כבר על שני המאמנים.

מישחקו הבא של מכבי, ב-20 בפברואר, יהיה בפאביון של מאדריד שם לא ניצח עד היום. תמיד קיימת האפשרות של הפעם הראשונה והכי לשמור על סיכוי קלוש, חייב מכבי לנצח במדריד. יש לי ספקות גדולים אם מכבי ת"א מסוגל לכך.

שלושת הניצחונות האחרונים, שהושגו במאמץ רב, חשפו בצד הדיבורים החיוביים לא מעט נקודות תורפה שמסופקני אם ניתן לתקן אותם בשבועות הקרובים. כמו, למשל, לעשות את דורון ג'מצ'י לשחקן חצי פינה (פורוורד) בעוד שתפקידו הטבעי הוא שחקן חוץ (גארד). גם הנטיה בכושרו של מוטי ארואסטי (פציעה) גורמת כאבי ראש למאמן, ומעלה את השאלה, האם חן ליפין אינו ראוי להשתלב בחמישיה הראשונה.

בגלל חוסר היציבות של שחקני הפנים תלויה כיום הצלחתו של מכבי יותר מדי ביכולתם של מאגי ו'תנסון. נגד ציונה הם קלעו ביחד 67 נקודות תוך ניצול הטובה, שלאלופת אירופה אין שחקני-פנים מצויינים. במאדריד זה יהיה כבר סיפור אחר מול רובינסון, מרטין ורומאי.

הפועל: חומר למחשבה

הפועל תל-אביב סיים את המשחק בגביע "גביע קוראץ'" בהרגשה שעשה כמעט את המכסימום. הוא ניצח בשלושת מישחקי הבית והשיג את ניצחון החוץ המיוחל בצרפת. מה שהיה בעוכריו היו ההפסדים הגבוהים ברומא ובסאייס. לאור כל מה שעבר הקבוצה בשבועות האחרונים נראה לי, שהפועל צריך להיות שבע רצון.

את שני הניצחונות האחרונים השיג הפועל דווקא בגביע קוראץ' (בליגה נוצח בשלושת מישחקיו האחרונים) ללא אריאל ווליאמס. יש כאן הרבה חומר למחשבה לראשי הקבוצה. מה שמחזיר אותנו למאמן פנחס גרשון, שהתכוון לבנות העונה תשתית רצינית בהפועל ונגבע בסופו של דבר ללחצים מגבוה.

הליגה: רק הקדמה

הפועל תל-אביב היתה הקבוצה המאכזבת של מישחקי הליגה. תיאורטית היו לה הכלים להתמודד על המקום הראשון. בסופו של דבר הידרדרה עד למקום החמישי ועתה יתכן שתיצטרך לצאת פעמיים לבפריגלעלי בשלב הראשון של הגמר-סל.

זו היתה ליגה ברמה גבוהה אבל חוסר היציבות של כל הקבוצות להוציא מכבי ת"א, גרמה לכך שכמו בעונות קודמות התנהל המאבק מה מקום השני ומטה.

אבל כל זה היה לא יותר מאשר הקדמה. העימות האמיתי יחל ב-17 בחודש עם פתיחת שלב הגמר-סל. מבחינתו של מכבי, זה מצב מתסכל לסיים 20 מחזורים ללא הפסד ולדעת שלמעשה לא הישגת דבר, אבל יש לזכור שאת רעיון הפליי-אוף לא הביאו אצלנו אם זה טוב בארה"ב, איטליה, ספרד, יוגוסלוויה וכו', אין סיבה שלא נספח אותו גם כאן.

לקבוצות כמו הפועל תל-אביב, הפועל גליל עליון, הפועל חולון וכמובן אליצור נתניה, זו הזדמנות לסיים את העונה עם משהו ביד. אם לא אליפות, לפחות מקום בגביע קוראץ' ובעיקר אפשרות להכנסות במישחקים המרותקים הצפויים לנו. וזה חשוב מאד כאשר כבר חושבים על העונה הבאה.

מילה לטובה למועדון הצנוע של בית"ר תל-אביב. אחרי כמה עונות קשות נשמה שם לרווחה. ולא נאלצו להמתין עד למחזור האחרון כדי לדעת, אם תישאר הקבוצה בליגה הלאומית. יאיר שרון ושחקניו הוכיחו, שבעבודה שקטה ורצינית ניתן להגיע להישגים.

אליצור קרית-אתא למד את הלקח המר שהחלפה היסטרית של מאמן במהלך העונה, אינה ערובה להצלחה. משום כך אני מצטער על כך, שהפועל רמת-גן לא הצטרף אליה. הדרך בה מנוהלת אגודה זו פסולה. לקבוצה כזו אין זכות לשחק בליגה הלאומית. ירידה לליגה הארצית היתה מביאה אולי, מקירסות, לניפוץ הבלון הזה.

פיונטי נכנס בדקה ה-73 ולא מנע מקלן הפסד 3—2

המוליכה ברמן ניצחה 1—0 בהאמבורג

ליגה גרמנית

מאת זיגמונד שפיגלר

דיסבורג (מיוחד ל"ספורט הארץ"). רוני פיונטי שותף בליל שבת ב-17 הדקות האחרונות של מישחק הליגה בין מ.ס.ו. קלן לבאייר לוורקוזן, אבל לא מנע הפסד קבוצתו 3—2 וזאת, אחרי שהובילה 2—0 בדקה השישית. פיונטי תופקד במרכז השורה. היתה זו הפעם הראשונה שלוורקוזן ניצחה בקלן.

קלאוס אלופס הבקיע את שני השערים בפתיחה, אבל תומאס צ'של הקטין בדקה ה-52. כעבור 20 דקות השווה צ'ה בוסקוק. כאן נכנס פיונטי וראה בדקה ה-78 את הרבינס האוס מבקיע את שמאכבר בפעם השלישית.

ווירדר ברמן חיזקה אתמול את מעמדה לתואר האליפות, כאשר זכתה בניצחון חוץ חשוב בהאמבורג, 1—0 משערו של בורגסמילר בדקה ה-56 במישחק בו חזו 55 אלף צופים. באאוגסבורג ראו 57 אלף צופים את באיירן מינכן מביסה את הקבוצה המקומית 5—0 משעריהם של דיטר הנס (2), מיכאל רומניגה, לותאר מתאוס ורולאנד וולפארת.

השלישית בדירוג, בורוסיה מנשנ-גלאדבך, ניצחה 3—1 במישחק חוץ בסארבריקן. ברונקה (50), מיל (65) והרנן (86) הבקיעו לגלאדבך בעוד שבשייד (87) הבקיע את שער הכבוד למקומיים.

יתר התוצאות: שטוטגארט — שאלקה 2—1, איינטרכט — בוכום 2—3, נירנברג — דורטמונד 0—0, מאנהיים — פרנקפורט 0—0, דיסלדורף — קייזרסלאוטרן 0—0.

צמרת הטבלה

.1	ברמן	21	30—59	33
.2	באיירן	21	23—45	29
.3	גלאדבך	21	30—48	29
.4	לוורקוזן	21	31—45	26

● מילאן תקיים את מישחקה הבא בגביע אירופה ללא קהל. זאת בשל התנהגות אוהדיה במישחק גביע אופ"א נגד וארגם הבלגית בחודש דצמבר.

סיוף

שלומי אייל ניצח ברומח בתחרות ע"ש שפיצר

הפתעה היתה אמש בגמר תחרות הסיוף ע"ש אנדריי שפיצר באשקלון, כאשר ברומח זכה בבכורה שלומי אייל שגבר על יצחק חתואל 12—10. בחצי הגמר הפתיע שלומי אייל בניצחון 10—7 על המערב-גרמני קיי אנדרי שפנר, שהוא עשירי בעולם בשנה שעברה. שלישי דורג אודי כרמי שגבר על הגרמני 11—9. בתחרות הדקר זכה עמנואל גרדיסמן, שגבר בגמר על בני ליפסיקה 10—7.

בתחרויות לנשים זכתה המערב-גרמניה דיטה פראנגהאוזה, בעלת מדליית הזהב האולימפית מלוס-אנג'לס ומדליית כסף מגביע העולם אשתקד. היא גברה על חברתה קתרין דייזל-שטיין 8—5. שלישית דורגה לידיה חתואל, שניצחה את לילך פריסקי 8—4. כ-300 צופים חזו בתחרות.

טניס

גילברט נגד לנדל בחצי הגמר בפילדלפיה

פילדלפיה (שרות "ספורט הארץ"). בראד גילברט, הטניסאי היהודי מארה"ב שזכה בטורניר "הפרס הגדול" ברמת-השרון, העפיל כאן לחצי גמר אליפות ארה"ב באולמות על פרסים כספיים של 465 אלף דולר.

אחרי שהפתיע בשמינית הגמר את המדורג השישי, אנדרס יאריד (שוודיה) 7—6, 6—0, ניצח גילברט ברבע הגמר את השווייצרי יעקב הלאסק 6—7, 6—4, 6—3. יריבו הבא יהיה המדורג ראשון, איוון לנדל, שניצח את פול אנאקון (ארה"ב) 6—4, 6—4.

המדורג שני ג'ימי קונורס, נוצח במפתיע ברבע הגמר ע"י בן-ארצו טים מאיוט 6—4, 6—2, 6. הפסד שני בלבד של קונורס בשבעה מיפגשים. מאיוט יפגוש בחצי הגמר את הצרפתי יאניק נואה שניצח את קווין קארן (ארה"ב) 6—3, 7—6.

ברבע גמר טורניר הנשים בפלורידה: אוורט-לויד (ארה"ב) — רייז (ארה"ב) 6—1, 6—0, גראף (גרמניה) — טרנבול (אוסטרליה) 6—1, 7—6, 6—2, מ. מאלייבה (בולגריה) — סבאטיני (ארגנטינה) 6—3, 6—2, באסט (ארה"ב) — הורבאת (ארה"ב) 7—5, 6—0.

צור וקוריאט ניצחו בגמר

בתחרויות הטניס במכבי טנארט-סאבה ניצח בגמר גבעה צור את אורן מוטוסל 6—1, 4—6, 6—2. בחצי הגמר הפתיע מוטוסל בניצחון על רביב וייספלד 7—6, 7—5.

בתחרויות לנשים נפלה הפתעה גדולה בחצי הגמר, כשאלופת ישראל אילנה ברגר נוצחה על ידי שרית קוריאט 7—5, 6—1, 6—4. בגמר ניצחה דליה קוריאט את שרית שלו 6—2, 5—7, 6—4. התחרות היתה בפני כאלף צופים.

בין-ארצי

דנמרק ניצחה 2—0 בבגדאד

בגדאד (שרות "ספורט הארץ"). דנמארק גברה כאן על עיראק 2—0 במישחק ידידות לעיני 50 אלף צופים. לשתי הנבחרות היה זה מיבחן לקראת הופעתן בטורניר גמר הגביע העולמי במכסיקו.

קנט נלסון (6) ויאן מארטום (36) הבקיעו את השערים.

בדוחא, קטאר, גברה הונגריה על נבחרת כוכבי אסיה 3—0. הנבחרת האסיאתית הורכבה משחקני שמונה מדינות. קיפריך הבקיע להונגריה כבר בדקה השלישית ואסטוראצי הוסיף שערים בדקות 41 ו-78.

אתלטיקה

גמליאל — אלוף במירוצי שדה

אריה גמליאל ממכבי תל-אביב זכה אתמול באליפות ישראל ה-25 במירוצי שדה, שנערכה בפארק השרון ליד נחל אלכסנדר, לאחר שעבר 10.5 ק"מ ב-35.01 ד'. הוא הקדים ב-50 שניות את יחזקאל חליפה מאגודת איילות. שלישי היה תומר רזן מהפועל עין-ורד ב-35.57 ד'.

בתחרות הנוער ניצח אילן בן-ישי מהפועל סולם-צור, שעבר 7 ק"מ ב-25.33 ד'. בין הנשים ניצחה טל שלום מהפועל באר-שבע שעברה 3.5 ק"מ ב-13.56 ד' והקדימה את רונית של מהפועל עמק חפר, שהיתה גם הראשונה בקרב הנערות ב-14.45 ד'.

במירוץ עמד להשתתף הרץ המתגייר גינטר קול ממערב גרמניה. אולם יום לפני שהגיע ארצה ניספה בתאונת דרכים. כ-300 הרצים כיבדו בדקת דומיה את זכרו. בסיכום הקבוצתי זכה הפועל עמק חפר.

ניצח בקליעה

גרי ארמיסט מהפועל תל-אביב ניצח בחצי גמר אליפות ישראל בקליעה באקדח חופשי, כשצבר 541 נקודות. בסיכום הקבוצתי זכה הפועל תל-אביב עם 1554 נקודות. התחרות נערכה ברמת-גן.

שלוש איטלקיות בחצי הגמר

גביע קוראץ'

סלוניקי (שרות "ספורט הארץ"). קבוצת אולימפיק אנטיב שגברה בסיבוב הראשון על הפועל חולון, העפילה כאן לחצי גמר גביע קוראץ' בניצחון 88—67 על פאוק סלוניקי. האמריקאים האריגר 27 וקינג 21 היו הקלעים הבולטים של אנטיב.

בחצי הגמר תשחק אנטיב נגד רומא שזכתה בבית ג' שבו שיחק הפועל ת"א. חצי הגמר השני יהיה כל-איטלקי בין ואראזה וקאנטו. ואראזה זכתה במקום הראשון בבית א' בניצחון 76—64 על וילרבאן בעוד קאנטו סיימה בראשונה בבית ד' אחרי ניצחון 94—79 על בראגולדס הספרדית.

בחצי הגמר לקבוצות מחזיקות גביע תשחק ברצלונה נגד צסק"א מוסקבה בעוד שזופבטור בדלונה תתמודד עם פואר האיטלקית.

חדשות חוץ

התפוצצות הצ'לנג'ר תעכב הצבתו של ציוד ביון בחלל

בריה"מ החליטה לקרוא לשני מכתשים בכוכב נוגה, שגילו חוקרים שלה, על שמן של שתי הנשים שנספו בצ'לנג'ר

מאת צבי בראל
סופר "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). התפוצצות מעבורת החלל צ'לנג'ר בשבוע שעבר עיכבה את ביצוע תוכנית הפנטגון להצבת ציוד ביון בחלל שהיה אמור להתבצע בדצמבר 86'.

התפוצצות "צ'לנג'ר" משבשת גם את תוכניות סוכנות החלל נאס"א. מעריכים כי בניית מעבורת חדשה תימשך כחמש שנים ותעלה כ-1.7 מיליארד דולר. שלוש המעבורות האחרות, "אטלנטיס", "קולומביה", ו"דיסקאוורי" מקורקעות עד לסיום חקירת של סיבות ההתפוצצות. נאס"א הבהירה ביום שישי, כי בידי החוקרים מימצאים מספיקים, כדי לקבוע שהפיצוץ נבע מליקוי באחת מרקטות התאוצה.

החיפושים אחר חלקי המעבורת נמשכים. צי של 12 אניות, מטוסים וארבעה מטוסים סורקים מים טריטוריאליים עד למרחק של 150 ק"מ מאתר השיגור. בסוף השבוע התגלו שני חלקים גדולים בצורת חרוט השייכים כנראה לרקטות התאוצה. נתגלו גם חלקים נוספים, רכיבים כמעט שלמים ושברים רבים מתא הטייס של צ'לנג'ר. שני רובוטים סורקים את קרקע האוקיאנוס בניסיון לקבוע אם עצם שנתגלה שם הוא תא הטייס ובתוכו גופותיהם של שבעת האסטרונאוטים.

בטקס אזכרה ממלכתית לאסטרונאוטים הנספים שהתקיים במרכז החלל ביוסטון, אמר נשיא ארה"ב רונלד רייגן כי יכבד את זכר הנספים בכך שימשיך בתוכניות החלל האמריקאיות. בטקס השתתפו 15,000 עובדי סוכנות החלל ואורחים רבים.

בריה"מ/מועצת החליטה לקרוא לשני מכתשים בכוכב נוגה, שגילו חוקרים סובייטיים, על שמן של שתי הנשים שנספו בהתפוצצות צ'לנג'ר: האסטרונאוטית ג'ודי רזניק והמורה כריסטה מקאוליף.

אליהו הבה, סופר "הארץ" בסקנדינביה, מוסר: כלי התקשורת הסובייטיים קראו אתמול להפיק לקחים מטרגדיית צ'לנג'ר ולהפסיק את תוכנית "מלחמת הכוכבים" של ארה"ב. לדברי פראבדה ו"הכוכב האדום", תקלה בלתי-צפויה במערכת ההגנה האמריקאית בחלל עלולה לגרום שואה עולמית ולמלחמה גרעינית גלובלית.

פראבדה מאשים את ארה"ב כי נוטה במירוץ חימוש החלל כדי להשיג עליונות צבאית על בריה"מ.

בגלל תביעות פיצויים מצד נשים ברחבי ארה"ב:

ההתקן התוך-רחמי הפופולארי הורד מדוכני המכירה ע"י היצרן

ההתקן — קופר 7 — גורם לדלקות ואף לעקרות

שיקאגו (ע"צ וע"ר). התקן תוך-רחמי הנחשב לפופולארי ביותר בארה"ב הורד שלשום מדוכני המכירה בגלל תביעות פיצויים בהיקף של מיליוני דולרים, שהוגשו נגד החברה המייצרת אותו על ידי נשים שטענו, כי ההתקן הזה הזיק להן.

ההתקן בשם "קופר-7" הוצא מן השוק על ידי היצרן, ג.ד. סירל, נוכח מאות משפטי הפיצויים שהוגשו נגדה בטענה, כי ההתקן גרם נזק לנשים, כולל נזקי עקרות.

בהתקן "קופר 7" השתמשו מיליון נשים בארה"ב. החברה אמרה, כי תמשיך למכור את ההתקן ב-100 שווקים מחוץ לארה"ב.

החברה אומרת, כי מכרה שני סוגים של התקן תוך-רחמי זה בהיקף של 11 מיליון דולר בשוק האמריקאי. מספר הפריטים שנמכר מדי שנה היה 300,000 עד 400,000 בכל שנה.

עד כה הוגשו נגד החברה 775 תביעות פיצויים מצד נשים שטענו, כי נפגעו מאז הוצא ההתקן התוך-רחמי לשוק ב-1974.

במרבית תביעות הפיצויים נטען, כי ההתקן עלול ליצור חורים ברחם, לגרום דלקת וזו עלולה להביא לחוסר פוריות.

אולם סגן הנשיא של החברה טען, כי ההתקן בטוח ותועלתי ואושר לשימוש על-ידי משרד הבריאות של ארה"ב. כמו כן נמכר ההתקן על ידי קהיליית הרופאים בארה"ב כמכשיר יעיל ובטוח.

הוא אמר, כי החברה מסירה בצער את המוצר הזה מן השוק בגלל ההוצאות הגדולות על משפטי הפיצויים שהוגשו נגדה.

הינדים שרפו בובת יוחנן פאולוס ה-2 עם בואו להודו

כיתות הינדיות קיצוניות טוענות, כי האפיפיור בא להעביר הודים על דתם

ניודלהי (ע"ד וע"צ). הינדים קיצוניים העלו באש בובה בצלמו של האפיפיור יוחנן פאולוס השני, והמשטרה עצרה 400 מפגינים נגד ביקורו של האפיפיור בהודו.

האפיפיור הגיע אתמול לניודלהי לביקור בן 10 ימים, וכיתות הינדיות קיצוניות טוענות, כי הוא בא בניסיון להעביר הודים על דתם. הכנסיה הקתולית בהודו, המונה 25 מיליון מאמינים, דוחה האשמות אלה בתוקף.

המפגינים ניסו גם לשבש את מהלכה של שיירת האפיפיור שעברה ברחובות ניודלהי, אך בהתערבות המשטרה המשיכה השיירה בדרכה כמתוכנן.

האפיפיור אמר עם הגיעו להודו — בניסיון להפיג את החשדות נגדו — כי הוא בא לשמוע וללמוד על הודו.

"באתי כמבשר של ידידות ועם שאיפה עמוקה להעניק כבוד לכל העם ההודי ולתרבויות השונות שבו", אמר.

ניודלהי היא התחנה הראשונה בביקורו של האפיפיור בהודו. הוא יבקר ב-14 ערים ויסייר לאורך 20 אלף ק"מ בתת-היבשת ההודית. האפיפיור הגיע לניודלהי על פי הזמנת ממשלת הודו.

מיליון בני אדם בבנגלה דש לוקים במחלת רוח ומספרם גדל

דקה (ע"ר). לפחות מיליון בני אדם בבנגלה דש לוקים במחלת רוח ומספרם גדל והולך בגלל חוסר טיפול — אמר שר בממשלת בנגלדש בשבת.

שר העבודה, מ. א. מאטין, רופא עיניים במקצועו, אמר בהרצאתו בסמינר, כי מרבית הלוקים במחלות רוח הם קרבנות "לחצים פסיכולוגיים ומתח". הוא לא מסר פרטים נוספים.

"בהשוואה למספר הגדל והולך של קורבנות מחלת הנפש הזאת, המקורות שלנו לריפוי המחלה הם מוגבלים ביותר", הוא אמר.

בבנגלה דש, שאוכלוסייתה מונה קרוב ל-100 מיליון נפש, בית חולים אחד בלבד לחולי נפש ובו 520 מיטות.

הנשיא החדש של אוגנדה השביע ממשלתו המורכבת רק מדרומיים

אלפי חיילים מתומכי המשטר הישן נמלטו לצפון

קמפאלה (אי-פי). יואורי מוסאווני, הנשיא החדש של אוגנדה, השביע אתמול את חברי הממשלה המועצה הלאומית החדשה, השלטת שנשלטת ע"י בני דרום אוגנדה.

טקס ההשבעה נערך על מדרגות הפרלמנט, שם הושבע מוסאווני כנשיא ביום רביעי, בין עשרות תרמילי כדורים ריקים, עדות לקרבות שנערכו שם באחרונה.

רק אחד מחברי הפרלמנט האחר מחברי הממשלה הם בני הצפון, מולדתם של רוב מנהיגי הממשלה הקודמת.

אף שמוסאווני אמר, כי חוסר האיזון בממשלתו יתוקן עם מינויים למשרות שטרם אוישו, הודיע דובר כי "אין כוונה להגיע לאיזון שבטי בממשלה". הוא הוסיף כי בחירות לא ייערכו באוגנדה בארבע השנים הבאות. לדברי הנשיא, על אף עדיפות הדרומיים במוסדות הממשל, תנועתו אינה תנועה שבטית.

אלפי חיילים, תומכי המשטר שהודח, נמלטו לצפון המדינה. חיילי המשטר החדש מנסים להכניעם במטרה להשתלט על כל שטח המדינה.

עורך את המדור: יצחק לאור

חסוך בקצב שלך

עכשיו תוכל לחסוך בהוראת קבע חודשית בתכניות החסכון, בקופות הגמל ובקרנות הנאמנות של בנק הפועלים.

בחסכון בהוראת קבע אתה קובע את המסלול המתאים לך, את תקופת החסכון ואת סכום ההפקדה החודשית בהתאם לאפשרויותיך הכספיות ולתכניות שלך.

אם יש לך כבר הוראת קבע לחסכון - עכשיו תוכל לעדכן אותה. כך תגיע לסכום מצטבר משמעותי, שיסייע לך במימוש תכניות בעתיד.

הכנס עכשיו לאחד מסניפי בנק הפועלים או בנק אמריקאי ישראלי ותן הוראת קבע לחסכון בקצב שלך.

בנק הפועלים בע"מ

אבנת קרחון שיפרין ועתן

هكذا من الأصل

דרמה בכנרת

הסיפור המלא של חילוץ טייסי הקבורה

בגיליון **חלל האויר**

גליון חדש

0.85 ש״ח

בכל הקיוסקים

בעלי לאינטרסיסטם: ספריות עם

חלונות זכוכית

לשמירה מפני אבק

50 דגמי ספריות

100 אפשרויות הרכבה

ספריות

אינטרסיסטם

בן יהודה 148 ת״א

טלפון 03-249327

אולם התצוגה והמכירה:

פתוח מ־ 09.30-12.30

16.00-19.00

פוענח הרצח בירושלים:

רס״ר ביאזי עקב אחרי כנופיה שחבריה חשודים ברציחתו ביום ה׳

חשוד שני ברצח נתפס כאשר ניסה לחצות את הירדן, אחרי שמיד בעקבות התקרית נעצר אחד

מאת סופרי "הארץ" וכתב עתי״ם

תוך יממה הצליחה משטרת ירושלים לפענח את רצח רבן המודיעין של משטרת העיר העתיקה, אבי ביאזי ז״ל. בידי המשטרה עצור עומר פרג, בן 22, תושב הכפר סילואן, שהודה במעשה וגם שחזר אותו שלשום לפנות בוקר. לדברי המשטרה, המטר הראיות שברשותה יאפשר הגשת כתב אישום נגד החשוד תוך זמן לא רב. חשוד נוסף ברצח נתפס כאשר ניסה לחצות את הירדן.

חצי שעה לאחר הרצח הגיעו בלשי מחלק המיעוטים של משטרת ירושלים לביתו של החשוד המרכזי ועצרו אותו בשעה שהתקלח, כנראה במטרה להסיר מעליו סימנים של ירי. מחוץ לבית היתה מחורה קטנה וכה בעגד בגריו. למשטרה היה ברור, כי הוא ניסה להעלים ראיות.

רס״ר ביאזי ז״ל חשד בצעיר ובעוד כמה מידידיו כי הם אחראים לכמה מעשי שוד שאירעו לאחרונה בעיר העתיקה ובכלל זה שוד של זוג תיירים מגרמניה. כמו כן היה העצור מעורב בעסקי סמים ובגראה גם הפעיל כמה תחנות סמים במזרח ירושלים.

בליל שבת הבחין סיור של צה״ל בארם שבע ליד גדר המערכת, בשנית מזרחית לירדן. למקום הוזעקו כוחות נוספים, ולאחר מרדף קצר נפתחה לעברו באש. הוא נפצע ברגליו, והועבר באמבולנס צבאי לבית החולים הדסה עין כרם בירושלים. הפצוע איבד דם רב. בצומת הרחובות הרצל־יפה נוף התנגש האמבולנס ברכב אחר, ואז הועקה למקום המשטרה.

דובר המחוז הדרומי של המשטרה פקד רפי לוי מסר, כי העבריין שנלכד לא היה מזוין.

משרד החינוך לא ינקוט צעדים נגד "בת שבע" על נסיעתה לדרא״פ

בעקבות נסיעתה של להקת המחול צפוי שינוי בהחלטה קודמת לגבי אי נסיעתה של להקת "שלום 86" מטעם עיריית ת״א

מאת חיים הנדוורקר סופר "הארץ" בתל אביב

משרד החינוך לא ינקוט צעדים נגד להקת בת שבע על יציאתה למסע הופעות בדרום אפריקה. תוך זאת הביע המשרד "מורת רוח לפני הלהקה".

נודע, כי המנהלה הציבורית של בת שבע התנהל ויכוח קשה בין מצדדי הנסיעה ושולליה. בסופו של דבר גברה ידם של תומכי הנסיעה. שטענו כי אם תבטל הלהקה את נסיעתה היא עלולה לשלם פיצויים גדולים למטמיניה, כפי שנכתב בחוזה. ביל סמים

מנהל הלהקה ממשיך לשמור על שתיקה בפרשה.

יצויין, כי להקת בת שבע זוכה לתמיכה תקציבית מצד משרד החינוך. אבנר שלו מנהל האגף לתרבות אמר, כי המשרד לא יפגע בהקצבות ללהקה. "זהו נשק מסובך המופעל רק במקרים יוצאי דופן. יחד עם זאת הודענו ללהקה, כי לא נסייע לה מבחינה כספית בכל הקשר לנסיעה". יצויין עוד כי הלהקה לא נזקקה כלל לסיוע כספי מצד המשרד.

אף כי גורמים מדיניים מענו באוזני "הארץ", כי משרד החוץ מתנגד לנסיעה, אומר שלו, כי משרד החוץ לא הביע את עמדתו בנושא נסיעתה של בת שבע אלא התייחס לנסיעה האת "כאל עובדה קיימת".

כפי שפורסם ב"הארץ" מתכוונת עיריית תל אביב, בעקבות נסיעה הנפרייה של להקת בת שבע, לבחון מחדש את עמדתה בנוגע לנסיעת "שלום 86" לדרום אפריקה. קודם לכן החליטה העירייה שלא לקבל את הזמנת הדרום אפריקאים "לשלום 86". ואולם בעקבות נסיעת בת שבע יבחן ראש העירייה, שלמה להט, עם שר החו״ל השבוע את הנושא, פעם נוספת.

שמעון קושניר ייקבר היום בקבוצת כנרת

מאת א. קרן

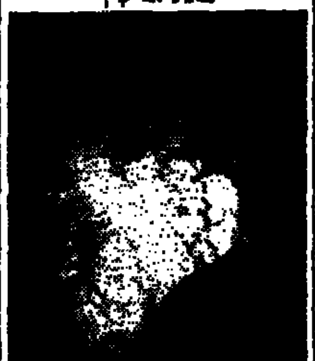

שמעון קושניר ז״ל

שמעון קושניר, מחלוצי העליה השניה ומקימי גבעתיים שנפטר אור ליום ה׳, יובא היום לקבורות. ארונו יוצב ברחבת עיריית גבעתיים בין השעות 12.00 ל־13.00. הגבות יובא לקבורות בבית העלמין של קבוצת כנרת בשעה 15.30.

שמעון קושניר, יליד 1895, עלה ארצה בשנת 1905. היה מקורב לי.ח. ברנר, א.ד. גורדון ובר״ל כצנלסון ומראשוני המתיישבים לחוף הירדן ולגדוד העברי במלחמת העולם הראשונה. בשנת 1934 נעצר במסגרת המאבק על עבודה עברית בפרדסי השרון על ידי הבריטים ונדון למאסר עם עבודת פרך. כן השתתף במבצעי חומה ומגדל. בשנת 1939 התיישב בשכונת בורוכוב ומ־1942 כיהן כחבר המועצה המקומית, בה שירת יחד עם ידידו, ראש העיר הראשון, שמעון בן צבי ז״ל. בשנת 1950 נבחר על ידי דוד בן־גוריון כחבר המועצה הציבורית להנצחת החייל במשרד הביטחון, בה פעל עד 1970.

הנבות חיבר שורה של ספרים על חייו וחיי אישים ודמויות מופת לקראת הקמת המדינה.

פעוט בן 4 טבע בבור מים במהלך משחק

(עת). עמאר עקרי, פעוט בן 4 מהכפר קאבול שבגליל המערבי נהרג בשלום, כאשר חברו בן ה־9 דחף אותו, ככל הנראה, לתוך בור מים במהלך משחק ביניהם.

כתב עתי״ם מוסר, כי בעקבות צעקתו של הילד בן ה־9 הגיעו למקום בני משפחה שהוציאו את הפעוט מהבור, שהיה כבר ללא רוח חיים.

משטרת שפרעם שהוזעקה למקום המינה חוקר נוער כדי לחקור את הילד על מה שאירע וכיצד נגרם מותו של עמאר הקטן.

עקב אי הפעלתו של ההסכם שהושג באוקטובר:

הסטודנטים מזהירים כי ימשיכו במאבק על שכ״ל

מאת נורית אמיתי כתבת "הארץ"

הסטודנטים עומדים לפני מאבק נוסף, אם תוך שבוע לא יוסדר נושא ההלוואה המשלימה בעבור חלק שכר הלימוד לשנת הלימודים הנוכחית.

ביום שישי קיימו חברי נשיאות התאגדות הסטודנטים בישראל כינוס דחוף ובו הובעה תמיהה על כך, שעד היום לא עבר לידם כל סיכום באשר להפרש בסך 900 הדולרים שנקבעו בתחילת שנה״ל, לבין הסכום שאותו נתבעו הסטודנטים לשלם – 1100 ד׳.

אייל יפה, יושב ראש התאחדות הסטודנטים הארצית אמר אמש, כי בימים אלו החלו הסטודנטים לקבל הודעות תשלום, גבוהות מ־900 דולר, לקראת סמסטר הלימודים השני. תשלומים אלו כבר קשורים בהסכם שהוסכם אליו עם הגורמים השונים, ביחס לגובה שכר הלימוד ותנאי התשלום עבורו.

כזכור, השביתו הסטודנטים את הלימודים עם פתיחת שנת הלימודים הנוכחית, ולאחר משא ומתן עם משרד האוצר והחינוך, עם המועצה להשכלה גבוהה ועם ועד ראשי האוניברסיטאות, הושג הסדר ובו נקבע, בין השאר, כי יתרת שכר הלימוד, מעל ל־900 הדולר, תינתן כהלוואה, אלא שמאז חודש אוקטובר, לא נחתם ולא סוכם אופן ההסדר, לא עם הסטודנטים ולא עם האוניברסיטאות.

אמש הודיעו הסטודנטים כי ימשיכו במאבקם אם לא יוצג לפניהם ההסכם החתום שהושג.

אמש לא ניתן היה לקבל תגובה מוסמכת כיוון שפרופ׳ מיכאל אלבק, יושב ראש ועד ראשי האוניברסיטאות, נמצא בחו״ל.

ערך את העמוד: יצחק לאור

פרופ׳ אביר ב"מוסף שבת":

אסון צ׳לנג׳ר יעכב משלוח צרעות ישראלי לחלל בניסוי עם נאס״א

שבתאי טבת: אם בן גוריון מוכן היה להיפגש עם המופתי, מדוע לא להניח כי היה נפגש גם עם ערפאת?

מאת חיים הנדוורקר סופר "הארץ" בתל־אביב

התוכנית לשלוח הקיץ צרעות מישראל במעבורות החלל עלולה להידחות בשנה עקב אסון צ׳לנג׳ר. אמר אתמול הפרופ׳ דוד אביר, מנהל התוכנית לניצול החלל בישראל ב"מוסף שבת" בתיאטרון הבימה שאורגן על ידי "הארץ", עיריית תל־אביב וכוחות קונטרול דאטה. בתשובות לשאלותיו של המנחה, מיכאל הנדלזלץ מ"הארץ", אמר אביר כי בהסכם שיש לסוכנות הישראלית עם נאס״א יתאפשר למדענים הישראלים לבצע ניסויים באמצעות מעבורות החלל, והצרעות מישראל יישלחו לחלל במסגרת זו.

הפרופ׳ יחזקאל דרור אמר כי ארה״ב החמיצה הזדמנות היסטורית להפיל את משטרו של קדאפי בלוב, כאשר פלשה בירה״ם לאפגניסטאן והמצב הבינלאומי אפשר נקיטת יוזמה אמריקאית בלוב. לדבריו, טוב עשתה ישראל שלא תקפה את לוב שכן קדאפי הוא בעיה בראש וראשונה לעולם הערבי יותר מלישראל, ומן הראוי שהם יטפלו בו.

קודם לכן, במשחק סימולציה על פגישה אפשרית בין פרס למובארק שימש הפרופ׳ דרור כראש הממשלה הישראלי ויו״ר עמי איילון כנשיא מצרים. "פרס" הציע ל"מובארק" לנקוט צעד כמו שיתוף פעולה מכבד לגיר־כלכלי ואחר כך לחזור לבעיות מסוג טאבה שאותן ניתן לפתור בקלות. "מובארק" הביע נכונות לצעד מעין זה, ואולם הדגיש כי מצרים משלמת מחיר כבד של נידוי והשמצה בעולם הערבי עקב השלום שחתמה עם ישראל, ואילו ישראל קובעת עובדות בשטח בגדה המערבית, תוקפת את תוניס ועוד.

שבתאי טבת, שראיין בקשר לספרו החדש "בן־גוריון וערביי ארץ ישראל" אמר כי אם צריך ללמוד מרצונו של בן גוריון לפגוש את המופתי הרי הוא לומר מכך שבן־גוריון היה מוצא לנכון להיפגש היום עם ערפאת. עוד אמר טבת, כי הן ז׳בוטינסקי והן בן־גוריון היו מתנגדים בכל תוקף לכל מיני תופעות הנוגדות את שמירת זכויות האדם הקיימות בישראל.

הכתב לענייני משטרה של "הארץ", ראובן שפירא, אמר, כי ידיעות שפורסמו באמצעי התקשורת בפרשת זוהה יערי לא היו תמיד מדויקות, עקב לחץ המערכות. גם למשטרה יש אחריות לפרסומים הלא מדויקים, שכן קציניה הבכירים העדיפו שלא לאשר או להכחיש מידע שהיה בידי העיתונאים.

הנשיא היה סנדק לתינוק שנולד להוריו אחרי 10 בנות

בדרכו לביהכ״נ זרקו עליו תושבי שדרות סוכריות, בשמים, עלי ורדים וברכוהו לשלום

נשיא המדינה, רעייתו והורי הילד הי״11, אביאל ברמי, שנולד להוריו אחרי 10 בנות. (צילום יעקב)

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

נשיא המדינה, חיים הרצוג ורעייתו השתתפו יחד עם אלפים מתושבי שדרות בטקס ברית המילה של אביאל ברמי, שנולד למשפחת ברמי אחרי 10 בנות.

הטקס נערך אתמול לפני הצהרים. כדי לא לחלל את השבת, הגיעו הנשיא ורעייתו לעיירה ביום שישי אחר הצהרים ולנו בביתו של ראש המועצה, אמיר פרץ. ביום ששי הלכו הרצוג ואשתו לתפילת ערבית בבית הכנסת, כאשר מאות מתושבי שדרות מריעים להם בדרכם. בערב השתתפו במסיבת עונג שבת בבית הכנסת של העדה האשכנזית. לאחר מכן חזר לבית משפחת פרץ, כאשר המשמר הנשיאותי מרוהם בריהוט שהגיע במיוחד מהמשטרה לראשות בשדרות, שנידבו לאירוע את הריהוט. בשבת בבוקר הגיע הנשיא לבית הכנסת "ישמח משה". בדרך זרקו עליו תושבי שדרות סוכריות, בשמים, עלי ורדים, וברכו אותו לשלום. בבית הכנסת ומחוצה לו נאספו כ־2000 מתושבי שדרות. הנשיא התכבד להיות סנדק והתרגש מאוד כאשר החזיק את התינוק. לאחר הברית מסר הרצוג את הדף הנימול לאשת הנשיא שמסרה אותו למשפחתו. תושבי שדרות צרו צוד וניקו את העיר לכבוד ביקור הנשיא ורעייתו. עם צאת השבת חזרו הנשיא למעונו וחזר עם רעייתו ומלווין לירושלים.

אמיר פרץ, ראש מועצת שדרות, אמר, כי לא זכתה לו הגיעה כזאת בשדרות.

8 הרוגים ו־61 פצועים קשה בתאונות דרכים בשבוע שעבר

(עת). שמונה בני אדם נספו ו־61 נפצעו קשה ב־54 תאונות דרכים שאירעו בשבוע החולף בכבישי הארץ. חמישה מן הנספים היו הולכי רגל, ובהם שני קטינים. 47 מן הפצועים קשה הם הולכי רגל, ובהם 16 קטינים.

שתילים, עצי פרי, הדרים, סובטרופים, גפן, מכל הזנים. למטעים ובודדים.

דרויאן כפ״ס

הגליל 68 (אחרי אגד)

טלפונים: 052-20166

052-28737 – 052-33378

המועצה הציונית בישראל — המחלקה לארגון

מפגש ראשי ערי פיתוח וראשי הפדרציות הציוניות בעולם

ייערך ביום ב׳ כ״ד בשבט תשמ״ו 3.2.86 בשעה 13.00 במסגרת הועד הפועל הציוני בבנייני האומה בירושלים.

בהשתתפות: פרופ׳ יצחק ורשבסקי – ראש המחלקה לארגון

ניסן הרפז – מ.מ. יו״ר המועצה הציונית

משה קלכהיים – מזכ״ל המועצה הציונית

יוסי ונונו – ראש המועצה המקומית קרית מלאכי

בתחילת המפגש יישאו דברים לזכרו של אריה צימוקי ז״ל אבי מפעל הברית בין ערי פיתוח וקהילות יהודיות ופדרציות ציוניות בחו״ל

מושב הועד הפועל הציוני ל/6

סדר יום

יום ראשון, כ״ג בשבט תשמ״ו, 2 בפברואר 1986

15.00 – 17.00

ישיבת מליאת הנשיאות – חדר 500 קומה ה׳

הענקת אות הוקרה לפעילים ציוניים – בהסתדרות הציונית הלאומית – אולם אוסישקין

17.30 – 18.30

ישיבת מליאה מס׳ 4 – אולם פינקוס

19.30 – 21.30

ישיבת מליאה מס׳ 1 – אולם פינקוס

פתיחת המושב

דברים

מר אפרים אבן – יו״ר הועד הפועל הציוני

ברכות

מר חיים הרצוג – נשיא מדינת ישראל

מר טדי קולק – ראש עיריית ירושלים

הרצאה בנושא המרכזי

מר אריה ל׳ דולצין – יו״ר הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית

זמרה

רוחמה רז

יום שני, כ״ד בשבט תשמ״ו, 3 בפברואר 1986

9.00 – 11.00

ישיבת מליאה מס׳ 2 אולם פינקוס

עקרונות הציונות (תכנית ירושלים)

פותח: פרופ׳ יוסף גורני

מגיבים: נציגי הסיעות והארגונים

11.00 – 13.00

ישיבת מליאה מס׳ 2 (המשך) – אולם פינקוס

מצוות העשה של הציוני בימינו

הפותח: פרופ׳ משה דייויס

מגיבים: נציגי הסיעות והארגונים

13.00 – 15.00

הפסקה

15.00 – 18.00

עקרונות הציונות (תכנית ירושלים) ומצוות העשה של הציוני בימינו

דיון ב־4 מליאות אוסא

1. אולם פינקוס

2. בגת אולם אוסישקין

3. חדר 410 קומה ד׳

4. חדר 500 קומה ה׳

18.00 – 19.30

הפסקה

19.30

ישיבות הסיעות והארגונים

יום שלישי, כ״ה בשבט תשמ״ו, 4 בפברואר 1986

09.00 – 12.00

עקרונות הציונות (תכנית ירושלים) ומצוות העשה של הציוני בימינו

המשך ישיבות מלאות הוטא

1. אולם פינקוס

2. בגת אולם אוסישקין

3. חדר 410 קומה ד׳

4. חדר 500 קומה ה׳

12.00

ישיבת יו״ר מליאות הוטא וסגניהם ותיאום המלצות – חדר 410 קומה ד׳

13.00 – 15.00

הפסקה

15.00 – 17.30

ישיבת מליאה 3 – אולם פינקוס

מעמד הארגונים הבין־ארציים המסונפים להסתדרות הציונית העולמית ודמוקרטיזציה של התנועה הציונית

פותח: מר אריה ל׳ דולצין, יו״ר הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית

1. דמוקרטיזציה של התנועה הציונית

מגיבים: נציגי הסיעות והארגונים

2. מעמד הארגונים הבין־ארציים בתנועה הציונית המסונפים להסתדרות הציונית העולמית

מגיבים: נציגי הסיעות והארגונים

יום רביעי, כ״ו בשבט תשמ״ו, 5 בפברואר 1986

09.00 – 13.00

דמוקרטיזציה של התנועה הציונית

דיון ב־4 מליאות אוסא

1. אולם פינקוס

2. בגת אולם אוסישקין

3. חדר 410 קומה ד׳

4. חדר 500 קומה ה׳

13.00 – 15.00

הפסקה

15.00 – 18.00

מעמד הארגונים הבין ארציים – בתנועה הציונית

דיון ב־4 מליאות אוסא

1. אולם פינקוס

2. בגת אולם אוסישקין

3. חדר 410 קומה ד׳

4. חדר 500 קומה ה׳

18.00 – 19.30

הפסקה

19.30 – 21.30

ישיבת יושבי ראש מליאות הוטא וסגניהם ותאום המלצות – חדר 410 קומה ד׳

21.30

ישיבת ועדת הניסוח חדר 410 קומה ד׳

יום חמישי, כ״ז בשבט תשמ״ו, 6 בפברואר 1986

08.30 – 10.00

ישיבת מליאה מס׳ 6 – אולם פינקוס

דו״ח יושב ראש ועדת הניסוח

דיון וקבלת החלטות

10.00 – 11.00

דברים

מר שמעון פרס – ראש הממשלה

11.00 – 12.00

המשך הדיון וקבלת החלטות

12.00

ישיבת מליאה מס׳ 7 – אולם פינקוס

ישיבת נעילה

דברי סיכום

מר אריה ל׳ דולצין – יו״ר הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית

מר אפרים אבן – יו״ר הועד הפועל הציוני

תאורת חרום?

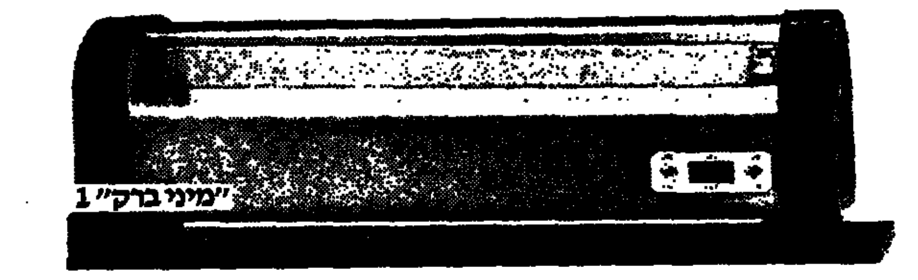

"מיני ברק" 1

באופן אוטומטי זה...

"געש"

"מיני ברק" 2

4 שעות פעולה, נדלק ונכבה אוטומטית ומיד נטען מחדש,
מצבר ניקל־קדמיום, קל, נוח ונייד,
אפשרי לשמוש באמצעות מצבר רכב, אחריות ושרות ברחבי הארץ.

למבקרים בתערוכת הבניה ימתן שובר המקנה 20% הנחה על תאורת החרום "געש" ברשת חנויות "יתכן". שעות הביקור בתערוכה: ימים א׳–ה׳ 09.00–20.00 מוצ״ש וחג עד 22.00

סוכנות ראשית: קבוץ געש (0 ק״מ מת״א על כביש חיפה) טל. 052-521111 חיפה: זוהר, מפרץ חיפה, מול מוסך תשרי. טל. 04-721321-2-3. תל־אביב: רח׳ הארמגה 8, טל. 03-266115. ירושלים: שרבל שיווק, אזור התעשיה תלפיות, טל. 02-721563. וברשתות השיווק: "שקם", "המשביר לצרכן", "שילב".

מפעלי תאורה געש

בוא לראות אותנו בתערוכת הקבע בה מוצגים יותר מ־4,000 מוצרים וחומרים לבניה.

מרכז הבניה הישראלי

מידע, תצוגה ויעוץ לשיפור איכות המגורים והבניה.

רח׳ האוניברסיטה 40, רמת־אביב

ורשבסקי פרילינג דובר

דבר אחד בטוח.

מגדל

חברה לביטוח בע״מ

וימר טסיר כהן (יעקבסון)

הארץ

יום א', כ"ג בשבט, תשמ"ו
2 בפברואר 1986

ירושלים רח' התבצלת 2 טל' 224245־6 ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה רחוב טרדוי 20 טל' 661166־8 ת.ד 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל־אביב המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ רח' זלמן שוקן 21, ת"א.
העורך: גרשום שוקן האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחוייבת כתבנייד
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv Israel - POB 233. Tel 824261

שעת הכרעה לחוסיין

הציפיות להסכם בין המלך הירדני לבין מנהיג אש"ף על הרכב המשלחת המשותפת ועל שיטת העבודה של הוועידה הבין־לאומית — ציפיות שטופחו במיוחד על ידי הדיפלומטים האמריקאיים — עוררו ספקות מלכתחילה והחילוף שבוע של דיונים אינטנסיביים ברבת־עמון מתברר, כי הצדק היה עם הספקנים: יאסר ערפאת אינו מוכן לקבל את החלטות מועצת הביטחון 242 ו־338. נוכח סירובו המוחלט, הודיעו רשמית ברבת־עמון, כי מאמצי השבוע של ירדן וארה"ב לא הניבו פירות.

עוזריו של ריצ'ארד מרפי ניסו, בשלב מסוים, לשכנע את ערפאת שיסכים לכינוס של "פגישת הכנה" שישתתפו בה רק נציגי ירדן, ישראל, ארצות־הברית ואישים פלשתינאיים שלא מוגדרים כאנשי אש"ף. אילו היה ערפאת נותן לכך את ידו, הייתה ארה"ב מוכנה להוסיף את אש"ף לוועידה כגוף לאומית כגוף מוסף, ובלבד שיאמץ לעצמו, בשלב זה, את שתי החלטות מועצת הביטחון הנ"ל.

ראש אש"ף ענה, שלא ידונה תנאי זה אם תכיר ארה"ב לאלתר — כלומר לפני התכנסות הוועידה — בזכות ההגדרה העצמית של העם הפלשתיני. דרישה זו נתקלה בסירוב מוחלט מצד ארה"ב: אילו קיבלה אותה, הייתה וושינגטון מבטלת את ערכה של הסכמת אש"ף לשתי ההחלטות הנ"ל, והייתה קובעת מראש, לפני דיוני הוועידה הבין־לאומית, מה שיכולה להיות תוצאתה.

נראה, כי המלך חוסיין עשה מאמצים כדי לרכך את העמדה האמריקאית, אך ללא הועיל: בסופו של דבר נתחוור גם לו, כי נוכח סירובו הנחרץ של הנהגת אש"ף (שהופיעה ברבת־עמון במלוא הרכבה) לגבי שתי ההחלטות משנות 1967 ו־1973, אין טעם שירדן תמשיך לשאת ולתת עמה, ולכן התיר את פירסום ההודעה.

רווחת סברה, כי ערפאת התמיד בעמדתו השלילית, בין השאר, משום שבריה"מ הבטיחה לו שתפעל למען איחודם של פלגי אש"ף, ובשלב מאוחר יותר אף להשגת "סולחה" בינו לבין נשיא סוריה: ייתכן מאוד, כי שני יעדים אלה קוסמים לערפאת יותר מכל דבר אחר.

חוגים אמריקאיים טענו כמה פעמים בזמן האחרון, כי חוסיין יהיה מוכן "ללכת לבדו" למשא ומתן ישיר עם ישראל, אם יגיע לכלל מסקנה כי הסומה הדרך לשותפות עם אש"ף ואם נצא מן ההנחה, כי השתכנע עתה שנעלם הסיכוי לשותפות זו, הגיעה השעה שבה יצטרך לחפש אישים מבין תושבי הגדה המערבית ורצועת עזה, שיהיו מוכנים לאייש את המרכיב הפלשתיני במשלחת משותפת עם ירדן שתישא ותיתן — תחילה עם ארה"ב ולאחר מכן עם ישראל; זאת במסגרת ועידה בין־לאומית, שישראל מסכימה לכינוסה תוך הדגשה, כי תאפשר משא ומתן ישיר ולא תבוא במקומו.

יש משקיפים המטילים ספק אם המלך הירדני יצליח לגלות אישים מבין תושבי השטחים המוחזקים, שיהיו מוכנים לקבל מינוי כזה מידיו, וייתכן, כי תחזיותם הפסימיות תתאמתנה. אבל הצעד הראשון צריך להיעשות על־ידי חוסיין: אם יתרתע מכל מאמץ למצוא כאלה — ספק רב אם יתייצבו מרצונם הם.

מותר לשער, כי צעדו הבא של מלך ירדן יושפע משיקול שבתחום אחר: הסיכוי להגשמת עיסקת הנשק הגדולה אשר הממשל האמריקאי מעוניין בה, אבל בקונגרס קיימת נטייה חזקה לסכלה. לא נשמע אם הממשל ינסה עכשיו לשדל את הקונגרס שיחזיר מחדש דחו לעיסקה, ולתכלית זו יופעל, מן הסתם, לחץ על ירושלים שתאפשר לידידי ישראל בקונגרס שיקלו, על־ידי ריכוך עמדתם, על חוסיין לחפש בציבים פלשתינים לקראת משא ומתן ישיר עם ישראל.

כבר זה יש מקום לטעון, כי מלך ירדן יוכל להשפיע לטובתו על הקונגרס, אם יוכיח את נכונותו לקדם את התהליך המדיני על־ידי כינון של משלחת משותפת עם פלשתינים שלא משורות אש"ף: מן האופציות להכרעה בסוגיה זו. אין ישראל יכולה לשדוד אותו.

הכנות למלחמה בבקפיה

מאת עודד זראי

בביירות מצפים למהלכים סוריים התקפיים כדי לבחון את רצינות קיומם של קווים אדומים בלבנון

החורף הלבנוני הקשה לא פקד עדיין את ארץ הארזים. אולם מזג האוויר האביבי השורר בימים אלה, אינו משפיע על מצב־הרוח הסתווי הקודר האופף את העיירה הדרוזית הציורית בקפיה. כאן ניצבת הווילה של הנשיא אמין ג'מייל, לצד הווילה תיזם של אביו, השייח' פייר, ואחיו, הנשיא הנבחר בשיר.

הווילה אמין נושאת כיום את הכינוי "ארמון הקיץ הנשיאותי", והיא שוכנת במבואות הרחוב הראשי והבי־הידיים של העיירה. חלק זה של הרחוב הוא מחוץ לטווח הצלפים של הצבא הסורי והכוחות המזויינים של "המפלגה הלאומית הסורית". הללו מרוכזים במבצר מאר אליאס בציר השני של ההר, מרחק קו אווירי של חצי קילומטר. רק כאשר מגיעים לסמבוה של בקפיה, מגלים את חורבנם של בתי־המסחר משני צידי הרחוב הראשי, כתוצאה מההפגזות הישירות של השבועיים האחרונים. קטע זה חשוף לעיני היושבים במבצר. ומי שמוליך לעבור דרכו מתחייב בנפשו.

אל גבעת תמרו במעלה הרחוב הראשי כאך לאל־דהאר, שם שוכן המוצב הקדמי של צבא לבנון, מגיעים בשריוניות בדרך עקיפה. גבעת תמרו השוכן המוצבים של חזית בקפיה מול הריכוזים הסוריים, מאויישים על־ידי החטיבה השמינית, אחת משלוש החטיבות הנוצריות הלוחמות של צבא לבנון. שתי החטיבות הנוספות מחזיקות את חזית סוק אל־גרב (חטיבה 5) שמאחורי ארמון הנשיאות בבעבדה ובאך קאלי, ואת חזית הקו הירוק בביירות (חטיבה 2). בגבעת תמרו מוצבים טנקים אמריקאיים כדגם אם 48, שתותחיהם מכוונים לעבר המוצבים הסוריים מנגד.

החזית המבוצרת

חזית בקפיה היא המבוצרת ביותר, בהשוואה לחמש החזיתות האחרות מסביב לאזורים הנוצריים בלבנון. לא זו בלבד, שהריכוזים הסוריים ניצבים בסמוך לריכוזי צבא לבנון, אלא שמיקומו של ארמון הקיץ הנשיאותי בסמוך לקו החזית הופך את המקום ליעד אסטרטגי מדרגה ראשונה. אותו הדבר אמור לגבי חזית סוק אל־גרב, הקרובה לארמון הנשיאות בבעבדה, אולם ההבדל המהותי בחזית זו הוא היעדר נוכחות צבאית סורית. הסורים יושבים בריחוק אל־כחלה, המרוחקת מסוק אל־גרב, כאשר מול חטיבה 5 של צבא לבנון ניצבים אנשיו של ואליד ג'נבלאט הגורמים שמאליים ופלשתיניים.

בעיני המפקדים הצבאיים במזרח ביירות, גם החזית השלישית, המכונה בשלבים בימים אלה — חזית "ההוד הצרפתי", עיון אל־סימאן בהר סנין — נתונה בחובה סכנות רבות. צריך לזכור, שהמרחק המפריד בין המוצב הצרפתי ... ג'לו, שהוקמו בקינה הסובייטית, לבין המוצב הקדמי אל־מואר, המוחזק בידי "הכוחות הלבנתיים" (הנוצריים) וצבא לבנון, הוא מאות מטרים בלבד. גם בעונה קשואה זו אין לשכוח, שהסורים מסוגלים, באמצעות הציוד הסובייטי המובא ברשותם, לפרוץ לעבר אל־מאר ומורדות עין אל־סימאן. מהמורדות הללו ניתן למעשה לשלוט על כל ... של האיזור הנוצרי, לרבות ג'וניה ... חוף כסרואן, וכן על הרחוב הימי המקביל.

חשיבותן של שאר שלוש החזיתות נופלת בהשוואה לראשונות. חזית ה... המשתרעת ... אל־מרפס במערב ועד לאיזור אל־לקלוק באוף ... אל־ארז, כ־99 קמ, מאוישת בידי "הכוחות הלבנתיים" בפיקודו של ד"ר סמיר ג'עג'ע. חזית אל־מתן הקטנה (מוצבה דרוזית), המוחזקת בשיתוף בידי "הכוחות" וצבא לבנון מול בעלי בריתה של סוריה, אף היא שקטה, להוציא חילופי־אש ארטילריים מדי פעם. החזית האחרונה היא הקו הירוק, המשך מנמל ביירות במערב ועד לפרוורים הדרומיים. חזית זו פעילה במשך כל ימות השנה, בדרך כלל מדובר באירועים מקומיים, ולעתים אף בהתפרצות כוללת לאורכה.

מלחמה בפתח

אחד לאחמנל ניסה המסביר הראשי של "הכוחות", כרים פקרדוני, להרגיע את הרוחות ולהפיג את החששות המקננים בלב ההמונים באזורים הנוצריים. בתוכנית מפגש בטלוויזיה של "הכוחות" המשודרת מג'וניה, קבע, כי ארה"ב ואירופה המערבית הציבו בפני הסורים שני קווים אדומים ברורים. האחד, איסור מוחלט על הצבא הסורי לפרוץ לאזורים הנוצריים, והשני, התנגדות נמרצת להפלתו של הנשיא ג'מייל בכוח.

שני המפקדים הצבאיים הראשיים במזרח ביירות כיום, ד"ר ג'עג'ע מפקד "הכוחות", והגנראל מישל עון, מפקד צבא לבנון, אינם סומכים על קווים אדומים. לדידם אין הסורים יכולים לעבור בשתיקה על סירוב ... שהם ספגו בעניין הקפאת ההסכם המשולש, שנחתם בחסותם בדמשק. הם אינם מוציאים מכלל אפשרות מהלכים סוריים התקפיים, המיועדים בסופו של דבר להכשיר את הנוצרים. אך בטווח המיידי נועדו לבחון את רצינות הקווים האדומים שהותוו ארה"ב. בשיחות סגורות עם יועציהם הם אומרים, כי יש להתכונן למלחמה הסורית בלבנון כאילו היא תפרוץ בשבוע הבא.

ואכן בימים אלה נעשו הכנות קדחתניות, בעיקר לאורך הקווים הקדמיים בחזיתות השונות, ובמיוחד בחזית בקפיה. ג'עג'ע אומר, כי מבין שלוש החלופות המסוכנות לעצם קיומה של הקהילה הנוצרית בלבנון — קבלת ההסכם המשולש במתכונתו הנוכחית, התפטרות הנשיא ג'מייל, או ניסיון לעמוד בפני התקפה סורית אפשרית — הברירה השלישית היא בבחינת הרע במיעוטו. עמיתו, הגנראל עון, אומר כי צבא לבנון והקהילה הנוצרית לא יחזרו על הטעות שנעשתה ב־1977 בזמן כהונתו של הנשיא סליימאן פרנג'יה, כאשר ההנהגה הנוצרית הסכימה לכניסת הצבא הסורי לאזורים הנוצריים, רק בשל העובדה שהכוחות הנוצריים לא היו מסוגלים למנוע כניסה זו בכוח.

כיום, וחרף העובדה שכף המאזן הצבאי נוטה בבירור לצד הסורי, לא יזכה הצבא הסורי להיכנס לאזורים הנוצריים אלא במעבר של כבש, על כל המשתמע מכך.

בסוגריים / גדעון לוי

המקום הנמוך בתל־אביב

לעתים נדמה, שהרבה עדיין שתול פה על מים. שום דבר לא קבוע, שום דבר לא יציב. סיור חטוף ברחוב דיזנגוף, רחוב הדגל התל־אביבי, עלול לחזק את התחושות הללו עד למאוד.

רחוב עם אופי כביכול, הלובש ופושט צורה חדשות לבקרים, שדבר אינו מאריך בו ימים, שדבר לא מתפתח בו להיות "מוסד" של ממש. בתי־הקפה של פעם, כולם למעט אחד, היו לבנקים ולחנויות גרעינים, חנויות עם מסורת (עשר שנים של השרדות הופכות כאן ל"מסורת"), הוחלפו בעלים ויעדים. שם המשחק כאן הוא אוכל. אוכל מהר, אוכל הרבה, אוכל זול. אלא שכמו בכל תהליך, גם כאן ישנם שיאים. האחרון שבהם ראוי להתבוננות.

במשך עשרים ושש שנה ניצבה בקרן הרחוב חנות הספרים "אלשיך". ספרים בצרפתית, עיתונים בצרפתית, שני מילונים, סורים בצרפתית ובעברית, בעל חנות סלוניקאי, חוג לקוחות קבוע, תיירים מזדמנים, שקט ומלידי. תענוג לחשוב שיש בכרכנו חנות ספרים על טהרת שפה אירופית אחת, אות וסימן לתרבות.

החנות נסגרה, כמובן. כמה רשימות קינה בעיתונים והנה. אלא שמתברר, שהקינה היתה מוקדמת מדי ולכן חלשה מדי. מה שבא עלינו במקום אלשיך היה עד מוזה למיפלס הנמוך ביותר של הרחוב.

"קוויק־בר אישליה", מיתקן לתיירים על הרחוב — נוזל מלמטה, מחביל מלמעלה. גלידה נוטפת מסמכנה. נקניקיות בשומן, קראפ במרגרינה. אורות זולים מרצדים מכל עבר. הכל אומר זוהמה, חוץ מכל קורטוב של אסתטיקה.

"קוויק־בר אישליה" במקום ספרי אלשיך. דיוקן חברתי, אולי משקה.

הימור מסוכן בפיליפינים

מאת צבי בראל

אי הוודאות בדבר תוצאות הבחירות בפיליפינים גורמת לממשל האמריקאי לנהל מדיניות מסוכנת, העלולה להפוך את המעוז החשוב שלה בדרום מזרח אסיה לאיראן שניה

וושינגטון

אם עד יום שישי לא תיחנק קוראזון ("קורי") אקינו, ואם לא יכריז הנשיא פרדיננד מרקוס על מצב חירום, יוכו 54 מיליון תושבי הפיליפינים ללכת באותו היום לבחירות. יהיו אלה הבחירות החופשיות הראשונות לאחר שתי עשרות שנים בהם שלט מרקוס כאוטוקרט באמצעות צווים ומניפולציות חוקתיים. אלה אפשרו לו להמשיך את כהונתו ולזכות בשנת 1981 בבחירות לאחר שתוצאותיהן הוכתבו מראש.

עבור תושביהם של 7000 איי הפיליפינים, הבחירה היא בין מרקוס, (67), חולה במחלת כליות קשה, שהעניק זכויות יתר לקרוביו ולאוהדיו, שהפך את החוקה הפיליפינית לכתב הרשאה לשלטון היחיד שלו ואת הכלכלה הפיליפינית למרעה שבכלכלות מדינות דרום מזרח אסיה הנתונות בצמיחה מרשימה, לבין קוראזון אקינו, (53), עקרת בית, חסרת ניסיון פוליטי, שרוב מצעה נשען על שחיתותו של יריבו ועל רצון הנקם באיש, שלטענתה, עמד מאחורי רצח בעלה בניגנו — ראש האופוזיציה.

היריבות הפוליטית האישית בין השניים, הרצופה גידופים הדדיים, מסתירה איומים של פקידי מרקוס וחיילי צבא הפיליפינים נגד מי שידוע כאוהד האופוזיציה, ומעשי הרצח שהלכו ותכפו ככל שקרב מועד הבחירות, היו יכולים להתקבל כמו עוד מערכת בחירות אופיינית למדינות העולם השלישי. אך במידה רבה אין אלה רק בחירותיהם של תושבי הארכיפלג הפיליפיני. האפשרות שמרקוס — "יד ימיני החזקה באסיה" כפי שכינה אותו הנשיא ג'ונסון לאחר התמנותו לנשיא הפיליפינים ב־1965 — יוכה, חוסר הידע ויכולת הצפייה באשר למדיניותה של אקינו, גורמים לממשל האמריקאי לנהל מדיניות הימורים מסוכנת שעלולה במקרה הטוב להפוך את ארה"ב לגורם נבזל באיזור ובמקרה הגרוע להפוך את הפיליפינים לאיראן/ניקראגואה/וייטנאם חדשות.

אשתו מונתה למושלת מאנילה

מאז סיימה ארה"ב בשנת 1946 את שליטתה הקולוניאלית בת כחמישים השנה בפיליפינים ובמיוחד לאחר התמנותו של פרדיננד מרקוס לנשיא בשנת 1965, היתה התחושה בממשל כי "זהו המשלט הבטוח ביותר שיש לוושינגטון בדרום מזרח אסיה". במידה מסוימת היה הממשל מוכן גם להשלים עם דרכי שליטתו של מרקוס, עם ריקונה של החוקה הפיליפינית מתוכן, ועם ריכוז השליטה בידי מרקוס ובני משפחתו (אשתו אימלדה מונתה למושלת מאנילה, קרוביו קיבלו מונופולין על הבנקים וחברות הביטוח בנוסף למשרות ממשלתיות בכירות), גם כאשר הביאה מדיניות זאת לירידה של 10 אחוזים בתפוקה ולחוב חיצוני העולה על 26 מיליארד דולר. הסיבה נעוצה בשני הבסיסים החשובים ביותר שיש לארצות הברית באיזור זה, סוביק של חיל הים וקלארק של חיל האוויר. אלה גם הבסיסים הגדולים ביותר שיש לארה"ב באיזור שהוא מדינה זרה, וחשיבותם האסטראטגית נותנת להם את ההגדרה "בלתי ניתנים להמרה". אך בממשל האמריקאי נתפס מרקוס לא רק כמי שממונה על שלמות הבסיסים הללו אלא כאיש "המהווה אלטרנטיבה לתפיסת הפיליפינים על ידי הקומוניזם". שני אלה גרמו בשנת '81 לסגן הנשיא ג'ורג' בוש לומר לנשיא מרקוס: "אנו אוהבים את דבקותך בעקרונות הדמוקרטיה ואת התהליך הדמוקרטי בארצך". באותה שנה הושלם מעצרם של כ־60 אלף ממתנגדיו של מרקוס והוצאתם להורג של אחרים מהם. הוא גם הוסיף לעצמו סמכויות חוקתיות, פיזר את הממשלה, ביטל את מצב החירום שהיה בתוקף מאז 1972 (אשר איפשר לו להמשיך בתפקידו מבלי לערוך בחירות) והבריח על בחירות שהבטיחו לו רוב למפרע. כל אלה לא הפריעו לבוש, שכן באותה שנה התנהלו גם הדיונים על חידוש חוזה הבסיסים, דיונים שפרשו גם השטיח האדום למרקוס בבואו לבקר בבית הלבן, שנה מאוחר יותר.

רצח אקינו חיזק האופוזיציה

הממשל לא התרגש מן ההבדל בהגדרות הדמוקרטיה — זו האמריקאית וזו הפיליפינית. כפי שלא התרגש ממשלו של קרטר מהקטמורת השאה האיראני או מזו של סומוזה בניקראגואה. בשנת 1984 החל השינוי. יריבו הפוליטי של מרקוס, בנינו אקינו שעשה בגלות מרצון בת שלוש שנים בארה"ב לאחר שמרקוס הסכים לשחרר מבית הכלא כדי לעבור ניתוח, החליט לחזור לפיליפינים כדי להתמודד על השלטון. ברדתו מן המטוס נורה אקינו ונהרג. שובו של אקינו, שהגיע משפוחליות עוד בהיותו במולדתו, עורר בקרב האופוזיציה ובקרב המעמד הבינוני שלא זכה לטובות הנאה שהעניק מרקוס וסבל מן הכלכלה המידרדרת, תקוות כי השינוי קרוב. רצח אקינו, אי רצונו של מרקוס לערוך משפט לקצינים שנחשדו ברצח, המשפט שנערך בסופו של דבר בלחץ ארה"ב, ותוצאותיו שהביאו לזיכוי קציני הצבא שהואשמו ובראשם הרמטכ"ל פביאן ור חיזקו את פופולריותה של האופוזיציה, ובמיוחד את זו של קוראזון אקינו אשר הודיעה לאחר הטוטים של שנה כי היא מתכוונת לרוץ לבחירות כדי להביא לרפורמה כלכלית חוקתית בפיליפינים. במקביל החלה להתחזק גם המחתרת הקומוניסטית הפיליפינית, ובמשך השנתיים האחרונות גדל מספר חבריה מ־2000 לכ־15000 אלף (ראשיה טוענים כי לרשותה כעשרים אלף לוחמים). מחתרת זאת זכתה לאהדה ציבורית הולכת וגדלה במיוחד באזורים הכפריים כאשר היא רושמת לזכותה הצלחות צבאיות למרות ציודה הדל יחסית. הצבא הפיליפיני גם הוא לא יצא נקי מהתחזקות האופוזיציה וגם בו החל תהליך של פוליטיזציה.

כל אלה החלו ליצור פאניקה בממשל האמריקאי שנציגיו בפיליפינים החלו להזהיר מפני האפשרות למלחמת אזרחים באיים, ולסכנת השתלטות קומוניסטית. דיווחים דיפלומטיים החלו לדבר על מרקוס כ"איום לאינטרסים האמריקאיים" ועל הצורך לראות בקוראזון אקינו מועמדת מועדפת. בציג מיוחד של הנשיא רייגן, הסנאטור פול לאקסולט יצא למאנילה כדי להבהיר למרקוס באורח חד משמעי כי עליו לערוך מיד רפורמה כלכלית וחוקתית אחרת שלטונו אבוד. אך למרות הלשון הבוטה, היה ברור לממשל כי אין סיכוי שמרקוס יערוך שינויים שסופם יפילוהו מכסאו.

החשש הוא שנפילת מרקוס פירושה נפילת הפיליפינים לידי הקומוניסטים, מתן עמדות מפתח לחברי המחתרת והעמדתן בסכנה של שש מדינות איגוד מדינות דרום מזרח אסיה הפרו מערביות. חשש חמור עוד יותר, שהאינטרסים האמריקאיים המתמקדים אמנם בשני הבסיסים הצבאיים, סוביק וקלארק, אך הכוללים גם פעילות רחבה של חברות אמריקאיות שהשקיעו כ־2.5 מיליארד באיים, כ־50 אלף אמריקאים עובדים בפיליפינים, ואת העמדה האסטראטגית שיש לאיים מבחינתה של ארה"ב, עלולים לרדת לטמיון. ומעבר לכך קיימת סכנה שהפיליפינים בעלי האוריינטאציה המערבית החזקה, שהשפה האנגלית היא שפה רשמית בהם, ושערכי הדמוקרטיה וסגנון החיים המערבי מאפיינים מוחלטים שלהם ישנוו לאופי הדומה לניקראגואה או דרום קוריאה.

הממשל אינו בטוח עוד

מנגד, סבור הממשל כי המשך כהונתו של מרקוס ונצחונו בבחירות, יחמיר עוד יותר את מצב הפיליפינים: משטר החירום שבוטל ב־'81 יונהג מחדש, שיטת המינוי לקרובים תימשך, המצב הכלכלי יתדרדר עוד יותר, האופוזיציה תהפוך ליותר ויותר אלימה עד כי תגרור את המדינה למלחמת אזרחים שעלולה על פי ההערכות להביא לנצחון השמאל הקומוניסטי. במצב זה נחשבת קוראזון אקינו כמועמדת המייצגת את הרע במיעוטו. בהבטיחה רפורמות כלכליות היא עשויה לקרב אליה את הזרם הקיצוני של האופוזיציה ולבטל את הסכנה של מלחמת אזרחים, היא גם נתפסת בממשל "כמי שאפשר לעשות אתו עסקים" למרות בורותה המדינית. אותה עשיית עסקים, מכוונת בעיקר להמשך השארות הבסיסים האמריקאיים בפיליפינים, הנתונים כבר עתה סיבה למחלוקת בציבור הפיליפיני עד כי אקינו נאלצה להבטיח לאוהדיה כי "הבסיסים האמריקאיים יסולקו" מבלי לנקוב בתאריך.

עד לפני שבועיים היה הממשל בטוח כי הוא מתנער ממרקוס להלכה, ומתייצב מאחורי אקינו. עתה אין הוא בטוח עוד כי זאת אמנם הדרך הטובה. בממשל נוקטים בביטוי "אנו רוצים בחירות הוגנות". כדי להבטיח זאת תצא משלחת אמריקאית בראשות יו"ר ועדת החוץ של הסנאט לפיליפינים "כדי לפקח על הגינות הבחירות". זוהי נכונות מינימאלית אמנם אך יש בה כבר עתה כדי לעורר רגשות מרים, כפי שכל פיקוח מעורר. לפחות כעת ברור לממשל שהאשים את קרטר בזנח צרכיו באיראן, דרום וייטנאם וניקראגואה, כי אינו יכול להתיר לנהל בפיליפינים מדיניות אחרת.

שאלות למחרת האסון

אסון מעבורת החלל גרם זעזוע עמוק בציבור האמריקאי, ואם כי הנשיא רייגן הודיע שמחקר החלל וטיסות לחלל יימשכו, ברור שיעבור זמן עד שיושלמו הבדיקות והתחקירים כדי לאתר את מקור התקלה ולתקנה. אך בינתיים כבר התעוררו שאלות מספר על־ידי מדענים ופרשנים אמריקאים לגבי עוצמת התגובה, ובעיקר לגבי הלקחים מהאסון.

אין ספק, שכאשר שידור טלוויזיה חי הופך אירוע לטראומה קולקטיבית סימולטאנית של מאות מיליונים, לובש האסון מימדים החורגים מהצער והאבל על מות הקורבנות. מותם של מאתיים חיילים אמריקאים בתאונת מטוס בסוף השנה שעברה לא גרם, מחוץ למשפחותיהם, אפילו לשבריר של ההלם בעקבות מות השבעה. ומי שזוכר עוד את מותם של שלושה אסטרונאוטים בתא החללית בתרגיל המראה, לפני כ־18 שנה, יכול היה להבחין עד כמה עזות יותר היו הפעם התגובות לאסון. השתתפותה של אזרחית במבצע הטיסה, לצד אסטרונאוטים מאומנים ומקצועיים, קירבה כל אמריקאי למבצע, ולהוויה הטראגית, שהתרחשותה בחלל מעניקה לה מימד אפי.

בעקבות האסון מתעוררת שוב השאלה, האם יש הצדקה מדעית, בשלב זה של המחקרים, לשלוח לחלל בני־אדם. שמא אפשר להשיג אותו מידע גם באמצעות לוויינים לא־מאוישים, כפי שעושים הסובייטים.

סוג אחר של שאלות מתייחס ללקחים לגבי מהימנותה של טכנולוגיה מתקדמת ומסובכת. ספק אם היו מכשיר או מכונה שעברו בדיקות כה קפדניות כמו המעבורות וציודה. אך, כפי שהגיב אחד המדענים, "אין מכונות מושלמות". אין טכנולוגיה בלי סיכונים, וככל שהאתגר גדול יותר כך גדלים הסיכונים. הדבר נאמר לא רק — ואולי אף לא בעיקר — לגבי טיסות חלל. המורכבות הטכנולוגית והכוח הטמון בחומר ובמכונה מציבים שאלה זהה לגבי כורים גרעיניים, וכמובן גם לגבי מאזן האימה, שעליו עומדת מניעת מלחמה גרעינית.

באופן מיוחד מתעוררת השאלה ביחס למערכת המיגננה האסטרטגית בחלל ("מלחמת הכוכבים"), שאותה מבקש לקדם הנשיא רייגן ואשר אסון "צ'לנג'ר" כבר שימש את מיכאיל גורבצ'וב במסע השכנוע שלו נגדה.

מצב־רוח / ב. מיכאל

השרון של השרון

מאוד מקובל לשנוא את אנשי מס־הכנסה. (הם, כטבע, גם מספקים פרושים עילה טובה לשינה). קל לשנוא את הפקידים. וגם נעים. אך מעל לכל — פופולרי. העם אוהב את זה.

בהרצליה, עיר האם בשרון, אין פקידי־המס מלקקים דבש. ראש־העיר אלי לנדאו, מגן על אזרחיו בגופו ממש. הוא לא יניח לקלגסי־השומה להתעמר באזרחי עירו, כאשר באים הרשעים אל עירו, מוכיח כבוד ראש־העיר כי לא בילה לשווא את הזמן שבילה בלשכת השר שרון. הוא למד שם פרקים מאלפים בשינוע כוחות, פריסת כלים, חסימת־צירים, צפצוף על החוק, דמגוגיה וליקוק באחורי הבוחר.

אין טעם להתעכב יותר על הבדלה על נימוקיו של ראש־העיר להצדקת השימוש בעובדיו להפריע לעובדי־המס (יצירת קשיי תנועה, עיכובים, הורדה לרשות אחרות ועוד מיני הבלים מהסוג הזה). שהרי, אם פעולתם אינה בחוק, רשאי ראש־העיר וכל אזרח נפגע לפנות לבית־המשפט המוסמך, ולתבוע כי תופסק הפעילות הזאת. אך נימוק אחד, כפי שהובא ב"הארץ" מפי מר לנדאו, ראוי בכל זאת למעט תשומת־לב: "אנשי המס חזרו לרשת אחרת ללא כל תיאום מוקדם כדי להוכיח שהם גדולים וחזקים. . ." עכשיו אמנם יודעים מה מרכזי בבעייתנו. מי יותר גדול ויותר חזק: גובי־המסים של המדינה, או גובה־הקולות מהעירייה. אין זו שאלה שולית, שהרי, מר לנדאו בנה את עיקר תעמולת הבחירות שלו על תדמיתו כ"איש חזק".

וכך, האיש החזק מוכיח כי הוא חזק יותר וגדול יותר גם מגובי־המס. בעירו יכולים עבריינים לנוע ללא חשש. הוא אפילו יכול לשלם קנסות־חנייה ארנונה ומסי־עירייה ואולי גם המרחיבר בתנועה. מכספים מתמסים ושוחדים. כי ראש־העיר מגן עליהם. הבאה־היום, כך יש לקוות. ידע האיש למי תודה ולמי ברכה. והוא יצביע עבור האיש החזק, האיש שהוא חזק מן המדינה ומחוקיה.

קשה רק להבין מדוע אין ראש־העיר מרחיב את תחומי ההגנה שהוא מעניק לתושבי־עירו. וכי פקידי־מע"מ הם תענוג? מדוע מתיר להם מר לנדאו להיכנס, מעשה בעליבתים, לכל מיני בתי־עסק, להטריד את הבעלים והלקוחות, לחטט בקופות ובכלבויות בספרי־החשבונות ולהפריע למהלך העסקים הרגיל? מדוע שלא תיטלו מכבית־כביל עירונית לקראת כל הליתעמלים ותפנה את המיטוט?

ומה בעניין הו־חוות־תנועה? אין זה מטריד את מנוחתו של ראש־העיר שאנשים מטלוכנים בבגדים כחולים מסתובבים ברחובות עירו האהובה ומטרידים את אזרחיו? יוסם לאלתר מחסום עירוני סביב כל ניידת, ופקח על כל שוטר. תושבי הרצליה — לחופש נולדו. (או — לזרות נולדו?) למען האמת — מדוע לא להשלים את המעגל גם פקידי העירייה ופקידי הארנונה. ומבצאי מורי־הרישה, ומפקחי־התברואה — כל אלה גם הם מיותרים בלתי־נסבלים ואנטי־אלקטוראליים. ולא אתפלא אם נזכה גם לראות צוותי עבודה של עיריית־הרצליה חוסמים את הכבישים מול העירייה, ומגרשים פקחים עירוניים מן העיר, על־מנת לחסוך מתושבי־הרצליה גם את הטורח הזה.

ומי שחפץ לדעת כיצד תיראה המדינה, כאשר יגיע פתרונו של אלי לנדאו לראשות־הממשלה — רשאי להציץ בהרצליה ולראות את העתיד בקטן.

ציונות ללא הגשמה

מאת גדעון אלון

בעצרת היובל של הקונגרס היהודי העולמי דיברו על אנטישמיות והצלת יהודים מארצות מצוקה, על התבוללות ויחסים עם הוותיקן, אבל לא על הגשמה אישית

"הקונגרס היהודי העולמי לא יביא אף עולה נוסף לארץ" — אמר בגינה של אכסניה אחד מחברי ההנהלה הציונית, עם נעילת עצרת היובל של הקונגרס. "אולי הדיונים הארוכים והמלל הרב חימם את ליבם של יהודים, שהגיעו מגלויות רחוקות ועם תום הקונגרס שבו לשם. אבל הציק לי מאד שלא דיברו על ציונות ועל הגשמה אישית".

האם זהו רק מקרה, שאף לא אחת מעשרות הישיבות שנערכו במסגרת עצרת היובל של הקונגרס היהודי העולמי, הוקדשה לנושאי עלייה וציונות? 700 הצירים שבאו מ־70 קהילות יהודיות, שמעו הרצאות רבות על בעיית האנטישמיות וההתבוללות, מצוקתם של יהודי בריה"מ ומצבם של היהודים במדינות ערב, יחסים בין היהדות והוותיקן, נועצות חוכיות הארץ, סיפרו בהרחבה על המאמצים הנעשים ללכידת פושעים נאציים. ואולם איש לא עלה לבימה כדי לדבר על ליבם של מאות האורחים שבאו מארה"ב ומקנדה, מצרפת ומבריטניה, וממדינות שמעבר למסך הברזל, שחובתם הראשונית היא לעלות לישראל.

אין זה מקרה, שהכנס במלון הילטון בבירה, שנשיא המדינה, ראש הממשלה, שר החוץ וראשי ההסתדרות הציונית כיבדו אותו בנוכחותם, לא דן כלל בשפל בעלייה, בתופעת הירידה, בצורך לעודד צעירים יהודים לבוא ללימודים ולביקורים בישראל. זאת משום שקברניטי הקונגרס רואים את עצמם בראש וראשונה כ"ארגון דיפלומטי־מדיני לפעולה בקרב ממשלות העולם בשמו של העם היהודי" — כפי שנאמר בעקרונות היסוד של הקונגרס. הם שמו להם למטרה לפעול למען "הבטחת זכות היהודים לשרוד ולשמירת ייחודם התרבותי והדתי בכל מקום". במסגרת זו הם (קרי־נשיא הקונגרס, אדגר ברונפמן והמנכ"ל ישראל זינגר) הפכו למתווכים בין ראש הממשלה, שמעון פרס, לבין ראשי הקרמלין, בנושא יציאת יהודי בריה"מ, ו"יתגי דהאר" בעניין אפשרות חידוש היחסים הדיפלומטיים בין שתי המדינות.

לדעת אישים בהסתדרות הציונית, אין לתמוה על כך שסדר היום של דיוני הקונגרס לא כלל אף דיון על נושא העלייה. אפילו מנכ"ל הקונגרס, ישראל זינגר, שהוא כיום הרוח החיה של ארגון־הגג שנוסד ב־1936 בג'נווה, בן למשפחת מהגרים יהודים ממזרח אירופה, שנולד בברוקלין שבארה"ב, למד בישיבה, הוסמך לרבנות, למד אידיש ועברית ואביו וסבו קבורים בארץ, מגדיר את עצמו כציוני, למרות שהוא מתגורר בניו יורק ("אני שוהה בארץ יותר ימים בשנה מאשר אנשי עסקים ישראלים, ויש לי כוונה לעלות לישראל ולהשתלב בחיים הפוליטיים בארץ" — הוא מבטיח).

זינגר מודע לכך, כי נושא העלייה לא נכלל בסדר היום של הקונגרס. אולם לדבריו הדבר אינו נובע מכך, שראשי הקונגרס אינם רואים בעלייה לישראל ערך חשוב, אלא משום שהם מאמינים בעלייה בשלבים. כלומר, בשלב ראשון יש להבטיח שהיהודים בתפוצות ישמרו על זהותם היהודית ויימנעו מהתבוללות ושמד, ורק לאחר מכן יש לקרוא להם לעלות לישראל. "מי שאין לו ירושלים בלב, לא יהיו לו ילדים יהודים".

ביקורת חריפה נמתחה במהלך הדיונים על ברונפמן וזינגר, בעקבות מסעותיהם למוסקווה ופגישותיהם עם אישים בקרמלין. האשימו אותם, כי שימשו "כלי משחק" בידיהם של מיכאיל גורבצ'וב ואנשיו, וסייעו להם בהפצת מידע כוזב על פתיחת שערי היציאה לרבבות יהודים, בכך לא רק שהפיחו תקוות־שווא אצל היהודים בבריה"מ, אלא גם גרמו להחלשת המאבק הבין־לאומי למתן היתרי יציאה ליהודים. ברונפמן וזינגר נפגעו מן הביקורת. אולם הסבירו, כי אין להתעלם מכך שזו הפעם הראשונה בהיסטוריה של העם היהודי, שמתנהלות שיחות בין ארגון יהודי רשמי לבין ראשי המשטר הסובייטי, בתיאום עם ראש הממשלה. "אנחנו לא אחראים לפרסומים על עלייה המונית מבריה"מ. אנו מאמינים בדיפלומטיה שקטה. זהו תהליך ארוך ומסובך. כלום מישהו היה מעלה על דעתו, שמיד אחרי פגישת הפיסגה ינהרו לישראל מטוס עם 2.5 מליון יהודים?" — שואל זינגר.

מה היתה, אם כן, חשיבותו של הקונגרס היהודי שננעל בסוף השבוע בירושלים, ומדוע זכה לתהודה רבה (יחסית) בכלי־התקשורת? נראה, שחשיבותו העיקרית היתה בהיותו מכשיר ליצירת מפגש בלתי־אמצעי של יהודים מגלויות שונות, וליצירת רב־שיח גלוי לב. ד"ר פיטר קירשנר, יו"ר הקהילה היהודית הקטנה של מזרח ברלין, נפגש עם דוד עזר, ממנהיגי יהדות מרוקו, למנהל התיאטרון האידי הממלכתי של וארשה, שמעון שורמי, ניתנה הזדמנות לשוחח עם הרב יוסף לוי, ראש הארגון הדתי של יהודי בולגריה. לנציגי 26 ארגונים יהודיים, בהם אורתודוכסים, רפורמים וקונסרבטיביים, ניתנה הזדמנות מיוחדת במינה לקיים דיאלוג בן על הבעיות הקיומיות של העם היהודי.

דיוני הקונגרס גם גילו טפח מפעילות עלומה ורבת־חשיבות להצלת קהילות יהודיות במצוקה, שמתבצעת בעצם הימים האלה. שליחי הקונגרס היהודי פועלים בדיפלומטיה שקטה, ועושים מאמצים בלתי־נלאים לחילוץ יהודים והעברתם לחוף מבטחים.

עצרת הקונגרס היהודי זכתה לסיקור נרחב בכלי־התקשורת בארץ, בעיקר משום שהמארגנים הצליחו להביא ארצה "סולתה" של אישים יהודיים כסגן נשיא ארה"ב לשעבר, ולטר מונדייל, שר ההגנה של איטליה, ג'יובאני ספאדוליני, סגן נשיא אורוגוואי, הנריקה טאריגו הסוציאליסט בלו וחוגה הדעות מאוקספורד, ישעיה ברלין. כמו"כ עלה בידי יוזמי הקונגרס להביא לישראל יהודים מקהילות יהודיות מעבר למסך הברזל.

למרות זאת מתקבל הרושם, שמרבית הציבור בארץ אינו יודע דבר וחצי דבר על הקונגרס היהודי העולמי. ביטוי מוחשי לכך ניתן בשבוע שעבר, כששמונה אורחים שנשאלו על־ידי אחד העיתונים מהו הקונגרס היהודי, השיבו תשובות מעוררות גיחוך כגון: "אני זוכרת שלמדנו את המושג הזה בתיכון". כפי שהשיבה סטודנטית לתיאטרון. רוזה, שהבלבול (ואולי הבורות) שהפגינו הנשאלים, נובע מריבויים של ארגונים יהודיים הנוהגים לקיים את הקונגרסים והכנסים שלהם בארץ, החל בקונגרס הציוני, הוועד הפועל הציוני, עצרת הסוכנות וכלה בוועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים.

זינגר מביע צער רב על כך, שהציבור בארץ לא גילה שום עניין בדיוני הקונגרס. "אולי זה נובע מכך שאתם עסוקים כל־כך בבעיות פנימיות שלכם, ולכן אין לכם זמן להתעניין בכל מה שמתרחש בעולם היהודי. זה חבל מאד, כי זה לא יאפשר שום מפגש בין הילדים שלי והילדים שלך".

הפרצה בחומה

אין טעם להקים חומה של ריבית גבוהה ולהשאיר בה פרצות שדרכן ייכנס אשראי זול וחריג מהחוץ

מאת שמשון ארליך

ספק אם השרים גד יעקבי ואריאל שרון שקלו היטב את התנגדותם להיטל של 6% על מילוות במטבע חוץ המוצע על ידי בנק ישראל.

שני השרים טוענים, כי התעשיינים יתקשו לעכל את ייקורו של האשראי הנובע מההיטל. אולם בכך הם מתעלמים במבוחה את אבי־יוקר־הכסף במדינת ישראל ונסחפים להריגותיו או יותר נכון למחוריו.

האשראי יקר במדינת ישראל משני טעמים. הראשון, שבידי עם ישראל הר של כסף בהיקף של 42 מיליארדי דולרים. אם חלק מ"נכסים פיננסיים" אלה יתגלגל לשווקים, הוא ידרוק את מדדי התמורות הדולרים ויחזיר את האינפלציה לרחמתה.

כדי שבעלי פת"מים, פז"קים, תפ"סים, תוכניות חיסכון וקופות גמל ירצו להחזיק באלה ולמחזרם, ולא יתפתו לקפצי הדולר השחור, המציאה, צריכים קבועים. המשק לשוחרים בריבית גבוהה. מכאן הטעם השני, הנגזר מהראשון: כדי שניתן יהיה לתת לבעלי הנכסים הפיננסיים ריבית גבוהה, יש לגבות מלווים ריבית גבוהה עוד יותר. ללא ריבית כזאת, היתה פרישת "המגלגלים" מבציבריק שבשדרה תוך כדי הפיכת כסף זול ליקר, חוזרת אלפי מונים, וכל עם ישראל היה לווה בזול ומלווה לממשלה ברווח, ממש כפי שעושים כיום מקבלי אשראים מיוחסים.

האשראי מצומצם והכסף על כן יקר. לא במקרה. אילו רצתה הממשלה שהכסף יהיה בשפע ומחירו זול, היתה מרחיבה את האשראי ומורידה את הריבית בכל היקף הנראה לה.

על רקע זה נראים המילוות החורגים במטבע חוץ לצורכי השוק המקומי כלקוחים מסיפוריהם של חכמי חלם. שכן אין כל טעם להקים חומה של ריבית גבוהה שתמנע גלישתם של נהרי הכסף הפנימיים אל השווקים, תוך השארת פרצות שדרכן ייכנסו אשראים זולים וחריגים מהחוץ.

מה עושה תעשיין המקבל מילווה זול בדולרים או במארקים? הוא בא עמו לבנק ישראל, משתחרר ממטבע החוץ ומקבל לחשבונו סכום מקביל בשקלים. את הכסף המקומי הוא מגלגל לאן שכדאי הדבר. הבנק, לעומת זאת, מפקיד את הדולרים בבנק ישראל ושם מעבירים אותם כפיקדון לבנק בחו"ל, בריבית נמוכה מכפי שמשלמת על מטבע החוץ מדינת ישראל.

אריאל שרון וגד יעקבי רשאים להבטע ירושה של הריבית בישראל משואה הנולמי, שאלוף הגיעה בגלל תשלומי של בנק ישראל מקופת עם ישראל. אולם שני השרים יצטרכו לתת את דעתם על המערכת הפיננסית הישראלית, הצפה באוקינוס של כספים, ולחפש לה פתרונות. קשה לראות את הבהלה בהמשך יבוא מעט דולרים ליהודי סגולה, שיהפכו אותם כאן לשקלים זולים, זאת על סמך הנחה שהשקלים יופנו למטרות נעלות ורצויות ליעקבי ולשרון ולא יורשו להיכנס לשוק שבו הריבית הגבוהה את כלל השקלים — להחיקה הוא של התשואה הממשלתית הנישאת המבוכות.

לים המלח ב־30 דקות

טסים ארקיע
מבלים מוריה

המבצע כולל:

★ טיסה עם ארקיע בכיוון אחד וחזרה במונית מיוחדת או 30% הנחה בטיסה חזרה.
★ חוג ללימוד ברידג' עם מדריך יום־יום
★ סיור מדברי בן 4 שעות
★ כניסה חופשית לבריכת מי ים המלח המחוממת
★ שהייה במלון על בסיס חצי פנסיון
★ ערבי חברה, בידור ומדריך פעילויות לסף.

בתשלום נוסף:

★ טיסה חזרה במקום מונית, ב־30% הנחה — 36.4 ש"ח בלבד ★ קורס בן יומיים לטיפוס הרים ★ יום טיול על גמלים ★ שירותי מרחצאות, ברץ ומגוון טיפולי חן ויופי.

מחירי המבצע:

4 לילות	ימים א'-ה'	399 ש"ח*
3 לילות	ימים ה'-א' סוף שבוע	399 ש"ח*
7 לילות	ימים א'-א' או ה'-ה'	699 ש"ח**

המחירים לאדם בחדר זוגי על בסיס חצי פנסיון.
* (תוספת ליחיד 161 ש"ח)
** (תוספת ליחיד 288 ש"ח)
50% הנחה לילדים עד גיל 18 בחדר ההורים (למעט הטיסה).
המחירים נתונים לשינוי בהתאם למדיניות הממשלה.

מלון מרחצאות מוריה ים המלח - ★★★★★
השילוב המושלם של מלון פאר, אויר, שלווה, שמש, ים המלח ונוף יפיפה מסביב. זה המקום להתפנק בחדרים מפוארים המצויידים בטלביזיה צבעונית ווידיאו במעגל סגור, ליהנות ממטעמי השף, מתוכניות בידור, מפעילויות ספורט ועוד...

אל תבזבז יום על נסיעה. אל תתפשר על איכות החופשה.

המבצע מוגבל לחודש ימים (26.1.86 - 28.2.86)

להיות פעם בשנה

מלון מרחצאות מוריה ים המלח
ת"א: מח' הזמנות, 03-219166, 03-217088
ים המלח: מח' הזמנות 057-84221-2

ארקיע — תל־אביב: מרכז הזמנות: 03-426262, מח' הנופש: 03-413222, רח' פרישמן 11: 03-240228, 03-233286
חיפה: 04-643371, **נתניה:** 053-40734, **ירושלים:** 02-225888.

arkia ארקיע
קווי התעופה ישראליים בע"מ

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

לא כלכותה

הצנזורה אוסרת עלינו לראות את "הו כלכותה". מי יעלה על בריקדות?

המפיק רפי שחר רצה לייבא לארץ את "הו כלכותה" – רוויו שעוצב בסוף שנות השישים על ידי הרבה אינטלקטואלים, ובראשם קנת טיינן, שהלקס הגדול מתרחש בעירום כלא של שני המינים. ההצגה היא אטרקציה לתיירים בניו יורק ויש להקה הנודדת באירופה. אם כן, לכה לא בישראל?

כדרך כלל, כשתיאטרונים או מפיקים מאורגים כאן להקות מחו"ל, הם לא פונים למועצה לביקורת סרטים ומחזות. כלל חשוב כאן הוא לא לעשות מה שאינך חייב. שחר בבילא התייעץ מכבר הפנים עם המועצה לפני מתן אשרות ללהקות הבאות להופיע בארץ. הם יכולים לבלום השפעות זרות לא רצויות. יש גם להניח שהמועצה היתה בגלה רגישות גבוהה ונאמנות לתפקידה גם אם לא היה משרד הפנים פונה אליה. שכן של בחומר זה הולך לפניו זמן רב. המועצה היתה, אגב, עקבית בשיקוליה. לפני עשר שנים היא פסלה להקרנה את הסרט על פי המחזה.

אלא שרפי שחר רצה להיות הגון יותר מהגון ופנה למועצה. המועצה ביקשה לקרוא את הטקסט, ואחר כך ביקשה לראות קלטות וידאו. בשלב זה היה כל בהול תיאטרון או אמרגן נבון מסרב, ומודע שעל המועצה לדון על פי הטקסט. אבל שחר העביר להם גם קלטות. המועצה ראתה והחליטה לפסול. אחר כך הגיעה הקלטת הזאת גם לטלוויזיה וקטע ממנה שודר לכל עם ישראל, כדי להדגיש שכל מוסר הצנזורה על הצגות הוא איוולת.

"הו כלכותה" רחוק מלהיות אמנות שלמענה כדאי להילחם. זוהי הצגת ביותר שהעירום שבה בתחום נועד לבידור קהל ויש לה גם תחושת אינטלקטואלית מתוחכמת. זה מצליח בכל העולם, למעט דרום אפריקה ואיראן. לשם לא התירו ל"הו כלכותה" להיכנס. אבל איכשהו קשה להתגייס למאבק למען הבאת "הו כלכותה". אין זה אפילו מחזה ישראלי שאפשר לפקפק באיכותו. אבל לא במחנו להיות מוצב, חוץ ממאבק על זכותו של מפיק להרוויח כסף, אין כאן שום "קייס" של זכות עקרונית. הסיבה היחידה להיאבק בעניין "הו כלכותה" היא איוולתו של המאבק. אין לאנשים מבוגרים באמת מה לעשות אלא לשמור עלינו שלא ניטמא בערוות מתגנדרות?

סצינת מחול מ"הו כלכותה": למען האמנות העירומה

שחר כתורעם על הפסילה והזכירם במבט (הוא כתו"ל, כדי לדון עם האמרגנים על הבעיות שהפסילה בעורדות) בדברים אפילו על בג"ץ. במכתב ששלח לצנזורה עוד בטרם קיבל את מכתב נימוקים לפסילה, הוא כתלונן שהצנזורה מאשרת לתיאטרונים הממוסדים בכספי ציבור להביא הצגות עירום פרוזודיות כמו זו של ליבנה קמם, ואילו מפגה הפרטי הלא מסובסד כתעים להביא את "הו כלכותה", שהיא שלאגר בין לאומי זה 17 שנה.

נגד הצנזורה נאבקים לא על הפרטים, אלא על העיקרון. הצנזורה על מופעי במה הנועדים למבוגרים מיותרת ואווילית. ושחר מוכן היה להבין הגבלת גיל להצגה זו. אך המאבק צריך לשמש לביטול הצנזורה, ולא אמרגנים אחרים או תיאטרונים הבאים הצגות מחו"ל, שהצליחו להתחמק מהמוסר הזה. אם להתגייס למען העיקרון, עדיף ויפה יותר לא לצעוק שלאחרים מתירים ולי לא. אבל – צריך לחזור ולהגדיר גם במקרה זה – את הצנזורה על מחזות תיאטרון צריך לבטל.

מרובה של שחר נמסר שיש חברים במועצה המוכנים להופיע כפר מבי ולמחות נגד האיסור הזה. מעניין שאפשר כהם הוא אותו חבר שנלחם בשצף קצף כדי לאסור את הצגת "אפורים וזר לצבא" בתיאטרון חיפה, מטעמים פוליטיים גרידא. לפיכך מתעוררת התקוה שאולי תקום עכשיו חזית רחבה למען הזה הזמן ל"הו כלכותה" וזהו מה שיביא אולי לביטולה של המועצה לביקורת סרטים ומחזות. קל יותר, ככל הנראה, לגייס גדודים למלחמה למען הגוף הערום מאשר למען האמנות העירומה.

דברים על דיוקם

השבוע חילקו את פרס יושב ראש הכנסת, בין היתר לפסטיוואל עכו לתיאטרון אחר. בהזדמנות זו חשוב להדגיש מי עשה מה ולמי מגיע פרס

פסטיוואל עכו היה אחד משאת הזוכים בפרס יושב ראש הכנסת לאיכות החיים. נוסח נימוקי השופטים (ח"כ מרדכי בראון, אלי עמיר וד"ר שוש אביגל) להענקת הפרס בתחום של "העשרת חיי החברה על ידי תרומה או יצירה בשדה האמנות והדת". התפרסם במדור זה לפני כחודש. טבעם של שופטים וזהירים שהם שוקלים כל מלה בנימוקיהם. לכן בנימוקי הפרס אפשר למצוא את שבחיהם למפעל הפסטיוואל לתיאטרון ישראלי אחר וחשיבותו, תוך רגש והיד ודקדוק בשני נושאים.

הנושא האחד הוא מתחיתורתית: על מיקומו של הפסטיוואל אומרת ועדת השופטים: "עצם העובדה שהפסטיוואל מתקיים בעכו, המקפלת בתוכה היסטוריה עתיקה עם התחדשותה של המדינה בדור האחרון, אוכלוסייה מגוונת הכוללת ותיקים, עולים חדשים, יהודים וערבים – מוסיפה לאירוע עומק מיוחד. על רקע יפי אתריה של עיר פיתוח עתיקה חדשה זו – צומחת לה בהדרגה גם תרבותנו הישראלית החדשה."

בנוסח המודפס בחוברת הכוללת את הנימוקים לפרסים בתחומים השונים, השמיטו (הכתבנית, ככל הנראה) את המלה הקטנה "הישראלית" המופיעה בנימוקים כתואר השם של התרבות החדשה. השופטים כתבו "ישראלית" משום שלכך התכוונו, ומנו את סוגי התושבים בעיר כקהל המעניק עומק מיוחד לאירוע על איכויותיו.

בחוברת עצמה מופיע לפני נימוקי השופטים נוסח המסכם בקיצור את הנימוקים ואומר על מה ולמה ניתן הפרס. זה הנוסח שקרא בטקס יו"ר חבר השופטים, חבר הכנסת מרדכי בראון. בנוסח זה (שנכתב על ידי אחד מחברי המאבקים של קרן הפרס) נאמר שהפסטיוואל מתקיים "בעיר עכו המקפלת בתוכה אוריה היסטוריה עתיקת יומין, הנעימה המתחדשת, והנבנית בידי אוכלוסיה של ותיקים ועולים, יהודים וערבים יושבים ועד שים יחדיו". בהקשר זה, שיופיע על מגילת הפרס, אין המלה תרבות נזכרת בכלל. לא ישראלית ולא חדשה. יש רק מדינה מתחדשת והנבנית בידי תושביה. כל העומק שעליו דיברו השופטים היה כלא היה.

הנושא השני מורכב ועדין יותר. הוא נוגע בשאלה "למי מגיע הפרס הזה, בעצם". פרק נרחב ייחדו השופטים לציון התלהבות המסורות של הגופים התומכים בפסטיוואל, תוך הבעת כלום התרגשה השושה תבונה לאנשי "אמנות לעם", שלפי הנימוקים "מפעילים" את הפסטיוואל הלכה למעשה".

בטקס לא נותר מכל אלה דבר. שוב קרא בראון נוסח שהוכן לקולי הפרס לא על ידי השופטים. מוזכרים בו הגופים המשתתפים פעולה בהכנת הפסטיוואל, ו"אמנות לעם" נזכרת כשווה בין שווים, אחרונה ברשימה. מי שנפקד מן הרשימה שהוקראה בטקס אך מופיע בנימוקי השופטים הם מפעלות דיסקונט (10,000 דולר), הסוכנות היהודית (10,000 דולר), קרן תרבות אמריקה-ישראל (20 אלף דולר). עם כל הכבוד לפרס, הרי ששלושת הגופים האלה נתנו תקציבית הרבה יותר מסכום הפרס כולו, שהוא 20 אלף דולר בשקלים. אם נציג מפעלות דיסקונט שהיה נוכח בטקס בכנסת נפגע מהשמטה, הרי שנפגע בצדק, כי רצון הקיצור פגע. לפי האינפורמציה שבידי לא היו כאן כוונות נסתרות מאחורי הקלעים לפגוע במישהו. בידי אנשי קרן הפרס היתה האינפורמציה השלמה והנכונה, ולדעתם הם נאלצו לקצר ולערוך את הנימוקים כדי שייכנסו למגילת הפרס.

הקטנת חלקה של "אמנות לעם" בפסטיוואל עכו במה שנאמר בטקס (לא בנימוקי השופטים) מצערת עוד יותר, שכן אגודה שהפעילה את הפסטיוואל בכל שנותיו הלכה למעשה, נשקלה כאחד המועמדים לקבל את הפרס. "אמנות לעם" אינה יכולה לקבל את הפרס כי היא מקבלת את רוב תקציבה מקופת הציבור. הפסטיוואל יכול.

פרס יוקרתי הוא בדיוק ההזדמנות הנאותה לציין את כל העושים במלאכה. לא די לכתוב – כפי שעשו אנשי הנהלת הפרס (בניגוד לנימוקי השופטים) – ש"הפסטיוואל נוסד באוקטובר 1980 על ידי המדור לתיאטרון של המועצה לתרבות ואמנות ביוזמת עודד קוטלר". קוטלר את הכבוד שלו מקבל בדין, וגם קיבל את הפרס הזה עצמו בדיוק לפני שנתיים, גם על חלקו בפסטיוואל עכו. למען הדיוק ההיסטורי, "אמנות לעם" היתה הגורם שדחף למיקום הפסטיוואל בעכו, ולא בעין הוד, למשל, והיא ראויה להרבה יותר מאזכור כאחד הגופים השותפים. אם כבר מזכירים שמות של המנכ"ל הנוכחי והמנהל האמנותי הנוכחי של הפסטיוואל, איפה המפיקים הקודמים, חברי ההנהלה וכל אותם אנשים יקרים שלא ישנו בלילות כשהכינו וקיימו את הפסטיוואל, ועשו זאת שלא על מנת לקבל פרס? אם כל מי שמגיע לו לא נכנס למגילת הקלף, לשמות שיר כנה לעיתון.

הגברת עם הקלרנית

נגנת הקלרנית סאבינה מאייר מנגנת עם הסינפונייטה הישראלית

הפרסום הגדול שהיה מנת חלקה של סאבינה מאייר היה לאו דווקא קשור באיכות נגינתה. בספטמבר היא הגישה את התפטרותה מחברות בתזמורת הפילהרמונית של ברלין ובכך גרמה רגיעה רגעית במערכת היחסים המעורערת בין התזמורת לבין מנצחה הרברט פון קאראיין.

קאראיין רצה את מאייר כנגנת הקלרנית הראשונה של התזמורת המהוללה. נגינתה הביזה את דעת הבכירים המתמידים של התזמורת. אלא שהתזמורת אינה נוהגת לכלול נשים בין שורותיה. יש להניח שאלמלא היו היחסים בין התזמורת למנצחה מתוחים ממילא, על רקע המגע הגועז של שני הצדדים, היו הברלינאים הולכים שבי אחרי צליליה הקלרנית של מאייר. אבל כשקאראיין הלך עד כדי הופעה בזלצבורג עם הפילהרמונית של וינה דווקא, היה ברור שמי שיצטרך לוותר תהיה האשה הצעירה.

היא יודעת שהשערורייה עשתה לה שירות טוב. זה ברור שהיא עזבה את התזמורת לא בגלל איכות נגינתה שלה, אלא "בגלל פוליטיקה". כאן היא מוזמנת כבנת סוליסטית עם תזמורות שונות והרכבים קאמריים שונים. באחרונה הקליטה את הקונצ'רטו של מוצארט (שאותו תבצע עם הסינפונייטה) עם התזמורת הקאמרית הלונדונית. יש לה עוד קרוב ועד מתוכנן של הקלטות. בינתיים ברור לה שהיא מופיעה יותר משהיתה רוצה.

היא יודעת גם שהרפרטואר הסולני לקלרנית מוגבל. כמה פעמים אפשר לנגן את מוצארט, ובר ושפור. מה שנשאר לה הוא

מאייר: מנגנת בודדה

מוסיקה קאמרית ומוסיקה מודרנית. לצ'אנו בריון מעבד למענה את הסונטה לקלרנית ולפסנתר של ברהמס לקלרנית ותזמורת מיתרים. הרפרטואר מחייב לפעמים גם חברות בתזמורת, שמזמנת תפקידים לקלרנית. למאייר אין בינתיים תוכניות להצטרף לתזמורת כלשהי.

היא באה ממשפחה של מוסיקאים. אביה מנגן פסנתר והיה מורה למוסיקה בעיר הולדתה. אחיה הוא נגן קלרנית והיא הקליטה אתו ועם חבריו את הדיוורטימנטי לכלי נשיפה של מוצארט. היא עצמה מנגנת פסנתר וכינור, נוסף לקלרנית. ג'ז היא אוהבת לשמוע אבל אינה מנגנת, כי אינה יודעת לאלתר. היא זקוקה לתווים.

כשהיא לא נוסעת להופיע – והיא לא אוהבת לנסוע – היא חיה במינכן ומגדלת את כלב הרועים שלה ברמן, כשם נגן הקלרנית שבעבורו כתב ובר את הקונצ'רטו שלו. לכלב הבא שלה תקרא אולי על שם הקלרינטן שבעבורו כתב ברהמס את החמישייה לקלרנית.

בישראל היתה לפני עשר שנים כחברה בתזמורת נוער. היא לא זוכרת הרבה מאז. בגילה הצעיר יחסית (27) היא מהנגניות המבוקשות בעולם. עם קאראיין היא משוחחת בטלפון מאז הפרידה מהפילהרמונית של ברלין. התזמורת הברלינאית צירפה בינתיים לשורותיה אשה כנרת, אך לא בתפקיד של נגן ראשי, כמובן. "עוד מעט יצרפו נבלנית והדרך לנשים תהיה פתוחה", אומרת מאייר, הדוברת בעיקר גרמנית ומעט אנגלית. היא כרגיל מנגנת בודדה שלה.

ביקור ממלכתי בערד

מאת ציונה שמשי

"שר-שופט-מלך". תערוכה ני יהיה מאוספי מוזיאון ישראל במוזיאון ערד.

כבר ידוע וברור ומקובל על הכל שסל התרבות של תושב עיר פיתוח גדול ורב-קולוריות כזה כל כתם אורח עירוני רגיל, שהאחריות לתרבותו עליו בלבד. בדיקת לוח המודעות של ערד ועיר האם ופיתוח ו-12 אלף תושבים שוק מעטים שייכים עדיין לזהר הבייסרים) מגלה אוסף פעילויות ברגים של הצגות, קונצרטים, כנסים בנושאי מחקר שנים וסרטים מריים כמסלול ובנים המקביל לתל אביב.

המוזיאון המקומי, שהוא חלק במבנה המתנ"ס, נבנה להיות מוזיאון ארכיאולוגי האמור להציג את כל ממצאי תל ערד. אלה נמצאים במוזיאון ישראל ויוחזרו למקומם הגיאוגרפי כשיהיה המוזיאון מוכן פיסית לקבלם. לא מדובר כאן בנספח לקרוב העולמי על החזרת יצירות אמנות ושרידי ארכיאולוגיה למקומם המקורי, אלא בחסרון כספים להשלמת המוזיאון.

האולם הקיים משמש בינתיים לתצוגות מתחלפות, שלמענן ייבנה בעתיד אגף נוסף. התחלופות הקשורות במוזיאון מתקבלות על ידי תעוזה ציבורית-מתנדבת שלושה אנשי אכד גות ומכיר המועצה. מירי מרגן היא מנהלת המקום ואוצרת מרכזת התערוכות.

השנה נערכות בערד שמונה תערוכות. רובן נערכו על ידי "אמנות לעם" חולקו על ידי אנשי המקום. בכל אחת מהן מבקרים כ-3000 איש, שכן המוזיאון משמש גם מוזיאון אזורי. כחלק מתערוכות התנהלה תוכנית לימודית והסברתית, כשהמורות המקומיות לקחו על עצמן את עניין ההסברה ובועדון הפנסיונרים המקומי (המפעל) תני באור לפי התוכניות שעל הדלת) מסייע בשמירה בתערוכות. הלוואי ופעילות כזאת היתה מאומצת על ידי כל המועצות.

נושא התערוכות הנודדות נהפך להיטוב במיוחד בשנים האחרונות. אף שלמעשים קל וטוב יותר לקחת את כל אנשי המקום באוטובוסים לראות תערוכות במוזיאונים הארציים, כשהתערוכות המוצגים במיטבם. אף התערוכות הנודדות של מוזיאון ישראל, בראשות תמר שין, פועל בשקט ובדרך שנים רבות, כבעיקר עיסוקו תערוכות רפרודוקציות המגיעות לקצווי הארץ. יש 250 תערוכות שונות בקבוצת נושאים ורובה ככל האפשר.

האפשרות לנייד תערוכות תלת-ממדיות נוצרה לפני כשנה מכוח תרומה אנונימית, שתאפשר לנייד במשך חמש שנים תערוכה מאוספים הקבועים של המוזיאון. כשהתפיק עצמו הוא המ"עשה" כגיעה למקום התצוגה רק הרפליקה שלה, מדויקת ורכישה. הכל באין עוד הסברים לקהל בעניין ההעתקה.

התערוכות מעוצבות כיחידות עצמאיות שאינן תלויות בקירות המבנה שבו יוצגו, ובאפשרות התאמה לכל חלל. כל תערוכה אמורה לנדוד במשך שנה עד שנה וחצי. בהתאם לאופיה ולבלאי הייחודי שלה, היא נבדקת בהתאמה ושיתוף פעולה עם "אמנות לעם".

התערוכה הראשונה שנפתחה השבוע בערד הגיגית ומגוונת. שלושה סיפורים מקראיים – "שר-שופט-מלך" כשמטבים נקודת מוצא לחשיפת התקופה ואפיונה דרך החפצים. זוהי גישה מתוכננת, המנגה להראות דרך עכרי כלי חרס ותצלומי מקומות, תקופה שלמה. המלים מתייחסות לזוכים אחרים. הבחירה של המוצגים קפדנית. מדרכה של תערוכה קטנה, 150 מפות, צילומים, חפצים והעתקים בתוספת "נזירות" – מוזרות לליסוד ועור לצייד.

העיצוב הקפדני של יחידות התצוגה נפגם על ידי שלטי עיצוב גרפי של מתכנניה. ואת זה אפשר לתקן בקלות בתערוכות הבאות. הפעילות הקשורה בתערוכה מגוונת הרבה הכנה ולימוד, ומוזיאון ערד כנצל היטב את היוזמה הבהירה של מחלקת התערוכות הנודדות של מוזיאון ישראל והתורם האנונימי לעריכת "מבצע מלכותי".

פרס שפירא – השלב השני

ביום רביעי יהיה במוזיאון תל אביב שלב הגמר בתחרות ע"ש פרנסואה שפירא. זהו מפעל משותף לקרן תרבות אמריקה-ישראל, מוזיאון תל אביב והמועצה הציבורית לתרבות ואמנות, ולמעשה מפעל הפרס הישראלי החשוב לנגנים.

השנה הוכנסו באופי המפעל כמה שינויים. מכיוון שכמגנים הקודמות זכו נגני פסנתר, הוחלט ש"השנה בלי פסנתר". גורל דומה נפל בחלקם של כלי הנשיפה מתכת. ומכיוון שאי אפשר למצוא דרך סבירה להשוות בין נגינה בתוף ובכינור ולהחליט מי בין הנגנים עדיף, הוחלט שהשנה יהיו שתי קטגוריות: כלי נשיפה מעץ וכלי הקשה בקטגוריה אחת, וכלי מיתר בקטגוריה השנייה.

מאליו מובן שאי אפשר להחליט מי עדיף, נגן כלי הקשה או נגן כלי קשת. קשה קצת להבין איך יבחרו השופטים בין החלילנית לנקשן. לכן השנה יהיו שני זוכים בפרס הזה, במקום אחד כפי שהיה נהוג עד כה. הפרס הוא קונצרט עם הפילהרמונית, רסיטל במוזיאון תל אביב, כרטיס טיסה לחו"ל לתחרות השונה ו-500 שקל. שלושת השותפים לתחרות תורמים לפרס אחד, ואת השני תורמת כולו קרן תרבות אמריקה-ישראל.

התיקון התקנוני השני עודד את זמנו של איסור נגני ישראל. תיקון זה איפשר השתתפות בתחרות גם לנגנים שאינם אזרחי ישראל, אלא תושביה בלבד. לדברי מנהלי הקרן הוכנס תיקון זה עוד לפני שנרשם נגן זר לתחרות, כדי לאפשר לצעירים הלומדים אצל מורים מעולים בישראל להשתתף במפעל. המתגנרים יכולים לנשום לרווחה. שכן הצדק, לפי תפיסתם, לא רק נעשה, אלא גם נשמע. נגן החוץ היחיד בין משתתפי התחרות לא עלה לשלב הגמר.

בתחום כלי הנשיפה מעץ והקשה עלו לשלב הגמר החלילנית עדית שמר והנגן כלי ההקשה בני קוניבסקי. בין הקשתנים עלו לגמר הכנרים ארז עופר ואליאב פריאל והצ'לן הלל צורי. המלחין פרק קופיטמן שופט בשתי הקטגוריות, וכצד, בקטגוריה של כלי נשיפה והקשה, שופטים בצלאל אביבית, ישראל זוהר, ג'ין ציוטר יאני האליהו מודר ובכלי הקשת מוטי שמית, אודה שידן, זאב שטיינברג ואורי וודי.

שמחת חיים בארוקית

מאת אורי אפשטיין

קונצרט "שמחי באמרק" בבית טיכו בירושלים, בביצוע רונבי הור – חלילית, ריצ'ארד פלאי – באסון ודוד שמר – צ'מבאלו. בתוכנית מיצירות ואן אייק, די סלמה, שאמבונייר, קורלי, טלמאן, ויוואלדי, קוונץ ולוציאנו ביזיו.

את הגיוון המתבקש בתוכנית המתורכבת בתקופה אחת העניקו שינויי ההרכבים ביצירות השונות והבדלי הסגנון בין מלחיני הבארוק המוקדם, הקודח, עדיין לתגמנס הגדי הלך בדקויות, לבין הבארוק המאוחר, האכספרסיבי יותר.

רוני הור מנגנת בחלילית באלגנטיות גמישה-מלושת והמלהידות לטפנית המקובל בכלי זה. נוסף לכך קודם נגינתה עליזות ואפילו שובבות, בפיסוק ברור ותבליטי, ומביאה לביטוי מרענן את שמחת החיים הבארוקית. גימה של השתעשעות מתחוכמת ואגינת טעם הולמת מוסיקה זו יותר מאשר רצינות אקדמית המורת סבר. ההפתעות שבעשיית הלא-רצפו, בגבולות המותר באלתור הבארוקי, העניקו לנגינתה תיבול נוסף. מפגני וירטואוזיות זריזי אצבעות השתלבו בנגינה כלאחר יד כמעט, בוואריאציות המהירות על "לה פוליה" מאת קורלי, ב"דפנה" של ואן אייק ובפרק האלגרו של הסונטה בדו מז'ור של טלמאן. היצירה "תנועות" של ביזיו לחלילית סולו היתה כבר גינתה מסע תגליות מרתק במיצריין של אפשרויות צליליות חדשות וחד רשעיות בכלי, בטכניקות בלתי קונבנציונאליות ובשילוב קול.

בנגינת הסונטה לבאסון ברה מינור של קודם מיצה ריצ'ארד פלאי את סגולות הצמוד החייבני של היצירה והכלי בצלילים מעוגלים ומרתיתים המעברים קליליים חולקים בין הרגיסטרים השונים. נגינתו עוררה רצון רב לשמוע אותו בקטעי סולו נוספים, יותר מאשר בתפקידי הקונטינואו, שבהם עוצמת הכלי ואופיו השתלטני גוברים יותר מדי על צליל החלילית הפולש מטבעו.

דוד שמר הציג עצמו כנגן צ'מבאלו רגיש, בעל חוש מוסיקלי מפותח ושר ליטה טכנית סולידית בנגינת "סומבו האוליס" של שאמבונייר ובתפקידי הקונטינואו ביצירות האחרות.

*

ערב של דואטים באקדמיה למוסיקה ע"ש רובין בירושלים, בביצוע זמרות הסופראן ביביאנה גולדנטל ולילי טוטה, בליווי אשר פיש – פסנתר. בתוכנית: דואטים רומנטיים של מנדלסון ודבוז'אק ושירים מן הבארוק והקלסיקה ועד למוסיקה של ארתור גלברון.

מרסיטל של שתי זמרות מצפים בעיקר לדואטים, שכן צמדי סופראן מועטים ועל כן מעטות ההזדמנויות לשמוע את הרפרטואר הלא-רגבאל להרכב זה. אלא ששתי הזמרות קימצו בדואטים והרבו להתנהות ביניהן בקטעי סולו, שלא בסובתה של כל אחת מהן. הדואטים המעטים עד כדי אכזבה היו, מכל מקום, החלק המהנה שבתכנית. קולותיהן של הזמרות התמזגו היטב תוך תיאום הדדי קשוב ובאופן שהבליט את סגולותיהן המבדרכות והבליע במידה רבה את החולשות היחסית של שתיהן.

ביביאנה גולדנטל קנתה לעצמה זכות גבורה במרתם של שני שירי לורקה מאת גלברון, כמחווה לאמן שנפטר לפני זמן קצר. כלי שהדבר נאמר במפורש, שירים פיוטיים אלה העלו את דמותו של גלברון כדי מנטיקן בעל השראה כפי שהיה. בגימה אישית מובהקת ותיכול מרוד חים רוגבים ודיסוננטים מתוגים כמרכיבים מודרניסטיים. הם גם הבליטו באופן אפקטיבי את הרגיסטר התמוך של הזמרת, שבו מורגשת בקולה מידת רוך ברורה יותר מאשר בצלילים הגבוהים, המשלים לא פעם מקשיות ודרמתיות יתרה, שלא היתה במקומה בזמרת רוב השירים בתוכנית.

לילי טוטה, במבטא רוסי כבד בטקסטים גרמניים, היתה עושה שירות אמיתי לציבור אילולא התעקשה להופיע בשירי מוצארט ומאהלר דווקא, במקום ברפרטואר המקופח ורב העניין של מוסורגסקי ובני תקופתו הרוסים. קולה בעל הגוון הבהיר והקליל, מסוגל להפיק גם צלילים חרישיים, רכי גוונים דינאמיים ומעוגלים אף ברגיסטרים הגבוהים. את שירי מאהלר עיצבה בזהירות הולמת את אופיים, אם כי לא באותה גמישות נינוחה, שהיא נחלת תרבותה של וינה והפרובינציות שלה בימי האימפריה ההבסבורגית.

אשר פיש ליד הפסנתר היה מלווה רגיש, שידע גם להסתגל אל הזמרות וגם לתמוך בהן ולהישאר ברקע בלי התבלטות או התבטלות עצמית.

ההסתדרות הציונית העולמית

טקס חלוקת אות הוקרה לפעילי התנועה הציונית בגולה

יתקיים היום יום ראשון, כ"ג בשבט תשמ"ו 2.2.86 בשעה 15.00 בבנייני האומה בירושלים.

דברים: אריה ל. דולצין – יו"ר ההנהלה הציונית העולמית
ברכות: טדי קולק – ראש עיריית ירושלים
דברי תשובה בשם מקבלי האות – פרופ' יצחק קלינגהופר
מרדכי ביבי
המנחה: משה קלכהיים – יו"ר ועדת אות הוקרה
המנחה: עמיקם גורביץ

בתום הטקס יערך מופע אומנותי
חלוקת התעודות תחל בשעה 13.30 בכניסה לאולם אוסישקין.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי שמעונים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 172/02/7 שינוי מס' 1 לתכנית מפורטת, תל שבע.
עיקרי הוראות התכנית: קביעת שימושי קרקע ובניינים, התוויית רשת דרכים, תחום מרווחי בניה, קביעת מגבלות בניה וחניה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ-4827 דונם גושים: 100057, 100058, 100059.
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3140 מיום 23.12.84 עמוד 869 השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שמעונים וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דינור
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי שמעונים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 245/03/7 שינוי מס' 1 לתכנית מפורטת. שכונה 21 רהט.
עיקרי הוראות התכנית: הקצאת שטח לאזור מגורים הכולל 106 מגרשים לבניה פרטית מבני ציבור, שטחים ציבוריים פתוחים, דרכים ומגרשי חניה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 184.042 דונם גוש: 48 ב.ש. חלקות 1, 74 חלקה 11.
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3227 מיום 18.7.85 עמוד 2917 השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שמעונים וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דינור
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי אילת
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 136/03/2 שינוי מס' 2 לתכנית מפורטת. שכונה ה' מערב 1
עיקרי הוראות התכנית: א. יעוד שטחים למטרות מגורים
ב. יעוד שטחים לבנייני מגורים
ג. יעוד שטחים לשטחי ציבור פתוחים
ד. יעוד שטחים לשבילים, כבישות ודרכים
ה. קביעת שטחים לאזורי מסחר ושינוי הוראות בניה
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 152.5 דונם גוש: 40003.
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 2647 מיום 27.7.80 עמוד 2146 השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דינור
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

המרכז הישראלי לניהול

12-13.2.86 - מלון דניאל, הרצליה

נתיבים להצלחה עיסקית

דיון וניתוח מאפיינים להצלחה עיסקית, המתבסס על הממצאים בספרים:
* The Winning Streak
* In Search of Excellence
* Lee Iacocca

המשתתפים יקבלו אחד הספרים ויוכלו לרכוש היתר ב-50% הנחה

מרצה אורח:
Mr. DAVID CLUTTERBUCK

עורך אינטרנציונל מנג'מנט לשעבר וכותב הספר The Winnig Streak, בו מנותחים ממצאים בבריטניה ומושוו למממצאים של מאפיינים ביהולים שהביאו להצלחת חברות בארה"ב ובבריטניה.

תוכנית

12.2.86 (אחה"צ) How to Achieve the Winning Streak
מנחה: מר שמואל איל, מנכ"ל המשביר לצרכן
מרצה: Mr. DAVID CLUTTERBUCK

13.2.86
* מודל ארגון ממוקד הלקוח -
מר גדי ברייר, מנכ"ל יהב
* In Search of Excellece - ממצאים בלווי סרט -
פרופ' שמואל בר-זכאי, ראש המינהל לתכנון אסטרטגי, תעשיה אוירית לישראל בע"מ.
* מהנסיון הניהולי של מפעלים בישראל -
מנחה: מר בנימין דודאי - מנכ"ל החברה לקופסאות פח.
משתתפים: מר רולנדו איזן - מנכ"ל רים
מר בני גאון - מנכ"ל קו-אופ
מר אהרן עמית - סמנכ"ל אלביט מחשבים
מר יעקב ירושלמי - מנכ"ל חוגלה

מומלצת השתתפות בשני ימי הסמינר אך אפשרית השתתפות חלקית בכל אחד מהימים, בנפרד.

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול
טל. 03-257202; 02-234863; 04-640678

זקוק דחוף למודעה?
מודפון
לשרותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

הלוח החדש

מכוניות

■ פרסומון ב"לוח החדש" לכל מפרסם מודעות בטלפון ב"כרטיסי אשראי" 03-292279, שירות רצוף.

נרשמו לנישואין

לשכת הרבנות
רעננה

■ בוזו שמואל בן יעקב ורעננה ישראל חזק, אלבומר מלי בת משה תל אביב ישראל בושה.
■ גיגל ניזרא בן דוד כפר-סבא ישראל חזק, נחום צפורה בת רב רעננה ישראל חזקה.
■ זעירא אברהם בן אשר רעננה ישראל חזק, אסאילבה סביסלה בת משה מציה חזקה.
■ קקיבא יעקב בן מרץ רעננה ישראל חזק, ליוזנוביץ חיה בת יצחק כפר-סבא ישראל חזקה.

הצעות עבודה

■ עובדים-ות לניקוי משרדים לשעות אחה"צ, במרכז ת"א מיסגה, 17, מטענע שעתיים חצי עבודה, 03-203029 כל היום.
■ בחיפון- קבלת מודעות באמצעות הטלפון 24 שעות ביממה, חייג: 03-383838.

דירות

■ שירות לקבלת מודעות בטלפון ל"לוח החדש", בכרטיסי אשראי: ויזה ישראכרט ודיינרס 03-227117, 03-227118, פתוח כל הזמן (פרסומי אילת).
■ "פרסומון" שירות לקבלת מודעות חייג 03-738707, 03-739297 מ-08:00-20:00, גם בכרטיסי אשראי של כל מפרסם.
■ בחיפון- קבלת מודעות באמצעות הטלפון 24 שעות ביממה, חייג: 03-383838.

תל-אביב

■ חדר מרוהט קופסלט לבנות, 7511965, בשכונות חגה, הצפון.
■ בשלמה המלך בתל-אביב, 2 ק', 45,000.- ת.ד. 21013 תל-אביב.

עסקים

■ פרסומון ב"לוח החדש" לכל מפרסם מודעות בטלפון ב"כרטיסי אשראי" 03-292279, שירות רצוף.

מכירה ושרותים

■ סאונה: סאונה ע"י סאונה-יסטית, אחות אקסקלוסיבית, הנגבי צון 26, 03-288618.
■ שירות סגור דיסקרטי לבית הלקוח 35 ש"ח השירות בתל-אביב בלבד 03-289452.

משרד החינוך והתרבות
אגף החינוך הדתי
דרושים מורים בחדרה
לבתי"ס ממלכתיים דתיים בחדרה נחוצים 2 מורים-ות כוללים ומחנכים וכן 6–5 מורים-ות למלוי מקום
מורים-ות מוסמכים לביה"ס היסודי, דתיים, יפנו בדחיפות לפיקוח הדתי במחוז חיפה בלשכה המחוזית, רח' סנט לוקס 6, חיפה. טל' 04-520251.

משרד החינוך והתרבות
אגף כח אדם בהוראה
מודיע
ללשכת משרדנו בירושלים
דרושים מורים
למקצועות מתמטיקה, פיסיקה וכימיה
מועמדים בעלי כישורים מתאימים יפנו למנהל מחוז ירושלים, ברח' דוד המלך 18, ירושלים

ירושלים
עיריית ירושלים
דרוש/ה
מזכירה כתבנית
הדרישות: הדפסה בעברית ובערבית.
נסיון בעבודת מזכירות.
בדבר פרטים נוספים נא לפנות למר אמנון רז טל' 02-232783 בין השעות 08.30–14.00.
המנהל הכללי
ירושלים כ"ג שבט התשמ"ו
2 בפברואר 1986

מבצע המאה של בריה"מ

מאת אליהו הבר

חילוקי דעות סביב תוכנית הטייתם של נהרות סיביר מצפון לדרום, שיעילותה הכלכלית אינה מוטלת בספק ★ היבטים אקולוגיים הם המעוררים חששות

קזחסטאן

באזור מגאומיר והאחרונים הגדיר גורבאצ'וב את תוכנית הטיית נהרות סיביר, הזורמים לים הקרח הצפוני, לנתואי הרוס שיזרים את מי הנהרות דרומה — "מבצע המאה". מדענים סובייטיים התעסקו זה שנים רבות בתוכנית יומרנית זו שבאה לשנות סדרי בראשית. מבט חטוף במפה הגיאוגרפית של בריה"מ עשוי להבהיר מדוע מבקשת בריה"מ לתקן את מעשה ידי הבורא. שלושה נהרות ענק משמשים אגני ניקוז לסיביר: במזרח נהר הלינה, במרכז סיביר נהר היאנאסיי, במערב סיביר נהר האוב. נהרות אלה מוליכים את המים המתוקים לים הקרח הצפוני מבלי שינוצלו לצורכי האדם.

מקורות המים של בריה"מ חולקו בצורה שרירותית: במרכז ובדרום, שם מתגוררים 80% של האוכלוסיה, עומדים לרשותו של כל אדם רק 3500 מטרים מעוקבים מים, באזורי הצפון האירופיים — 35 אלף מ"ק, במערב סיביר 45 אלף מ"ק, ואילו במזרח סיביר מצויים לכל אדם, ללא שימוש, 144 אלף מ"ק.

באזורי הדרום — קאזאחסטאן, אוזבקיסטאן, טורקמניה, קירגיזיה, מצויים שטחי קרקע ללא מים, אקלים שמשי והאוכלוסיה צפופה. לא פחות מ־70% של הקרקע המשמשת לגידולי חקלאות מצויה באזורי הדרום, הסובלים ממחסור במים.

גן עדן חקלאי

הטיית נהרות סיביר עשויה לכאורה לפתור את עקב אכילס של החקלאות הסובייטית: המים שיזרמו מן הצפון דרומה יהפכו את אדמות הדרום האסיאני לגן עדן חקלאי, ישחררו את בריה"מ מן הצורך לרכוש דגנים מן המערב, ויספקו תעסוקה לאוכלוסיה מוסלמית בעלת קצב הריבוי הגדול ביותר בבריה"מ.

קיימות לפחות 20 תוכניות לתוואי שיעביר את מי נהרות סיביר דרומה. התוכנית המוצגת כיום לקראת שילובה ב"פרוגרמה" הכלכלית של בריה"מ עד לשנת 2000 היא תוכנית כריית תעלת סיב־אראל. כמעט בנקודת המרכז הגיאוגרפית של מדינות הדרום מצויה ימת אראל. זהו אגם ענק ששטחו 67 אלף קמ"ר (כפול בשטחה של מדינת ישראל) הקולט מי נהרות ללא מוצא. עקב השימוש לצורכי חקלאות במי הנהרות הזורמים לימת אראל, חלה התייבשות מהירה של הימה. אחוז המליחות עלה ל־14%, ומדענים סובייטיים חישבו כי עד לשנת 2000 תתייבש הימה כליל אם לא יוזרמו אליה מים נוספים. תהליך התייבשות האראל דומה לזה של ים המלח בישראל.

מקור יחיד להזרמת מים נוספים לימת אראל הוא נהרות סיביר. בהתאם לתוכנית, תיחפר תעלת מים לאורך 2500 ק"מ, וזו תוריד חלק ממי נהר האוב לימת אראל. אראל תשמש איפוא מאגר מים להשקיית שטחים במדינות הדרום האסיאני הגובלות עמה. תעלת המים הגדולה בעולם מצויה כיום בטורקמניה, תעלת קארא־קום שאורכה 1150 ק"מ.

הניסיון שרכשה בריה"מ בביצוע פרויקטים בסלילת מסילת הברזל באיקאל־אמור, הבנות צינור הגז הסיבירי למערב אירופה, נותן יסוד להבוה כי בריה"מ תצליח בתוך עשר שנים לכרות את תעלת המים האדירה: רוחבה יהיה 120 — 200 מטר וזרימת המים בתעלה תגיע ל־1200 מ"ק לשניה.

השקיית אדמות הדרום עשויה להגדיל את יבול הדגנים של קזאחסטאן ב־25 — 28 מיליון טונה לשנה, את יבול האורז ב־6 מיליוני טונה, את יבול הכותנה ב־12 מיליון טונה. יבול הדגנים ישיג את מכסתו האופטימאלית: 250 מיליון טונה לשנה, לעומת ממוצע של 180 — 200 מיליון טונה בשנים אחרונות.

הפרת האיזון האקלימי

ביצועה של תוכנית תעלת סיב־אראל יספק עד לשנת 2000 תעסוקה נוספת ל־60 מיליון תושבים המתגוררים באזורים האסיאניים של בריה"מ. כיום נאמדת האוכלוסיה באזורים אלה ב־80 מיליון ועד שנת 2000 היא צפויה להיות, עקב הריבוי הטבעי, 140 — 150 מיליון. ללא הטיית מי נהרות סיביר תתקשה בריה"מ להביא פתרונות תעסוקה לאוכלוסיה הגדלה. כבר כיום סובלת בריה"מ מחסור ידיים עובדות באזורי התעשיה האירופיים, זאת לעומת חוסר תעסוקה באזורים האסיאניים.

במערב הביעו מדענים חששות כי הטיית מי נהרות סיביר דרומה עלולה להפר את האיזון האקלימי ולגרום שינויים מהותיים לגבי באקלימה של אירופה. מדענים סובייטיים גורסים כי תעלת סיב־אראל תטה פחות מ־10% ממי נהר האוב ולא תיווצר לכן כל השפעה על זרימת מים מתוקים לים הארקטי ולאזור הקוטב הצפוני, בכל הקשור להתאדות ולזרימת רוחות, המשפיעים על אקלימה של אירופה.

קונגרס המפלגה ה־27 שייפתח ב־25 בפברואר אמור להעניק את אישורו לביצוע תוכנית ענק זו. מאחורי הקלעים נטוש עדיין פולמוס חריף בין מדענים וכלכלנים על מידת הסיכונים האקולוגיים בביצוע התוכנית, על יעילותה הכלכלית, למרות העלות הגבוהה. אין עוררים, ברגיל, לחסידי איכות הסביבה בבריה"מ אין בכוחה להשמיע מעליה את קולם. אך בנושא של הטיית נהרות סיביר פירסמו בחודשים האחרונים כמה כתבי־עת מוסקוה דעה ספקנית של אנשי אקדמיה, המזהירים מפני קבלת החלטה חפוזה.

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

הפער — בעיה דימוגראפית

אברהם כהן מקיבוץ עין השופט סיים בימים אלה עבודה חלוצית. הוא חקר את הכנסות בכלכלת ערביי ישראל. מחקר כזה לא בוצע מאז 1950, כאשר א.ל. נתנזון עשה עבודה דומה עבור הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה וסדרת פרסומים מיוחדים מס' 1, תשי"ב). כהן הסתמך על ממצאי הסקרים השוטפים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ועד אמרנים, ניסה ללמוד מכל מקור אפשרי והגיע למסקנות חדשניות ומעניינות.

ראשית, הוא אומר, העלייה ברמת ההכנסה של אזרחי ישראל הערבים במשך שלושים שנה — מ־400 דולר לנפש ל־1200 דולר לנפש לשנה — דומה לעלייה שחלה בארצות השכנות, סוריה וירדן. רמת הכנסה למשפחה ערבית דומה לרמת ההכנסה המקובלת בישראל. גם מספר המועסקים במשפחה ערבית דומה לזה של המשפחה היהודית, אבל רמת־החיים הממוצעת של האזרחים המוסלמים והדרוזים היא כמחצית ממוצע רמת החיים של היהודים והנוצרים בישראל. הסיבה העיקרית לפער זה היא דימוגראפית. ממוצע הנפשות במשפחה יהודית (ונוצרית) הוא כמחצית הנפשות במשפחה ממוצעת של מוסלמים ודרוזים.

כהן מציין כי קיימים ענפים ומקצועות שאין בהם ערבים כמעט, וכי ערבים רבים מועסקים בחקלאות ובטקסטיל וענפים דומים שרמת השכר בהם נמוכה. עם זאת הוא אומר כי 25 אחוז מהערבים שהועסקו מחוץ למקום מגוריהם, העוסקו בענפי הבניין, ובענף זה שולם שכר גבוה מאשר בהרבה ענפי תעשייה שלא העסיקו ערבים.

למעלה ממחצית כוח־העבודה הערבי עובד מחוץ למקום מגוריו. האולם 63,400 עובדים ערבים הועסקו ב־1980 במשק הערבי, לעומת 50 אלף ב־1950. מספר המועסקים הערבים במקום מגוריהם עלה תוך שלושים שנה בפחות משלושים אחוז. הגידול המצטבר הרב־שנתי עמד על 0.8 אחוזים לשנה בלבד. לעומת זאת עמד שיעור הצמיחה הממוצע המצטבר הרב־שנתי בחקלאות על 5.8 אחוזים. בתעשייה היתה צמיחה איטית יותר — 4.5 אחוזים לשנה; בשירותים הציבוריים והאחרים הוא עמד על 4 אחוזים בלבד. הגידול המרשים ביותר היה בענפי הבינוי (8.5 אחוזים) והחיור 7.4 אחוזים. בכל הענפים הכלכליים היה שיעור הצמיחה במגזר הערבי בין השנים 1950—1980 5.5 אחוזים לשנה (ובממוצע מצטבר). סכום התוצר המקומי הגולמי היה 90.6 מיליון דולר ב־1950. ועלה ל־450 מיליון דולר (הכל לפי המחירים של 1980). כאשר הדולר 1950 בהושב כ־2.5 דולרים של 1980, כיצד עלה התוצר למועסק מ־1812 דולר ל־7,098 דולר? ישעל, מיבון, מים להשקאה ודישון.

כאשר נשאל כהן לגבי חמש השנים האחרונות שאותן לא כיסה המחקר שלו, הוא אמר כי ההתפתחות החיובית היחידה שהוא יודע אודותיה היא צמצום במספר הנפשות בממוצע במשפחה ערבית. משם לחמש חמשי. אותה הכנסה ופחות נפשות למשפחה מביאים לצמצום הפער.

קדמה ושמרנות בבאקה

בכפר באקה אל גרביה פעולת מועצה מקומית, הבצליחה להחזיק מדי יום כי אפילו בימים אלה של מצוקה כלכלית ברוב הרשויות המקומיות במדינה, יכול ראש מועצה ערבי מצליח להפעיל את המנגנון של המועצה שלו ולהביא לפיתוח ולקידום מפעלים חדשים.

סמיר דרויש מתפאר בעלון הפנימי של מועצת כפר באקה אל גרביה, כי המועצה שהוא עומד בראשה הביאה להקמתם של 9 מפעלים חדשים בעלות של 868 מיליון שקלים ישנים. בין השאר נפתחו 18 גנים (לגילאי 3—5); נרכשה מכונית לאיסוף אשפה; מתום חזה לרכישת מחשבים לשני בתי־ספר יסודיים; הוסדרה שאלת התאורה במרכז העיירה ושולמו פיצויים לבעלי דירות המיועדות להריסה, כדי להרחיב את הרחוב הראשי. בוצעו תעלות ניקוז; נבנו מדרכות וכו'. בקיצור, מותר לרבים בארץ לקנא בתושבי באקה אל גרביה.

האולם ראש המועצה נתן את הסתוו גם למבצע השמדת מלאי הבירה משתי הגזירות שמכרו בירה בכפר. דרויש, יחד עם ראשי אגודה דתית מתושבי כפה, ביקר בבתי מוכרי הבירה והניעם להצהיר הגינית כי לא יציעו משקאות אלכוהוליים לבני הכפר. חברי האגודה הנקראת "ציוו הטוב, ההטפה נגד האסור" רכשו את מלאי הבירה והשמידו אותו בפומבי. אך פעולה זו רחוקה מלספק את פעילי האגודה הדתית. הם רוצים בפיצול מסגרת החינוך המפרדה בין המינים; איסור ישיבה על המדרכות וכדי לאפשר לנשים לעבור ללא הפרעה; סגירת תחנת המוניות בכביש הראשי, כדי לא לחשוף את הנשים לעיני הצעירים מיושבי בתי הקפה. הם דורשים סגירת קיוסק מפעל הפיס, הרחקת "ניצני שלום" (חברה של צעירים יהודים וערבים המכנסים באמצעות עבודה קהילתית לקרב בין שני העמים).

דרויש מוכן להתפשר עם הדתיים. הוא המליץ בפני המורים להושיב את התלמידות בחלק האחורי של הכיתה, את התלמידים, הורה ראש המועצה, יש להסיע בעמידה, והמכונים יישבו התלמידות. את תחנת המוניות העביר לסימטה צדדית. אולם דרויש מסרב לסגור הדוכן של מפעל הפיס, אשר התחייב לשלם לו סכום נכבד למימון הקמת תוצה לטיפול באם הילד. הוא לא יאסור פעילות "ניצני שלום" בבאקה אל גרביה. אנשים אלה הוזמנו לפעול בכפר, לאחר שנתבררה תרומתם בכפר טמרה — כתב דרויש לעסקני האגודה. הוא הבטיח להם עם זאת, כי הוא תומך ביוזמתם להקים בית מדרש לחינוך דתי.

אגב, בכפר טייבה השכן נפתחה השנה מגמה לחינוך דתי בבית־הספר התיכון. באום אל פחם קיימת יוזמה להקמת בית־ספר ראשון בישראל — במימון אגודה פרטית של מוסלמים דתיים. בעכו מנסה הקאדי מוחמד חבישי להרוס את בית־המדרש המוסלמי במסגד אל־ג'זאר. בנצרת הופיע כתב־עת מוסלמי ראשון בימים אלה. המו"ל העורך והאחראי הוא ד"ר האלד דיאב, רופא ילדים שהיה בין מקימי "התנועה המתקדמת — נצרת". על־פי תוכן הירחון החדש נראה כי ד"ר דיאב נמנה כיום עם מעריצי האיאתוללה חומייני.

אזרחים מהסוג הנחות

ד"ר יוסף גינת, עוזרו של השר עזר ויצמן, מנסה לסייע לכפרים הערבים חסרי הסטטוס המוניציפאלי כגון עילוט (4500 תושבים), בועינה (4000), עזה הברטעה, ושורה ארוכה של כפרים קטנים יותר. בכפרים אלה אין מוסד אשר ייצג את התושבים כלפי משרדי הממשלה, ובעל מגרש לבנייה אינו יכול לקבל רישיון בנייה, כי אין בכפר גוף שמוסמך לאשר את בעלותו על המגרש וגבולות מגרש זה. מי שבנה לעצמו בית (ללא רישיון) צפוי למשפט, צוו הריסה וקנס. לכפר כזה אין מוסד קבע לקבלת סיוע ממשלתי לסלילת כביש או לשיפור סימטה. בקיצור, זה סוג מסוים ונחות יותר של אזרחים בישראל.

השבוע התארח ד"ר גינת בביתו של אבראהים אבו ראס, בעל חברה לשיפור השכונה והשיכון המשותף בכפר עילוט. עשרות תושבים באו לקדם את פניו ולהשמיע באזניו דברים חריפים. עזרו, אבי כפיה, הזכיר למארחים כי הוא השתתף בדיון קודם בבעיותיהם לפני חמש שנים. גם אז הושמעו אותן הטענות. מאז הוליס שר הפנים לספח את עילוט לנצרת. אבל התושבים ועיריית נצרת היו החלטיים בדחיית ההצעה. הם רוצים מועצה מקומית נפרדת. גינת אומר כי נפגש עם מנכ"ל משרד הפנים והוא מתכוון להיפגש עם השר עצמו, שכן "לא ייתכן כי המצב הקיים ימשך". גינת אומר, כי ביקר גם בכפר ברטעה וגם בבועינה.

סביב עילוט צומחות חורשות הקק"ל הדשם המתקבל אצל האורח הוא של כפר הסובל בידק. אבל בינות לבתים נראים ערימות אשפה, פחים חלודים, ושקים של פלסטיק. הגשמים שפערו גוללים בסימטאות מבוע נחילי זבובים, אבל גם אלה יבואו בקיץ המתקרב.

באקה אל גארבייה: כבר מותר לקנא

נתק ותהום בתקשורת

העוקב אחרי העיתונות הערבית בישראל, יכול להתרשם כי אין כל קשר באמצעות העיתון, בין קוראיו לבין הממשלה. כמעט שאין בעיתונים אלה פניות ממשלתיות, אפילו לא כמודעה מטעם מס ההכנסה על מועד הגשת הצהרות הון, או מהביטוח הלאומי על המועד האחרון לתשלום מקדמות מטעם המעסיקים. המודעות היחידות באות מטעם ועדות התכנון והבנייה או מטעם בתי־המשפט, כדי למלא אחר דרישות החוק.

כיצד ניתן להסביר את הנתק בתיקשורת? הדבר פשוט בתכלית. בישראל מופיע יומון בודד בשפה הערבית, בטאונה הוותיק של רק"ח "אל אתיחאד". ולצידו בטאון "המתקדמת", המתפרסם כשבועון (אל־ואטן), כן מופיע שבועון מסחרי המתפרסם בנצרת ומופץ בכל רחבי הארץ בשם "אל סינארה". למשרדי האוצר ולמוסד לביטוח הלאומי קל להתעלם מעיתונים אלה ומקוראיהם. הממסד הישראלי שנכשל בפרסום ביטאון מטעמו בשפה הערבית, מסרב להודות במציאות ולהעביר את אשר יש לו לומר באמצעות העיתונים הקיימים. רק מפעלי ההימורים, הלוטו של מפעל הפיס והטוטו, פונים לקהל הערבי.

אגב, "אל אתיחאד" הוא באמת עיתון מעניין. את הידיעה על מאורעות הר הבית האחרונים הוא פרסם לפי מברק מיוחד של סוכנות "נובוסטי" הסובייטית, שסיפר על "פריצת קבוצה גדולה של חברי־כנסת למסגד אל־אקצה בעת תפילת הצהריים במסגד והבימת מהומות שם. בעקבות הפרובוקציה הגזענית פאשיסטית כאלצה מועצת הביטחון לקיים ישיבה מיוחדת לדיון במצב בארצות הערביות הכבושות בידי ישראל באופן בלתי־חוקי.

"הפשע עורר כעס וזעם של דעת הקהל הסובייטית. אימאם המסגד של מוסקווה, רדא אל דין בסרדוף, גינה את פשעי הציונים הישראלים אשר גרמו כאבים בלבות המוסלמים של מוסקווה".

ארתור רופין: הריאליסט של ההתיישבות

מאת גרדה לופט

עם פרסום זיכרונותיו ומכתביו של חלוץ ההתיישבות החקלאית בארץ

בהרגשה של השתאות וציפיה מרובה לוקחים ליד את הספר הגדול, הכרוך יפה והמודפס בתשומת־לב, של זיכרונותיו של ארתור רופין*.

אנו כבר רגילים למהדורות הכיס, עם דפוס צפוף ומרושל לפעמים, וכמות הרווחה את האיכות. לפיכך אנו מתפעלים עוד יותר מעבודת העריכה בת השנים של שלמה קרוליק. הוא עבד יחד עם רופין שנים רבות במחלקת ההתיישבות, ושמר בקפידה רבה לדורות הבאים את הכתבים של מורו.

בשביל המעטים בינינו אשר הכירו את רופין באופן אישי, מביא הספר תמונה משלימה של אדם שהעריצנו. אדם שבלעדיו לא היתה התחלת העבודה ההתיישבותית עולה על דרך מקורית ומוצלחת. ואילו הדור החדש, המקבל את ישראל של היום כדבר מובן מאליו, ילמד מן הספר על הקשיים ועל ההקרבה שהולידו את היישוב החקלאי. אמנם כבר בשנת 1946 הופיעו בעברית חלקים מיומנות רופין, אבל עבודתו של קרוליק מרחיבה את הידיעה ופותחת פתח לעולם שהוא מהרבה בחינות חדש. רופין, כמו רבים מחוגיו ילידי גרמניה, היה קשור קשר בל יינתק בשפה הגרמנית, ועד סוף ימיו התייסר כשהיה צריך לשאת נאום בעברית. אמנם באחרית ימיו הבין שילדיו לא יוכלו לפענח את הכתב הגרמני שלו וכתב לאנגלית, כי בעברית לא הרגיש מספיק חפשי. ואמנם, להבין את רופין לאשורו אפשר רק מקריאת המקור הגרמני.

מה משך כל כך, ומה מקל על קריאת הספר המכיל כמעט 600 עמודים? התשובה היא שזורים בהם משב אוויר כה נקי ומרענן שקשה למצוא דוגמתו בזיכרונות של אנשים מפורסמים. רופין לא היה מעולם חבר במפלגה פוליטית, הוא לא שאף לכוח, הישיבות הארוכות הנאומים הארוכים בתנועה הציונית, ואחר כך במוסדות היהודית, שעממו ועצבנו אותו. מן הספר קורן אושרו הגדול של אדם חכם ובעל תנופה על שהצליח להקדיש את חייו לתפקיד גדול. המחבר הוא שבעצם רופין לא התאים לסביבה של ההתיישבות החקלאית הציונית בארץ. הוא היה האקדמאי הגרמני הטיפוסי. וגם בארץ־ישראל, שהיתה כל כך שונה, לא נטש את הרגלים שפיתח במקום המוצא שלו במגדבורג. מי שקרא את תבנית היום המדויקת שלו, המחולקת לשעות, וזוכר את צורת החיים הבלתי מסודרת של מנהיגי הפועלים — למשל, זו של הרצפלד — משתומם כיצד הצליח האיש מגרמניה שכלל לא ידע לא עברית ולא אידיש, מי שניצל כל רגע בימיו לעבודה, ליצור קשר עם מנהיגי תנועת העבודה. דומה שהוא הצליח בזאת כי לא היה לו משפט קדום כלפי הניסיונות להתיישבות חקלאית שלפני מלחמת העולם הראשונה. הוא הבין שהפועלים הצעירים יוכלו לעמוד בעבודה הגופנית הקשה שלא הורגלו בה ולהצליח רק בניהול עצמאי שלהם. תפישה זו עמדה ביסוד הקבוצה הראשונה, דגניה, שרוב התנועה הציונית התייחס אליה או בחשד גדול. כך גם הגיעו ליסוד המושב הראשון, נהלל, ולהתבססותה של תנועת העבודה בכלל. דבר שלא היה לו תקדים בהיסטוריה היהודית — ובלי כל אלה לא היתה קמה התשתית להתיישבות הציונית.

רופין, שעמד בראש ההתיישבות משנת 1907, לא היה חולם. מהיומנים והמכתבים שלו עולה שוב ושוב שהוא הכיר והבין את המציאות בארץ. הוא נתן את דעתו לא רק לבעיות של פיתוח חקלאות מודרנית, שאותן ניתן לפתור בעזרת המתיישבים הטובים לקבוצות, אלא גם לבעיה הערבית. בתחילה חשב לפתור אותה בדרכה של תנועת "ברית שלום", שהטיפה ליצירת חברה דו־לאומית — המושג "מדינה" כמעט ולא הופיע בכתבים הראשונות — אבל במשך הזמן הבין שלגבי הערבים אין זה מספיק שהמתיישבים היהודים לא ינשלו אותם מאדמתם. אדרבה, דווקא בהשפעת הדוגמא הציונית מתחילה גם אצל הערבים להתהוות תנועה לאומית. רופין ראה בשאלה הערבית את הבעיה המרכזית של הציונות וחזר לעסוק בה שוב ושוב, אבל לא הצליח להציע פתרון הולם. לעתים אנו מהרהרים בשאלה מה היתה עמדתו בשאלה הערבית אחרי יסוד המדינה היהודית. אבל הוא הרי נפטר ב־1943 והוא בן 67.

רופין ראה פתרון לבעיות הכלכליות, אבל היו לו ספיקות קשים באשר לפתרון הבעיות הפוליטיות. את הבעיות של עבודת ההתיישבות פתר רופין בדרך המשלבת דמיון נועז והבנה מעשית: יחד עם וילקנסקי (וולקני), מנהל תחנת הניסיונות החקלאית, הוא מעצב את "המשק המעורב". אבל עם בוא העלייה מגרמניה הוא גם מבין את הצורך במשק משפחתי קטן וזוכה לראות בסדר מושבות כמו רמות־השבים ובסיע לביסוסן. בערוב ימיו הוא מנסה ובהצלחה, לגדל במשקו הקטן בבן־שמן צמחים סובטרופיים. היום הפכו מטעי האבוקדו, האפרסמון והאנונה לדבר מובן מאליו — אך מי יודע היום שרופין הוא שהביא לארץ ממטעיו לחו"ל את הזרעים הראשונים של הצמחים הללו.

היום מקובל לחשוב שילדים מתפתחים היטב רק אם ניתנים להם התנאים הטובים והנאותים ביותר. רופין הוא דוגמא מרשימה וחותכת לכך שגם בהעדר תנאים סביבתיים הולמים יכול אדם כשר ובעל רצון להצליח בכל המובנים. רופין גדל בתנאי עוני מרוד. הוא התקדם מתפקיד נער שליח והיה לפקיד ומורשה חתימה בחברה לסחר תבואה וכך נתאפשר לו לפרנס את משפחתו הגדולה. אבל הוא הצליח לא רק בעבודה המסחרית, שכן באותה העת עבר בהצלחה את בחינת הבגרות האקסטרנית והיה לסטודנט באוניברסיטה. החריצות והשקדנות ללמוד לא עזבו אותו במשך כל ימי חייו. הוא לא הסתפק רק בתיאוריה, אלא הוסיף והביא הבלכה והנאה מן העבודה בגינתו.

אם העוצר ותוקף היום לדוגמא, אפשר למצוא אותה בחייו של ארתור רופין. לעורך הספר ולמוציא לאור אנו חבים הרבה תודות.

רופין: אקדמאי גרמני טיפוסי

* LEO BECK INSTITUT, JUEDISCHE VERLAG ATHENAUM, 1985 KOENIGSTEIN T.S., ARTHUR RUPIN: 'TAGEBUECHER, BRIEFE, ERINNERUNGEN'

מעקב / נילי מנדלר

מפגשים מסויגים

אין כיסוי, לפי שעה, להצהרות משרד החינוך מאוגוסט אשתקד בדבר עריכת מפגשים בין תלמידים יהודים דתיים ובין תלמידים ערבים.

ב־12.8.85 קיבלה מועצת החינוך הממלכתי־דתי (גוף, שהאגף לחינוך דתי במשרד החינוך כפוף אליו) החלטה בנוגע למפגשים. המועצה הודיעה, כי היא שוללת מפגשים חברתיים בין תלמידים יהודים (חילוניים ודתיים כאחד) ובין תלמידים ערבים. עם זאת, הודיעה המועצה, כי "יש מקום לקיים מפגשים לימודיים, מבוקרים ומדעיים, לגילאים מבוגרים יותר". עוד החליטה, כי תוקם ועדה מיוחדת שבה ישתתפו נציגי האגף לחינוך דתי ומועצת החינוך הדתי, שתשקול ותחליט כיצד לקיים את המפגשים.

המועצה התכנסה בעקבות סערה שנתגלעה ב־7.8.85, בין הודעת שר החינוך יצחק נבון, ובין יו"ר האגף לחינוך דתי במשרד, יעקב הדני. נבון צידד בעריכת מפגשים בין התלמידים היהודים (לרבות הדתיים) ובין תלמידים ערבים. הדני הודיע, כי הוא מתנגד למפגשים אלה וכי הודעת נבון חלה רק על המגזר הממלכתי.

ב־14.10.85 התכנסה הוועדה שהוקמה כדי להכין את המפגשים. ההחלטה שנתקבלה פה אחד היתה שיש לפנות לרבנות הראשית ולבקש את חוות־דעתה בעניין זה (הרבנות הודיעה בסוף יולי אשתקד, כי היא מסתייגת ממפגשים בין תלמידים יהודים וערבים).

באחרונה פניתי לדובר משרד החינוך, בבי לבב, אם בתום חצי שנה מאז הכרז על הקמת הוועדה, ישורו ההורים החולט על האופן שבו ייערכו המפגשים. הדובר הפנה אותי לאחד מיועצי השר. היועץ אמר לי, כי הוועדה אמורה להתכנס ולהכריע בעניין זה. הוועדה אמנם התכנסה, אולם הכרעה טרם נתקבלה.

סין: יבול ופוליטיקה

שירות DER SPIEGEL

מיוחד ל"הארץ"

לאחר ארבע שנות שפע, פוקדת את סין שנת שפל חקלאית. המזון מצוי בשפע, אך היבול הכושל מספק למתנגדיו של מנהיג סין תחמושת לטיעוניהם

בשוק החקלאי החופשי שלאורך חומת מקדש השמים בפקינג, נדחקים האנשים כאילו היו במכירת חיסול: עירוניים עומדים בתור לקנות תבואה, אורז וחזון, לכל צרה שלא תבוא. שכן לאחר ארבעה יבולי שיא, ירד ירידה דראסטית יבול התבואה ב־1985. בשנה שעברה הסתכם היבול ב־354 מיליוני טונות, ב־53 טונות פחות מאשר ב־1984.

הממשלה בפקינג אומרת, כי האחראים ליבול הכושל הם הבצורות והשטפונות, מגפת טייפון וגשש ארבה, שפקדו את סין ב־1985. 2,482 נספו, 84 מיליוני דונם אדמות־עיבוד ניזוקו באורח חסר תקנה. בעיקר חמורים היו הנזקים באזן התבואה של סין, מנרדרחיה. היבול הכושל לא פגע עד כה באספקת המזון, אולם הוא מספק למתנגדיו של דאנג קשיאו פנג תחמושת חדשה לטיעוניהם. הם מודדים את חידושיו של דאנג בכלל שכבע הוא עצמו "לחפש את האמת בעובדות".

[illegible] הוא חבר הפוליטביורו, צ'ן יון בן ה־81, פונקציונר ותיק במפלגה שבתחילת מהפיכת התרבות ב־1966, כאשר הותקף דאנג על ידי המשמרות האדומים והפל ממעמדו הרם, ניצב לצד מאו על הבימה בכיכר השלום השמימי (טיאן אן מאן) בפקינג, וסקר את מבצעי "המשמרות האדומים" הגלהבים. כבר בספטמבר ההוא הזהיר צ'ן בוועידת המפלגה כי "מחסור בתבואה מוביל לתוהו ובוהו". כך היה בהיסטוריה הסינית בת אלפי השנים: ירידה כלכלית באה בעקבות התפוררות השלטון והתאבנותו. ולבסוף התקוממו האיכרים הסובלים נגד הקיסר (בסופן של התקוממויות כאלה עלה לשלטון קיסר חדש וחוזר חלילה). גם ברפובליקה העממית של סין, המזינה על 7 אחוזים בלבד מקרקעות העיבוד החקלאי בעולם כרבע מכלל האנושות, נחשבים יבולים טובים כערובה ליציבות פוליטית. עד היום ברכת השלום המסורתית במדינה היא השאלה "צ'י באולה מאיו?" — האם אכלת לשובע?

בעקבות ירידה זו, המהפיכה הראשונה מאז הקמת הרפובליקה העממית, נזכרים הסינים בזמנים עברו: "באלחלה", כתב "יומן העם" בדצמבר, "חושבים האנשים על שלוש השנים של שואות הטבע הגדולות". הכוונה לשנים 1959—61, כאשר "הזינוק הגדול קדימה" של מאו הסתיים בתוהו ובוהו כלכלי. הקולקטיביזציה הכפויה של איכרים הורידה תוך שלוש שנים את היבול החקלאי. אז, על פי חישוביו של המומחה לענייני סין תומאס שארפינג מקלן, מתו ברעב לפחות 17 מיליוני סינים. רק כאשר נבלם המסע שוב עלה היבול.

מאו הכריז אז: "צריך לטפל בייצור החקלאי כמו בחוליה העיקרית בשרשרת". ואף על פי כן, יבולי השיא שעליהם הכריז מדי שנה בשנה לא הדביקו את קצב גידול האוכלוסיה. בין 1957 ל־1978 ירדה אספקת התבואה לגולגולת ב־3.2 אחוזים. שתי חמישיות מצורכי העיתונים צריך היה לייבא מארצות חוץ. הכל השתנה כאשר פירק דאנג ב־1979, שלוש שנים לאחר מות מאו, את 54 אלף הקומונות החקלאיות. במקום המפלגה, המשפחה, העסק המשפחתי, היא המחליטה מחדש החלטות הקשורות בעיבוד אדמה וגידול במשק חי. לפני שנה הושל גם הציד האחרון של התכנון הכלכלי הקודם באזורי הכפר: האיכרים אינם חייבים עוד לספק את מלוא תוצרת האורז, התבואה, השמן והכותנה שלהם למדינה. הם יכולים לשאת ולתת עם המדינה על מכירת כמות מסוימת. את כל שאר המוצרים רשאי האיכר למכור בעצמו במחירים חופשיים בשוק.

זינוק של ממש

כלכלת שוק זו בכפרים דחפה את סין לזינוק של ממש. תוך ארבע שנים עלה ייצור התבואה ביותר משליש. בשנה שעברה היתה סין למייצאת תבואה נטו. היבול לדונם הגיע לשיעורים עולמיים: 10 טונות חיטה לדונם (בארצות הברית השיעור הוא 8.8, במערב גרמניה — 20 טון) ו־19.2 טון אורז לדונם, כמעט כמו באמריקה. על פי התוכנית אמור הייצור להגיע עד 1990 ל־450 מיליוני טונות. חוזי יבוא לטווח ארוך עם ארצות הברית, אוסטרליה וקנדה היו טעונים ניסוח מחדש, ובשווקים כמו דרום קוריאה מתחרים הסינים עם מדינות התבואה הגדולות. הארגון לשיתוף פעולה כלכלי ולפיתוח העלה את סין על נס כמדינה המתפתחת לדוגמה בתחום החקלאות. מאז, מלאים האסמים עד להתפקע. במקומות רבים מאחסנים את האורז והחיטה בבקתות במבוק או מפזרים אותם ברשלנות במקומות היש. קרוב ל־15 מיליוני טונות דגנים, התפוקה השנתית של 40 מיליוני סינים, כורסמו על ידי עכברים בגלל אחסון לקוי.

המומחים יודו, היקף מכירות התבואה למדינה במחוזי קנייה מבוסרים עמד רק על 30 אחוז מכלל היבול. לעומת זאת עלו מחירי הדלק, מדבירי חרקים ומשאבות מים — ב־20 עד 30 אחוז בשנה שעברה בלבד. חקלאי סין העדיפו, על פי תמריצי השוק, לעבור לגידול הריווחי יותר של ירקות ופירות, עופות ודגים.

מגדלי אורז או תבואה מרוויחים 60—50 אחוז פחות מאותם איכרים המעבדים את האדמות רק כעיסוק צדדי ועובדים בעיקר כקבלני תובלה, סוחרים או פועלים תעשייתיים. התוצאה: 60 מיליוני איכרים עברו למפעלים תעשייתיים באזורי הכפר. כלומר, 17 אחוז מהכשירים לעבודה באזורי הכפר. נוסף על כך, מצטמקים גם שטחי הגידול החקלאיים, שכן מפעלים תעשייתיים הולכים ומתפשטים.

תבואה: ערובה ליציבות

נשיא המדינה, לי שיאן ניאן, אמר במסע שערך במחוז קיאנגסו, כי את הסיסמה שרווחה עד כה: "רווחה באזורי הכפר אינה אפשרית בלי תעשייה", צריך להצמיד לסיסמה חדשה: "לא תהיה יציבות בלי מספיק תבואה". סגן ראש הממשלה, טיאן ג'יון, ניסה להפחית מחשיבות הירידה ביבול: "אי אפשר להסתמך על שנה אחת בלבד. אל תירתעו", הדגיש, "רק בגלל נסיגה זמנית בייצור התבואה".

בדעת סגן ראש הממשלה לקדם את גידול התבואה באמצעות דשנים מוזלים, אספקת דלק במחירי ייצור ופרמיות כספיות לאיכרים מגדלי הדגנים. במחוז הצפון־מערבי קאנסו מקבלות משפחות שסיפקו למדינה יותר מחמישה טונות תבואה, תלושים למוצרי מותרות שיש בהם מחסור, כגון מכונות תפירה, אופניים פעולים או טלוויזיות צבעוניות. הממשלה תאיט גם את קצב הרפורמות. לקראת "שנת הנמר", המתחילה ב־9 בפברואר, אין מתכוונים לבצע ניסויים חדשים כלשהם. "הצעדים שעשינו", אמר ראש הממשלה ז'או זיאנג בכנס תכנון ארצי, "היו גדולים יותר ממה שחשבנו וכך היו גם התוצאות".

האיכרים המוכרים את התבואה בשוק החופשי מסבירים את ההסתערות על החנויות לא בסכנת מחסור אלא בחג האביב המתקרב. "אורז ותבואה יש בשנה הזו בשפע", אומר ואנג האנגאנג במקדש השמים, שבו נהגו קיסרי סין להעלות לאלים קורבן מהיבול הראשון. "אצלנו בכפרים", אומר ואנג, "אנחנו עדיין אוכלים את התבואה של 1984".

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

עקבות גויי־הים בעכו

היכן נשמע בעולם, שמוזיאון אוניברסיטאי יפתח תצוגה חלקית באחד של שני אתרי־חפירות; שהצגתה תלויה בשעות עיון; והאולם הגדול של האוניברסיטה לא יהיה מקום לכל הבאים, בנוסף על היושבים ועומדים במעברים. כך נפתחו התצוגה ויום־העיון במוזיאון הכט שבאוניברסיטת חיפה, והנושא היה חפירות עכו וקיסריה.

הד"ר ראובן הכט, המביע לפעילות זו, עקב במסירת אוסף הגדול העשיר לאוניברסיטת חיפה, היה נרגש מאוד. הוא לא חלם שתרומתו תביא התעוררות כה גדולה כלפי הארכיאולוגיה והתרבות העתיקה בעיר הכרמל.

מאות המשתתפים באו על שכרם. הם שמעו דברים ברורים על גויי הים, עוד כה היו מושג כללי ולאמורפי. הפרופ' משה דותן מסר על כלים שנמצאו במצודה, בסרדיניה, מתוארכים 1190 — 1200 לפני הספירה, ומייחסים אותם לגויי הים, כלומר, השרדנים, שעל שמם קרוי האי סרדיניה. אותם כלים, לפי צורתם ועיטוריהם, מופיעים בשכבות מ־1200 לפני הספירה, בתל־עכו ובתל קישאן, המרוחק כשישה קילומטרים מעכו. השרדנים נלחמו נגד המצרים ואחר־כך הם מופיעים כשכירי־חרב של המצרים. נראה שהם התיישבו בחוף הצפוני, בין עכו וצור. על־פי תיאורים מצריים, עולה בבירור שאניותיהם של השרדנים שונות מאניות המצרים. הן יותר שטוחות, כלומר נועדו לנסיעה מהירה ולא למעמה; אולי שימשו אניות לוחמים.

מזבח מעוטר באוניות

הרצאתה של הד"ר מיכל ארצי, שותפה של הפרופ' דותן בחפירות תל־עכו, עוררה התפעלות כללית. לא זו בלבד שהמשיכה בנקודה שהחוקר הפסיק, באיתור וקביעה של השרדנים, אלא בגילוי המפתיע של מזבח־אבן עמוקאבן, שעל דופנו הרחבה גילתה חריטות של ארבע ספינות קדומות. עוד קודם־לכן העלה מזבח זה שאלות מיוחדות: אין לו בסיס ישר להצבה. בסיסו כעיגול בחלקו, כלומר היו חייבים לתמוך אותו כדי שיעמוד. מכאן הסברה, שמזבח זה שימש על אניה, הנסמך על־ידי דופן.

לכאורה, הטעה בחורה. אבל כשנתגלו החריטות, הועתקו לנייר התגלו כאוניות, ארוכה התיאוריה הראשונה: יורדי הים הביאו עמם את המזבח שלהם ממרוקים. הם ציירו עליו את דגמי אוניותיהם, הדומים לאלה שנמצאו משל השרדנים במצרים. בקיתון שבקפריסין, שם יש מקדש של יורדי־ים או גויי הים, עם עוגנים גדולים, אבני־מזבח ועוד, נמצאו מזבח ואבן נוספת עם חריטות אניות דומות. האניות מצוירות אף יותר שטוחות, עם חרטום וירכתיים גבוהים וכפופים לעבר תוכה האניה, תורן, כפרים ומיתרים לחיזוק המפרש, וכן משוטים ומשוט־הגה.

בתוך המזבח נמצאו שלושה חלוקי נחל. אחד מהם מקוארץ אירופי. גם עליו נמצאו חריטות ועדויות שכהגדלה — כפי שהוצגה — נראו בעלי אניות מפרש עם שלושה סמנים, ומתחת לאנייה שם ולוקין. כל זה, על אבן גולה שאינה גדולה משלושה סנטימטרים.

נמל קיסריה השקוע

הד"ר אבנר רבן, העושה זה 10 שנים בחשיפת סודות קיסריה — הנמל המלאכותי הגדול ביותר שהיה במזרח הקרוב לפני למעלה מאלפיים שנה — סיכם את עבודותיו ומסקנותיו: נמל קיסריה של הורדוס מוכיח גם היום לבוני נמלים, כי הם יכולים ללמוד ממנו גם היום טכניקות של הגנה על נמל ועל מזחיו. איך יצקו בתוך הים בטון עם אפר וולקני מיובא מאיטליה; איך הצליחו להעביר זרם מים, מבעד לפתחים מיוחדים הצינורים לסכירה, שישטוף דרך הנמל וינקה את מימיו מלכלוך המים העומדים; מהנדסי נמלים ומהנדסי ים עומדים משתאים מול גילויו של רבן. הם תמהים מדוע אין משתמשים היום בהשיגיו של הורדוס, מלפני אלפיים שנה, לבניית נמל שלא במפרץ אלא בחוף ים פתוח. רבן מחזיר את השאלה למהנדסים, אחרי שגילה להם את התחכום הקדום.

כבר עמדנו בעבר בפרוטרוט על ממצאי קיסריה. נביא את סיכומו של החוקר ביום לשאלה מתי שקע נמל קיסריה. לצורך זה, סקר רבן כל השטח השקוע, כדי למצוא עליו שרידי אוניות טרופות שנשברו על המזחים, שאינם נראים מעל לפני הים. עד כה גילה 17 אתרים של שבירות אוניות. נמצאו חמישה מלפני המאה הרביעית. המסקנה היא שהנמל כבר היה שקוע במאה הרביעית, ולא פעל עוד כנמל.

אריבלוס רומי מבזיל ועוטרת. המאה הראשונה לספירה

הממצאים החשובים והיפים ביותר מוצגים במוזיאון הכט שבאוניברסיטת חיפה. הם מהאתר שלפני פתח נמל קיסריה. רבן הבין שאם תחלופת המים בתוך הנמל פעלה כסדרה, יש לחפש את כל אשר נשטף מהנמל, מחוצה לו, לפני הפתח. שם חפר בעזרת זרמי מים או אויר דחוס, ומצא פסלים וכלי־זכוכית מהודרים, כדים נרות וכו'. גם אריבלוס עשוי מנחושת בזיל ועופרת, מהמאה הראשונה לספירה.

קטלוג הזכוכית של הפרופ' בר"ג

הישג מיוחד נרשם בימים אלה לזכותו של הפרופ' דן בר"ג, מן האוניברסיטה העברית. ארכיאולוג זה התמחה בין השאר בחקר הזכוכית העתיקה. המוזיאון הבריטי בלונדון הזמין אצלו קטלוג רשמי על אוסף הזכוכית העתיקה מקדמת אסיה, ממסופוטמיה ומהאזור. קטלוג זה יצא עתה בשיתוף עם הוצאת הספרים ע"ש מגנס, והוא הראשון בסוגו שהוכן בידי ישראלי בשביל מוזיאון גדול זה.

בקטלוג בעל הפורמט הגדול נכללה הקדמה על ההיבטים השונים של עשיית הזכוכית, מהמאה ה־21 לפני הספירה ועד לתקופת הפרתים וכן תיאור מפורט על כל פריט שבאוסף עם מאות תצלומים בצבעים.

הנבטים ודיני טהרה

בין היהודים ובין הנבטים היו לא רק קשרי חקלאות וכלכלה, היה להם הרבה מהמשותף בענייני קבורת מתים. "הקברים נחצבו בסלע, בין אם כמודר קבורה ובין אם כפרקבה. בקרב היהודים והנבטים שררו מנהגי ליקוט עצמות וקבורה שנייה. ישנן ראיות שהנבטים הקפידו על דיני טהרה. קיימות היו סעודות אבלים, חבורות דתיות (חברה קדישא) וסעודות פולחניות. הממצא השמי המשותף מזוהה הסבר לכמה מן התופעות המשותפות ועליהן יש להוסיף גם את היחס העדין כלפי אבנות המתים".

כך כותב בין השאר יוסף פטריך ברשימתו המפורטת, "איסור פסל ותמונה בקרב הנבטים", רשימה שנייה בנושא זה, שהופיעה בחוברת החדשה "קתדרה" (38) רבעון לתולדות ארץ־ישראל וישובה, מטעם יד בן־צבי.

רשימה זו מעיינת מבחינה היסטורית, דתית וגם אמנותית, מבד הפולקלור והממצא הארכיאולוגי. היא מלווה באיורים רבים להבנת החומר. הנושא הזה מושך את הישראלי, אולי יותר מנושאים ארכיאולוגיים אחרים, מפני שאיננו יכולים להגיע אל האתרים החשובים והמרשימים ביותר בעבר הירדן ואנו נאלצים להסתפק ברזרוות, מחקרים ותצלומים של חוקרים אחרים. על אלה יש להוסיף נדבך נחקר, כמו, שעישה פטריך. אמנם יש קרמיקה נבטית בתחומינו, בעיקר מדרום לבאר־שבע, לבד מן הערים הנבטיות שבנגב. ובכל זאת, נשאר החותר של בית־הקברות המודרים העתיקים, בפטרה האסור עלינו בכניסה.

עסקים או בילוי, אנחנו נותנים לך יותר.

טיסה יומית ללא חניות ביניים קופנהגן - בנגקוק.

יום יום אחה"צ, טיסה ללא חניות ביניים במטוסים רחבי גוף, עם קשר נוח להונג־קונג, טייפה, סיאול, סינגפור, טוקיו, אוסטרליה* וערי מפתח נוספות במזרח הרחוק.

בין אם אתה נוסע במחלקת תיירים, מחלקת עסקים או מחלקה ראשונה — תוכל להנות מן הקשר הקצר, המהיר והרגוע ביותר בין המערב למזרח. השירות המעולה במטוסי ס.א.ס. ו־תאי עושה את הנסיעה חלקה ונעימה עוד יותר.

עסקים או בילוי - טלפן אלינו, ותקבל יותר.

פרטים מלאים אצל סוכן הנסיעות שלך.

SAS / Thai

בן יהודה 32, טל' 03-292233, תל־אביב

מאגר מידע ממוחשב לרכיבים אלקטרוניים — ב"רשת־זהב"

חברת "עורק — רשת־זהב", ה מפעילה שירותי מידע ממוחשבים והפצר אלקטרוני, הציעה לאחרונה מאגר־מידע חדש שמכיל יותר מ־650,000 רכיבים אלקטרונים בתחום המוליכים־למחצה, המיוצרים על־ידי יותר מ־17,000 מפעלים וספקים בעולם. ישראל היא המדינה השלישית בעולם, אחרי ארה"ב ובריטניה, הקשורה למאגר מידע זה.

מדובר ב"דיראלוג", המשמש מדי יום הגישה אליו נעשית באמצעות מחשב אישי או מסוף בשיחת־טלפון מקומית. "דיראלוג" הוא הדרך המהירה ביותר המסורה לרשות תעשיית האלקטרוניקה והתעשיה עתירת־הידע להשגת מידע על רכיבים אלקטרוניים, מוליכים־למחצה, קבוצות פרטים, מקורות חליפיים, מחירים, תרשים, מכירים וכו'. המידע מופיע על המסוף בטבע או בשחור־לבן, בגראפיקה או במלל. הוא כולל דפי מידע, קטלוגים, הרשות, כתובות של ספקים ועוד.

באמצעות "דיראלוג" יכולים מהנדסי רכש, מתכנני תכנון ומקבלי החלטות בטבלה לבצע חיפוש בכל ספריית הרכיבים ולקבל רשימה עדכנית של כל המגוון בתחום המבוקש והיכן להשיגו. חיפוש זה נעשה לפי מילות־מפתח או מספר מגבר, ואורכו כמה דקות של כל הפריטים שקשורים בקריטריונים שמגדיר המשתמש.

באמצעות "דיראלוג" ניתן להשוות בין תכונות של רכיבים דומים ובין מחירים, אפשר להתקשר ישירות ליצרן ולבקש פרטים נוספים, ואף לבצע הזמנה.

מאגרים בתחומי התעופה

"רשת זהב" מציעה גם שני מאגרי מידע חדשים בתחומי התעופה האוירית, הצבאית, ותעשיות החלל. מאגר "אוריאישן אנליזיס" כולל 7 סבכי־מידע בתעשיה הצבאית. מאגר "אירוספייס אנליזיס" מכיל 10 סבכים על התעשיה הבטחונית ותעשיית החלל.

יצחק פישר, מנהל אגף השיווק והמכירות של "רשת זהב" מסר, שמאגרי המידע החדשים מרחיבים את היצע שירותי המידע שמציעה "רשת זהב" למנויה בנושאים עסקיים, פיננסיים והטכנולוגיים.

יעוץ בחיפוש מידע

חברת "סלרד", המספקת מוצרים ושירותי מידע, לרבות יעוץ בנושאי חיפוש ואיתור מידע, עריכת מחקרי שווקים, תכנון, הקמת מאגרי־מידע ועוד, הגיעה להסכם עם "רשת זהב", כדי לספק ביחד שירות, שיאפשר ללקוחות ניהוליים במיגזר העסקי לשפר תהליכי קבלת־החלטות. המוצר העיקרי שיפעילו וישווקו שתי החברות הוא "מוריציץ מיכרזים", שיספק מנוי־מפתח על מיכרזים של ממשלת ארה"ב, צבא ארה"ב ורשויות שונות במדינות ארה"ב, לרבות עיריות, בתי־חולים, מוסדות אקדמאים, כלי תעשיה, וכו' ועוד.

עסקות עתידיות בעולם

מידע עדכני ושוטף על עסקות עתידיות בבורסות בשווקי העולם, נכלל בין שירותי "רשת זהב". "שירות זה כולל מידע עדכני על מחירים ואופציות למטבעות, מתכות, המוצרי־גלם ומוצרי צריכה", מסביר יצחק פישר, מנהל השיווק של החברה.

שירות זה ניתן למנויי "רשת זהב" באמצעות "קומפוסט", העוסקת ביעוץ פיננסי, והמעדכנת את מאגר המידע "דוהלף ולף ריפורטס" בשביל "רשת זהב".

קריאת ברקוד בעזרת מסופוני "אלקטוף" במחסנים בנמל־התעופה. (תצלום: ליסה משלי)

מסופונים עוקבים אחר משלוח חבילות מניו־יורק

חברת "אלקטוף" מקבוצת אל־עם, בשיתוף עם חברת ת.פ.ת. המתמחה בפיתוח מערכות ויישומים בנושאי תעופה וניהול מחסנים, פיתחו מערכת המטפלת במיטעני־אוויר בעזרת מסופי אל־שם. המערכת פותחה עבור חברת "סאסיף" האמריקאית, שמעבירה מיטעני־אוויר לישראל דרך נציגותיה בארץ, החברות "דפנה" ו"שילוח".

כל חבילה שמגיעה למשרדי "סאסיף" בניו־יורק, מסומנת במדבקת בר קוד, הכוללת את כל הפרטים הדרושים לזיהויה המדויק (משקל, יעד, מספר מישטח ועוד). אקדח לייזר המחובר למסופון (מחשב בגודל כף יד) קורא את המדבקה במחסני החברה, ומעביר את המידע על המשלוח למחשב המרכזי. נתונים אלה מתקבלים במחשבים המותקנים במשרדי "דפנה" בתל־אביב, בתקשורת ישירה, והמועברים למחשב אישי בנמל התעופה. הרשימות המסודרות של המשלוחים מתקבלות שעות רבות לפני שמגיע המטוס.

המסופון של אל־שם מקבל מן המחשב האישי שבנמל־התעופה את נתוני המשלוחים, וכאשר מגיעות החבילות, הוא בודק אותן על־פי הבר קוד.

דוד חיים, מבעלי ת.פ.ת. ומנהליה, מסביר שהשימוש במסופונים מאפשר ניהול מלאי החבילות ברמה של חבילה בודדת, לכל אורך הדרך מארה"ב לישראל. התהליך זה מספר את איכות השירות ללקוח, חוסך את הרישום הידני, הציירת הזמן שנדרש עד כה לניהול מלאי החבילות בשיטה הידנית.

מרכז לשירותי אנאליזות תיב"ם הוקם ב"לרגו הנדסה ממוחשבת"

קבוצת מהנדסים יוצאי חיל־האוויר והמשרה לחברת "לרגו הנדסה ממוחשבת", העוסקת בשיווק מערכות תיב"ם, כדי להקים מרכז לשירותי אנאליזות. לדברי אבי גבריליביץ, מנכ"ל החברה, יבוצעו האנאליזות בעזרת תוכנת "אנסיס" על מחשבי יבם אי סי, מותקים במיוחד לצורך מטלה זו.

צוות המרכז הוא בעל נסיון רב בתחום האנאליזות הממוחשבות. "לרגו" מבטיחה שירות בעלות נמוכה במיוחד, הודות לעלותו הנמוכה של הציוד.

"לרגו הנדסה ממוחשבת" משווקת תוכנות תיב"ם, ציוד היקפי לתיב"ם ושירותי שירטוט ממוחשב למפעלי תעשיה, למשרדי הנדסה ואדריכלות ועוד.

הכנסות יבמ אשתקד 50 מיליארדי דולר

הכנסות חברת יבם ב־1985 עלו על 50 מיליארד דולר, עליה בת 9 אחוזים לעומת 1984, למרות הקשיים שפקדו את תעשיית המחשבים בשנה שעברה.

נשיא יבם, ג'ון אייקרס, מציין, כי בשנה שעברה הסתמן גידול משמעותי בהיקף העסקים של החברה מחוץ לארה"ב. הוא הוסיף, ש"עדיין אין ראיות משכנעות לכך שצפוי המשך השיפור בכלכלת ארה"ב השנה, "על כן אנו מקומים בזהירות את פני 1986 ומטפלים בהקפדה בהוצאות ובמשאבים הכספיים שלנו".

"השקעותינו הנמשכות במחקר ופיתוח מציבות אותנו בעמדה המאפשרת לנו גידול גם בעתיד", אמר אייקרס בהבעת אי־התאמות הצפויות של החברה לשנה שעברה.

50,000 פריטים במרכז למידע של מרכז דיין באונ' תל־אביב

בהרמת כוסית משותפת עם מגל החוקרים והסגל המנהלי של מרכז דיין באוניברסיטת ת"א, חגג צוות המרכז למידע את הצגת הפריט ה־50,000 במאגר המידע הממוחשב לעניני המזרח־התיכון. המאגר מנויים בישראל ובחו"ל כאחד.

מאז קיץ 1980 הוזנו למסד־נתונים זה פריטי מידע הכוללים תקצירי מאמרים, מסמכי יסוד, מצעי מפלגות, ספרים חדשים, ביקורות ספרים, נתונים סטטיסטיים וכלכליים ודו"חות מחקר שפורסמו בכתבי־עת אקדמאיים ואחרים בנושאי המזרח התיכון.

50,000 הפריטים שכבר נמצאים במסד־הנתונים של המרכז למידע במרכז דיין, משקפים את ההתפתחויות הפוליטיות, הכלכליות והחברתיות ב־14 מדינות המזרח־התיכון, הנושאים אותם אזורים, אומר עמי סלנט, מנהל המרכז למידע.

המחשב האישי של היולט־פקרד "וקטרה" — הוכרז בישראל

המחשב האישי החדש של "היולט־פקרד" — "וקטרה" — תואם יבם אי סי אך מהיר וקטן ממנו.

"וקטרה", המחשב האישי של היולט־פקרד, הוכרז בישראל על־ידי חברת "מערכות מחשב ומידע", המפיצה הבלעדית של היולט־פקרד בישראל. המחשב החדש תואם יבם אי־סי, אך מהיר ממנו ב־30 אחוז וקטן ממנו בנפח ב־30 אחוז. המקלדת המשופרת מאפשרת הזנת נתונים קלה ומהירה. ההפרדה והגראפיקה שלו טובים מאלה של יבם אי סי בצגים צבעוניים ובצגים שחור־לבן כאחד.

"וקטרה" מאפשר שימוש בקשת רחבה של תוכנות־עזר, בנוסף על מערכות למיגוון רחב של משתמשים בתחומי המשרד, ההנדסה, המיכשור, הייצור, הרפואה והאנאליזה. המחשב האישי משמש כתחנת עבודה עצמאית, אך ניתן לשלבו ברשת המחשבים האישיים של היולט־פקרד או במערכות מחשב־הוסט.

אפשר לרכוש את "וקטרה" במספר תצורות.

חברת חקר השווקים האמריקאית "פיוצ'ר קומפיוטינג", סיווגה את המחשב הזה כ"תואם מבחינה תפקודית" — שהוא הסיווג הגבוה ביותר מבין ארבע רמות תאימות.

גבי רסקין, מנהל "מערכות מחשב ומידע", מסר, כי בישראל ישווק המחשב האישי של היולט־פקרד באמצעות המשווקים המורשים של החברה: אנטגר, אורות, אלדן, גידנה, ...

חברות ישראליות מייצאות תוכנה, שירותי תקשורת ואחזקת מחשבים

חברת י.ב.ם ארה"ב, חברת־הבת של י.ב.ם תעשיות תוכנה מישראל, חתמה על חוזה בשווי יותר ממיליון דולר, לפיתוח תוכנה בשביל חברת "ברוקר", קונצרן אמריקאי ענק שהיקף המכירות שלו עולה על 3 מיליארד דולר בשנה.

אלי אלראי, מנכ"ל י.ב.ם, מציין, שזה פרויקט פיתוח שני שי.ב.ם מבצעת בעבור "ברוקר". הפרויקט הראשון, שעיקרו מערכות ומקראות, הוא בשווי רבע מיליון דולר, ועומד להסתיים באפריל השנה. "ברוקר" בבניית מערכת מלאה לניהול מרכז הקונגרסים החדש של ניו־יורק, שייפתח באמצע השנה ויהיה מרכז הירידים הגדול בעולם", אומרת דבורה מטריג, סמנכ"ל טכנולוגיה בי.ב.ם. לדבריה, הטכנולוגיה שיישמה י.ב.ם על מחשבי יבם, בפרויקט בארה"ב היא חדישה ביותר והיא כוללת מסד־נתונים וגראפיקה. במערכת זו ישתמשו המציגים והמוזמנים של שטחי התצוגה התערוכות.

הכפל הייצוא של סינטל

"סינטל מערכות", המפתחת, מייצרת ומשווקת מערכות לאיסוף נתונים בתעשיה ומערכות תקשורת טלקס, הכפילה השנה את הייצוא שלה. הגיעה ליותר מחצי מיליון דולר. זאת מסר מיכאל קסוביץ, מנכ"ל החברה. לדבריו משווקת "סינטל" את מוצריה באמצעות חברות־בנות באנגליה, דנמרק, ונציגויות בצפון־אמריקה, דרום־אפריקה ואירופה. רוב הייצוא אשתקד היה בתחום מערכות תקשורת וטלקס. להתעניינות מיוחדת זכתה תחנת איסוף־הנתונים מהדור השני של החברה, שמטפלת באיסוף נתונים מסביבת הייצור לצורך בקרה על מערכת ניהול הייצור. ל"סינטל" יותר מאלפיים תחנות־קצה לאיסוף נתונים, המותקנות ב־120 מפעלי תעשיה בישראל.

הייצוא לדרום־אפריקה החל לפני יותר מ־3 שנים. אשתקד הותקנה מערכת איסוף נתונים של "סינטל" בשני מפעלים של "סימנס" בפרטוריה. מערכת זו מבצעת רישום נוכחות עובדים, ומדווחת על משימות שביצעו העובדים בתחנות־העבודה ובאולמות הייצור הרבים של המפעל, לצורך קביעת תגמול המבצעים ומשכורת לעובדים. המערכת שהותקנה ב"סימנס" מבוססת על תקשורת בין יחידות איסוף הנתונים לרשת מחשבים אישיים של יבם, המחוברים באולמות הייצור.

לצרפת מייצאת "סינטל" מערכת "סינטלקס", שהן מתאמי תקשורת טלקס התומכות ברשת תקשורת מקומית מסוג "אתרנט", והבעת האפשרות של יבם. המערכת מאפשרת למספר רב של משתמשים במחשבים אישיים של יבם, המחוברים לרשת מקומית, לשגר טלקסים, לאחסנם ולנהל הודעות טלקס.

"תים" מייצאת שירות אחזקה

"תים מחשבים ומערכות", נציגת "דטה ג'נרל" בישראל, חתמה חוזה שירות עם חברת "תנדהרפק" העולמית למתן שירותי תחזוקה למחשבי "דטה ג'נרל" בניקוסיה, קפריסין. "תנדהרפק" מייצרת אריזות קרטון מיוחדות ולה 30 סניפים בעולם. שלמה תמרי, מנהל אגף השירותים הטכניים ב"תים" מסר, שהסניף של "תנדהרפק" בניקוסיה מצויד במחשב אמ־וי 4000, שמותקנת בו מערכת "תמיכה מרחוק ממוחשבת" למחשב של "תים" ברמת אילן.

"תים" הוותיקה, שמכוונה של תקלה, שתודיעו שירות מידי. זוהי מבצע בטיסה הראשונה שתצא מישראל לקפריסין. החברה הישראלית זכתה בחוזה השירות הזה לאחר שעמדה בתחרות עם "דטה ג'נרל" העולמית.

מחברים ישראליים בחו"ל

הנהלת קונצרן האלקטרוניקה "ליטון" באירופה, החליטה להפיץ בשמה ובקטלוג שלה מחברים אלקטרוניים מתוצרת "תעשיית מחברים בינלאומית" מישראל. מדובר במחברים מורכבים מתוצרת הארץ, המיועדת לתעשיית המחשבים, המיכשור, הציוד הרפואי, מערכות חימוש וידוי ומערכות אלקטרוניות אחרות. מחברים אלה מיוצרים בארץ לפי ידע תכנוני של חברת "ויגלסטר", חברה־בת של "ליטון ארה"ב".

לפי הסכם שנחתם במטה "ליטון" אירופה במינכן, ידוע המפעל הישראלי ארבע אותיות על המחברים — ראשי־תיבות של "ליטון מוצרי דיוק ישראל", ליטון תפיץ מוצרים אלה באירופה, בשמה.

מהנהלת "תעשיית מחברים" בת"א נמסר, שהזמנת היצוא הראשונה כבר בוצעה, בהיקף של 200 אלף מארקים גרמניים. המזמין: חברת "ניקסדורף", יצרנית המחשבים והמערכות הגרמנית. הזמנה אחרת נתקבלה באחרונה מיצרן מחשבים באוסטרליה בתנאי, הקשר עם חברת "אורבוס" בישראל.

"ליאור" מייצאת לאנגליה

חברת "ליאור אלקטרוניקה", שחנכה באחרונה את המפעל שלה במגדל־העמק, שלחה משלוח ראשון של מוצריה לאנגליה ומנהלת מו"מ מתקדם להזמנה גדולה יותר. "ליאור" מפתחת ומייצרת מערכת ממוחשבת מתקדמות ביותר לפיקוח על שיחות טלפון ועיבודן, למטרות ייעול וחיסכון, ומערכת אינטרקום־תעתים מפעלית לנושאי גבוהות עובדים, שאין לה כיום מתחרה מבחינת עלות־יעילות.

איתי ירונוך, מנכ"ל החברה, מציין שבמערכות של "ליאור" אפשר להשתמש גם בתקליטונים בני 8 אינץ' וגם בתקליטונים בני חמישה ורבע אינץ', וניתן לחבר אותם למחשב ולמדפסת. המהנדס המשנה והמנכ"ל המשותף של "ליאור", שרון ליטק, מציין, שמערכת של החברה משלבת יכולת קריאת תגים מגנטיים ובר־קוד עם יכולות האיסוף והעיבוד של נתונים.

מערכות "ליאור" כבר מותקנות ב־36 קיבוצים ומפעלים בארץ.

"רייטר" בג'נרל אלקטריק

"רייטר מערכות", המתמחה בהתקנת מערכות גיב"ם וניהול ייצור בשילוב מחשב, הגישה מסמך איפיון צרכים ותיכון מערכת למיחשוב רצפת הייצור, על־פי הזמנת שני מפעלי־מתכת של ג'נרל אלקטריק בדרום ארה"ב. המפעלים הודיעו ל"רייטר" על רצונם לפתוח במו"מ על רכישת מערכת הגיב"ם שפיתחה החברה הישראלית, מיד עם אישור המיסמכים.

קורסים והשתלמויות

* מחזורים ייערך במלון "דיפלומט" ת"א יום עיון בנושא תכנון ותיקון על עבודות אחזקה באמצעות מחשב. ע"י המרכז הישראלי לניהול ו"איגוד — תעשיות תוכנה". איגוד שאורך במסלול "אינטרנט" מטבע, שעד כה לא צויה מולקת האחזקה למעגלי המחשוב, או צורפת חלקית בלבד. פעילות הדרכות בתחום זה עשויה לתרום להעמקת הידע ולשיפור המיומנות בגות האחזקה, אמר מר שמורף.

* "דטה", רשות אינפורמטיקאית לנוער שישי ולפיתוח תעשייתי, הורעלת כתוך הקמפוס של אוניברסיטת ת"א. מגשורה תלמידים את עבודה מיבתים לקבלת הסמכה בעיבוד נתונים מטעם א' סי פי, ארגון של 9 איגודים מקצועיים והסמכות בתוכם את כל העוסקים בתחום המחשבים.

מבחני הסמכה למנתחי מערכות נערכים פעמיים בשנה, ביום א' בשבוע הראשון של מאי וביום א' בשבוע הראשון של דצמבר.

מבחני הסמכה למתכנתים נערכים ביום א' בשבוע השני של מאי וביום א' בשבוע השני של דצמבר.

"דטה" מעבירה קורס הכנה לבחינות הסמכה.

המועד האחרון להרשמה למועד מאי 1986, הוא 1 באפריל.

* "קרם" מכללה למחשבים ומערכות מידע מעבירה במלון "דיפלומט" ת"א קורס בנושא ארכיטקטורת רשת מערכות, בשעות הבוקר בין 4־2 באפריל ובשעות הערב בחודש מארס. המרצה הוא ברציון שוה, מנהל יחידת סיוע לשיווק בחברת י.א. מיטוך וכנן, נציגת נ.ס.ר בישראל.

* קורס למפעילי מחשבים יועבר ע"י "קרם" במלון "דיפלומט" ת"א ב־18 במארס.

* קורס מבוא לתקשורת נתונים יועבר ע"י "קרם" במלון "מנדרין" ובמיכללה בת"א במחזורי בוקר (החל מ־26 במארס) וערב (החל מ־3 במארס).

מינויים

* רפי רגן (38) מונה למנהל שיווק לשוק המקומי ולארצי שיווק (בתי תוכנה ויצרנים) ב"דיגיטל". רגן עובד ב"דיגיטל" כשנתיים וחצי. למד כלכלה ומינהל עסקים באוניברסיטת ת"א.

* חיים מזרחי (34) מונה למנהל המכירות בתחום המסחרי בחברת "תים", נציגת "דאטה ג'נרל" בישראל. מזרחי הוא מהנדס אלקטרוניקה, בוגר הטכניון בחיפה. בתפקידו הקודם היה אחראי־שיווק עם לקוחות "דאטה ג'נרל" כגון רוזה, חברת־ביטוח, מפעלי תעשיה ועוד.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה

הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי ועד ביתהכנסת פאר־ישראל לאשר הקמת ביתכנסת ספרדי ואשר בבנין ברחוב קליבנוב מס' 27 אתר 910 בגוש 10879 שכונת יזרעאליה.

הבקשה כרוכה בהקלה למרווח קדמי. אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבניין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה' בין השעות 11.30—08.00

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, תמציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

אהרון יובליץ
מהנדס העיר

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה — מח' חקר שווקים ומכרזים
ת.ד. 10 חיפה — 31000

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור/אספקה/שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא	מס' המכרז	הנושא
13231	מקשר מבדד מתיחה לארעות	13246	תחתיות למגיני כבל
13233	משענות	13249	עמודים מפרקים וחלקי עמודים לקוי 161 קו
13234	ברגי עגן לאבן		
13241	וו עוגן עם וו לסלע	13251	קרן מגן אחידה
13242	פסי צבירה לארעות פלאסטר	13258	מרכאת דאר למשרד חב' החשמל בעפולה
13243	מקשרים	13259	מרכאת דאר למשרד חב' החשמל בחדרה
13245	תבניות מפוליסטירן מוקצף	13260	מרכאת דאר למשרד חב' החשמל בטבריה

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: 20.2.86.

לקבלת מסמכי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות מהיום, בשעות 09.00–13.00 למח' חקר שווקים ומכרזים בכתובת הנ"ל חיפה, או בכתב לפי המען הרשום לעיל.

להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שנמצא לעסוק מאגף המכס. הצעה ללא אישורים ברי תוקף — לא תובא לדיון.

על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועד המצוין לעיל, שעה 13.30 למשרדנו בחיפה.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

POLARIS

מערכת תיב"מ תלת מימדית
3D CAD system
למחשב IBM PC ותואם
שרטוט ו־ CNC

עבודה בו זמנית בחיתוכים ובאיזומטריה
ZOOM, סבוב, קשתות, מעגלים, משיקים.
רזולוציה עד 1024 X 1024, 8 צבעים.
16 שכבות, הכנת תבניות CNC.

E.S.L. א.ש.ב.
תל־אביב ריינס 115, טל. 03-231784 03-233180

הארץ
מעריב
THE JERUSALEM POST
העיר
כל העיר
העולם הזה

מנהל כח אדם —
מסור מודעתך בדחף
בדחף תקבל יותר

לפרטים נוספים: תל־אביב: 03-622233-4 עדי סאמט
ירושלים: 02-226335-6 אמיר דורון
חיפה: 04-645333-4 אריה טל
04-662571-2

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו וסבנו היקר

הרברט סלומון

שנפטר בשיבה טובה

הלויה תצא היום יום ראשון כ"ג שבט תשמ"ו (2/2/86) בשעה 2.30 אחה"צ מבית הלוויות העירוני ברח' דפנה 5 תל אביב לבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים

התחבורה תעמוד לרשות המלווים

האבלים: אשתו — דורותיאה סלומון
בניו וכלותיו — גבי וחדוה סלומון
מיכאל (מישי) וציפי סלומון
נכדיו — טל, מרב, אילת, דנה ואביהם

לחברנו **שלמה קימל** ומשפחתו

משתתפים באבלך במות עליך

אביך ז"ל

עובדי שותפות ליבוא מזון
המשביר המרכזי ת"א

לחברינו **בנימין אמנון ויצחק דמתי**
(מספנת רחובות)

אתכם באבלכם בהילקח האב

אהרון ז"ל

אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

בצער רב ובינגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו וסבנו

חיים וכטל

ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון, כ"ג בשבט תשמ"ו (2.2.86) בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין בשיכון ותיקים נתניה. אוטובוס ייצא מתחנת רכבת צפון ת"א מסוף אל על. בשעה 1.00

המשפחה

יושבים שבעה בבית המנוח, רח' סמילנסקי 67, נתניה

משה דמתי

משתתפים באבלך במות

אביך

מהחברים לעבודה

אבינו היקר

הרי אופנהיים

נלקח מאתנו בטרם עת

פרטים על מועד ההלוויה נא להתקשר לטלפונים:
04-243457; 04-256646; 04-247964

בנותיו: חנה מיכל
דורון ויאיר איתמר
אחותו: רות היינמן
ומשפחתה
גרדה טבק ומשפחתה

קואופרטיב דן

משתתף בצער החבר

דרור רבינזון והמשפחה

במות **האב** ז"ל

לבתיה ויעקב ברנדשטיין

אתכם באבלכם הכבד במות בתכם

מירי ז"ל

שרותי טנקרים בע"מ
ההנהלה והעובדים

קואופרטיב דן

משתתף בצער העובדת

פני גורטשטיין והמשפחה

במות **האם** ז"ל

במלאת שנה לפטירתו של בננו ואחינו היקר

ירון גוטסמן ז"ל

תתקיים אזכרה בבית העלמין הצבאי בקרית שאול ביום שלישי 4.2.86 כ"ה בשבט תשמ"ו בשעה 16.00

המשפחה

בצער ובכאב אנו מודיעים על פטירתה של

הגב' ג'ולייאט מדיוני — גרוסו

הלויה תצא היום יום א' כ"ג שבט תשמ"ו (2.2.86) בשעה 12.00 מבית הלוויות העירוני רח' שמגר רוממה ירושלים להר המנוחות.

המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על
פטירתה של אמנו, אחותי
וסבתנו היקרה

לאה פנדו

בת חיים אשריקי ז"ל

ההלוויה תצא היום יום ראשון כ"ג בשבט תשמ"ו 2.2.86 בשעה 2 אחה"צ מבית ההלוויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א, לבית העלמין בקרית שאול
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

אבלים:
בנותיה: עדינה אלקיים
נעמי דיין, אביבה אסקרוב
אחיה: אברהם אשריקי
חתניה ונכדיה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של

אשתי, אמי, וסבתנו היקרה

פליציה ויקסל

בת ר' מרק ז"ל

ההלוויה תצא היום יום ראשון כ"ג בשבט תשמ"ו 2.2.86 בשעה 1:45 אחה"צ מבית ההלוויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

המתאבלים: בעלה: אמיל ויקסל
בנה וכלתה: אדם וקיקי ויקסל
נכדיה: אורן ושרוני
ומשפחת כהני

יושבים שבעה בבית הבן אדם ויקסל, רח' ה' באייר 62 ת"א

مكتبة الأهل

כלכלה ועסקים

חברות הביטוח סיימו את 1985 עם רווחים קטנים מהציפיות

המחצית השניה של 1985 קיזזה חלק מהרווחים שהושגו במחצית הראשונה של השנה

מאת אריה לביא

הדוחות הכספיים של חברות הבי־טוח לשנת 1985 שיחלו להתפרסם מסוף פברואר יצביעו על רווחיות מצומצמת — נמוכה מהציפיות שהיו למנהלי החברות בראשית השנה. כך מתברר מנתונים ראשוניים על הדוחות הכספיים המתגבשים בימים אלה בחברות.

הדוחות הכספיים למחצית הראשונה של השנה הצביעו כבר על שיפור ניכר ברווחיות אך מתברר שתוקפו הדו־חות אלו גרמו לירידת מתח אצל מנהלי החברות, כמו כן התחרות בין החברות גברה, והולה הורידה של תעריפים בביטוחי הפרט, אך בעיקר בביטוחים התעשייתיים.

בלימת האינפלציה פגעה באופן משמעותי ברווחיות החברות כהפסק עת. החברות גם להצמיד תעריפים לדולר, והקפאון בשער הדולר פגע ברווחיות. פרט נוסף: אם בעבר החברות קיבלו את הכספים תוך 28 יום וכי שעם ההצמדה לדולר הולו החברות לגבות את הפרמיה ב־8 תש־לומים והדבר פגע בתזרים המזומנים שלהן.

הפיגור של הדולר לעומת האי־נדקס, בשיעור של כ־18% אותה גרם לפגיעה נוספת בחברות. בימים אלה פורסמו נתונים על גידול בהכנסות של כמה חברות ביטוח ב־20%—25% אחוז אך זה חושב על בסיס דולרי ועל כן הגידול הריאלי בהכנסות מפרמיות גם בחברות אלה נמוך יותר. הגידול בה־כנסות נובע מכך שהשוק "סבל" מהסתלקותן של שתי חברות שהפסיקו לפעול בתקופה זו — ירדניה והלבנון שהיו יותר מ־5% אחוזים משוק הביטוח.

מנהלי חברות הביטוח אומרים שבמחצית השניה של השנה היה קשה יותר ליישב תביעות. אם בעבר היתה "עלות פריצה" ממוצעת לדירה כ־2000—3000 דולר הרי שבעת המבו־טחים לא מוכנים להסתפק בכך והדו־רשים 4000—5000 דולר. הסיבה הוא שהרכוש שנגנב הינו בעל ערך גבוה יותר. בחברות הביטוח מנסים לבדוק אם התופעה נובעת מהעמקת הבי־טוח, קרי גביית בהיקף גדול יותר, או אלה שאצלם התבצעו פריצות מנ־סים לנצל זאת לקבלת פיצוי גבוה יותר בגלל המיתון.

למרות הקפאת התעריפים במשק הצליחו המוסכים לייקר את תערי־פיהם טוענים מנהלי החברות. הסכום הנדרש בעת לתיקון רכב גבוה יותר מאשר בעבר, גם העובדה שצי הרכב לא התחדש לשנים עבר השפ־יע בעניין זה ותרם לפגיעה ברווחיות.

עיריית קרית מוצקין מבקשת להקים מרכז נופש

עיריית קרית מוצקין מבקשת להקים מרכז נופש והיא פירסמה על כך מיכרז בין הקבלנים. המרכז, שי־היה כנראה הגדול ביותר בצפון הארץ ישתרע על שטח של 35 דונאם ויכ־לול בין היתר שלוש בריכות שחיה, מהן אחת מקורה.

העורך: נחמיה שטרסלר

3000 עובדים הוצאו לחופשה בת שבוע

כך נמנעה — בינתיים — חטיבת הקשר של תדיראן מפיטורי עובדים קבועים

מאת יונתן שרמן

חטיבת הקשר של "תדיראן" הוציאה לפני שבועיים את כל 3000 עובדיה לחופשה בת שבוע במטרה להקטין את הוצאותיה ובאופן זה להימנע מהצורך לפטר עובדים קבועים בחטיבה. חטיבה זו, אשר היא החטיבה הגדולה ביותר של "תדיראן" מבחינת כוח האדם והמכירות, היתה אמורה לצמצם את מספר עובדיה בכ־250 איש במפעלה בחולון. אבל בסיכומו של דבר הוחלט לפטר רק את העובדים הזמניים ולהימנע מפיטורי עובדים קבועים — וזאת באמצעות הוצאת כל עובדי החטיבה לחופשה בת שבוע. בצורה זו נחסכו בשלב זה פיטוריהם של קרוב למאה עובדים.

בהנהלת "תדיראן" אישרו כי העובדים אכן הוצאו לחופשה בחטיבת הקשר, אבל סירבו להסביר את הצעדים לכך.

צעדים אלו אמורים להקטין את רמת ההוצאות של "תדיראן" ולהת־אימה לרמת הפעילות הצרה הצפויה בתשלובת. זאת לאור תוכנית העבודה החדשה של החברה, אשר מדברת על גידול צנוע בלבד ברמת המכירות בהשוואה לשנים קודמות, ורמת רווחיות נמוכה יחסית לעבר.

היום יותר מתמיד
ביטוח עושים בהסנה.
חשוב לעשות ביטוח בחברה גדולה, בטוחה ואמינה-
קבוצת הסנה
כי מה שבטוח – ביטוח ומה שביטוח – **הסנה.**

הסנה — חברה ישראלית לביטוח בע"מ
צור — חברה לביטוח בע"מ
החברה הישראלית לביטוח משנה בע"מ
רותם — חברה לביטוח בע"מ
שמיר — חברה לביטוח בע"מ
בירותן — חברה לביטוח בע"מ
שמשון — חברה לביטוח בע"מ
דקלה — חברה לביטוח בע"מ
חברה מסונפת:
החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ.
קבוצת הסנה

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

לרגל עבודות פיתוח במרכזת המשולבת
בירושלים
תחול הלילה בחצות
הפסקה של דקות אחדות
בשירותי החירום הטלפוניים בירושלים
הלילה (2.2.86) בין 24.00 ל־24.15.
ניתן יהיה להתקשר אל:
מוקד משטרת ירושלים — 244444
מגן דוד אדום — 523133
מכבי אש — 661111

רוגוזין — מעבר מהפסד לרווח

דוח על דוח / חיים בן דוד

בשנת 1984 שולמו לבעל השליטה בחברה, ארווין מלצר, כ־230,000 דולר כדמי יעוץ והחזר הוצאות ★ ההסכם ממשיך ומעניק הטבות מופלגות למלצר עד 1995 ★ אין גילוי נאות לגבי צורת ההצמדה של ההתחייבויות השוטפות המופיעות במאזן

פריטים עיקריים מדו"ח כספי מאוחד ליום 30 ביוני
בדולרים של ארה"ב (באלפים)

	1985	1984
רכוש שוטף	12,285	8,235
נכסי דלא ניידי	8,587	7,051
התחייבויות שוטפות	11,740	7,858
הלוואות לזמן ארוך	2,201	1,068
הון עצמי	7,063	6,287

פריטים מדו"ח רו"ה

	1985	1984
הכנסות ממכירות	24,611	23,450
רווח מפעולות לפני מסים	776	(2,690)
רווח נקי	776	(2,690)

המתגבר נבנה עם סגל המנהלים בזמן להשתלמות בבית־הספר למינהל עסקים, האוניברסיטה העברית ירושלים.

מפעלי רוגוזין בע"מ נוסדו בשנת 1956. החברה היתה חלוצת תעשיית החוטים הסינתטיים והבדים תעשייתיים בישראל. בשנת 1968 נרכשה השל־יטה במפעלי רוגוזין על־ידי המשפ־חה ובשנת 1971 נרכשה החברה על־ידי ארווין מלצר מניו־יורק.

הפעילות העיקרית של החברה מתבססת על 4 מישורים: בדים תעשייתיים, חוטי ניילון וסריגת שתי, קיזול וסריגה עגולה ותקנוקה. בשנה הקודמת הוליטה החברה לבטל את יחידת הייצור של חוטי ניילון, ולפטר חלק מהעובדים. בעקבות זאת פתחו העובדים בשביתה באוקטובר 1983, שהגיעה לכלל השבתה מלאה של המפעל מדצמבר 1983 ועד אפריל 1984. באותה תקופה רכש המפעל מלאי מגורמים חיצוניים כדי לעמוד בהתחייבויותיו ללקוחות. במהלך ה־סכסוך הוצאו עובדים מספר לפנסיה מוקדמת וכן פוטרו חלק מהעובדים, תוך תשלום פיצויי פרישה מוגדלים.

ארגון מחדש לאחר השביתה

לאחר השביתה הארוכה שפקדה את המפעל אורגן הייצור מחדש. כל הפעילות התעשייתית רוכזה באשדוד, ואילו פעולות הטקסטיל הועברו לאור יהודה. החברה הרחיבה את קו הייצור של בדים תעשייתיים, שבעיקרם משמשים לייצור רבדי צמיגים. ייצור הרבדים לצמיגים הוא החלק העיקרי של פעילות המפעל, והמשתמש היא החברה היא ספק מורשה של מספר יצרני צמיגים בעלי מוניטין בין־לאומיים.

עיקר ההכנסות מיצוא

היקף פעילותה של החברה כמעט ולא גדל בשנת הדו"ח הנסקרת, יולי 1984—יוני 1985. היקף המכירות הכולל הסתכם ב־24.6 מיליון דולר, כאשר 21.6 מיליון מסכום זה היווה ייצוא. החברה מציינת, שמתוך היצוא, 6.1 מיליון דולר היוו יצוא עקיף, אולם אין היא מפרשת בנקודה זו. ניתן להניח, שהמדובר בחברת אליאנס שמניותיה נסחרות בבורסה בת"א ושחלק מתוצרתה מיועד ליצוא. המכירות לשוק המקומי הסתכמו בכ־3 מיליון דולר.

עלות המכירות מהווה 87.5 אחוז מסך מחזור המכירות, כאשר בעבר עולה מעיון בתשקיף שיצא באוגוסט 1982, שבשנים קודמות עלות המכי־רות היתה נמוכה יותר יחסית. אין מספרי השוואה לעלות המכירות לשנה שקדמה בערכים דולריים, מאחר שכאמור הרישום במונחים דולריים שהפסיק החל בתחילת שנת הדו"ח הנסקרת. מרכיבי עלות המכי־רות מצביעים על כך שמוצרי החברה עתירי חומרי־גלם, והם מהווים יותר מ־75 אחוז מעלות המוצר כאשר שכר העבודה הישיר והעקיף אינו עולה על 15 אחוז. לכן פיטורי העובדים שנעשו בחברה בעבר אמנם הקטינו את ההוצאות בסעיף זה, אך לא הקטינו במידה ניכרת את העלויות בחברה.

הוצאות המימון נטו הגיעו ל־430 אלף דולר. הרווח הנקי לאחר הפרשה למסים הגיע ל־776 אלף דולר, לעומת הפסד של 2,690 אלף דולר בשנה שקדמה. החברה לא שילמה מיסים מאחר שהיו לה הפסדים להעברה משנים קודמות, וכן נהנית החברה מהטבות מס בגין ההקלות שמעניק החוק לעידוד השקעות הון לגבי חברות בהשקעות הון.

תשלומים לבעלי עניין

בביאור לדו"ח הכספי מציינת החברה, שתשלומיה לבעלי עניין, שמרכיבים ככל הנראה ניתנו למר מלצר, יו"ר מועצת המנהלים בחברה והמחזיק במרבית מניותיה, הם סכומים ניכרים. סכומים אלה גדלו במידה ניכרת לעומת שנה קודמת. בשנת 1984/85 שולמו כ"דמי יעוץ ושירו־תים מקצועיים" כ־80,000 דולר ו"החזר הוצאות" של למעלה מ־150,000 דולר. באסיפה כללית שהת־קיימה ב־6.1.86 הוחלט לאשר את תנאי ההתקשרות של החברה עם מר מלצר לתקופה המתחילה באחד בינואר 1985. התנאים אושרו על־ידי אסיפה כללית של החברה מיום 26.2.85. הם ניתנים לו בעבור שירו־תי ייעוץ וכמפקח אחרי פעילויות הקשורות בארגון, ייצור, רכישת חומרי־גלם וייצוא שמבצעת החברה. בעבור שירותים אלה יקבל מר מלצר תשלום שנתי של 120,000 דולר וכמו־כן תחזיר החברה למר מלצר הוצאות, לרבות נסיעות, שנעשו בקשר למתן השירותים.

החברה תשלם לו גם הוצאות החזקת משרד במידת הצורך, באותם מקומות שיקבעו על־ידי מר מלצר. תקופת ההסכם היא ל־10 שנים, אולם מועצת המנהלים רשאית לבדוק מחדש את תנאי ההסכם לאחר 5 שנים. מועצת המנהלים רשאית לאשר למר מלצר מענק שנתי לאחר בדיקת הרווחים התפעוליים של אותה שנה, בשיעור שלא יעלה על שיעור ההטבות המשתלמות לעובדי החברה. אין ספק שמתן הטבות מפליגות כאמור, נוגס ויגנוס בחלק מרווחי החברה בעתיד.

חסר מידע חשוב

יחס ההון החוזר בחברה שמגיע במידה מועטה מעל 1, אינו מצביע על יחס נאות במיוחד. יחס זה לא השתפר מבנה קודמת. לדעתי, על החברה לשנות מבנה המימון שלה ולהתבסס יותר על הלוואות לזמן ארוך ופחות על הלוואות לזמן קצר. יתכן שהחברה תיתקל בקשיים בגיוס מקורות מימון לזמן ארוך, מאחר שבהתאם לביאור בדו"ח הכספי, התחייבויות החברה מובטחות בשעבודים קבועים ושוט־פים, ומעניין אם יש ביכולתה לשעבד ולמשכן נכסים נוספים לצורך השגת אשראי.

עיקר השקעת החברה ברכוש השוטף, המגיע לכדי 12.3 מיליון דולר, הוא בלקוחות — 5.8 מיליון דולר, ובמלאי — 5.2 מיליון דולר. סכום החובות של הלקוחות גדל בשנה קודמת בכ־0.8 מיליון דולר. מרבית החובות מובטחים והם אף צמו־דים, אבל החברה אינה מציינת באיזה סוג הצמדה — האם לשער הדולר, למטבע חוץ אחר או למדד. כל הפרטים האלה אינם נמצאים בדו"חות הכספיים, למרות שהם מאד חשובים ורלוונטיים לקורא ולמנתח הדו"חות הכספיים. אמנם חוק ניירות־הערך אינו מחייב גילוי סוג ההצמדה לגבי הלקוחות, אולם "גילוי נאות" בהחלט מחייב שקורא דו"ח כספי יוכל לקבל מידע על סוג ההצמדה המתייחס לנכס שמהווה למעלה מרבע מסך המאזן. שהרי כיום ישנו הבדל עצום בין הצמדה לדולר ה"מוקפא" לבין המדד.

בנושא של מתן מידע לגבי ההתחייבויות השוטפות, אין החברה נוהגת בגילוי מלא ונאות. חוק ניירות־הערך קובע במפורש, שהחברה תציין את צורת ההצמדה של התחייבויותיה. לחברה יש התחייבויות שוטפות בס־כום של 11.7 מיליון דולר, מתוך סכום זה סך של כ־1.5 מיליון דולר הוא אשראי שוטף שניתן לחברה בשקלים, ואילו היתרה, בסך 10.2 מיליון דולר היא צמודה. אולם, כאמור, אין גילוי נאות מהי צורת ההצמדה של התחיי־בויות, המהוות כ־50 אחוז מסך המאזן.

גם מידע לבעלי המניות אינו ניתן על־ידי מועצת המנהלים של החברה בפירוט בדו"ח המנהלים. הנו דו"ח, שבארה"ב הנהלות חברות מסכמות את העבר ומביאות מקצת המגמות לע־תיד. אמנם זהו מידע שאינו מקבל התוודעות של רואי החשבון, אבל מן הדין שיקבלו זאת בעלי המניות של החברה. זהו נוהג שהפך למסורת מקובלת בהרבה חברות בארץ, הבור־סה מעודדת מגמה זו.

ירידה בערך החברה

השווי המתואם של הון החברה במונחים דולריים הגיע ל־7.1 מיליון דולר ב־30.6.85, אך שווי השוק של מניות החברה הנסחרות בבורסה הוא כ־4 מיליון דולר. במכן גיוס ההון קיבלה החברה סך של כ־2.1 מיליון דולר עבור רבע מהחברה, היינו החברה הוערכה בסך של 8.4 מיליון דולר.

סיכויים לעתיד

המדיניות הכלכלית שהופעלה החל מ־1.7.1985 לא באה לידי ביטוי בדו"ח הכספי של החברה. עם זאת, המדיניות הכלכלית שהופעלה על־ידי הממשלה בנובמבר 1984 נתנה אותו־תיה בחברה, וגרמה לירידה בממוצע הרווח הגולמי, שכן המכירות לשוק המקומי נעשו על בסיס שקל מוקפא, ולכן היתה השפעה על הכנסות החברה בחצי השני של השנה המדווחת, ובחצי הראשון של שנת הכספים הנדונה. אמנם החברה מנסה להתגבר על תופעה זו באמצעות הרחבת מיגוון המוצרים והגדלת היצוא, אולם גם אמצעים אלו כרוכים בבעיות, ולכן אין לצפות לגידול מהותי ברווחי החברה בעתיד. הכנסות ההכנסות לבעל עניין בחברה אף היא גורם שתמנע מבעלי המניות בעתיד חלוקה גדולה יותר מרווחי החברה.

החשש לאיבוד השליטה גרם לעליית השער

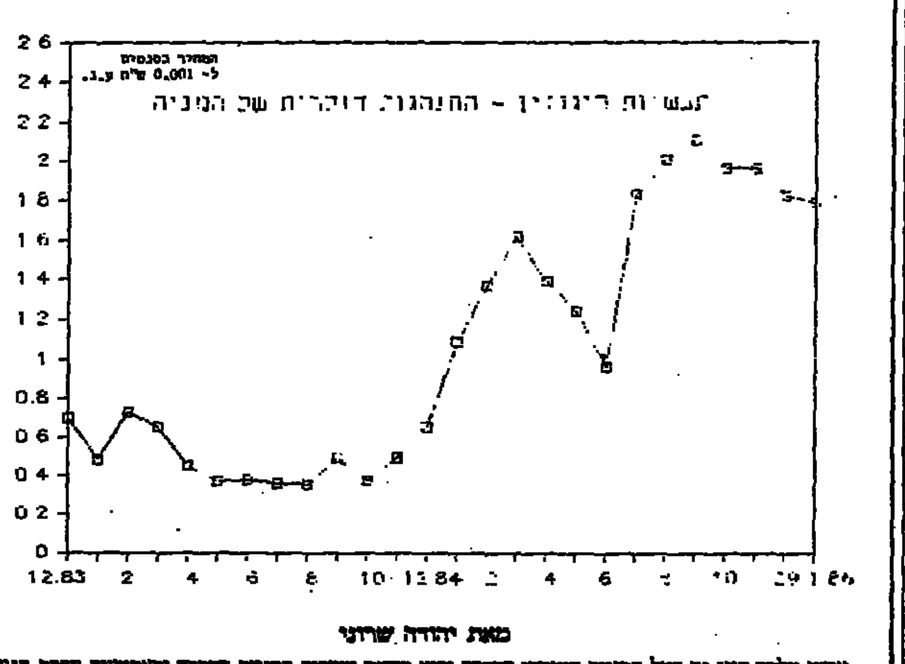

מאת יהודה שרוני

ארווין מלצר הינו גם בעל המניות העיקרי בחברה והוא מחזיק ישירות במניות החברה ובאמצעות חברת סגולה שמקדונה מצוי בבנק המזרחי. הוא שולט בחברה בשיתוף עם משקיע החוץ מיכאל טרכטנברג, הם מחזיקים יחד ב־55 אחוז מהשליטה. בתחילת 1985 כאשר התעורר חשש כי השניים עומדים לאבד את השליטה בחברה, החלו בתהליך מוחד של רכישת מניות, ושערן טיפס. לאומי פיא, שהחזיקה אז כ־11 אחוז מהון המניות, ניצלה את עליית השערים ומכרה חלק גדול מאחזקותיה. כיום היא מחזיקה בכ־4 אחוזים מהון המניות. אחזקות נוספות במניות החברה יש כיום לקרנות בנק הפועלים.

מחיר מניית רוגוזין עלה במהלך 1985 ממחיר של 0.7 סנט למניה למחיר של 1.8 סנט כיום. המחיר הגיע בספטמבר לשיא של 2.1 סנט למניה כפי שרואים מהגרף שהוכן על ידי "מיטב". לפני ימים אחדים הוציאה החברה אל הפועל חלוקת 46.3 אחוז מניות הטבה, זאת לאחר שההחלטה על חלוקת ההטבה התקבלה כבר לפני שנה.

אגודת הכורמים תחזיר לבנקים 13 מיליון דולר — ע"ח חובותיה

מאת אברם צדר

מועצת אגודת הכורמים ("יקבי ראשל"צ וזכרון יעקב") אישרה תכנית הבראה שתאפשר לאגודה לפרוע כ־13 מיליון דולר מחובותיה קצרי־המועד לבנקים — ללא סיוע ממשלתי ואף מבלי להזדקק לפריסת חובות. אגודת הכורמים נקלעה לקשיים פיננ־סיים עוד לפני שנים וחובותיה המצ־טברים מגיעים לכ־30 מיליון דולר. באחרונה הועלו תביעות למנות לאגו־דת הכורמים כונס נכסים.

מתכנית שאושרה על ידי מועצת האגודה עולה, כי בנטל העיקרי לפרעון החובות יישאו חברי האגודה, שהם הכורמים עצמם. הללו יקבלו בעבור יבולי הענבים שבצרו בעונת 1985 כ־50 דולר בלבד לטונה, לעומת 130 דולר שנה קודם לכן. יתרה מזו, כל התשלומים בעבור שנת 1986 יעוכבו במשך שנה — עד אפריל 1987. רק אז ייקבע כמה כסף ומתי יקבל בעבור בציר השנה הנוכחית. אגודת הכורמים היא אגודה קואופר־טיווית, שלה מעין מונופול על ייצור יינות בארץ. על פי תקנות האגודה, עליה לקלוט את כל התוצרת שמגדלים הכורמים החברים באגודה, והמחיר נקבע מדי שנה על ידי המועצה לענבי יין, הנמצאת בשליטה ממשלתית.

אשראי להון חוזר

לדברי מנכ"ל אגודת הכורמים, יקבי כרמל מוחזר אורי קלנר כ־6 מיליוני הדולרים שייחסכו בדרך זו יועברו מיד לפרעון החובות לבנקים. שלושת הבנקים הגדולים התחייבו מצדם להעניק לכורמים (תמורת ביט־חונות מתאימים) אשראי להון חוזר, בגובה של 90 דולר לכל טונה ענבים על פי מכסות הבציר משנת 1985. לדברי קלנר תקבל האגודה גם כ־4 מיליוני דולר מהסוכנות היהודית (השותפה באגודת הכורמים), וכ־2 מיליוני דולר נוספים לפרעון החובות לבנקים יגייסו ממכירת נכסי דלא ניידי של האגודה.

במסגרת תכנית ההבראה שאושרה לא יפוטרו עובדים נוספים, אך ייעשו פעולות ייעול, שבמסגרתן מקווים לחסוך עוד כ־1.5 מיליון דולר בשנה.

"כלל הנפקות" משנה פעילות

מאת יהודה שרוני

מועצת המנהלים של כלל הנפקות לתעשיה שהיא חברת הנפקות של קונצרן כלל החליטה לשנות את מבנה הפעילות על מנת שלא להיכנס למגבלות הלווה הבודד. עד כה עסקה החברה — בין השאר — בהנפקת אגרות חוב לקופות גמל. עקב כך נחשבה, למוסד כספי לצורך חוק הבנקאות הכפוף למגבלות הפיקוח על הבנקים. אחת מהוראות הפיקוח על הבנקים מגבילה מוסד כספי במתן הלוואות ללווה בודד כך שהיקף ההלוואה לא יעלה על 15 אחוז מההון העצמי של הלווה. על מנת לעקוף מגבלה זו, וכדי שלא להיחשב למוסד כספי, החליטה מועצת המנהלים של החברה בתיאום מוקדם עם בנק ישראל, להעביר את כל הפעילות הקשורה בהנפקת אגרות חוב לקופות גמל לחברת מבטח הנפקות וניהול, גם היא מקבוצת כלל.

חברת מבטח תעסוק בעתיד בהנפ־קות של אגרות חוב לקופות גמל במתכונת של הרפורמה המוצעת על ידי משרד האוצר. תמורת ההנפקות תועבר להלוואות למפעלי תעשיה שבבעלות הקונצרן.

שערים יציגים של מטבע חוץ

31.1.86

	המטבע	שער		המטבע	שער
ארה"ב	דולר	1.4840	אוסטרליה	דולר	1.0615
בריטניה	לירה	2.0969	דרא"א	ראנד	.6500
גרמניה מע'	מרק	.6229	בלגיה	10 פרנק	.3043
צרפת	פרנק	.2031	אוסטריה	10 שילינג	.8857
הולנד	גילדן	.5514	איטליה	1000 לירה	.9131
שוויץ	פרנק	.7341	יפן	100 ין	.7700
שוודיה	כתר	.1974	אירלנד	פאונד	1.8847
נורווגיה	כתר	.1996	ספרד	100 פזו	.9885
דנמרק	כתר	.1689	ירדן	דינר	4.0068
פינלנד	מרק		לבנון	לירה	.6452
קנדה	דולר	1.0412	מצרים	לירה	.8385

שערי מטבע־חוץ 31.1.86
בנק לאומי

המטבע	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שטרות קניה	שטרות מכירה
1 דולר ארה"ב	1.4748	1.4932	1.45	1.52
1 לי"ש	2.0832	2.1091	2.04	2.14
1 מארק גרמני	.6194	.6271	.61	.64
1 פרנק צרפתי	.2018	.2043	.20	.21
1 גילדן הולנדי	.5480	.5549	.54	.56
1 פרנק שוויצרי	.7301	.7392	.72	.75
1 כתר שוודי	.1964	.1988	.19	.20
1 כתר נורווגי	.1985	.2010	.20	.21
1 כתר דני	.1680	.1701	.17	.18
1 מרק פיני	.2762	.2796	.27	.28
1 דולר קנדי	1.0339	1.0468	1.02	1.07
1 דולר אוסטרלי	1.0545	1.0676	.99	1.09
1 ראנד דרא"פ	.6460	.6540	.55	.61
10 פרנק בלגיים	.2991	.3029	.29	.31
10 שילינג אוסטרי	.8826	.8936	.87	.91
1000 לירטה איט'	.9081	.9195	.89	.94
100 יינים יפן	.7649	.7745	.75	.78
1 דינר ירדני	— —	— —	3.99	4.23
1 לירה מצרית	— —	— —	.83	.89

מכונית חינם באמריקה עם ט.וו.א.
VUSA מיוחד $372.25 לשובר
כפוף לתנאים מסוימים.

חינם-מכונית הרץ לשבוע ימים.
שני מבוגרים הטסים טיסה טרנסאטלנטית ב-ט.וו.א זכאים לקבל **חינם** מכונית של הרץ לתקופה של עד 7 ימים. עליך רק לשלם מסים, ביטוח ודלק. ההצעה בתוקף מ-15 באוקטובר 1985 עד 21 במרץ 1986. אפשר להרשם כבר עכשיו.
בקש חוברת מסוכן הנסיעות שלך או טלפן אל ט.וו.א כדי לקבל פרטים נוספים.
בכל המשרדים הראשיים של הרץ בא"י
TWA מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב.

הודעה ללקוחות קבוצת בנק לאומי

כפי שכבר פרסמנו בעבר, החל מ־1.12.85 חלים דמי ניהול חשבון (להלן דמי ניהול) בשיעור 0.1% (פרומיל) לחודש, על היתרה הממוצעת בחשבונות פת"מ ערש.

להלן פרטים הקשורים לגביית דמי הניהול:

1. **החשבונות לחיוב**
– החיוב יתבצע לחובת חשבון מטבע ישראלי, הקשור לחשבון הפת"מ.
– אם בחשבון הפת"מ לא נקבע חשבון מטבע ישראלי קשור, יחוייב חשבון הפת"מ באותו סוג חשבון ומטבע.

2. **מועדי החיוב**
– דמי הניהול יגבו ביום העסקים הבנקאי האחרון של כל רבעון קלנדרי, בכל סוג חשבון ומטבע.
אולם, אם סכום דמי הניהול לחיוב יסתכמו בפחות מ־5$ ארה"ב לרבעון קלנדרי, ייגבו דמי הניהול ביום העסקים הבנקאי האחרון של הרבעון הקלנדרי, בו יצטברו 5$ ארה"ב לפחות, ובכל מקרה, לא יאוחר מאשר ביום העסקים הבנקאי האחרון של אותה שנה קלנדרית.
– בעת סגירה של חשבון פת"מ ערש, יחוייבו דמי הניהול בו ביום.

3. **הודעות**
לא תישלחנה הודעות מיוחדות על חיובי דמי הניהול.
פעולות החיוב יופיעו בדפי החשבון המשלחים ללקוחות, או בדפי החשבונות המופקים באמצעות מערכת "מידע לאומי".
פעולת החיוב בדמי הניהול תצויין בהערה "דל"ח פת"מ ערש" או "דל"ח ערש".

4. ***חיוב דמי ניהול לחודש דצמבר 1985***
חיוב החשבונות בדמי ניהול עבור חודש דצמבר 1985 יתבצע ב־31.1.86.
על הסכומים שנמשכו מהחשבונות בתקופה שבין 1.12.85 ל־20.12.85, לא יחולו דמי ניהול.

פרסום זה בא במקום הודעות אישיות ללקוחות.
פרטים נוספים ניתן לקבל בכל סניפי קבוצת בנק לאומי.

בנק לאומי
בנק איגוד
בנק ערבי־ישראלי
בנק עליה־לאומי

בנקלאומי

המכון לפריון העבודה והייצור
הכנס השנתי השביעי של
מנהלי שיווק ויצוא
יתקיים ביום חמישי 20.2.86 במלון "הילטון" תל־אביב
פרטים והרשמה: במכון לייעול השיווק, רח' סלד 4, תל־אביב טל' 03-430252, 03-430283

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

צדק חברתי ולא פופוליזם

במאמריהם של יואל מרקוס ("דרך אל תעשה חיים" — "הארץ" 21.1), ואברהם של ("טורביד הפופוליזם" — "הארץ" 26.1) אפשר להסיק כאילו אני נמנה עם תומכי התוכנית הכלכלית. ההיפך הגמור הוא הנכון: אני מהמצדדים בתוכנית הכלכלית. תמכתי בה בראשיתה ואני תומך בעיקריה גם כיום.

בניגוד לרוח המאמרים, לא נועדו הצעותי במסגרת תפקידי כיו"ר ועדת הכספים להכביד על בעלי ההון ולפגוע בעשירים סתם, או להכביד כבכל פופוליסטי בין בעלי ההכנסות הגבוהות. אין בהצעותי גם כל סכנה להכשל ברגיות המבשלה בתחום הכלכלי.

תכליתן של ההצעות להכבדה על בעלי ההון, היא לאפשר תהליך למסים הישירים בתוך הממשלה להטיל בשנת התקציב הבאה. אין בהצעתי פריצה כלשהי במסגרת התקציב. ואין היא מגלית הגדלה כלשהי בתקציבי המימון הרווחה. לעומת זאת יש בהצעות כדי לשנות את מבנה הנטל בו אמור לשאת הציבור, כלומר את התוצאות החברתיות המשתקפות בי תקציב.

אחת מהצעותי היא לבטל את אגרת החינוך, העתידה לספק 24 מיליוני דולרים השנה, ולהטיל במקומה מס מוחזר בשיעור 2 אחוזים על הבורסה שנהג עד הבחירות ב־1984. מס זה עשוי להכניס לקופת האוצר 30 מיליוני דולרים בשנה. היטל זה ישולם ברובו על ידי ספקולנטים המרבים בפעולות קנייה ומכירה בבורסה, ויהיה תהליך להיטל על הציבור הרחב כדור בו שכירים. אין כל הצדקה, חברתית וכלכלית כאחת, לתת העדפה לספסרי הון על־פני רוב האוכלוסיה המתקיימת מיגיע כפיים.

דוגמה נוספת היא ביטול תוספת הוותק ומיסוי קצבאות הביטוח הלאומי של קשישים. זאת ביסעה שהחלטתה של הממשלה, במסגרת התוכנית הכלכלית, להטיל מס על דירות פאר, מונחת כאבן שאין לה הופכין. התנגדותי למיסוי קצבאות הוקנה מתייחסת אך ורק לקצבאים שהכנסתם הכוללת נופלת מן השכר הממוצע במשק. כך שאין כאן פופוליזם לשמו, כפי שנטען, אלא כוונה כנה ואמיתית להגן על מעמדי אמצעים שעה שבעלי הרכוש וההכנסות הגבוהות עומדים מן הצד ואינם נוטלים חלק במאמץ הכללי. ההצעה למסות את דירות הפאר מוכנת בתוכנה הכוללת מס הכנסה לדירות שמחירן כעל 150 אלף דולר. וכל טענה כי אין בכך תחומה לפגיעה בבריכה הפרטית בבשק מטוללת יסוד.

הצעה נוספת שהעליתי נוגעת לצורך לבדוק מחדש את מערכת הפרשות התגמולים לביטוח מנהלים. מתברר כי ביטול לרעה של מסלול הפרישות זה, גרם לאובדן הכנסות של עשרות מיליוני דולרים לאוצר בשנה שעברה. אם האוצר יקפיד על מילוי הוראות החוק בעניין זה, תגבה קופת המדינה 15—20 מיליוני דולרים לכל הפחות, רובם כמובן בבעלי ההכנסות הגבוהות.

ח"כ חיים רמון

הכנסת, ירושלים

אחים שכולים: לא בשביל הצ'ק

אחי נפל בימיה הראשונים של מלחמת שלום הגליל. היה זה אחי הבכור היחיד. עלי ועל שכמותי כותב אברהם טל ברשימתו "השכול כעסק" ("הארץ" 15.1).

קשה להבין על־סמך מה הביאה המודעה שהופיעה בעיתון את אברהם טל למסקנה כה בטוחה, שכמותי של דבר יבקשו האחים והאחיות השכולים "צ'ק חודשי, מכונית וכל השאר". הצ'ק והמכונית לא יחזירו לי את אחי שנפל במלחמה, ולא זו מטרת מקימי הקבוצה.

של מספר בלגלוג על אותו אח שכול שפנה למחלקת הרווחה של העירייה על־מנת לבקש עזרה נפשית. מכיוון שהעובדת הסוציאלית של משרד השיקום שהגיעה לביתם סירבה לטפל בו. הסיפור היה דומה גם במשפחתנו: העובדת הסוציאלית שהגיעה לביתנו לא התייחסה אלינו, האחיות השכולות. שום גורם שהוא לא התייחס לבעייתנו — לא המחנכים בבית הספר (כאשר בשעתו הייתי בעיצומן של בחינות הבגרות), לא שירותי הרווחה במועצה האזורית ולא אגף השיקום של משרד הביטחון. כל זה למרות פניותיה החוזרות ונשנות של אמי לגורמי הרווחה במועצה האזורית ובמשרד השיקום.

אחים ואחיות שכולים זקוקים לתמיכה נפשית כמו זו הניתנת להורים, שהרי גם האחים והאחיות השכולים כלולים במשפחה. לשם כך מתארגנת הקבוצה המבקשת לשנות את החוק, ולא לשם קבלת "הצ'ק החודשי, המכונית וכל השאר" אשר בוודאי לא ישיבו את האבידה.

חופית (השם שמור במערכת)

ה"פצצה" האחרונה של כהן־אבידוב

כל פעם שעולה חבר הכנסת מאיר כהן־אבידוב אל דוכן המליאה, לשאת נאום חוצב להבות או להגיש הצעה פרטית לסדר היום, מתפקעת המליאה מגל של רעמי־צחוק ושמחה לאיד.

הצעתו האחרונה: לחייב בתשלום חצי משכר המינימום החודשי (להכפיל בכך כל חודשי השירות) את אלה שאינם מתגייסים לצבא ושאינם פטורים מסיבות בריאותיות.

על פי אבידוב, יהיה זה פיצוי לאלה מבין המשרתים, המפסידים לימודים או עבודה, בהיותם בצבא.

יפנה כהן־אבידוב לשורלה הדתית בכנסת, שטובת הציבור הדתי והחרדי עומדת כנר־תמיד לנגד עיניהם, ויחייב אותם בגיוס צאן־מרעיתם (גברים ונשים), למלא את החובה הראשונה במעלה או לחילופין כל שירות לאומי אחר.

אבי בריין

תל אביב

אינני משפחה פולנית

במשדר הטלוויזיה "מוקד" ב־22 בינואר העלתה שוב לדיון שתיקתו הרועמת של מנחם בגין. אפילו בנו אבר שהעם זכאי לדעת את סיבתה.

בראיון עיתונאי ב־13.12.85, אמר תא"ל (מיל.) אפרים פורן, כי שהיה מזכירו הצבאי של בגין: "השתיקה של בגין עכשיו היא צעקה נוראה (...) יש לו כעשות קשות נגד אלה שסובבו אותו (...) ההדר שעליו גדל לא נותן לו להתבכיין, במשפחה פולנית טובה משאירים את זה בפנים".

ובכן, יותשו עם בגין לא היו אלה של משפחה פולנית. הוא איפשר לשרון ולאיתן לגרור אותנו למלחמה הרסנית, יקרה ומיותרת, הוא חיפה על הרס הכלכלה.

אם אכנם אדם ישר הוא ודואג לקיום המדינה, חייב בגין לומר לנו את האמת. לפחות — יבלום את עושי הרעה ולא יאפשר להם להשלים את מלאכת ההרס.

בני גפן

בן עמי

דוגמה מסוניה פרס

לבטעו האחרון של ראש הממשלה שבטען פרס לאירופה, לא נתלוותה רעייתו, סוניה. היא לא נתלוותה אליו גם בנסיעותיו הקודמות.

בימי מצוקה כלכלית וחברתית מבי־בית רעיית ראש הממשלה דוגמה ומופת להגבלה אישית של דפוסי התנהגות נטולי יצר ראוותנות.

ילמדו ממנה נשות השרים ויתר אישי הציבור, המנצלות שהן חייבות לשמש קיבוה לבעליהן בנסיעותיהם ברחבי תבל, על חשבון משלם המיסים.

אליהו ביוסקין

רמת אביב

ה"זורדים" מודים

יגאל תומרקין אמר ב"ידיעות היום" על ועידת אגודת הציירים והפסלים: "אגודת הציירים והפסלים היא גמר שה. והוכיח "האגודה מורכבת מכל מיני סוגי ביטניקים המשתמשים בה בפלטפורמה... הם מתאגדים לקבוצה של זורדים שאותה קרא 'לשבור'" ("הארץ" 27.1). הנה רשימת ה"זורדים", צירי הוועידה בסניף תל־אביב, שלקחו חלק פעיל בדיוני הוועידה שהיתה בחיפה ב־23 בינואר.

גד אולמן, פנחס אברמוביץ, צבי אלדובי, שלמה אלירז, ברוך אלרון, אלכסנדר מגן, מולה בן חיים, גניה ברגר, צפורה ברנר, יעקב גילדור, אליהו גת, אריה ויים, רבקה טלפיר, קליך יניב, אתי לב, זהבה ליובין, אפרים ליפשיץ, סוניה נטרא, שרה ספיבק, אריה סרטני, יצחק עדי, חוה פרסבורגר, יעקב צים, אבינועם קדמנסקי, בלה קול, דן קריגר, רחל שבים, ג'ורג' שלזינגר, צבי תדמור, יוסף לוקן, אורה אברהמי, דורית יונת ויהודה שגב.

בוועידה השתתפו אמנים חשובים גם מחיפה ומירושלים.

כל אלה מודים לתומרקין על הכינוי "זורדים".

אתי לב

יו"ר סניף תל אביב בוועד אגודת הציירים והפסלים

תל אביב

עברית בלי זכר ונקבה

ד"ר ראובן סיון, מעלה ("הארץ" 13.1) את הבעיה הכאובה, לדוברי עברית ולקוראיה של העברית הלא מנוקדת, של אבחנות היסטוריות בין זכר ונקבה, שביחיד.

גם בעיתונות המשודרת וגם בזו הכתובה אנחנו זוכים לבלבולים מסוגים שונים. כגו בין מוזה למודה, אם בעיניהם של שלוש ושלושה, ועם במאבקים של רוצה ורוצה. והפתרון?

בתחום הריבוי מסתמן בשנים האחרונות כין פתרון שהוכן (או העליונות ההיסטורית של הדוברים) ברוח כלומר. לאט לאט ובאין רואה נסוגות התצורות הנקביות, ונשמע יותר "שישתתקו", מאשר "שתשתתקנה".

לי נראה, שייתכן, ובסופו של דבר, לא יהיה מנוס מהסתייע בפתרון כזה גם ברשות היחיד. ובלשון העברית שתדובר בשנות העשרה של המאה הבאה, עשויה האבחנה בין דובר לדוברת — להישאר כמין שריד מר דיאלוגי מתקופה, שבה נהגנו להקפיד ולתבוע מהדוברת לומר את בקומה ולומר שהיא מודה — ולא להתייחס לדבריה ולתוכנם ולדעת — "מה רוצה המסר שבפיה".

עזרה הרצברג

ירושלים

קולנוע / רחל גורדין

מיקי (קית קאראדין) עומד שוב ושוב בפני אותה הסיטואציה: גבר עם אקדח ה"מבקש" להירות

על גבול האשליה

"בתר בי", קולנוע גורדון, ת"א

מיקי איב, בתחילת הסרט מתגורר מיקי בשקרן פתלוגי. אך הוא היחיד בין הדמויות שאמר רק את האמת. וכי תוך התפאורה המלאכותית, עם ה־אורות והארומים, הוא היחיד המצליח לגעת בנקודות הכויות של געגועים וכאב. אלאן רודולף משתמש במוסיקה כדי להעלות יסוד ומבטי בתוך הדי היומיים.

המציאות שמתאר רודולף (גם התסריט הוא פרי עטו) איננה מקרית, מעשית יומיומית. בהיותו של מיקי אחר איב (איב — חוה, בחדרה של פרל תלוי פוסטר הסרט "הכל אודות חוה") מקורה בטראומה מן העבר. הגורל מזמן לו שוב ושוב אותה הסיטואציה: גבר עם אקדח, ה"מבקש" להירות. סיפור הסרט מהווה ניסיון לזהם עם המציאות, ולא נברח, בלי ליפול לתוך אותן המלכודות הישנות. התייחסותו של הבימאי מבליטה לרגע את הרגש העוטר במציאות, ולרגע — מטילה ספק בקיומו. מה אמת? מה שקרו מי משוגע? מי שפוי? האם הוא "זמר אבוי" כסוגנן, או גותמה אותנה של סרט לא־שגרתי?

"בתר בי" הוא סרט קאמרי, שיש בו רק ארבע או חמש דמויות חשובות — כולן מסוגננות, ולא ריאליסטיות. לכל אחת מהן, כמו במופע ג'אז, ניתנת הזדמנות להפגין את הווירטואוזיות שלה. לגבי'יב בוזולד מבינת בתפקיד שונה להלוטין מן התפקידים הקודמים שגילמה. האילו לסלי אן וורן עושה תפקיד יפה, במסורת הקולנועית של ה"פאם פאטאל" מן "הסרט האפל" בשנות הארבעים, המשלבת קשיחות חיצונית עם פגיעות, וכוח משיכה מיני עם בדידות.

המאזינים לתוכניתה — חווה את העולם באמצעות הקולות הזרים במלי־פון. אך האינטימיות של שיחות אלה רק מגבירה את הרגשת הבדידות שלה. היא נוגעת בחיים, להרף עין, כשגורלה מפגיש אותה עם איב (לסלי אן וורן) — פרוצה לשעבר, ובעלת בר משקאות ברובע מפוקפק.

איב הוזהרת מושכת גברים ללא כל קושי, ובוכות הנוכחות בשולי חייה טועמת גם נגעי הרהיה מן ההתרגשות הכרוכה בחיים עצמם. האשה השלישית בסרט (הזכרים את "שלוש נשים" של אלטמן?) היא פרל (ריי דאון צ'ונג) — לקוחה קבועה בבר של איב, משוררת כושלת, ואשת מאהבה של בעלת הבר. מיקי (קית קאראדין) — משורר, מרגל, צלם וטייס לשעבר — יוצא מבית־חולים לחולי רוח אל הבר של איב, בחיפוש אחר בעלת המקום המקורית, אהובתו משכבר הימים. הוא מנשק לשלוש הנשים, לכל אחת בהזדמנות אחרת ומציע לשדלשתן נישואין. נוכחותו מעלה על־פני השטח את רעבן המדוכא לאהבה, והוא נכון תמיד לענות לצורכי הרגע.

באמצעות התפאורה, הצילומים והדיאלוג, מנחה אלאן רודולף את הסרט על גבול האשליה. מאחורי שולחנן של בנסי ואיב בבר מצוירת תמונה גדולה, הנראית כמו חדר נוסף, הצופה באלץ לאמץ את עיניו ואת דמיונו, כדי להחליט אם זו תמונה או חלון המשקיף אל מרחב נוסף. ירח מצויר בשקף בין הפרופילים של מיקי ואיב המתנשקים ברחוב, ופנס הרחוב הלבן מאיר אותם באור מלאכותי. האילו האורחים בבר קיימים רק בזכות הראי. שבו הם נשקפים בשעת שיחה בין תקוות נבובות, חלומות שבורים, אשליות, שקר, אמת, אלימות ובדידות, הם הומו־הנפש הממלאים את הלילה בסרטו של אלאן רודולף. "בתר בי". בשעות המאוחרות של הלילה מתנגנים המיתוסים הרומנטיים עם המציאות האפורה, ומולידים רגעים של משבר. רודולף, שעבד כעוזר בימאי של רוברט אלטמן, מעצב תמורים אלה בעזרת צילומי אווירה בסגנון "הסרט האפל". מוסיקה ודיאלוגים ארוכים לתוך הלילה לסרט כיש בו קסם רב, אך קצבו האיטי והיבבי הדיאלוגים עשויים להרתיע מי שמורגל בלחץ ובקומם הפעולה של הסרט המסחרי הממוצע. יש ב"בתר בי" רמזים רבים לסרטים מן העבר, ביניהם לסרטי אלטמן (באמצעות סגנון, אווירה, פוסטרים, וקטעי דיאלוגים), אך אפשר ליהנות ממנו גם בלי להתייחס לרמזים אלה.

תוכנית הרדיו של ד"ר לאב, "קו האהבה", היא הצומת שלתוכו מתנקזים המשברים, כשבי־הלב האכזבות של הלילה. "ננסי לאב" (ג'נבייב בוזולד) — היועצת הרדיופונית האנונימית, המזמזה נרכא לאמון מצד הנשים ולפנטסיות מיניות מצד הגברים

הארץ ממליץ

תל אביב

מסע עסקים של אבא (פאר) — סרטו השני של הבימאי היוגוסלווי אמיר קוסטוריצה מציג את חייה של משפחה ביוגוסלוויה של 1950, מתוך גישה פוליטית, אך גם מתוך רגישות אנושית וראייה חדת־עין של פרטים. סרט יפה בפשטותו.

הרבה ולא כלום (גת) — צירוף מוצלח של תסריט אינטליגנטי, בימוי מתוחכם ויפה, ומשחק מצוין של מריל סטריפ, צ'רלס דנס, סר ג'ון גילגוד, טרייסי אולמן ואחרים וסטינג. סיפור נוסטלגי על ריגול במלחמת העולם השנייה נעשה לאבאליזה של שיגעון, בבימויו של פרד סקפישי האוסטרלי.

עד סוף הלילה (פריז) — בני אדם אמיתיים, המתמודדים עם בעיות אמיתיות, בסרטו של איתן גרין. העוסק במשבר משפחתי. סרט יפה ברמה של יחסים בין הדמויות. פחות מוצלח ברמה של מלודרמת גנגסטרים.

הכבוד של פריצי (לימור) — קומדיה שחורה של ג'ון יוסטון ("זהב מלכותה", "המלכה האפריקאית", "האוצר של סיירה מאדרה", "האיש שרצה להיות מלך"), על איש ה"מאפיה" הסיציליאנית בברוקלין, הנאלץ לבחור בין אהבה ובין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצוין.

הרזה לעתיד (אורלי) — נער חוזר, באמצעות מכונת זמן, לעבר — משנה את ההווה שלו ואת עתידו. סרטו של רוברט זמקיס ("בעקבות האבן הירוקה", "מגע"?) הוא סרט מדע בדיוני, המתאים לילדים ולמבוגרים כאחד. חביב מאוד, וגם מעניין.

שושנת קהיר הסגולה (סינמה 2) — סרט חדש של וודי אלן. הפעם רק כבימאי ותסריטאי, המערב מציאות ודימיון, אגדה ועובדות. מעשה בתמה בסרט המתאהבת באחת הצופות. היא יוצאת מהמסך כדי לבלבל את היוצרות ולהוכיח שבקולנוע, לפחות, הכל אפשרי. עם מיה פארו — בת זוגו הנוכחית של אלן.

בתר בי (גורדון) — עימות בין המיתוסים הרומנטיים המגיעים את הבריות לבין המציאות, בסרט על חיי הלילה, על אהבה ועל בדידות. הבמאי אלן רודולף, עוזרו לשעבר של רוברט אלטמן, משתמש במוסיקה, בצילום ובדיאלוגים כדי ליצור אווירה מלנכולית ולהתייחס למסורת הקולנועית של העבר.

ירושלים

שושנת קהיר הסגולה (סמדר) — ראה סינמה 1, ת"א.

מסע עסקים של אבא (בנייני האומה) ראה פאר ת"א.

חיפה

הכבוד של פריצי (עממי) — ראה לימור ת"א.

בירדי (רב־גת) — סיפור על ידידות, ועל נער שחזר ממלחמת וייטנאם כשהוא סבור שהוא ציפור. סרט המחפש את שורשי השיגעון בתוך ה"נורמלי", בבימויו של אלאן פארקר. משחק טוב של ניקולס קייג' ומתיו מודין.

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
יהושע כבמר	חבקוק ה' א־ב
דף יומי	**הלכה יומית**
ביצה ו	תפלה צה, א־ג

תורנות רופאים

הזעקת רופאים במקרים דחופים:

ביום השבת עד לשעות בית מוקף סתום מד"א בכל 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל אביב 460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052־541533
נהריה 923333
חולון 084־51333
נתניה 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767

מוקד סיוע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00—8.00
בימי ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03־433300, 03־433500

ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: 24 שעות ביממה
ירושלים 227121
תל־אביב 03־261111
חיפה 04־672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111

מרכז רפואי באר יעקב: 08־223958
מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע לנפגעי זוהר — מטפס "מקלט":
א' רח' 15.00־11.00
ב' רח' 18.00־16.00
טל. 220031
רח' כצנלסון 15 תל־אביב
בריאות נפשית לקהילה בוגרים (אלקוהוליסטים)
תל־אביב: דיזנגוף מכבי כבר 3 (ליד המשכיר) טל. 294869, 03־285822
הרצליה פתוחה כל יום מלל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00, אחרי שבות בשבת
גלבוע בלבד: בר כוכבא 49 טל. 03־284649
פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00; ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה: רח' הכהן 26, קומה ב', טל' מס' 04־523־566, שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00
ער"ן — שירות רפואי בית (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים)
ירושלים: מוקד יום — 669531, 660585
מוקד לילה, מוקד יום — 226191 מבוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבין ה־1
תל־אביב: מוקד יום — 218828, 218898
מוקד לילה — 631011 (בת) 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבין ה־1

תורנות בתי־חולים

תל אביב
תינוקות — (ילדים)
איכילוב — (כירורגיה, פנימית)
ירושלים
הדסה ע"כ — (ילדים, פנימית, עיניים, אא"ג)
שערי צדק — (כירורגיה, אורטופדיה)
הדסה הר הצופים — (נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
לב העיר אחד העם 69 — 615862
קופ"ח כללית אבטלקנס 7 — 225142
רמת גן
רמת יצחק שד' ירושלים 96 — 777506
חולון ובת ים
קופ"ח עין יהב 2 — 884854
רחובות
קופ"ח כללית בני משה — 452581
נתניה
קרקיאל מ. מסחרי קרית נורדאו — 51274
ירושלים
מאיר יפו 46 — 283592
חיפה
יבנה אבן סינא 7 — 672288
הקריות
הרמן מסחרי קרית מוצקין — 715136

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושאי חברה, תעסוקה, בריאות — אבחני מביעה.
ימים ב' ג' ד' — 20.00־17.00
בתי ספר 66 ת"א טל' 261228
ימי א' ה' 19.00—16.00 רח' הסנסדר 14 טל' 81520

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 תבל ומלואה — סדרת טבע
18.30 (ט) קיצור החדשות
18.32 (ט) ביבר מעולם אחר — סדרה
19.00 (ט) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 עד פופ — מאמזין לפופ ולבידור
21.00 מבט לחדשות ומוסף "שער ראשון"
21.45 הקאמבאק הבלבלי
22.15 משחק הבגידה — מותחן אנגלי
23.05 מה השאלה? — שאלות מעניינות דיומא
23.45 פסוק של יום חדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 תלמוד
08.40 מבט לספרות (יסודי)
09.00 אבגלית ד'
09.20 השעה שלנו — דג הזהב
10.10 אבגלית ד'
10.30 מספר מסגר
11.00 השכן ה'
11.15 מדעית
11.30 ביוגרפיה ה'־ו' — כפר־ירים באמת
12.00 סברות (על־יסודי) היקף/שלום עליכם
12.25 אבגלית ס'
13.00 אבגלית ה'
14.00 גם אנו שופטים — מסיבת גיוס
14.15 שלום ועולם
14.35 זה תלוי גם בך — קטעי השירים בישראל
15.00 לשיר בכל שפה — המסית הקואדרית מדריך פרוספר נסין
16.00 רחוב סומסום
16.30 היבה 2
17.00 ערב חיש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 סקר נוכר
07.30 סוויטה מוסיקלית — בשידורים

קונצרטו בדומר בחה מינור יום פליה' לוקאס: "אר מהוריג" הירוך קונצרטו מס' 2, בחה מאגגה, לצלו וזה ות. הפריגהתר הקמ' של פורתנבר/פ. רוביג' מזה מוסלוחה רבקייה במי מינור לשמתו ולקלרקעת אופ' 3 (שליסית בבל/ת. מלוחוסקי — ויולה, ליסט: מפגאצייה החגנית לסמטור ותז' 6 רבה רישנבל/הנר והלוהרנית/ג. קונלון)
09.30 קונצרט בוקר
12.05 אנבנים באולם
13.00 קונצרט צהרים
15.05 הרודון המוסיקאלי
16.00 קונצרט מנחה
18.30 מוסיקה ליום ראשון — באך: קנטאטה מס' 81 ... בנימוס רומנטיה — צבר — פוגנוח שבעה שירים ...
20.05 ערב טוב
20.30 היים מימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון 1985 — תכנית שמנון המרשה שירי ברגה, לשירים של ברנה ...

22.38 מסורות מוסיקליות בארץ — הגולת הגן יוחנן המשכיל
23.00 מוסיקה מן העבר הרחוק

רשת א'

15.30 שלום המר'ש
16.05 השבוע שלי, עם יוסף לפיד
17.20 האוזניברסיטה המשודרת: גלויים חדשים בנן התרייה והקודרית
18.06 מהתורשב — הדי דתי ומסורת
18.47 פרקי היום בתנ"ך
19.05 מהשבת־ישראל
19.30 שידורים לעולים
22.05 תמה ועד — "כיצד להפיק הנאה מילדים"

רשת ב'

18.06 מסיטוריעיתונאים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עם־ישראל — עניינים יהודיים בעולם
20.05 אומר בשבוח — פרקי חזנות ספרדים
22.05 תצמודות כלי־כנסיה — בבניות המלחן ההרי־האנגלי בזוף החדש"ן
23.05 צלצל שליטי — שבועון לאמנות

רשת ג'

18.06 מבחר הפזמונים הלועזים
21.05 ארום עתיק — שירים שלא בו להם
23.05 הלילה הזה שירים

גלי־צה"ל

17.30 מוזנה — עניני צבא וביטחון
17.50 יומן ספורט
18.05 רדיו ספורט
19.05 רדיו במקום
20.05 רוזק מן הקין — שירי עמים
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת: חזות הערבית של המסש
22.05 על הרכס ועל המזאק
23.05 שקט שרבת — עם פריאן דורי פסטר לוג מבתרת
23.30 צפר הצף — סיקור משוקר והלימה האלמנית הכוחרת

שידורים קבועים

15.30 שידורים בערבית
14.00 לבת לבן הכלל המטגיץ
17.50 על מספרים ונושים

רשת א'

07.30 הדי שירים — מסגרת ישנים
08.05 חזה — עם בני הגבל
09.05 השיר לא חם
09.50 מסבם
10.30 רדיו קל
11.10 שידור יחד לגהוה"ם
11.30 הסכלה הועת לכל
12.05 מפגר הכורה
13.00 סידורים באנגלית

רשת ב'

08.05 סקר לשלום
09.05 ביקור בית
10.10 כל צבעי הקשת
12.10 גל פתוח — חדשות השבוע
15.00 בתוני היום
14.06 ים עריך
15.05 מספר חרשות
16.05 שירים ושקרים
17.10 יומן כלכלה

רשת ג'

06.11 בקרה לאשר
07.07 שיר בבוקר בבוקר
09.05 מה, כבר חשוז
10.05 אנו הים והיכון
11.05 שעה עם מלאכי וחוק'ה
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק בימי חול
14.06 לי הלך — שיר חובה
15.05 חרש, הרש תמרום
16.05 מוסיקה לעניין
17.05 הצעה יומית, יקיר אביב

גלי צה"ל

06.10 צלילי בוקר
06.30 אוניברסיטה משודרת
07.02 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל
09.05 במבון לעבשיו
11.05 סקום של פעם
12.05 להיט לתיאמון
13.05 בתבנן ישראלי
15.05 סקוזיון
16.05 ארבע אחרי הצהרים
17.00 יומן גלי־צה"ל

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — סוכנות למתאבדים 4.30, 7.15, 9.30
אלנבי — שערי החופש 6.45, 9.25
אסתר — תפילה למוות 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — פנסום האפרה־בגיל המלה 2 סרטים בכרטיס אחד 7.00, 9.30 מי מפחד מהשכן ממול 12.00 חצות
בן יהודה — חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — בתר בי 4.35, 7.15, 9.30
גת — הרבה ולא כלום 4.30, 7.00, 9.30
דקל — לילות לבנים 7.00, 9.30
דריב אין — יער האיזמרגד 7.15, 9.30 תשוקה מאונס 12.00
הוד — רומא תולה אהבה 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — שנת הדרקון 4.15, 7.00, 9.40
חן 2 — סיפורה של כאורי 5.00, 7.20, 9.45
חן 3 — בי"ס לאסירים מתחילים 4.45, 7.20, 9.40
חן 4 — הגונים 10.30, 1.30, 4.45, 7.20, 9.40
חן 5 — רומן על כשוח 10.30, 1.30, 4.45, 7.00, 9.40
לימור — הכבוד של פריצי 4.30, 7.00, 9.30
לב 1 — מורה 1.30, 4.50, 7.15, 9.30
לב 2 — גדול 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
מוגרבי — קומנדו 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — בערה וגער
מקסים — הבו האיש השלג 4.30, 7.00, 9.30
מרכז התורה הישראלית — המורה הישראלית (בעברית) 5.00, 10.00, 2.00, 12.00, 9.00 (באנגלית) 10.00, 6.00, 8.00 (בגרמנית) 7.00, שליחות קטלנית 9.50
סטודיו — להב משונן 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — אמריאוס 6.00, 9.00
סינמטק — האורח קיין 5.00 הקרב על צילה א' 7.00 האורח קיין 9.30
פאר — מסע עסקים של אבא 4.15, 7.00, 9.30
פריז — עד סוף הלילה 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30 מתמי פייטון הגבייע הקדוש 11.30
צוותא — במקום חלום + בנוע 8.00
צפון — ראן 6.15, 9.30
שחף — בשם כל בני ביתי 6.00, 9.00
תכלת — צייד הצבאים 5.45, 9.00
תמוז (המחודש) רמת אביב — אפוק ליפסה עכשיו 7.00, 9.30
תל־אביב — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30

כפר סבא

חן — משלם 7.00
עמל — שושנת קהיר הסגולה 7.00, 9.15

ירושלים

אריסון — קומנדו 4.30, 7.00, 9.00
אור גיל — שנת הדרקון 4.00, 6.30, 9.00
אורנע — תפילה למוות 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון — סוזן סוזן 6.00 סרט אילם 7.45 פיתק פליד — התמונה 9.30 גברים במלכודת 11.30 בלילה
בנייני האומה — מסע עסקים של אבא 6.30, 9.00
הבירה — הממתח 4.30, 7.00, 9.00
כפיר — חזרה לעתיד 4.30, 6.45, 9.00
מיטשל — הרבה ולא כלום 6.30, 9.00
סינמטק — שרלוק ג'וניור־הגנרל 7.00 מסע השחקנים א' (באולם הקטן) 7.00 מסע השחקנים ב' (באולם הקטן) 9.15 אבירה, זאם האלים 9.30
עדן — לילות לבנים 4.15, 6.45, 9.15
סמדר — שושנת קהיר הסגולה 7.00, 9.15
רון — גדול 4.30, 7.00, 9.00

רמת־גן גבעתיים

ארמון — שנת הדרקון 6.50, 9.30
אורדע — חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — קומנדו 5.00, 7.15, 9.30
הדר — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30
לילי — הכבוד של פריצי 7.00, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — הרבה ולא כלום 4.30, 7.10, 9.40
גן 2 — תלמידה מושלמת 5.00, 7.30, 9.40
גן 3 — בירדי 5.00, 7.20, 9.45
גן 4 — סיפורה של מאוי 5.00, 7.30, 9.40
רמת גן — בשם כל בני ביתי 6.45, 9.30
שבים — המעבר להודו 6.00, 9.00

חולון

ארמון — קומנדו 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — שנת הדרקון 7.00, 9.30
מתנס קרית שרת — ילדי המים 2.30
קרסה קיד 4.30 רמבו 7.30, 9.30
סבוי — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30
רינה — בחזרה לעתיד 5.00, 7.15, 9.30

נתניה

סמדר — בי"ס לאסירים מתחילים 5.00, 7.00, 9.15
שרון — רומן על בשוח 5.00, 7.00, 9.15

פתח תקוה

שלום — רוקי 4 4.00, 7.00, 9.15

נצרת עילית

מתנס בקיבוץ — בשם כל בני ביתי 8.30

חיפה והסביבה

אורה — גולגו 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — בירדי 6.45, 9.15
אמפיתיאטרון — חזרה לעתיד 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — קומנדו 4.30, 6.45, 9.00
חן — תפילה למוות 4.30, 6.45, 9.00
סינמטק — חתולים בצמרת 5.00 בריאן כוכב עליון 7.00 זרים 9.30
עממי — הכבוד של פריצי 6.45, 9.15
עצמון — מטרה 4.30, 7.00, 9.15
פאר — להב משונן 4.30, 6.45, 9.00
קרן אור המחודש — קאוס 6.00, 9.00

רב גת

רב גת 1 — שנת הדרקון 3.45, 6.30, 9.15
רב גת 2 — לילות לבנים 3.45, 6.30, 9.15
רון — רוקי 4 4.30, 6.45, 9.00
שביט — ראן 6.00, 9.00

קריות (חיפה)

אורות — הכבוד של פריצי 6.45, 9.15
בית העם — עד סוף הלילה 9.15
היכל — רסטי ג'ימס 9.15
כפן — הבו האיש השלג 6.45, 9.15
שביט — שנת הדרקון 6.45, 9.15
כפיר — שנות הפשע העליונות 7.00, 9.15

הרצליה

דוד — חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
היכל — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — בירדי 7.15, 9.15

בת־ים

אורנים — השוטר מגבב פסטר 7.15, 9.30
עצמאות — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — הבוזז הגדול 4.30, 7.00, 9.15
תוף — קוד השתיקה 4.15, 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב — העד 7.00, 9.30

רחובות

בית העם — קוד השתיקה 8.00
הוד — סוזן סוזן 7.15, 9.15
חן — רוקי 4 7.15, 9.15

מוזיאון תל אביב
שדרות שאול המלך

תערוכת יקל אדלר

פתוחה לקהל גם ביום שישי בשעות: 14.00—10.00
בנוסף לשעות הביקור הרגילות

הנעילה ביום שלישי, 11.2

נוער מוסיקלי בישראל
היכל התרבות, ת"א.
טל' 282949, 200911

2.2 — רביעיית הבאו — מדרשת שדה בוקר.
3.2 — מיתרים בשניים — בי"ס בית זאב, עפולה.
4.2 — תאמורת שפיה — בי"ס בן צבי ובי"ס גורדון, הרצליה.
5.2 — שלישיית סוירולה — מושב צופית.
6.2 — רביעיית דרורה מילה — בי"ס טמות קטיף, גוש דקלים.
7.2 — חמישיית צפון — בי"ס משגב, קיבוץ גבעת חיים אחוד.

* * *

בתי ספר ומוסדות המעוניינים בפעילות מוסיקלית יפנו בכתב למשרדינו לקבלת קטלוג ופרטים.

תיאטרון ישראל

הערב יום א' 2.2

תיאטרון הבימה
ניקים ותפלצות בקופסאות שימורים:
בכורה: 20.30
הפרדה: 20.30
הבית ברחוב שינקין — באולם "נחמני": 20.30
התיאטרון הקאמרי
פלשתינאית: 20.30
קידוש — בצוותא: 20.30
קסטנר: בת"ג ירושלים: 20.30

התזמורת הקאמרית הישראלית

"לכל המשפחה" מס' 3

"פרשנויות: כך או אחרת"
מנצח ומנחה: אריה ורדי
סולנים: חגית גלזר (צ'לו)
ברכה קול (חלילית)
אהרון ירון (ויולה), אריה ורדי (פסנתר)

בית סבא, בית יד לבנים
יום ג', 4.2.86 — 17.30

מוזיאון ת"א, תל־אביב
יום ד' 5.2.86 סדרה 1 — 16.30
סדרה 2 — 18.00
יום ה' 6.2.86 סדרה 3 — 16.30
סדרה 4 — 18.00

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס' 5
"לה בוהם"
אופרה ב־4 מערכות
מנצח: מרג'נסי
המקהלה הפילהרמונית של האופרה העירונית של ניו־יורק

סקוט ברגסון
מנצח
תל־אביב, היכל התרבות, בשעה 8.00 בערב
סדרה 7: יום ב', 3.2.86
סדרה 8: יום ד', 5.2.86

מוסיקה קלסית קלה
קונצרט מס' 4
מוצ"ש, 8.2.86 בשעה 8.00 בערב

קונצרט למנויים מס' 4
"לה בוהם"
(גרסת קונצרטית)
חיפה, אודיטוריום חיפה בשעה 8.00 בערב
סדרה 4: יום ב' 10.2.86

קונצרט למנויים מס' 5
"לה בוהם"
(גרסה קונצרטית)
חיפה, אודיטוריום חיפה בשעה 8.00 בערב
סדרה 1: יום ד', 12.2.86
סדרה 2: מוצ"ש, 15.2.86
סדרה 3: יום ב', 17.2.86

כל ההופעות של האופרה "לה בוהם" מתחילות ב־8.00 בערב.

עשור לזמרי קאמרן

קול המקהלות
קונצרט למנויים מס' 2
זמרי קאמרן
מנצח: אבנר אתי
בתוכנית: יצירות מאת מונטוורדי, קרל אורף, הסיני, ברוקנר, ברהמס.

תל־אביב	באר־שבע	ירושלים
מוזיאון תל־אביב	קונסרבטוריון	תיאטרון ירושלים
יום ג' 4.2.86 שעה 20.30 (סדרה א')	מוצ"ש 8.2.86 שעה 20.30	יום ג' 11.2.86 שעה 20.30
יום ד' 5.2.86 שעה 20.30 (סדרה ב')	כרטיסים ומנויים: "פרגוד",	כרטיסים:
כרטיסים ומנויים: משרד זמרי קאמרן	פסל נגל, טל' 057־33446	בקופת התיאטרון, ב"קלעים",
טל' 210610, 03־218769	או באמצעות הדואר	ב"כרטיסטודנט" ובמשרדים
או בקופת המוזיאון טל' 03־261297	במשרד זמרי קאמרן.	בעיר.

ניתן עדיין לרכוש מנויים לסדרה
הצטרף למנויי "קול המקהלות"!

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף הביצוע

מכרזים

1. מכרז מס' 118/420/86 — עבודות סלילה והגנה קטודית בתחה"כ "רוטנברג" מדרום לאשקלון.
2. מכרז מס' 119/7/86 — עבודות גידור (כ־1700 מ.א. גדר רשת ועמודי בטון) בתחנת משנה באזור צומת ראם.
3. מכרז מס' 120/263/86 — עבודות גידור רשת ואבן (כ־120 מ.א.) במתקן החברה בהוד הכרמל חיפה.
4. מכרז מס' 121/427/86 — עבודות שיפוצים ושינויים במשרדי החברה ברחוב דרך פ"ת 13, ברחוב החשמל 7, 16, ו־25 בתל־אביב.

פרטים וטופסי המכרזים אפשר לקבל תמורת תשלום כדלקמן:
עבור מכרזים בסעיפים 1,2 סך של 115.— ש"ח (כולל מע"מ) עבור כל מכרז.
עבור מכרזים בסעיפים 3,4 סך של 46.— ש"ח (כולל מע"מ) עבור כל מכרז.
במשרדי אגף הביצוע רח' החשמל 16, תל־אביב (קומה 11) בין השעות 12.00—9.00 עד יום שישי 7.2.86
רשאים להשתתף במכרזים הכל רק "קבלנים רשומים".
על ההצעות להגיע למשרדינו עד יום רביעי 19.2.86.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהן.